TÖÖKAITSE, OHUTUSTEHNIKA
JA TÖÖSTUSTERVISHOIU

KÄSIRAAMAT

TÖÖNDUSLIKU KOOPERATSIOONI
JA INVALIIDIDE KOOPERATSIOONI
ARTELLIDELE

KOOSTAJAD
R. KATZ JA J. FRIEDRICHSON

TALLINN 1954

ARH

2/24146

A-20189

Sundeksemplar

TÖÖKAITSE, OHUTUSTEHNIKA
JA TÖÖSTUSTERVISHOIU

KÄSIRAAMAT

TÖÖNDUSLIKU KOOPERATSIOONI
JA INVALIIDIDE KOOPERATSIOONI
ARTELLIDELE

Koostajad R. KATZ ja J. FRIEDRICHSON

TALLINN 1954

Originaali tiitel:

Справочник по охране труда, технике безопасности и промышленной санитарии в артелях промысловой кооперации и кооперации инвалидов.

Орел 1953.

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
24146

ARHIIVKOGU

NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKE VABARIIKIDE LIIDU

KONSTITUTSIOON

(PÕHISEADUS)

(väljavõte)

I peatükk. ÜHISKONDLIK KORRALDUS

§ 12. Töö on NSV Liidus iga töövõimelise kodaniku kohuseks ja auasjaks — põhimõttel: «kes ei tee tööd, see ei pea ka sööma».

NSV Liidus teostatakse sotsialismi põhimõtet: «igaühelt tema võimete kohaselt, igaühele tema töö järgi».

X peatükk. KODANIKE PÕHIÕIGUSED JA -KOHUSED

§ 118. NSV Liidu kodanikel on õigus tööle, see on õigus olla kindlustatud tööga, kusjuures nende töö eest tasutakse vastavalt töö hulgale ja kvaliteedile.

Õigus tööle kindlustatakse rahvamajanduse sotsialistliku organisatsiooniga, nõukogude ühiskonna tootmisjõudude järjekindla kasvuga, majanduskriiside võimaluse kõrvaldamisega ja tööpuuduse likvideerimisega.

§ 119. NSV Liidu kodanikel on õigus puhkusele.

Õigus puhkusele kindlustatakse töölistele ja teenistujaile kaheksatunnilise tööpäeva kehtimapanekuga ja tööpäeva lühendamisega seitsme ja kuue tunnini reaal kutsealadel, kus on rasked töötingimused, ja nelja tunnini osakondades, kus on eriti rasked töötingimused; töölistele ja teenistujaile iga-aastase palgalise puhkuse kindlaksmääramisega; laialdase sanatooriumide, puhkekodude ja klubide võrgu töörahvale kasutada andmisega.

§ 120. NSV Liidu kodanikel on õigus ainelisele kindlustusele nii vanaduses kui ka haiguse ja töövõime kaotamise korral.

Seda õigust kindlustab tööliste ja teenistujate sotsiaalkindlustuse laialdane arendamine riigi kulul, töörahvale tasuta arstiabi võimaldamine, laialdase kuurortide võrgu andmine töörahva kasutusse.

§ 122. Naisele antakse NSV Liidus mehega võrdsed õigused kõigil majandusliku, riikliku, kultuurilise ja ühiskondlik-poliitilise elu aladel.

Nende õiguste teostamise võimaluse kindlustab naistele meestega võrdse õiguse andmine tööle, töötasule, puhkusele, sotsiaalkindlustusele ja haridusele; ema ja lapse huvide riiklik kaitse, riiklik abi lasterikastele ja vallasemadele, raseduse puhul naisele puhkeaja andmine palga edasimaksmisega, laialdane sünnitusmajade, lastesõimede ja lasteaedade võrk.

§ 126. Vastavalt töörahva huvidele ja rahvahulkade organisatsioonilise isetegevuse ning poliitilise aktiivsuse arendamiseks tagatakse NSV Liidu kodanikele õigus ühineda ühiskondlikesse organisatsioonidesse: ametiühinguisse, kooperatiivkoondistesse, noorsoo-organisatsioonidesse, spordi- ja kaitseorganisatsioonidesse, kultuurilistesse, tehnilistesse ja teaduslikesse ühinguisse; kõige aktiivsemad ja teadlikumad kodanikud tööliskiassi ja töörahva teiste kihtide ridadest ühinevad aga Üleliidulisse Kommunistlikku (bolševike) Parteisse [1], kes on töörahva eelvägi tema võitluses sotsialistliku korra kindlustamise ja arendamise eest ja töörahva kõigi, nii ühiskondlike kui ka riiklike organisatsioonide juhtiv tuum.

§ 130. NSV Liidu iga kodanik on kohustatud Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu Konstitutsioonist kinni pidama, seadusi täitma, töödistsipliini pidama, ausalt ühiskondlikesse kohustesse suhtuma ja sotsialistliku ühiselu reegleid austama.

§ 131. NSV Liidu iga kodanik on kohustatud hoidma ja tugevdama ühiskondlikku, sotsialistlikku omandit kui nõukogude korra püha ja puutumatut alust, kui kodumaa rikkuse ja võimsuse allikat, kui kogu töörahva jõuka ja kultuurse elu allikat.

Isikud, kes ühiskondlikku, sotsialistlikku omandit ohustavad, on rahvavaenlased.

---

[1] Kooskõlas Partei XIX Kongressi resolutsiooniga «Partei nimetuse muutmisest» Üleliidulist Kommunistlikku bolševike Parteid (ÜK(b)P) nimetatakse «Nõukogude Liidu Kommunistlik Partei» (NLKP).

PARTEI XIX KONGRESSI DIREKTIIVID NSV LIIDU ARENDAMISE VIIENDA VIIE AASTA PLAANI KOHTA AASTAIKS 1951—1955

(väljavõte)

I. Tööstuse alal

15. Suurendada tööstustoodangu valmistamist kohaliku tööstuse ja tööndusкooperatsiooni ettevõtetes viie aasta jooksul umbes 60 protsendi võrra ja eeskätt laiatarbekaupade, koduse majapidamise esemete ja kohalike ehitusmaterjalide tootmist ning tunduvalt tõsta väljalastava toodangu kvaliteeti. Arendada liiduvabariikides oma toorainebaase kohaliku tööstuse ja tööndusкooperatsiooni jaoks. Parendada kohaliku tööstuse ja tööndusкooperatsiooni töökodade tööd elanikkonna elutarbelise teenindamise alal. Tugevdada kohaliku tööstuse ja tööndusкooperatsiooni juhtimist kohalike nõukogude poolt.

17. Kindlustada kõigis tööstusharudes toodangu kvaliteedi edasine tunduv tõus. Laiendada ja parendada sortimenti ning suurendada toodangu defitsiitsete liikide ja sortide tootmist vastavalt rahvamajanduse vajadustele. Otsustavalt juurutada riiklikke standarde, mis vastavad tänapäeva nõuetele.

IV. Rahva ainelise heaolu, tervishoiu ja kultuuritaseme edasise tõstmise alal

7. Et rahuldada rahvamajanduse kasvavaid vajadusi kvalifitseeritud kaadri järele, eriti seoses eesrindliku tehnika edasise juurutamisega tootmisse, parendada noorte kvalifitseeritud tööliste ettevalmistamist riiklike tööjõureservide süsteemis ja kindlustada tööliste ettevalmistamine ning nende kvalifikatsiooni tõstmine individuaalselt ja brigaadides õppimise teel ning ettevõtetes organiseeritavate kursuste ja koolide süsteemi kaudu.

Viienda viie aasta plaani täitmine on suureks sammuks edasi majanduse uueks võimsaks tõusuks ning kindlustab rahva ainelise heaolu ja kultuuritaseme edasise tunduva tõusu.

Viienda viie aasta plaani täitmine on suureks sammuks edasi sotsialismilt kommunismile arenemise teel.

Viienda viie aasta plaani ülesannete täitmiseks on vaja;

...b) kõigisse rahvamajandusharudesse eesrindliku tehnika juurutamise, töö organiseerimise parendamise ja töötajate kultuurilis-tehnilise taseme tõstmise alusel tõsta tööviljakust viie

aasta jooksul tööstuses umbes 50 protsenti; ehituses 55 protsenti ja põllumajanduses 40 protsenti. Viienda viisaastaku jooksul viia põhiliselt lõpule raskete ja palju jõukulu nõudvate tööde mehhaniseerimine tööstuses ja ehitustöödel.

Kindlustada töökaitse edasine parendamine tööstusettevõtteis; ...d) arendada inseneride, tehnikute, tööliste ja kolhoosnikute hulgas massilist leiutajate ja ratsionaliseerijate liikumist tootmise edasise tehnilise täiustamise ja laiendamise eest, igakülgse mehhaniseerimise eest, töötingimuste kergendamise ja edasise tervislikumaks muutmise eest. Mõista hukka nende majandusorganisatsioonide praktika, kes alahindavad uue tehnika juurutamise ja töö mehhaniseerimise ülesandeid ning võimaldavad tööjõu ebaõiget kasutamist.

TÖÖNDUSLIKU KOOPERATSIOONI PÕHIMÄÄRUS [1]

NSVL KTK ja RKN määrusest 11. maist 1927. a.

1. Tööndusliku kooperatiivsed ühingud (artellid) moodustatakse eesmärgiga pidada oma liikmete ühise isikliku tööga ettevõtteid ühe või mitme majanduslikult omavahel seotud tööndu se alal, või oma liikmete töönduslike (sealhulgas käsitöö-) majandite ühinemise eesmärgiga nende töö toodete turustamiseks ja töötlemiseks, tootmisvahendite ühiseks kasutamiseks ja kõige nende tööndustes vajaliku ühiseks soetamiseks [2].

---

[1] Kooskõlas Vene NFSV invaliidide kooperatsiooni põhimäärusega on viimane, vastavalt Vene NFSV konstitutsiooni §-le 130, vabatahtlik ühiskondlik organisatsioon ja tema põhiliseks eesmärgiks on kõigi gruppide invaliidide töö korraldamine ja nende materiaalse ja kultuurilise taseme tõstmine. Invaliidide kooperatsioon organiseerib ja igati arendab invaliidide tootmis-, kaubandus-, varumis-, mittekaubalis-, töö-, sega- ja kodukäsitööliste artelle. Invaliidide artellide liikmeiks võivad astuda järgmised NSVL kodanikud, kes on saanud 16-aastaseks: a) kõigi gruppide sõja-, töö-, lapsepõlve- ja õnnetusjuhtumi invaliidid, kelle invaliidsus on kindlaks määratud ATEK-i poolt, samuti kurttummad, sõltumatult ATEK-i õiendi olemasolust nende invaliidsuse kohta; b) isikud, kes on pensionikindlustusel vanaduse tõttu, samuti isikud, kes on saavutanud vanaduse, mis annab õiguse pensionikindlustuseks vanaduse tõttu; c) isikud, kes saavad personaalpensioni ja pensioni väljateenitud aastate eest; d) Suure Isamaasõja rinnetel langenud sõjaväelaste töövõimelised lesed, kelle ülalpidamisel on kuni 8 aasta vanuseid lapsi, teise töövõimelise perekonnaliikme puudumisel; e) töövõimelised isikud, kes on valitud artelliliikmete üldkoosolekul artelli juhatuse esimeheks või revisjonikomisjoni esimeheks.

[2] Turustus-varustusühingud olid kooskõlas Üleliidulise Kooperatiiv-tööndu se Nõukogu ringkirjaga 11. septembrist 1934. a. nr. 43-00 reorganiseeritud tootmisühinguiks (artellideks).

Märge: Rajoonides tööndusте rühmiti paigutusega, kus tööndused on kohaliku elanikkonna peategevusalaks, põllumajandus aga abitegevuseks, võidakse organiseerida tööndus-põllumajanduslikke artelle (tööndusкolhoosid).

Tööndusкolhoosidele laienevad vastavalt kõik käesoleva põhimääruse eeskirjad [1].

2. Ühingute liikmeteks (eriti asutajateks), samuti ka tööndusлike kooperatiivsete organisatsioonide valitavate organite liikmeteks võivad olla töötajad, kes on saanud 16-aastaseks.

Õpilased, kes õpivad tööndusliku kooperatsiooni koolides või brigaadikorras ühistes töökodades, võivad olla ühingute liikmeteks alates 15-aastasest vanusest. Kuid kuni 16 aasta vanuse saavutamiseni nemad ei või olla ühingu asutajateks ja tööndus-kooperatiivsete organisatsioonide valitavate organite liikmeteks [2].

(LSKK 1927. a., nr. 26, art. 280)

TÖÖKAITSE NORMIDE RAKENDAMISEST TÖÖNDUS-KOOPERATIIVSETES ÜHINGUTES

Vene NFSV TRK, Vene NFSV RMKN ja Üleliidulise Koop. Tööndusliidu juhendist 13. maist 1929. a. nr. 121.

1. NSVL ja Vene NFSV TRK poolt väljaantud eeskirjad ja sundmäärused ohutustehnika ja tööstusliku tervishoiu alal, samuti normid naiste ja alaealiste töökaitse alal on kehtivad vaid tööndus-kooperatsiooni ühiste tootmis-töökodade kohta; kooperatiivide liikmete kodus töötamisel ei või esitada mingeid nõudeid töökaitse alal.

2. Töötamisel tööndusлike kooperatiivühingute ühistes töökodades ja ettevõtetes on kehtivad järgmised TööK normid, samuti ka NSVL ja Vene NFSV TRK poolt nende normide arendamiseks antud eeskirjad ja kohustuslikud määrused:

a) normid, mis on sätitud TööK § 138—150 ettevõtete avamise, ülalpidamise ja teise hoonesse üleviimise, kahjulikkude töötingimuste kõrvaldamise ja vähendamise ja õnnetusjuhtumite ennetamise, ettevõtete, masinate, transmissioonide ja tööpinkide käikulaskmise, erirõivastuse, kaitsevahendite (prillid, maskid, respiraatorid jm.) ja vastumürkide väljaandmise, TRK poolt määratud juhtudel kõigi tööle asuvate ühingute liikmete või

---

[1] NSVL KTK ja RKN 5. juuli 1933. a. määruse redaktsioonis (LSKK 1933. a., nr. 42, art. 248).

[2] NSVL KTK ja RKN 17. juuli 1933. a. määruse redaktsioonis (LSKK 1933. a., nr. 47, art. 277).

nende üksikute gruppide eelneva läbivaatamise, samuti nende perioodilise taasülevaatuse kohta . . .;

b) normid, mis on sätitud TööK § 129—134 naiste ja alaealiste töö kasutamise keelu kohta eriti rasketel ja tervisele kahjulikkudel tootmisaladel ja TRK nimestikkudes määratud allmaatöödel ja raskuste kandmise piirnormide järgimise kohta naiste ja alaealiste poolt, vastavalt TRK poolt kehtestatavatele nimestikkudele ja normidele, rasedate ja imetavate emade öö- ja ületunnitöö kategoorilise keelu kohta, naiste töölt vabastamise kohta enne ja peale sünnitust [1], rasedate viiendast kuust nende nõusolekuta komandeeringusse saatmise keelu kohta, rinnalapsi omavaile emadele vaheaegade kehtestamise kohta lapse imetamiseks.

Ühistes töökodades töötavate tööonduslike kooperatiivühingute liikmete ja liikmekandidaatide tööpäeva kestus, puhkuse aeg, töötasustamise tingimused ja garantiide ja kompensatsioonide määramine (sealhulgas ka rasedate ja imetavate emade tasu tööst vabastamise aja eest), puhkuse aeg, samuti väljatöötuse normid määratakse ühingu liikmete üldkoosoleku vastavate otsustega [2].

(NSVL TRK Teataja 1929. a. nr. 28—29.)

---

[1] Naistele — artelli liikmeile võimaldatakse puhkust raseduse korral 35 kalendripäeva. Pealesünnitusaegset puhkust, mida arvestatakse alates sünnituse päevast, antakse 42 kalendripäeva. Ebanormaalse sünnituse puhul, samuti kaksikute sündimisel määratakse pealesünnitusaegse puhkuse kestuseks 56 kalendripäeva.

[2] Vastavalt tööndus-kooperatiivartelli tüüppõhikirja § 17 määratakse tööpäeva pikkus artelliliikmete üldkoosoleku poolt ega või see olla alla 8 tunni. Kahjulikkude töötingimustega kutsealade kohta kehtestatakse lühendatud tööpäev. Selliste kutsealade loetelu vt. lk. 76.

Liiduvabariikide invaliidide kooperatsiooni põhimäärustes on ette nähtud võimalus kehtestada invaliidide kooperatsiooni vabariiklike liitude poolt kooskõlas invaliidide kooperatsiooni vastastikuse kindlustuse kassade vabariiklike liitudega (s. o. käesoleval ajal tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete kooperatiivse kindlustuse vabariiklike nõukogudega (Vene NFSV-s aga Ülel. Koop.-töönd. Kindlustusnõukoguga) lühendatud tööpäev (6—7 tundi) artellidele ja tsehhidele, sõltuvalt tootmise raskusest ja kahjulikkusest invaliidide tervisele, samuti sõltuvalt neis töötavate invaliidide haiguste ja kehaliste defektide liikidest ja vormidest. Vt. näit. selle küsimuse kohta Vene NFSV Invaliidide Kooperatsiooni põhimääruse § 30 punkti k.

AMETIÜHINGUTE ÜLESANDED TÖÖKAITSE JA OHUTUSTEHNIKA ALAL

NSV Liidu ametiühingute X kongressi otsusest (27. aprillil 1949. a.)

... Kongress peab tarvilikuks, et ametiühingu ja majanduslikud organisatsioonid kindlustaksid edasist töötingimuste parendamist tootmises, raskete ja töömahukate tööde mehhaniseerimise kiirustamist, õnnetusjuhtumite ja professionaalsete haigestumiste põhjuste kõrvaldamist [1].

Ametiühingu organisatsioonid peavad rangelt jälgima, et ettevõtete ehitamisel, taastamisel ja rekonstrueerimisel, tootmisprotsesside ratsionaliseerimisel ja uue tehnoloogia juurutamisel oleks tagatud ohutustehnika ja tööstusliku tervishoiu kõigi nõuete täitmine.

Kongress nõuab ametiühingu organisatsioonidelt kontrolli tugevdamist tööliste õigeaegse ja lünkadeta varustamise üle kõrgekvaliteedilise erirõivastuse ja erijalatsitega kehtivate normide järgi.

... Kongress seab üles NSVL Kõrgema Hariduse Ministeeriumi ees küsimuse kõrgemates õppeasutistes ohutustehnika distsipliinide õpetamise parendamise ja riiklike tehniliste inspektorite ettevalmistuse laiendamise vajaduse kohta [2].

Töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu massilise propageerimise eesmärgil peavad majanduslikud ja ametiühingu organisatsioonid laiemalt kasutama vabriku-tehase ajakirjandust, raadiot ja kino; süstemaatiliselt korraldama loenguid ja konsultatsioone. Ministeeriumidel tuleb välja anda rohkem kirjandust, plakateid ja õppevahendeid ohutustehnika alal.

Ametiühingu organisatsioonid peavad kõrvalekaldumatult jälgima nõukogude tööseadusandluse ja eriti naiste ja noorsoo töökaitseseaduste täitmist majandusorganite poolt.

---

[1] Vt. Partei XIX kongressi direktiivid NSVL arendamise viienda viisaastaku plaani kohta 1951—1955. aastaks selle küsimuse kohta lk. IV.

[2] Ohutustehnika õpetamise edasise parendamise küsimuses kõrgemates tehnilistes õppeasutistes on NSVL Kõrgema Hariduse Ministeeriumi poolt antud käskkiri 26. aprillil 1949. a. nr. 479.

EESSÕNA

Tööndusliku kooperatiivühingud (artellid) moodustatakse kooskõlas Tööndusliku Kooperatsiooni põhimäärusega, mis on kinnitatud NSVL KTK ja RKN määrusega 11. maist 1927. a. (LSKK 1927. a. nr. 26, art. 280), eesmärgiga pidada oma liikmete ühise isikliku tööga ettevõtteid ühe või mitme majanduslikult omavahel seotud tööndusе alal, ühiselt kasutada tootmisvahendeid ja ühiselt soetada kõike vajalikku nende tööndustes. Sama eesmärgiga moodustatakse kooskõlas liiduvabariikide seadusandlusega invaliidide töö korraldamise ja nende materiaalse ja kultuurilise taseme tõstmiseks invaliidide kooperatsiooni artellid. Rajoonides tööndusте rühmiti paigutusega, kus tööndused on kohaliku elanikkonna peategevusalaks, põllumajandus aga abitegevuseks, võidakse organiseerida NSVL RKN 26. juuli 1932. a. määruse (LSKK 1932. a. nr. 58, art. 345) põhjal sama eesmärgiga tööndus-põllumajanduslikke segaartelle (tööndus-kolhoose).

Tööndusliku kooperatsioonil ja invaliidide kooperatsioonil on tähtis koht meie tööstuslik-kolhoosliku sotsialistliku riigi rahvamajanduses ja nad on tõsiseks allikaks elanikkonna tarvete rahuldamisel laiatarbekaupadega, mida valmistatakse artellide ettevõtetes iga aasta kümnete miljardite rublade väärtuses. Tööndusliku kooperatsioon ja invaliidide kooperatsioon võitlevad oma toodangu kvaliteedi tõstmise, sortimendi laiendamise ja parendamise eest.

Neljanda viisaastaku plaani edukas täitmine võimaldas meie riigile vastu võtta uus viisaastaku plaan, mis tagab kogu meie majanduse edasist tõusu, rahva materiaalse heaolu, tervishoiu ja kultuurilise taseme kasvu.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XIX kongress oma direktiivides partei Keskkomiteele ja NSVL Ministrite Nõukogule NSVL arendamise viienda viisaastaku plaani kohta 1951—1955. aastaks nägi ette tööstusliku toodangu tõusu kohaliku tööstuse ja tööndusliku kooperatsiooni ettevõtetes ligi 60 protsendi võrra ja esimeses järjekorras laiatarbekaupade, koduse

majapidamise tarvitusesemete, kohalikkude ehitusmaterjalide tootmist ja valmistatava toodangu kvaliteedi olulist parendamist. Liiduvabariikides peavad arenema tööndusliku kooperatsiooni omad toorainebaasid, peab olema parendatud tööndusliku kooperatsiooni töökodade töö elanikkonna olustikuliste vajaduste teenindamise alal.

1952. aastal moodustatud tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artelli liikmete kooperatiivse kindlustuse nõukogud koos tööndusliku kooperatsioonis ja invaliidide kooperatsioonis töötavate NSVL kodanikkude konstitutsioonilise õiguse teostamisega materiaalsele kindlustatusele vanaduse, haiguse ja töövõimetuse puhul, samuti ka materiaalsele kindlustatusele ja sotsiaal-olustikulisele teenindamisele teistel seadusega määratud juhtudel, kontrollivad töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu seisukorda kooperatiivsetes ettevõtetes.

Pidevalt parendades tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete teenindamise kvaliteeti partei XIX kongressi viienda viisaastaku plaani kohta käivate direktiivide täitmiseks sanatooriumide, puhkekodude, lasteasutiste võrgu laiendamise, elamu-olustikulise ehituse soodustamise teel ja konkreetselt abistades artelle töömahukate tööde mehhaniseerimisel ja töökaitse parendamise kindlustamisel kooperatiivsetes ettevõtetes, kooperatiivse kindlustuse nõukogud aitavad kaasa tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni majandusplaanide täitmisele ja ületamisele toodangu kvaliteedi tõhusa tõstmise, sortimendi laiendamise ja parendamise, samuti ka toodangu defitsiitsete liikide ja sortide tootmise suurendamise alal.

Artellide kooperatiivsetes ettevõtetes töötajate töökaitse õige organiseerimise eesmärgiga artellide juhatuste poolt ja kehtivate seadusandlikkude normide rakendamise üle järelevalve teostamiseks kooperatiivse kindlustuse nõukogude poolt sisaldab käesolev kogumik koos töökaitse põhiküsimuste esitusega süstematiseeritud kujul tähtsamaid normatiivseid akte selle küsimuse kohta.

*

Ühistes töökodades töötavaile artellide liikmeile laieneb kogu seadusandlus tööstus-hügieeni ja tööstustervishoiu, ohutustehnika ja naiste ja alaealiste töökaitse alal.

Artellide liikmetele on tingimata kohustuslik seadusandlus, mis puudutab töödistsipliini tugevdamist tootmises. Iga NSVL kodanik, öeldakse NSVL konstitutsiooni § 130, on kohustatud kinni pidama töödistsipliinist. NSV Liidus, kus on kasvanud töödistsipliin ja töötajate kõrge teadlikkus, töödistsipliini rikkujad ei või olla sallitavad, ükskõik millisel tööalal nad ei töötaks.

Nagu õieti märkis sm. Poskrebõšev oma kõnes partei XIX kongressil, esinevad töödistsipliini rikkumised mõnikord ettevõtete juhtkonna poolt töökaitse seadusandluse rikkumise tulemusena, vajaliku hoole puudumisel töötajate materiaal-olustikuliste vajaduste eest ja halvasti seatud poliitilis-kasvatusliku töö tagajärjel. Kooperatiivse kindlustuse nõukogudel, kelle eesmärgiks on artelliliikmete materiaalse heaolu ja kultuurilis-olustikulise teenindamise tõstmine, on juhtiv koht artellide ettevõtetes töödistsipliini tugevdamise küsimuses.

Artelliliikmete üldkoosolek on artelli kõrgem juhtiv organ. Kooperatiivse kindlustuse nõukogud peavad tõstma üles selle valitsemisorgani ees töödistsipliini parendamise konkreetsed küsimused, esitades ettepanekud kõrgemate teenindamisnormide võimaldamise kohta, eriti sanatooriumidesse, kuurortidesse ja puhkekodudesse jms. tuusikute andmise teel distsiplineeritud artelliliikmetele, eesrindlastele ja stahhaanovlastele, ja laisklejate, töökohtadelt jooksikute ja töödistsipliinirikkujate ilmajätmisega õigusest sellisele teenindamisele. «Nagu teada», ütles sm. G. M. Malenkov ÜK(b)P KK töö kohta oma aruandekõnes partei XIX kongressile, «saavad töölised ja teenistujad meie maal riigi kulul toetusi sotsiaalkindlustuse alal, pensione sotsiaalkindlustuse korras, tasuta või suure hinnaalandusega tuusikuid sanatooriumidesse, puhkekodudesse ja lasteasutistesse, iga aasta saavad puhkust töötasu säilitamisega. Kõik linna- ja maatöötajad saavad tasuta arstiabi [1].» Kooperatiivse kindlustuse nõukogud, kes täidavad neid funktsioone artellide liikmete suhtes, peavad korraldama oma tööd selliselt, et see aitaks artellil õieti organiseerida töötajate töödistsipliini ja aitaks kaasa majandusplaani täitmisele.

---

[1] Loetletud väljamaksud ja soodustused, samuti toetused lasterikastele ja vallasemadele, soodustused tasuta õppimise ja kvalifikatsiooni tõstmise alal ja stipendiumid õppijaile, mis on elanikkonna poolt saadud riigi kulul, moodustasid 1952. a. ligi 129 miljardit rbl.

TÖÖ SISEKORRAEESKIRJAD

Töö normaalse käigu kindlustamiseks tuleb igas artellis välja töötada vastavalt tema tootmise erinevustele «Töö sisekorraeeskirjad», mis pannakse välja tsehhides nähtavale kohale. Need eeskirjad ei või olla vastuolus tööseadusandlusega.

Töö sisekorra-eeskirjad peavad sisaldama: juhtnööre tööaja kestuse kohta töötajate üksikute kategooriate jaoks, töö alguse ja lõpu ja vaheaegade kohta, vahetustööde tegemise korra, tööle ilmumise ja töölt lahkumise kohta, ettevaatusabinõude kohta masinate, tööpinkide, jõumasinate, transmissioonide, tõstukite ja elektriseadmete käsitsemisel ja tööriistade, erirõivastuse ja kaitsevahendite väljaandmise ja hoiu korra kohta;

tööde loetelu, mille puhul on vaja kasutada kaitsevahendeid (prille, respiraatoreid jm);

juhtnööre töökorra kohta suurte raskuste ümberpaigutamisel;

juhtnööre abinõude kohta, mida tuleb rakendada tulekahju korral, igasugu avariide ja õnnetusjuhtumite puhul;

administratiiv-tehniliste töötajate loetelu, kelle poole artelliliikmed peavad pöörduma vajalikkudel juhtudel;

töödistsipliini eeskirju;

puhkeaegade ja puhkuse kohta;

töötasu ja töötajate varanduslik vastutus.

Töö sisekorra-eeskirjad võivad sisaldada ka teisi küsimusi, sealhulgas ka neid, mis on seotud artelliliikmete töökaitsega.

Tööpäeva kestus artelli ühistes töökodades määratakse artelliliikmete endi poolt nende üldkoosolekul. Töövahetuse kestus määratakse reeglina 8 tunnile [1]. Kuid artelliliikmete üldkoosolek võib

[1] Liiduvabariikide invaliidide kooperatsiooni põhimäärustes on ette nähtud võimalus kehtestada invaliidide kooperatsiooni artellide liikmetele lühendatud tööpäev (6—7 tundi) sõltuvalt tootmise raskusest ja kahjulikkusest invaliidide tervisele, samuti sõltuvalt artellides töötavate invaliidide haigestumise liikidest ja vormidest ja füüsilistest defektidest. Kahjulikkude töötingimustega elukutsete loetelu, mille kohta kehtestatakse tööpäev, vt. lk. 76.

ajutiselt, erandjuhtudel, sõltuvalt tooraine seisust, tootmisplaani täitmisest ja muudest põhjustest, määrata töövahetuse kestuse üle 8 tunni. Üldkoosoleku (või juhatuse, üldkoosoleku vastava korralduse olemasolul) otsuses tuleb näidata, missuguseks perioodiks ja mitmele tunnile pikendatakse tööpäeva.

Artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu tema ühiskondliku töökaitseinspektori isikus ei tohi lubada töövahetuse pikendamist üle selle aja, mis on määratud üldkoosoleku poolt.

Mõnes artellis esinevad juhud, kus ilma mingi tungiva vajaduseta selleks tsehhijuhataja oma isiklikul äranägemisel, tihtipeale vastu artelliliikmete tahtmist nõuab, et nemad jätkaksid tööd üle normaalse töövahetuse aja, vaatamata üldkoosoleku vastava otsuse puudumisele.

Neil juhtudel peab ühiskondlik töökaitseinspektor nõudma tsehhijuhatajalt tema ebaõige korralduse tühistamist.

Juhul, kui artelli juhatus esitab artelliliikmete üldkoosolekule ettepaneku pikendada tööpäeva üle 8 tunni, peab artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu (ühiskondlik töökaitseinspektor) kontrollima, kas selline töötundide suurendamine on ka tegelikult vajalik.

Tööpäeva kestuse pikendamine invaliidide kooperatsiooni artellides on lubatav erandjuhtudel, tungiva vajaduse puhul, pärast kooskõlastamist kõrgemalseisva tööndusliku kindlustusnõukoguga.

Seega jälgib kooperatiivse kindlustuse nõukogu tema ühiskondliku töökaitseinspektori isikus seda, et ületunnitööd toimuksid vaid vaieldamatu vajaduse puhul.

Töö vaheajad

Töövahetuse käigus määratakse töö vaheajad:

lõunavaheaeg;

töö hügieenilise režiimi hoidmiseks eriti kahjulikkudes tootmistes;

soojendamiseks töötamisel pakasega vabas õhus ja kütmata ruumides;

emadele lapse imetamiseks.

Kõik vaheajad, välja arvatud lõunavaheaeg, arvatakse tööaja hulka.

Reeglina määratakse lõunavaheaeg hiljemalt 4 tundi peale töö algust, kestusega mitte vähem kui pool tundi ja mitte üle kahe tunni.

Teiste vaheaegade aeg ja kestus määratakse «Töö sisekorraeeskirjadega». Soovitav on, et töötajad väljuksid lõunavaheajaks tootmisruumidest ning et neid ruume sel ajal tuulutataks.

Lõunavaheaeg on tarvilik töötajate tervise kaitseks, aga samal ajal aitab see oluliselt kaasa töötootlikkuse tõusule. Arvukad vaatlused on näidanud, et neis artellides, kus vaheaegu kasutatakse ratsionaalselt puhkuseks, töötootlikkus reeglina tõuseb.

Puhkused — korralised, lisapuhkused ja puhkused katkestamatu töö eest [1]

Õigus puhkusele on garanteeritud NSVL konstitutsiooniga (§ 119) töötajaile iga-aastaste puhkuste kehtestamise teel töötasu säilitamisega.

Artelliliikmetele, kes töötavad ühistes töökodades, antakse puhkust 11 kuu katkestamatu töö möödumisel.

Puhkust antakse ka kodus töötavaile artelliliikmetele, kui nemad täidavad isiklikult neile määratud normi.

Järjekordse puhkuse kestuseks on määratud 12 tööpäeva.

Artelliliikmetele, kelle kohta on kehtestatud normeerimata tööpäev [2], antakse lisapuhkust, mis koos korralise puhkusega ei või olla üle 24 tööpäeva.

Lisapuhkust antakse ka neile artelliliikmetele, kes töötavad kahjulikkude töötingimustega ühistes töökodades [3].

Artelliliikmetele, kes on katkestamatult töötanud ühe ja sellesama artelli ühistes töökodades kaks aastat ning kes täidavad töönormi ja on karistamata töödistsipliini rikkumise eest, antakse alates kolmandast tööaastast antud ettevõttes iga aasta lisapuhkust kolme tööpäeva ulatuses. See kord ei laiene normeerimata tööpäevaga artelliliikmetele. Artelliliikmetele, kes töötavad kahjulikkude töötingimustega ühistes töökodades, antakse kolmepäevane lisapuhkus ka siis, kui kõigi puhkuste liitmise tulemusena kujuneb puhkuse kestus üle 24 tööpäeva.

Artelliliikmetele, kes töötavad hooajalistes tööndustes vähe-

---

[1] Normatiivsed aktid puhkuste andmise küsimuse kohta vt. ptk. I lk. 79.

[2] NSVL RKN määruse alusel 6. augustist 1927. a. «Normeerimata tööpäevaga töötajaist» on NSVL TRK määrusega 13. veebruarist 1928. a. kehtestatud kord, mille järgi normeerimata tööpäeva võib rakendada asutistes, ettevõtetes ja majandites administratiiv-, valitsemis-, tehnilise ja majanduspersonali isikute kohta, kelle tööd ei ole võimalik ajaliselt arvestada (konsultandid, instruktorid, agendid jm.), isikute kohta, kes jaotavad tööaega oma äranägemise järgi, ja isikute kohta, kelle tööaeg töö iseloomu järgi jaguneb määramata kestusega osadeks.

Need töötajad vabastatakse üldistel alustel tööst iganädalastel puhkepäevadel ja teistel mittetööpäevadel (pühadel) — 1. jaanuaril, 1. ja 2. mail, 7. ja 8. novembril, 5. detsembril.

[3] Kahjulikkude töötingimustega elukutsete loetelu, mille puhul antakse lisapuhkust, vt. lk. 82.

malt 6 kuud aasta jooksul, antakse järjekordne puhkus arvestusega 1 päev iga tööloldud kuu eest.

Alaealistele, vanusega alla 16 a., antakse järjekordne puhkus ühe kalendrikuu ulatuses.

Puhkused tuleb anda artelliliikmetele kogu aasta jooksul, kuna selline kord kindlustab tootmise normaalset käiku, kuid see ei ole maksev alaealiste kohta, kellele antakse puhkust eranditult suvisel ajal.

Puhkuseaja eest makstakse artelliliikmele tema keskmine töötasu, lähtudes töötasust 12 kalendrikuu eest, mis eelnevad sellele kuule, millal töötaja läheb puhkusele (1. kuupäevast 1. kuupäevani). Keskmine päevatöötasu määratakse keskmise kuutöötasu jagamisel 25,6 tööpäevaga.

Töötasu maksmine puhkuseaja eest toimub tingimata enne töötaja puhkusele minekut.

Puhkuste õige jaotus on väga tähtsaks teguriks töö tervendamise alal, mispärast kooperatiivse kindlustuse nõukogul peab olema selles küsimuses kindel seisukoht, mis tuleb teha õigeaegselt teatavaks artelli juhatusele.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab valvama, et puhkuste jaotus oleks õigeaegselt tehtud teatavaks artelliliikmetele, et igaüks neist teaks, millal algab tema puhkus, et puhkused antaks määratud tähtaegadel, samuti et ei antaks rahalist kompensatsiooni puhkuse andmise asemel kaks aastat järgemööda ja kõigil juhtudel artelliliikmetele, kes töötavad kahjulikkudel ja ohtlikkudel tootmisaladel ja alaealistele.

Naiste töö kaitse [1]

Rasedad naised, kes vajavad üleviimist kergemale tööle enne raseduspuhkusele minekut, viiakse üle sellisele konsultatsioonide poolt rasedate jaoks (nende puudumisel aga — üldambulantside poolt) ilma haiguslehte välja andmata, keskmise kuutöötasu säilitamisega viimase 6 kuu eest artelli arvel.

Naistel-artelliliikmetel on õigus toetusele ajutise töövõimetuse puhul raseduse ja sünnituse tõttu, kui nemad on töötanud antud artellis raseduse puhul antava puhkuse päevaks katkestamatult vähemalt 3 kuud. Ajutise töövõimetuse toetust raseduse ja sünnituse puhul antakse 35 kalendripäeva enne sünnitust ja 42 kalendripäeva peale sünnitust. Ebanormaalse sünnituse või kaksikute sündimise puhul antakse naisele puhkust peale sünnitust 56 kalendripäeva kestusega. Kui puhkuse tegelik kestus sünnituseelsel perioodil (arvates töölt vabastamise päevast kuni sünnita-

[1] Normatiivsed aktid naiste töökaitse küsimuses vt. ptk. II, lk. 217.

mise päevani) osutub suuremaks või vähemaks sellest tähtajast, antakse toetust päevade eest, mille kestusel on tegelikult oldud puhkusel. Sünnitusele järgnev periood arvestatakse sünnituse päevast.

Artellide juhatused on kohustatud andma rasedatele naistele järjekordset puhkust, kohaldades seda puhkusele raseduse ja sünnituse puhul.

Rinnalapsi omavaile emadele määratakse peale üldiste vaheaegade veel täiendavad vaheajad lapse imetamiseks. Vaheajad lapse imetamiseks ja nende kestus ei või olla alla poolt tundi ja mitte harvem kui 3½ tunni tagant. Need vaheajad arvatakse tööaja hulka. Ema ja lapse huvides lubab praktika, lapse imetamise vaheaja ühendamist lõunavaheajaga või lapse imetamise kahe vaheaja liitmist, nende viimist liidetud suuruses tööpäeva lõppu ja selle tulemusena tööaja vastavat lühendamist.

Artellides naistöötajate suure arvuga tuleb organiseerida erilised isikliku hügieeni toad, samuti ka tuba rinnalaste imetamiseks.

Vaheajad imetamiseks tuleb anda kogu tegeliku imetamise perioodil, kui kaua see ka ei kestaks.

Imetajatele emadele võimaldatavate töövaheaegade eest tasutakse keskmise töötasu järgi. Võimaluse puudumisel jätta naisi seoses lapse imetamisega nende endisele tööle viiakse need naised üle imetamise perioodiks teisele tööle samas artellis, säilitades nende endine töötasu viimase 6 kuu töö alusel (arvestamata rasedus- ja sünnituspuhkuse aega).

Peale ülalloetletud soodustuste on rasedatel ja imetavatel naistel rida täiendavaid soodustusi ja nimelt: on keelatud töölevõtmisest keeldumine raseduse või imetamise põhjusel, samuti ka nende töötasu vähendamine samadel põhjustel. Keelatud on nende rakendamine öötöödele, ületunnitöödele aga — pärast nelja raseduskuud ja lapse imetamise kogu aja jooksul; alates raseduse 5-st kuust ei või naisi saata nende nõusolekuta komandeeringusse.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogu artellis peab kindlustama artelliliikmete lapsed sõimedega ja lasteaedadega, et lapse ema võiks rahulikult jätkata oma tööd.

On keelatud naiste töö eriti rasketel ja kahjulikkudel tootmisaladel, mis on loetletud erinimekirjas [1]. Üle 18 aastaste naiste jaoks on kehtestatud erilised piirnormid raskuste kandmiseks ja ümberpaigutamiseks. Raskuse kaalu ülemmäär käsitsi kandmisel tasasel pinnal on 20 kg inimese kohta. Raskuse kandmisel kanderaamiga raskuse kaal koos kanderaamiga ei tohi ületada

[1] Vt. lk. 221.

50 kg kahe inimese kohta, kusjuures kanderaamil peavad olema tugijalad. Raskuste ümberpaigutamisel käsikärudega raskuse kaalu ülemmäär ühe inimese kohta, sõltuvalt käru tüübist ja põrandapinnast, on 60 kuni 115 kg. Raskuste ümberpaigutamisel vagonettidega raskuse kaalu ülemmäär ühe inimese kohta ei või olla üle 600 kg.

Alaealiste töö kaitse [1]

Alaealisi vanusega alla 16 aastat (kuid mitte nooremaid kui 14 aastat) võib tööle võtta ainult peale arstlikku läbivaatamist ning arstliku komisjoni positiivset otsust alaealise tervise kohta. Peale esialgse arstliku läbivaatamise tuleb alaealisi aasta jooksul läbi vaadata teistkordselt nende poolt tehtava töö mõju kontrollimiseks nende tervisele. Kui läbivaatamine näitab, et töö mõjub kahjustavalt alaealise organismile, tuleb tema üle viia arstliku komisjoni otsusel kergemale tööle või suunata ravimisele statsionaari või sanatooriumi, või tervise kosutamiseks puhkekodusse jne.

Kuni 16-aastase alaealise tööpäeva kestuseks on määratud 6 tundi, hooajalistel töödel aga, kus on rakendatud pikendatud tööpäev, pikeneb see selle tundide arvu võrra, mis vastab täiskasvanud artelliliikmete tööpäeva pikendamisele. Lühendatud tööpäeva eest makstakse alaealistele kui täis-tööpäeva eest. Tükitööle rakendatud alaealiste töö eest tasutakse võrdselt täisealiste tükitööhinnetega, juurdemaksuga 2 tunni eest nende tariifimäära järgi.

Alaealisi vanusega alla 16 aastat ei või rakendada ületunnitöödele ja töödele öövahetustes.

Alaealised alla 16 aastat saavad iga aasta järjekordse kuuajalise puhkuse suveajal, kusjuures kooperatiivse kindlustuse nõukogud (ühiskondlik töökaitseinspektor) peavad jälgima, et puhkus oleks antud mitte hiljem kui oktoobrikuus.

Artelliliikmeil vanusega üle 16 aasta ei ole artelli töötingimuste tõttu ülaltoodud soodustusi, kuid vanuses kuni 18 aastani neid ei või rakendada rasketele ja kahjulikkudele töödele, mis on loetletud erinimekirjas [2], ja neil on õigus tasuta tuusikute saamiseks sanatooriumidesse ja puhkekodudesse esmajärjekorras võimaluste piirides.

Alaealisi 16 kuni 18 aastani võib rakendada raskuste kandmi-

[1] Normatiivsed aktid alaealiste töö kaitse küsimuses vt. ptk. II lk. 217.
[2] Vt. lk. 227.

seks või ümberpaigutamiseks, kui see on vahetult seotud täidetava tööga ega nõua üle 1/3 tema tööajast ja ei ole seotud eranditult raskuste kandmisega üle 4,1 kg. Raskuse kaalu ülemmäär käsitsi kandmisel on: meestele — 16,4 kg, naistele — 10,25 kg, üherattaga kärudel ümberpaigutamisel — 49,2 kg, kusjuures naisi ei lubata sellele tööle, käsivankrites ümberpaigutamisel aga raskuse kaalu ülemmäär on olenevalt reast tingimustest 57,4 kuni 114,8 kg. Kaalu ülemmäär raskuste ümberpaigutamiseks vagonettides rööpmetel on meestele 492 kg ja naistele 328 kg.

Alaealisi 14 kuni 16 aastani ei või määrata töödele, mis on seotud eranditult raskuste kandmisega üle 2 kg. Raskuste kandmise ja rööpmeid mööda vagonettides ümberpaigutamise piirnormid, mis on toodud ülalpool alaealiste kohta vanusega 16 kuni 18 aastani, vähendatakse poole võrra, kui neid töid tehakse alla 16 aastaste alaealiste poolt, keda ei või samal ajal rakendada tööle ühe ja kahe rattaga kärul.

Artelliliikmete materiaalne kindlustus

Kooperatiivse tööndusartelli ja kooperatiivse invaliidide artelli liikmed saavad toetust ajutise töövõimetuse puhul: haiguse korral, kui nad on kaotanud töövõime, üleviimisel teisele tööle seoses haigestumisega, raseduse puhul ja pärast sünnitust, perekonna-liikme haigestumisel — haige eest hoolitsemise vajaduse juhul, karantiini puhul.

Artelliliikmete vabastamine tööst kõigil neil juhtudel võib leida aset vaid raviasutise poolt väljaantud haiguslehe alusel.

Kõigil artelliliikmeil on õigus toetusele ajutise töövõimetuse puhul haiguse, haigestunud perekonnaliikme eest hoolitsemise ja karantiini korral, sõltumatult staaži kestusest antud artellis. Välja arvatud isikud artelli astumisel, kes on teise artelli liikmete koosseisust välja heidetud kuriteo toimepanemise eest, artelli põhikirja ja töödistsipliini rikkumise eest, omal soovil lahkumise tõttu (või neil põhjustel töölt lahkunud töölise või teenistujana), võimaldatakse toetust ajutise töövõimetuse puhul pärast seda, kui artelliliige on töötanud uuel tööl vähemalt 6 kuud.

Artelliliikmed, kes on mõistetud paranduslikele töödele tööluusi eest, ei saa toetust ajutise töövõimetuse puhul 6 kuu jooksul otsuse tegemise päevast.

Naistel-artelliliikmeil on õigus toetusele ajutise töövõimetuse puhul raseduse ja sünnituse tõttu, kui nad on töötanud antud artellis raseduspuhkuse saamise päevaks katkestamatult vähemalt 3 kuud.

Ajutise töövõimetuse toetust haiguse või vigastuse tagajärjel antakse töövõime kaotamise esimesest päevast alates kuni selle taastamiseni või invaliidsuse määramiseni Arstliku Tööekspertiisi Komisjoni poolt. Ajutise töövõimetuse toetust töötavatele invaliididele makstakse sõltumatult invaliidsuse grupist ja haigestumise diagnoosist mitte üle kahe kuu järgemööda ja üldsummas mitte üle kolme kuu kalendriaasta jooksul. Töövigastuse puhul makstakse ajutise töövõimetuse toetust kuni tervenemiseni või kuni invaliidsuse grupi uuesti läbivaatamiseni seoses uue haigestumisega. Ajutise töövõimetuse toetust raseduse ja sünnituse korral antakse kõigile naistele-artelliliikmetele 35 kalendripäeva enne sünnitust ja 42 kalendripäeva peale sünnitust, ebanormaalse sünnituse või kaksikute sünnitamise puhul aga 56 kalendripäeva.

Ajutise töövõimetuse toetust, välja arvatud toetus raseduse või sünnituse puhul, makstakse alljärgnevas ulatuses, sõltuvalt katkestamatust tööstaažist antud artellis:

Katkestamatu tööstaaži puhul ühes ja samas artellis	Kõigile artellide liikmetele, kes töötavad ühistes töökodades	Kõigile artellide liikmetele, kes töötavad kodus
Üle 8 aasta	100% töötasust	80% töötasust
5 kuni 8 aastat	80% „	60% „
3 kuni 5 aastat	60% „	40% „
Kuni 3 aastat	50% „	25% „

Kui kodus töötav artelliliige täidab töönormi, makstakse temale toetust samas ulatuses kui artelliliikmetele, kes töötavad ühistes töökodades, samuti I ja II grupi invaliididele ja kodus töötavatele vanaduspensionäridele makstakse toetusraha üldtöökodades töötavatele artelliliikmetele ettenähtud suuruses, mille väljaarvestamise aluseks on võetud summa, mis ei ületa poolteist tariifimäära.

Isamaasõja invaliididele makstakse toetust sõltumatult tööstaaži pikkusest 100% töötasu ulatuses.

Alaealistele vanusega kuni 18 aastani makstakse toetust sõltumatult tööstaaži pikkusest 60% töötasu ulatuses töötamisel ühistes töökodades ja 40% töötasust — kodus töötajaile.

Ajutise töövõimetuse toetust raseduse ja sünnituse puhul makstakse kõrgemal määral ja nimelt: katkestamatu tööstaaži puhul üle 3 aasta — 100% töötasust, 1½ kuni 3 aastat — 85%, 1 aasta kuni 1½ aastat — 65% ja katkestamatu tööstaaži puhul 3 kuust kuni 1 aastani — 55% töötasust.

Töötasu summasse, mille alusel arvestatakse toetust ajutise

töövõimetuse puhul, arvatakse kõik töötasuliigid, millelt arvestatakse kindlustusmaksu, välja arvatud tasu töö eest, mida tehakse üle artelli sisekorra-eeskirjadega kehtestatud tööpäeva, tasu järjekordse ja lisapuhkuse eest, kohakaasluse eest, sõjalisel õppusel oldud aja eest, samuti ka iga liiki ühekordse iseloomuga väljamaksete eest.

Toetust ajutise töövõimetuse puhul ei tule arvestada summalt, mis ületab kahekordse tariifi tasumäära. Seda korda ei rakendata vaid ajutise töövõimetuse toetuse maksmisel raseduse ja sünnituse puhul.

Päevade arvu määramisel, millega tuleb jagada artelliliikme töötasu ajutise töövõimetuse toetuse arvutamiseks, arvatakse maha nende kuude kõigi kalendripäevade üldarvust, mille eest arvatakse töötasu: päevad, mille eest on makstud ajutise töövõimetuse toetust, järjekordsete ja lisapuhkuste päevad: artelliliikme poolt tegelikult kasutatud püha- ja puhkepäevad; sõjalistel õppustel viibimise päevad; tööle mitteilmumise päevad, mis on seotud ühiskondlike ja riiklike kohustuste täitmisega. Seega arvatakse päevade hulka, millega jagatakse töötasu: kõigi seisakute päevad; eranditult kõigi palgata puhkuste päevad; ajutise töövõimetuse päevad, mille eest ei ole saadud toetust.

Õigus toetusele ajutise töövõimetuse korral ja selle ulatus määratakse artellis kooperatiivse kindlustuse nõukogu istungil koos artelli isikliku koosseisu arvestamise ja raamatupidamise töötajatega, seejuures artellide töötajate katkestamatu staaži pikkus määratakse artelli juhatuse poolt. Artelli pea(vanem)raamatupidaja vastutab koos kooperatiivse kindlustuse nõukoguga ajutise töövõimetuse toetuse õige määramise, arvestamise ja väljamaksmise eest.

Nõutava tööstaaži tõendiks võivad olla artelliliikme isiklik kaart, üldkoosoleku protokollid, palgaraamatud, õiendid töökohalt, töö- ja liikmeraamatud ja teised neid asendavad dokumendid.

Toetust makstakse välja vaid ajutise töövõimetuse lehtede järgi ja muid dokumente nende asemel ei võeta vastu väljamaksmiseks. Artelliliige peab töövõimetuslehe ära andma artelli juhatusele tööle ilmumise päeval, kusjuures seda päeva loetakse lehe väljamaksmiseks esitamise päevaks.

Eesmärgiga osutada vajalikku abi haigestunud artelliliikmele, samuti ka kontrollimiseks, kas haige peab kinni temale arsti poolt määratud režiimist, organiseerivad kooperatiivse kindlustuse nõukogud seltsimehelikku kontrolli kodus. Haiguse simuleerimise avastamisel kooperatiivse kindlustuse nõukogu ei aruta selliseid küsimusi läbi ainult nõukogus, vaid esitab nad arutamiseks artelliliikmete üldkoosolekule.

Töötajate haigestumiste vähendamise ja tervise tugevdamise eesmärgiga suunavad kooperatiivse kindlustuse nõukogud artelliliikmeid puhkekodudesse, sanatooriumidesse ja kuurortidesse.

Tuusikud sanatooriumidesse ja puhkekodudesse antakse esimeses järjekorras eesrindlastele, sõltumatult tööstaaži pikkusest. Sama kord on kehtiv ka vanusega alla 18 aastat alaealiste saatmisel sanatooriumidesse ja kuurortidesse.

Ülejäänud artelliliikmetele antakse tuusikuid sanatooriumidesse ja kuurortidesse üldsummas 5-aastase tööstaaži olemasolul, sealhulgas mitte vähem kui kaks aastat katkestamatult tööndusliku kooperatsioonis. Puhkekodudesse suunamisel alaneb staaži nõue kaheaastase katkestamatu tööni tööndusliku kooperatsioonis.

20% kõigist tuusikutest sanatooriumidesse ja 10% tuusikutest puhkekodudesse antakse artelliliikmetele tasuta, ülejäänud 80% tuusikutest sanatooriumidesse ja 90% tuusikutest puhkekodudesse antakse 30% eest nende müügihinnast.

Tasuta tuusikuid antakse esimeses järjekorras parimatele tootmistöötajaile, töötavatele Isamaasõja invaliididele ja alaealistele, tööndusliku kooperatsiooni VTK õppijaile, rasedatele naistele ja imetavatele emadele [1].

Suunamisel sanatooriumidesse ja kuurortidesse on võimalik haiguslehe väljaandmine sanatoorseks-kuurordiliseks raviks. Nii näiteks artelli töövõimetuile liikmeile (s. o. kui artelliliige on tunnistatud töövõimetuks tema ravimisele suunamise päevaks ja temal on juba haigusleht selle haigestumise kohta, mis vajab ravi) antakse haigusleht kogu ravimise ja edasi-tagasisõidu ajaks, arvestamata järjekordset ja lisapuhkust (peale nende juhtude, kui puhkus ületab 30 päeva). Artelli töövõimelistele liikmetele antakse haigusleht järjekordse ja lisapuhkuse kohustusliku arvestamisega, s. o. puuduvatele päevadele, kuid juhul, kui tuusik oli välja antud kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel tasuta või 30% eest tema maksumusest.

Tuusikud sanatooriumidesse ja puhkekodudesse, mis on soetatud heaolu ja premeerimisfondi arvel, kuid üleantud artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogule jaotuse otstarbel, võrdsustatakse tuusikutega, mis on välja antud koperatiivse kindlustuse vahendite arvel.

Artelliliikmetele töötasuga mitte üle 300 rbl. kuus, keda suunatakse sanatooriumidesse tuusikutega kooperatiivse kindlustuse arvel, tasutakse sõidukulud sanatooriumi ja tagasi täielikult või

[1] Reas liiduvabariikides antakse tuusikuid invaliidide kooperatsiooni artellide liikmetele tasuta ja sõltumatult tööstaaži pikkusest.

osaliselt kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel selleks otstarbeks määratud assigneeringute piirides.[1]

Mitte vähema tähtsusega haigestumiste alandamise ja tervise kosutamise küsimuses on õieti organiseeritud ravitoitlus.

Ravitoitlust antakse artelliliikmetele ranges kooskõlas raviasutise otsusega, toitluse osalise tasumisega nende poolt järgmises ulatuses: perekonnaga artelliliikmed tasuvad ravitoitluse eest 30% keskmiselt ühele perekonnaliikmele langevast kuutöötasust, kaasa arvatud kõigi perekonnaliikmete töötasud, pensionid ja toetused, kuid mitte üle 200 rbl. kuus; üksikud maksavad 25% töötasust, kaasa arvatud pensionid ja toetused, kuid mitte üle 200 rbl. kuus[2].

Kooperatiivse kindlustuse vahendid, mis antakse ravitoitluseks dotatsioonide näol, tuleb üle kanda sööklate arvele, mitte lubades nende väljaandmist toitlustatavatele.

Pensionäridel sõltumata sellest, kas nemad jätkavad töötamist, või seoses tervisliku seisundiga enam ei tööta, on samuti õigus tuusikute saamiseks sanatooriumidesse, puhkekodudesse ja ravitoitluse saamiseks — ülaltoodud soodustuste kohaselt, kui neile makstakse pensioni kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel.

Artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu peab hoolt kandma mitte ainult tootmisalal töötavate artelliliikmete eest, vaid ka nende eest, kes on palju aastaid andnud oma jõudu ja tervist tootmisele, käesoleval ajal aga ei ole enam suutelised jätkama oma tööd.

Artelliliikme või tema abikaasa lapse sündimisel annavad artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogud ühekordset toetust vastsündinu imikuvarustuseks (lapse kaasavara) ja toetust lapse toitmiseks — eesmärgiga tugevdada ema toitmist lapse imetamise perioodil.

Toetust lapse sündimise puhul antakse, kui toetust taotlejal lapsevanemal — artelliliikmel on lapse sündimise päevaks kolmekuuline tööstaaž. Seda toetust ei määrata, kui lapsevanema töötasu (või toetus ajutise töövõimetuse puhul, pension, stipendium) ületab lapse sündimise kuu esimesele kuupäevale eelneva kuu eest 500 rubla.

Ühekordset toetust vastsündinu kõigi vajalikkude hooldamisesemete soetamiseks antakse 120 rbl. ulatuses. Toetust lapse

---

[1] Invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete kohta üksikutes liiduvabariikides rakendatakse toodud korda ühe või teise kõrvalekaldumisega, kuid reeglina veel suuremate soodustuste võimaldamise suunas.

[2] Invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete kohta üksikutes liiduvabariikides rakendatakse toodud korda ühe või teise kõrvalekaldumisega, kuid reeglina veel suuremate soodustuste võimaldamise suunas.

toitmiseks antakse 180 rbl. ulatuses. Kaksikute ja kolmikute sünnitamisel antakse lapse sünnitoetust iga lapse kohta eraldi.

Artelliliikmete laste paigutamisel sõimedesse või lasteaeda tasuvad lastevanemad nende ülalpidamise ja kasvatuse eest vähese osa oma töötasust, kasutades soodustusi, mida võimaldatakse kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt, kuna viimased näevad ette oma eelarvetes selleks otstarbeks suuri assigneeringuid dotatsioonide näol.

On kehtestatud järgmised tasunormid laste ülalpidamise eest sõimedes ja lasteaedades (rublades ühe lapse eest kuus):

Töötasu üldsumma puhul	Linnades ja töölisasulates				Maal			
	laste viibimise kestusega			Sanatoorsetes aedades ja väljasõidul suvituskohta	laste viibimise kestusega			Sanatoorsetes aedades ja väljasõidul suvituskohta
	9—10 tundi	12—14 tundi	24 tundi		9—10 tundi	12—14 tundi	24 tundi	
a) Lasteaedades:								
kuni 200 rbl. . .	20	25	30	40	15	20	25	35
201 „ 300 „ . .	30	40	50	60	20	30	35	50
301 „ 400 „ . .	40	50	60	80	30	38	45	60
401 „ 600 „ . .	55	69	83	110	45	56	68	90
601 „ 800 „ . .	70	88	105	140	60	75	90	120
801 „ 1200 „ . .	85	106	128	170	75	94	113	150
üle 1200 rbl. . .	100	125	150	200	90	113	135	180
b) Lastesõimedes:								
kuni 200 rbl. . . .	15	20	25	35	15	12	14	15
201 kuni 300 rbl. . . .	20	30	35	50	12	15	18	20
301 „ 400 „ . . .	30	38	45	60	15	19	23	30
401 „ 600 „ . . .	40	50	60	80	25	31	38	50
601 „ 800 „ . . .	50	63	75	100	35	44	53	70
801 „ 1200 „ . . .	65	81	98	130	50	63	75	100
üle 1200 rbl. . . .	80	100	120	160	65	81	98	130

Maks laste ülalpidamise eest lasteaedades ja lastesõimedes alaneb 50% võrra vanematele:

kel on kolm last töötasu puhul kuni 400 rbl. kuus;

kel on neli last töötasu puhul kuni 600 rbl. kuus;

kel on viis ja rohkem last, sõltumatult töötasumäärast.

50 protsendile alaneb laste ülalpidamise maksumus vallasemadele, kelle töötasu ei ületa 600 rbl. kuus.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogud määravad ja maksavad pensione invaliidsuse, vanaduse ja toitja-artelliliikme kaotuse korral.

Sõltuvalt sellest, kui palju invaliidid on kaotanud töövõimet, jaotatakse nad kolme gruppi.

Käesoleval ajal lähtuvad arstliku tööekspertiisi komisjonid invaliidsuse määramisel järgnevast invaliidide jaotusest gruppidesse: 1 grupp — need, kes on töövõime täielikult kaotanud ning vajavad hooldamist; 2 grupp — need, kes on täielikult kaotanud võime kutsealaseks tööks nii oma kui ka mõne teise kutseala järgi; 3 grupp — kes ei ole võimelised süstemaatiliseks tööks oma kutsealal, kuid kes võivad kasutada oma säilinud töövõimet kas mitteregulaarsel tööl või lühendatud tööpäeva puhul või mõnel muul kutsealal kvalifikatsiooni olulise alandamisega.

Invaliidsust võib põhjustada tööga seotud õnnetusjuhtum (töövigastus), kutsealane haigestumine või üldised põhjused (haigus, mittetöövigastus).

Õnnetusjuhtumit loetakse toimunuks seoses tööga, s. o. töövigastuseks, kui see on toimunud ühel järgnevatest tingimustest:

kohuste täitmisel, mis on ette nähtud artelli sisekorraeeskirjades, samuti artelli juhatuse või tema poolt volitatud isikute üksikute korralduste täitmisel (sealhulgas tööülesannete täitmisel komandeeringute ajal);

tegevuse puhul, kuigi ilma artelli juhatuse või tema poolt volitatute korralduseta, aga artelli huvides;

seoses ühiskondlike kohuste täitmisega, mis on seotud artelliga, kus artelliliige on tegev, ja seoses nõukogude, partei, kooperatiivsete või kutsealaste organisatsioonide eriülesannete täitmisega, kuigi need ülesanded ei olnudki seotud antud artelliga, samuti ka seoses nõukogude kodanike kohuste täitmisega;

tööajal artelli territooriumil või muus töökohas, kaasa arvatud määratud vaheajad, samuti ka aja jooksul, mis on vajalik tootmisvahendite, rõivastise jms. korrastamiseks enne töö algust või pärast töö lõppu;

töölemineku ja töölt kojutuleku ajal;

seoses osavõtuga sõjalistest õppustest.

Kutsealaste haigestumiste hulka kuuluvad haigused, mis on eranditult omased tööle teatud professionaalse kahjulikkusega või vähemalt esinevad sellise töö juures mitu korda sagedamini kui muudes tingimustes.

Kui invaliidsus tekkis töövigastusest või kutsealasest haigestumisest, määratakse pension sõltumatult tööstaaži kestusest.

Isikutele, kelle invaliidsus on tekkinud lapsepõlves või enne nende tegevuse algust töölisena, teenistujana ja kooperatiivse tööndusartelli või kooperatiivse invaliidide artelli liikmena, toimub pensioni kindlaksmääramine ühel alljärgneval tingimusel:

a) kui töötades artelli liikmena endine töövõimetus on suurenenud või on tekkinud teist liiki töövõimetus seoses uue haigestumise või vigastusega;

b) kui nende vanuse kohaselt nõutavast tööstaažist (18), kuid mitte alla 10 aastat, pool staaži on tööd artelliliikmena.

Üldisest haigestumisest tekkinud invaliidsuse korral peab artelliliikmetel pensioni saamiseks olema järgmine tööaastate arv:

Vanus	Staaž		
	meestel	naistel	allmaa- ja kahjustavatel töödel
	sõltumatult töö kestusest		
Kuni 20 aastani			
20 kuni 22 aastat . . .	3	2	2
22 „ 25 „ . . .	4	3	3
25 „ 30 „ . . .	6	4	4
30 „ 35 „ . . .	8	5	5
35 „ 40 „ . . .	10	7	6
40 „ 45 „ . . .	12	9	7
45 „ 50 „ . . .	14	11	8
50 „ 55 „ . . .	16	13	10
55 „ 60 „ . . .	18	14	12
üle 60 aasta	20	15	14

Kui töös, mida arvatakse staaži sisse pensioni määramiseks invaliidsuse korral, oli vaheaeg kestusega üle 5 aasta, siis ei arvestata staaži sisse tööd enne seda vaheaega.

Invaliidid töövigastusest või kutsealasest haigestumisest saavad pensioni järgmises ulatuses: I invaliidsuse grupp — 100% töötasust, II grupp — 75% ja III invaliidsuse grupp — 50% töötasust. Invaliididele üldhaigestumistest makstakse pensioni sõltuvalt kindlustuse kategooriast: I grupi järgi — 60—69% töötasust, II grupi järgi — 40—49% ja III grupile — 26—35% töötasust.

Peale selle I ja II grupi invaliididele üldhaigestumisest arvatakse pensionile juurde lisandid katkestamatu tööstaaži eest ühes ja samas artellis enne pensioni taotlemist 5 kuni 25% piirides (määratud pensioni summast).

Pension arvutatakse lähtudes tasust töö järgi tööndusliku või invaliidide kooperatsiooni artellis viimase kahe aasta eest, mis eelnevad töö lõpetamisele või tööperioodil invaliidsuse tekkimisele, töötasu 24-ga jagamise teel, sõltumatult töökuude tegelikust arvust märgitud kahe aasta jooksul. Kui aga arvutatud töötasu ületab 300 rbl. kuus, arvestatakse pension 300 rbl. alusel. Vaid söekaevandustes allmaatöödel töötavaile artellide liikmeile võib pensioni arvutada poolteistkordse maksimumi, s. o. 450 rbl. alusel.

Avaldused pensioni määramiseks invaliidsuse puhul tuleb esitada kooperatiivse kindlustuse nõukogule elukoha järgi hiljemalt kahe aasta jooksul peale töö lõpetamise päeva. Naised, kes

tegelesid alla 8 aasta vanusega laste hooldamisega, võivad taotleda pensioni määramist invaliidsuse puhul hiljemalt 5 aasta jooksul töö lõpetamise päevast.

Vanadusepension määratakse artelliliikmetele — meestele peale 60-aastaseks saamist ning tingimusel, kui nemad on töötanud üldsummas vähemalt 25 aastat, naistele aga — kui nemad on saanud 55 aastaseks ja on töötanud üldsummas vähemalt 20 aastat.

Vanaduse tsensus ja tööstaaži kestus on vähendatud artellide liikmete jaoks, kes tegutsevad allmaa töödel ja kahjulikul tööl. Viimastel on õigus vanadusepensionile peale 50 aastaseks saamist tingimusel, kui nemad on töötanud vähemalt 10 aastat allmaa töödel või kahjulikkudel töödel, sealhulgas vähemalt üks aasta pensioni taotlemise eel.

Vanadusepension määratakse sõltuvalt kindlustuse kategooriast 45—60% piirides töötasust, selliselt aga, et ta ei või olla arvutatud üle 300 rbl. ulatuva summa alusel, mõningatel juhtudel aga — 450 rbl. (vt. ülalpool).

Artelliliikme surma korral määratakse pension tema perekonnaliikmeile — ülalpeetavaile — tingimusel, kui temal oli staaž, mis andis temale õiguse invaliidsuse või vanadusepensionile. Töövigastusest või kutsealasest haigestumisest surnud artelliliikmete perekonnale, samuti ka surnud pensionäride (sõltumatult surma põhjusest) perekondadele määratakse pension, sõltumatult toitja tööstaaži kestusest.

Õigus pensioniga kindlustamisele toitja surma korral on järgmistel perekonnaliikmeil, kes olid ülalpidamisel:

lapsed, vennad, õed ja lapselapsed, alla 16 aastat, õppijad aga — alla 18 aastat;

töövõimetud lapsed, vennad, õed ja lapselapsed sõltumatult vanusest, kui nad kaotasid töövõime enne 16 aasta vanuse saavutamist, õppeasutistes õppijad aga — enne 18 aasta vanuse saavutamist;

vanemad ja abikaasa, töövõimetud või kõrge-ealised s. o. vanusega vähemalt: mehed — 60 aastat, naised aga 55 aastat;

vanaisa ja vanaema, kui neil ei ole lapsi, kes on kohustatud neid ülal pidama;

üks vanemaist või abikaasa, sõltumatult töövõimest ja vanusest, kui tema tegeleb surnud toitja alla 8-aastaste laste, vendade, õdede ja lapselaste hooldamisega.

Toitja surma korral saab tema perekond pensioni järgmises ulatuses — protsentides pensionist, millele surnul olnuks õigus, kui tema oleks II grupi invaliid.

Perekonnaliikmete arv	Pensioni suurus
Ühele perekonnaliikmele	50% sellest pensionist, mida surnu oleks saanud, kui tema oleks II grupi invaliid
Kahele „	75% samast pensionist
Kolmele „	100% „ „
Neljale ja rohkem perekonnaliikmele	125% „ „

Avaldused pensioni määramiseks toitja kaotuse korral vanaisale, vanaemale, vanemaile, abikaasale, samuti ka töövõimetuile lastele, vendadele, õdedele ja lapselastele üle 16 aasta tuleb esitada kooperatiivse kindlustuse nõukogule elukoha järgi hiljemalt 2 aasta jooksul toitja surmapäevast. Avaldused sama pensioni määramiseks alaealistele lastele, vendadele, õdedele ja lapselastele võib esitada kuni nende 16 aastaseks saamiseni, õppeasutistes õppijaile aga — kuni 18 aastaseks saamiseni.

Pensioni määramisel arvatakse staaži sisse igasugune töö artelliliikmena, sõltumatult töö iseloomust ja selle kestusest, kusjuures staaži arvatakse ka aeg, mille eest on makstud toetust ajutise töövõimetuse korral; töö töölisena, teenistujana, kui sellise töö lõpetamise järel artelliliige töötas tööndusliku või invaliidide kooperatsioonis vähemalt ühe aasta; teenistus Nõukogude armee ridades ja partisanisalkades viibimise aeg; õppeasutises viibimine, kui õppija töötas vahetult enne õppimisele asumist artelliliikmena, töölisena või teenistujana.

Pensioni määramiseks vajalik tööstaaž tehakse kindlaks töökohast esitatud ametlike dokumentide järgi. Tööd tõendavate vajalike dokumentide puudumisel ja nende dokumentide taastamise võimatuse puhul — tööstaaž perioodi eest enne 1. jaanuari 1944. a. tehakse kindlaks pensioni määrava Kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt kahe tunnistaja tunnistuste alusel, kes on töötanud koos avalduse esitajaga. Tunnistused aja eest peale 1. jaanuari 1944. a. võetakse vastu erandina organisatsioonide arhiivi hävimise juhul tulikahju, veeuputuse ja muu loodusliku õnnetuse korral, õiendi esitamise tingimusel, mis ametlikult kinnitab seda asjaolu.

Tööaega kodutöö tingimustes ei saa määrata tunnistajate kaudu ja tuleb tõendada eranditult ametlike dokumentidega töökohast.

Pensioni makstakse tulude ja teenistustasude igasuguse arvestuseta I ja II grupi invaliididele, III grupi invaliididele, kes

on saavutanud vanuse: mehed — 60 aastat ja naised — 55 aastat, pensionäridele vanaduse tõttu, samuti ka perekondadele, kes saavad pensioni toitja kaotuse korral.

Seega on kehtestatud teenistustasude ja tulude arvestus vaid pensionide maksmisel III grupi invaliididele vanusega vastavalt kuni 60 ja 55 aastat.

Kõigile pensionäridele, kes elavad linnades ja töölisasulates, määratakse pensioni lisand 60 rubla ulatuses, kuid seda makstakse vaid siis, kui pensionär enam ei tööta. Kui aga temal on muid tuluallikaid — siis vaid sellel tingimusel, et temale ei määrata tulumaksu.

Tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmeil, kes ei saa pensioni sotsiaalhoolekande organeilt, samuti ka kooperatiivse kindlustuse nõukogude pensionäridel on õigus proteesilis-ortopeediliste toodete saamiseks kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel. Neil juhtudel, kui proteesilis-ortopeedilist toodet vajav artelliliige on sotsiaalhoolekande organite pensionär, kaetakse proteesimise kulud sotsiaalhoolekande proteesimise vahenditest.

Orderid proteesilis-ortopeediliste toodete saamiseks antakse välja kõigil juhtudel sotsiaalhoolekande organite poolt, arveldused aga nende alal tehakse sotsiaalhoolekande organi ja kooperatiivse kindlustuse nõukogu vahel. Proteesilis-ortopeediliste toodete andmise kord on reglementeeritud liiduvabariikides kooperatiivse kindlustuse nõukogude ja sotsiaalhoolekande ministeeriumide erikokkulepetega, mis on kooskõlastatud rahandusministeeriumidega.

Artelliliikme või pensionäri, samuti ka nende ülalpeetavate perekonnaliikmete surma korral annavad kooperatiivse kindlustuse nõukogud toetust matusteks järgmises ulatuses: kui matus toimub linnas või töölisasulas, antakse surnute vanusega üle 10 aasta matuseks 200 rbl., kuni 10 aastani — 100 rbl.; maal väheneb toetus vastavalt poole võrra.

Kõik ülaltoodud materiaalse kindlustuse liigid, tingimused ja normid on kehtivad vaid tööndusliku kooperatsiooni artellide liikmete kohta, invaliidide kooperatsiooni artellide liikmeile võimaldatakse samad materiaalse kindlustuse liigid, kuid nende tingimused ja normid erinevad vähesel määral tingimustest ja normidest, mis on kehtestatud tööndusliku kooperatsiooni artellide liikmete kohta, kusjuures nad võivad erineda üksikute liiduvabariikide järgi.

Peale selle tööndusliku kooperatsiooni artellide liikmetele, kes on kutsutud tegevasse sõjaväeteenistusse, annavad kooperatiivse kindlustuse nõukogud ühekordset toetust 12 tööpäeva eest. Juhul,

kui artelliliige astub sõjaväeõppeasutisse, tõuseb ühekordne toetus kuni kuutöötasuni. Sõjalisest õppusest osavõtul tööndusliku kooperatsiooni artellide liikmeil säilitatakse kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel pool keskmisest tasust.

Sanitaar-hügieenilised normid [1]

Et säilitada töötajate tervist ja et töötootlikkus oleks kõrge, on vaja järgida sanitaar-hügieenilisi norme tootmises.

Seal, kus ruum on täis kuhjatud, kus töökohad on halvasti valgustatud, kus lebavad prügi ja tootmisjäätmete hunnikud, seal, kus pole ventilatsiooni, ei ole sisse seatud korrapärast koristust, jms. — ei või juttugi olla õigest võitlusest tootmisplaani täitmise eest.

Millistele normidele peab siis vastama artelli töökoda ja kogu tema tootmine tervikuna?

Tööruumid

Tööruum peab olema avar, valge ja vastama õhumahult temas töötavate arvule. Töökojas ei tohi olla midagi liigset, kõik, mis ei puutu tootmisse, peab olema ruumist kõrvaldatud. Läbikäigud tööpinkide vahel ja töökohtade juures peavad olema vabad igasugustest jäätmetest ja liigsetest materjalidest.

Töökohtade sisekorralduse kohta esitatakse sellised nõuded:

kõrgus põrandast laeni ühekordsetes hoonetes peab olema vähemalt 3,25 m, laoruumides aga — 2,85 m;

tööruumide kubatuuri arvutatakse arvestades vähemalt 13 m^3 õhku iga töötaja kohta küllaldase ventilatsiooni olemasolul rikutud õhu kõrvaldamiseks ja värske õhu juurdevooluks;

töökoja pind määratakse sõltuvalt selles ülesseatavate tööpinkide ja masinate arvust, kusjuures need tuleb paigutada selliselt, et nende äärmiste punktide vahe oleks vähemalt üks meeter ja et tööpingi juurde võiks pääseda kolmest küljest, pealäbikäik aga, mis on suunatud väljapääsu poole, peab olema vähemalt 2 m laiusega ning vastama tsehhi sisetranspordi nõuetele;

üksiku töökoha pind on määratud vähemalt 4 m^2 ühe töötaja kohta;

põrandad peavad vastama tootmise iseloomule ning rahuldama järgmisi nõudeid: nad peavad olema tasased ja siledad,

---

[1] Tööstuse territooriumi, tööstuslike ruumide (üldnõuded ventilatsiooni, kütte, valgustuse, vesivarustuse, kanalisatsiooni jne.) küsimustes vaata täpsemalt «Juhend tööstuslike ettevõtete sanitaarse korrashoiu kohta», kinnitatud Riikliku peasanitaar-inspektori poolt 9. juunil 1951. a. lk. 253.

ilma pragude ja lohkudeta, et neid oleks võimalik hoida puhtad, märgades tootmistes peavad põrandad olema betoonist, tahvlitest või asfalteeritud äravoolurennidega ja renjate süvenditega vee ärajuhtimiseks; põrandad märgades tootmistes peavad olema soojustatud puurestidega, plankude vahedega mitte üle 2 sm, kuivades ruumides aga võimalust mööda linoleumiga; põrandal ei tohi olla mingisuguseid mügaraid, kumerusi ja ustelävesid; põrandad tuleb hoida puhtad, et ei oleks jalgade haavamise juhtusid teravate rauatükkidega, väljaulatuvate naeltega jms.;

seinad ja laed peavad olema krohvitud, kusjuures suure niiskusega tootmistes tuleb krohv valmistada tsemendilahusega, laed on soovitav teha ilma karniisideta, kuid ümarkantidega, mis kergendab nende hoidmist puhtana, seinad ja laed peavad olema värvitud heledate toonidega, kuna selline värvus intensiivistab valgustust, seinadelt ja lagedelt tuleb regulaarselt pühkida tolmu, kõrvaldada ämblikuvõrke ja valgendada vähemalt 2 korda aastas;

tootmistes, kus tehnoloogilise protsessi iseloomu tõttu on võimalik seinte täispritsimine või suure hulga niiskuse eritamine (värvimistöökodades, pesukodades, keemilistes ja toiduainete-artellides), tuleb seinad värvida õlivärviga või katta metlahhtahvlitega vähemalt inimese kõrguses;

on vaja jälgida katuste korrasolekut, kuna vastasel korral on ruumid alati reostumise ohus.

Tööruumide koristamiseks peavad olema eraldatud koristajad, kes peavad olema varustatud põrandaharjade, kaabitsate, pangede, nartsude, seebi, leelise ja teiste koristamiseks vajalikkude materjalidega. Koristamisinventari hoidmiseks peab olema eriline ruum. Koristajad peavad pesema põrandaid, siserentsleid ja äravoolurenne kuuma vee, seebi ja leelisega. Õlivärviga värvitud paneele, uksi, aknaid ja teisi kergelt kättesaadavaid kohti tuleb pühkida niiskete nartsudega. Põrandaid tuleb pühkida märgade luudade või põrandaharjadega, on soovitav põrand enne veega üle pritsida. Seal, kus põrandale enne pühkimist puistatakse niisket saepuru, peab see olema kõrvaldatud ning seda ei tohi lubada jätta kattena, kuna see muutub mustaks prügiks. Põrandat tuleb pühkida enne töö algust, lõuna-vaheajal ja pärast töö lõpetamist. Mingil juhul ei tohi jätta ruumidesse kogutud prügi, mis tuleb viivitamatult kõrvaldada. Vaheaegadel ja koristamise ajal peale töö lõpetamist tuleb avada aknad, õhuaknad ja framuugid.

Reas tootmistes tuleb tööruume koristada ka tööajal, näiteks siirupi töötlemise töökodades, sest et põrandad muutuvad kleepuvaks, juurvilja töötlemise töökodades jne.

Tähendatud juhtudel on kohustuslik ruumide ja inventari niisutatud koristamisviis. Koristamisel tuleb pöörata erilist täh-

lepanu pimedatele nurkadele ja urgastele, kuhu tavaliselt kogu-neb mustust ja prügi.

Kaks korda kuus peab toimuma kõigi ruumide põhjalik koristamine. Sel juhul pühitakse karniisid, laed ja nurgad, pestakse kuuma vee ja seebiga uksed ja aknad, puhastatakse uste ja akende armatuurid, nihutatakse eemale kõik kapid, lauad, aparatuur ja seadmed, kõrvaldatakse toidujäätmed, toorainetükid, igasugused tootmisjäätmed, mis on juhuslikult jäänud kõrvaldamata tavalistel koristamistel, pühitakse klaasid ja valgustusarmatuurid.

Sagedamini tuleb teostada koristamist toiduainete-artellides. Toiduainete-artellides tuleb pärast iga töövahetust kõige suurema hoolega puhastada ja pesta lauad, inventar ja muud seadmed. Lauad tuleb pesta seebi ja leelisega ja uhtuda tulise veega. Kogu tootmisinventar (hakkliha-masinad, pritsid, vurrid, tõsteanumad, noad jms.) tuleb regulaarselt puhastada toidujäätmetest, pesta tulise vee ja leelisega ja peale selle uhtuda tulise veega või kõrvetada auruga. Metall- ja vaskosade sise- ja välisseinad tuleb regulaarselt puhastada.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata tööriistade ja inventari (eriti metallist), vasknõude, katelde, veesoojenduspaakide jm. korrasolekule ja tingimata jälgida nende tinutuse seisukorda. Mingil juhul ei tohi kasutada nõusid ja tööriistu kulunud tinutusega, mida võib ära tunda vaskosade punaka varjundi järgi.

Kausid, kastrulid, tõsteanumad jm. tuleb hoida eriliselt nende jaoks määratud restriiulitel.

Tõsist tähelepanu tuleb pöörata taara seisukorrale. Enne tsehhi saabumist tuleb taarat kontrollida, pesta kuuma veega, tarvilikkudel juhtudel aga uhtuda tulise veega või kõrvetada auruga. Puuvaate ja puukaste tooraine jaoks tuleb peale puhastamist kõrvetada mõlemast küljest auruga 5 minuti jooksul. Klaastaara desinfitseeritakse lubjapiima 10% lahusega ja pärast seda pestakse kuuma veega.

Tünne, kausse, kandekaste ja muud inventari pestakse kuuma leelise 3% lahusega. Korvid peale esialgset pesemist kastetakse 3—5 minutiks kloorlubja 5% lahusesse ning loputatakse külma veega. Plekk-karpe keedetakse või kõrvetatakse auruga. Alles pärast sellist töötlemist võib taara täita kaubaga.

Valgustus

Valgustuse kvaliteedist ei sõltu ainult töötajate nägemise säilitamine, vaid ka nende töötootlikkus, kõnelemata juba nende töö kvaliteedist. Praktika on näidanud, et halva valgustuse juures tõuseb tootmisalaste traumade arv ja toodangu praagi hulk.

Tähtis on päikesevalgus, mis pääseb tööruumi klaasitud pinna kaudu. On vaja taotleda akende, valgustuslaternate jms. klaasitud pinna võimalikku suurendamist. Otsustada päevavalgustuse astme kohta tuleb valgustus-koefitsiendi järgi, mis esineb kogu klaasitud pinna (s. o. antud ruumi kõigi akende pinna) suhtena põrandapinnaga. Valgustus-koefitsient peab olema vähemalt 1:8, kuid real juhtudel tuleb taotleda koefitsiendi suurendamist, kuna 1:8 ei ole alati küllaldane töö juures peente detailidega ja kus on vajalik eriline täpsus (kellasseppade, trükikoja ladujate, graveerijate jms. töö).

Ühtlast loomulikku valgustust ühekordsetes hoonetes saavutatakse sageli ülemiste valgustuslaternate kaudu, mille ülesseadmine on eriti tähtis puuduliku külgvalgustusega ruumides (ütleme, põhjapoolne külg) või kus valguse juurdepääs töökotta on takistatud (näiteks naabermaja seinaga, puudega jne.).

Valgustuslaternate ülessadmisel on vaja arvestada tootmise iseärasusi, hoone kõrgust, kohalikke tingimusi jms.

Kunstlik valgustus võib olla üldine kogu töökojale, kohalik (töökoha juures) ja kombineeritud. Kunstliku valgustuse allikateks võivad olla: elekter, gaas, petrooleum ja piirituse hõõglambid ja laternad jm. Kõige täiuslikumana esineb elekter — nii mugavuse ja ohutuse kui ka selle tõttu, et õhk ei saa rikutud põlemisproduktidega.

On vajalik, et kunstlik valgustus rahuldaks järgmisi nõudeid:

annaks küllaldast, ühtlast, mittevilkuvat valgust ilma järskude varjudeta;

oleks küllalt tugev;

ei eritaks süsihappegaasi, soojust ja veeaurusid;

ei avaldaks pimestavat mõju töötajate silmadele.

Järskude varjude vältimiseks ja kogu ruumi ühtlase valgustuse saavutamiseks on vaja paigutada lambid laes õieti ja kindlustada nende ühtlane paigutus kogu töökojas.

Töökodade üldvalgustuseks soovitatakse valgusthajutavat armatuuri «Universaal» ja «Lutsetta», kohalikuks valgustuseks aga kuplikest «Alfa», mis on kohane töökoha valgustuseks, kuna see soodustab valguskiirte koondamist ja nende kontsentreerimist töödeldava eseme juures, kuna töötaja ise jääb varju.

Kontrollimine on näidanud, et tolm ja mustus akendel vähendavad loomulikku valgustamist heal juhul ühe kolmandiku võrra, mõnes tolmuses tootmises valgustuse vähenemine ulatub 80%. Seepärast on eriti tähtis hoida puhtad aknaklaasid, ülemised valgustuslaternad ja kunstliku valgustuse seadeldised.

Halva valgustusega tõuseb traumatismi juhtude arv, alaneb toodangu kvaliteet ja tõuseb praak, töötajad kulutavad ebaproduktiivselt aega vajalikkude detailide, tööriistade jm. otsimiseks.

Kuna tume värv vähendab valgustuse võimsust, on vajalik, et seinad ja lagi oleksid värvitud heledate toonidega, kuna viimased absorbeerivad kõige vähem valgusekiiri.

Küte

Talvisel ajal on halvasti köetavates ruumides võimalikud külmetus-haigestumised ja toodangu vähenemine, mispärast on vaja aegsasti rakendada abinõusid, mis kindlustavad ruumi normaalset kütmist talvisel ajal.

Kütmiseks on vaja üles seada töökodades ja abiruumides ahjud või soojendusseadeldised sileda, kergesti puhitava pinnaga, sest et vastasel korral ahju või soojendusseadeldise pinnale koguneb mustust ja tolmu, mis kõrgel kuumutamisel lagunevad ja reostavad ruumi õhku.

Maal seatakse reeglipäraselt üles hollandi ja utermarkahjud. Kõige ratsionaalsemaks peetakse kesk-, vesi- või aurkütet, sest et sel juhul saavutatakse kergesti ühtlane temperatuur kogu ruumis. On vaja püüda, kus see iganes võimalik, sisse seada keskküte.

Temperatuur peab olema tööruumis Celsiuse järgi:

17—20° kerge töö korral, lihaste energia kulutamiseta (kontoritöö, kartonaaž-tööd jne.);

15—18° töö puhul lihaste energia keskmise kulutamisega (puidu-, metallitöötlemise ja muud tööstusharud);

10—15° raske töö puhul, mis nõuab lihaste energia kõrgendatud kulutamist (töö sepatsehhis, raskuste kandmine jt.).

Kui ruumis leiab aset tugev soojuse kiirgamine aparatuurist, ahjudest, torudest, hõõgutatud metallidest jne., on vaja ühel ajal kütmise organiseerimisega võidelda kiirgamissoojuse vastu. Vaja on mõelda, kas ei oleks võimalik muuta tootmisprotsesse selliselt, et töölise viibimine aparaadi või agregaadi juures, mis annab tugevat kiirgamist, oleks mittekohustuslik või harukordne. Neil juhtudel, kui on võimatu saavutada sellist olukorda, tuleb rakendada abinõud, mis alandavad soojuse kiirgamist ja takistavad kiirgamissoojuse mõjutust töötajaile. Katelde kuumade pindade, aurujuhtmete, torude ja muude aparaatide soojusisolatsiooni isoleeriva massi kihiga katmise teel (vildi ja asbesti villaste kraasmete seguga) peetakse üheks parimaist abinõudest. Soojuskiirgamist kuumadest pindadest võib alandada ka vesijahutuse teel (soojust kiirgavast fassaadpinnast juhitakse läbi voolav külm vesi). Metallurgia ettevõtetes korraldatakse niinimetatud õhu-vee katted: tugevalt kiirgava allika (ahju) ja töötaja vahele juhitakse veetolmuga küllastatud õhuvool, mis püüab ja kõrvaldab saadud soojuse. On võimalik ka selline meetod: erilise ventilat-

siooniseadme (õhuduši) abil juhitakse külma õhu vool vahetult töötaja asukohta. Selliseid dušše rakendatakse masinaehituse, klaasi-ettevõtete jne. kuumades tsehhides.

Ventilatsioon

Iga töö on reeglipäraselt seotud tolmu eritamisega, mis reostab tootmisruume ja töökohta ning mõjub kahjustavalt töötajate tervisele. Töötajate tervisele on kahjulikud ka mürgised aurud ja gaasid, kui need eralduvad töö juures. Nii näiteks kloori, süsinik-oksüüdi, bensiini jms. sissehingamine põhjustab mõnikord tõsiseid mürgitusi. Mürkainete kestva sissehingamise puhul tulevad töötajail nähtavale sellised haigestumised nagu verevaesus, peavalud, närvihaigused jm.

Parimaks võitlusviisiks tolmuga, kahjulikkude aurude ja gaasidega on loomulik, kunstlik ja kombineeritud ventilatsioon, mis soodustab mürkainete kõrvaldamist tööruumist.

Loomulik ventilatsioon toimub framuugide, õhuakende, katuse avatavate laternate kaudu, seinte eriliste ventilatsioonikanalite kaudu jne. Selline ventilatsioon, olles mittekeerukas oma ehituselt, on lihtne ekspluatatsioonis ega nõua suuri kulutusi.

Kunstlik ventilatsioon, sõltuvalt selle ülesandest, võib olla kohalik või üldine. Kohalik ventilatsioon korraldatakse tolmu, suitsu, aurude ja gaaside püüdmiseks vahetult nende tekkimise koha juures; ta ei võimalda neil levida kogu töökojas. Sellise ventilatsiooni lihtsaim liik on tõmbeseadeldised ja kummid. Oma eesmärgi saavutamiseks peavad nad olema õieti ehitatud. Kumm peab olema mõõtudelt suurem aurude ja gaaside tekkimise allikast. Selle kuju peab olema selline, et gaasid ei leiaks oma teel takistust ega satuks ruumi tagasi. Kummi tõmbetoru peab olema ruumist väljumisel kõrgem hoone igast osast ja lõppema tuulelipuga või deflektoriga tuule ärakasutamiseks tõmbe suurendamise eesmärgil. Tõmbetoru läbimõõt peab olema arvestatud suitsu, gaaside ja aurude kiireks kõrvaldamiseks.

Kunstliku ventilatsiooni üldine süsteem võib olla tõmbega, juurdevooluga või kombineeritud. Kõige täiuslikum neist on juurdevoolu-tõmbe-ventilatsioon, kuid see on keerukas ja nõuab suuri kulutusi mitte ainult ehitusel, vaid ka ekspluatatsioonis. Selle süsteemi puhul toimetatakse ruumidesse väljastpoolt värsket õhku, mis on soojendatud tarviliku temperatuurini, ruumidest aga kõrvaldatakse rikutud õhk. Sageli esinevad artellide töökodades väga komplitseeritud seadeldised, kuid nende halva hooldamise tagajärjel nad ei tööta. Soovitav on, et artelli juhatus määraks erilise isiku, kes vastutab ventilatsiooni seadeldise seisukorra ja ekspluatatsiooni eest.

Tööpingid ja agredaadid on otsustav lüli tootmises, mille seisukorrast sõltub töö edu.

On täiesti lubamatu, kui tööpingil lebavad korratuses tööriistad ja tarvilikkude esemete kõrval — igasugused tootmisjäätmed, kui töökoha juures põrandale kuhjuvad lõikmed ja jäätmed.

Tööle ilmudes peab artelliliige esmajärjekorras ette valmistama oma töökoha, s. o. pühkima ära tolmu tööpingilt, võtma vaid need tööriistad, mis on vajalikud selle töövahetuse jooksul, paigutama tööriistad ja materjalid kindlas korras, et mitte kulutada aega otsimiseks. Igal esemel peab olema oma püsiv koht tööpingil: tööriist, mida võetakse parema käega, tuleb asetada endast paremale, esemed, mis võetakse vasaku käega — paigutada vasakule, tööriist, mida vajatakse sagedamini teistest, tuleb asetada endale lähemale.

Tuleb jälgida, et tööpinki, käsitööriistu, samuti ka valmistatavaid tooteid ei määritaks töö käigus. Kui töökoht või tööriist on ära määritud, on parem lõpetada töö mõneks minutiks vajaliku korra loomiseks ja pärast seda asuda uuesti tööle.

Enne töökohalt lahkumist tööpäeva lõppedes peab artelliliige selle vastavalt korda seadma. Mitte piirdudes oma töökoha igapäevase tähelepaneliku hooldamisega on vaja aeg-ajalt teostada põhjalikku korrastust: koristada kõik üleliigne töölaualt, kõrvaldada kõik mittevajalik laegastest, luua täielik kord ja puhtus tööpingi juures.

Kui jälgida süstemaatiliselt korda töökohal, on ajakulutus selleks tähtsusetu, kasu aga suur: töötaja leiab kergelt ja kiirelt vajaliku tööriista, vajaliku detaili, joonise, kavandi jne., tema võib kogu oma tähelepanu keskendada täidetavale tööle ning järelikult töötab kõrge töötootlikkusega, annab kõrgekvaliteedilist toodangut ja vabaneb praagist.

Artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu oma ühiskondliku töökaitse inspektori isikus peab ära selgitama artelliliikmeile töökoha õige organiseerimise tähtsuse ja peab taotlema, et töökohad hoitaks piinlikult puhtad ja täielikus korras.

Ümberrõivastumise ruumid

Igas artellis peab olema eraldatud eri tuba, kus artelliliige võiks oma rõivad maha võtta ja oma erivõivad selga panna. Selles toas peavad olema kapikesed rõivaste ja erirõivaste hoidmiseks. Ümberrõivastumise tuba peab olema valgusekülläne, soe, kuiv. Kappidel peavad olema jaotused: ülerõivaste jaoks, erirõivaste jaoks, all — jalatsite ja kalosside jaoks, ülal — peakatte jaoks. On soovitav, et selle toa kõrval oleks pesemis- ja duši-

ruum, et töötaja, kasutanud dušši pärast tööd, võiks ümber rõivastuda kõrvaltoas.

Sageli on artellides pinna puudumisel võimatu eraldada küllalt ruumikat tuba, kuhu mahuks ära vajalik kappide arv. Neil juhtudel tuleb nõuda ühiste kappide ja nagide soetamist, kuhu töötajad võiksid riputada oma isiklikud rõivad eraldi erirõivastest.

Dušid ja pesemisseadeldised

Dušikraanide arv määratakse kooskõlas tootmise iseloomu ja töötajate arvuga — keskmiselt üks kraan 10 inimese kohta. Kraanide vahele asetatakse vaheseinad, et veepritsmed dušikasutajailt ei satuks naabritele. Igas kabiinis peab olema väike riiul seebi jaoks. Dušieesruumis või samas duširuumis tuleb üles seada pingid. Duši-eesruumi põrandad peavad olema soojustatud puurestidega.

Duširuumide koristamise kergendamiseks tuleb värvida seinad ja laed õlivärviga, põrand aga teha tahvlikestest, tsemendist või muust veekindlast materjalist, äravoolurennide ja vesilukuga. Peale töö lõpetamist peab duširuum olema koristatud ja nimelt: põrand, pingid ja seadmed pestud ning üle hõõrutud seebileelise lahusega.

Käte pesemiseks tuleb igas tsehhis üles seada pesemisseadeldised küllaldase kraanide arvuga, keskmiselt üks pesemisseadeldis 10—15 inimese kohta. Pesemisseadeldise juures peavad olema seadised vedela seebiga (võib olla üks seadis kahe kõrvuti seisva pesemisseadeldise kohta) ja konksud käterättide jaoks. Vedela seebi puudumisel tuleb välja anda tükkseepi. Käterätid, mida tuleb välja anda igale artelliliikmele, pestakse artelli kulul. On vaja jälgida seda, et pesemisseadeldiste juures ei pritsitaks vett laiali ja koristamine toimuks õigeaegselt. Artellides eriti määrivate ja mürgiste tootmisaladega peavad olema eraldi pesemisruumid, kus seatakse üks kraan mitte enam kui 10 inimese kohta.

Urnid, süljekausid ja kastid jäätmete jaoks

Töökodades peavad olema urnid, süljekausid ja kastid tootmisjäätmete jaoks, mis seatakse üles vahetult töökohtade juures igasuguste lõikmete jaoks, et töökoda mitte risustada. Kui urne ja süljekausse ei ole vajalikul arvul, peab kooperatiivse kindlustuse nõukogu nõudma, et need oleksid üles seatud ning regulaarselt puhastatud ja desinfitseeritud.

Tuba puhkamiseks ja söömiseks

Lõunaajal ja muudel vaheaegadel peavad töötajad lahkuma tööruumidest, et neid võiks koristada ja tuulutada ja et töötajad võiksid puhata teises, puhtama õhuga ruumis.

Igas artellis peab olema ruumikas tuba, kus töötajad võiksid einestada ja lõunastada. Sööklaks peab olema eraldatud töökodadest täiesti isoleeritud valgusrikas, hästi ventileeritav, soe tuba. Selles peavad olema lauad, toolid ja peale selle keeva vee paak, kausid, taldrikud ja muud nõud küllaldases koguses. Soovitav on, kui pole organiseeritud sööklat, et selles toas oleks korraldatud puhvet. Suurtes artellides tuleb taotleda, et peale söökla oleks eraldatud eri tuba puhkamiseks.

Rinnalaste toitmise ja naiste isikliku hügieeni tuba

Artellides, kus domineerib naistetöö, tuleb organiseerida eriruumid rinnalaste toitmiseks ja eriruumid naiste isiklikuks hügieeniks.

Rinnalaste toitmise ruumis peab olema kaks tuba: üks — ootamiseks, teine — laste imetamiseks. Toad peavad olema valged, puhtad, soojad ja vastavalt sisustatud. Ooteruumis peab olema pesemisseadeldis seebi ja käterätiga.

Naiste isiklikuks hügieeniks määratud tuba peab olema varustatud paiksete duššidega, tõusva nirega. Duššides peab olema soe vesi 32—36°. Selles toas peavad olema nagid rõivaste jaoks, taburetid ja pingid. Põrand nagu duširuumideski peab olema veekindlast materjalist, seinad aga värvitud õlivärviga.

Joogivesi

Kõhutüüfusesse, düsenteeriasse ja teistesse kõhu- ja soolte haigestumistesse nakatuse vältimiseks tuleb kõigis töökodades üles seada nikeldatud (erandjuhtudel teisest metallist) paagid jugaseadeldisega, täidetud jahutatud keedetud veega, paagi kaas peab olema suletud ja lukustatud. Paagid tuleb paigutada valgesse kohta ning hoida puhtad. On vaja jälgida, et vesi oleks õigeaegselt vahetatud ja et iga paagi juures oleks pang veejääkide äravalamiseks.

Töökodades tolmuse tootmisega tuleb joogiveepaagid sulgeda erikappidesse tolmu läbitungimise takistamiseks või katta riidest katetega.

Kuumades tsehhides (rauasulatus, valtsimine jm.) tuleb hariliku keedetud vee asemel anda artelliliikmetele gaseeritud vett soola lisamisega. Selline vesi rahuldab kiiremini janu ja taastab soolade kadu, mis on vältimatu töötamisel kõrge temperatuuri puhul ja soojuse kiirgamisel higistamise tagajärjel.

Artelli hoov

Hoov peab olema tasane, lohkudeta, aukudeta, nõgudeta ja kõrgendikkudeta. Kui tehnilistel tingimustel on süvendid ja kõr-

gendikud vajalikud, tuleb need piirata aiaga. Läbikäigud ja läbisõidukohad tuleb sillutada ja mitte täis kuhjata taaraga, tooraainega, valmistoodetega jms. Atmosfäärilise vee eemaldamiseks on vajalikud head veejuhtmed. Hoov tuleb hoida puhas. Teed peavad olema küllaldase laiusega, sillutatud kiviga või asfalteeritud. Sissekäigul töökodadesse on vaja asetada restid jalatsite puhastamiseks porist. Prügi ja kõvade tootmisjäätmete jaoks tuleb hoovi asetada erilised kastid, mille sisu veetakse regulaarselt välja.

Toiduainetetööstuse artellides tuleb prügikastid varustada tihedalt sobitatud kaantega ning ära värvida. Kastide sisu tuleb ära vedada iga päev, kastid aga tuleb hoolikalt puhastada ning desinfitseerida kloorlubjalahusega (0,25 kg pange vee kohta). Soojal aastaajal tuleb sama lahusega korduvalt pritsida üle kasti sisu. Samal viisil desinfitseeritakse urnid ja süljekausid.

Vedelate ja poolvedelate jätete jaoks tehakse hoovis tsementeeritud solgiauk tihedalt sobitatud kaanega. Väiksemates töökodades võib sellist auku asendada kastiga, mis on seestpoolt üle löödud tsinkplekiga, tinutatud liitekohtadega. Sellisesse kasti valatud vedelik ei voola sealt välja ega määri pinda. Kaas peab olema samuti üle löödud tsingitud plekiga ja tihedalt hoiduma kasti külge. Suvisel ajal tuleb hoovi territooriumi pühkida ja kasta veega, talvel aga puhastada lumest. Kevadel, kui hakkab sulama, lõhutakse ära jää jäägid ja viiakse koos lumega hoovist ära. Ööseti peab hoov olema valgustatud.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogud peavad võitlema hoovi puhastuse eest, nad ei tohi lubada, et hoovid oleksid kuhjatud tootmisjäätmetega, toorainega, taaraga, pooltoodetega, peavad jälgima, et hoovis oleksid teerajad, et kevadel ja sügisel pori ei jääks kauaks lohkudesse ja et pind ei soostuks, milleks on vaja taotleda, et hoovid oleksid tasased. On soovitav, et hoovides leiduks lillepeenraid ja klumpe. Rohelised istandused ei ole ainult silmale meeldivad, vaid need värskendavad õhku ja parendavad töötingimusi. Rohelisega kaunistada soovitatakse mitte ainult hoovi, vaid ka töökoda.

Käimlad

Vesivarustuse ja kanalisatsiooni olemasolul on vaja ehitada soojad veeklosetid, mis on ühendatud koridori kaudu tootmisruumiga. Teistel juhtudel ehitatakse käimlad, kus aukude seinad kaetakse mitteläbilaskva materjaliga. Käimla istmete arv määratakse arvestusega 1 iste 25 töötaja kohta, kusjuures istekohad soovitatakse teha ülestõstetavad. Käimla ehitamisel mitme kloseti-istekohaga tuleb nende vahele asetada vaheseinad. Täie-

likuks isoleerimiseks soovitatakse vaheseintele teha uksed, moodustades nagu erikabiinid. Käimlas tuleb hoida puhtust, põrand peab olema kuiv, aknad puhtaks hõõrutud, seinad ja lagi värvitud ja valgendatud. Hoovis olevaid käimlaid koristatakse iga päev, seal aga, kus töötab palju inimesi — kaks korda päevas, mille järel desinfitseeritakse 3% kloorlubjalahusega. Käimla istmeid pestakse ja hõõrutakse kristallilise karboolhappe 5% lahusega. Paneele pestakse tulise veega, leelisega ja seebiga. Kui hoonel puudub kanalisatsioon, peavad hoovis olevate käimlate mustuseaugud olema nii korraldatud, et need ei oleks õhu, pinna ja põhjavete mürgitamise allikaks.

Tuleb alati pidada meeles, et käimla ebasanitaarne seisukord võib põhjustada kõhusoetõve, verise kõhutõve ja teiste nakatavate kõhu-sooltehaiguste levimist.

Artelliliikme isiklik hügieen tootmises

Igal töötajal on tootmises konkreetsed kohustused elementaarse hügieeni alal. Ilmudes tööle peab artelliliige kõigepealt sissekäigu juures hoolikalt puhastama jalatsid porist ja tolmust selleks eriti kohale asetatud jalarestidel, harjadel, põrandariietel. Mõnedel tootmisaladel (näit. toiduainetetööstuses) läheb töötaja enne tööle asumist duširuumi, kus peseb keha ja käed seebiga ja jätab rõivad oma kappi, olles riietunud erirõivastesse. Erirõivad peavad olema kinni nööbitud, pea aga kaetud sirmita mütsiga või pearätiga, et juuksed oleksid varjatud ega võiks sattuda tööpingi liikuvasse osasse ja töödeldavatesse toodetesse. Enne lõunastamist on vajalik vähemalt käte pesemine ja peale tööd pesemine duširuumis.

Eriti ranged peavad olema nõuded töötajate kohta toiduainetetööstuses ja töödel, kus kasutatakse mürkaineid. Toiduainetetööstuse töötajad ei või piirduda keha ja käte seebiga pesemisega, vaid on kohustatud pesema käsi ka 0,1% kloorlahusega. Ainult pärast seda lubatakse võtta kätte toorainet, pooltooteid ja toiduainete valmistooteid. Kogu tööprotsessi ajal peab toiduainete tööline jälgima oma käte ja küünte puhtust, milleks on soovitav iga nädal teha ka maniküüri.

Toiduainetetööstuse töökojas ei tohi suitsetada ega süüa. Eriti rangelt tuleb täita hügieeni nõudeid käimla kasutamisel, sest et siit on väga kerge kanda infektsiooni tootmisesse. Mingil juhul ei tohi astuda käimlasse erirõivastes, pärast käimla kasutamist tuleb pesta käed enne harilikus, pärast kloorvees.

Need, kes töötavad tootmises, kus kasutatakse mürkaineid, ei tohi kunagi juua, süüa ja suitsetada ruumides, kus on kas või kõige väiksem võimalus mürkainete sattumiseks organismi suu

kaudu. Töötaja peab teadma ning meeles pidama, et mürkaurud ja gaasid, samuti ka kahjulik tolm, vajudes toidule ja paberossisile, tungivad nende kaudu sooltesse ja põhjustavad mürgituse. Määritud rõivad samuti ei ole ohutud, mispärast tuleb jälgida nende puhtust. Tulles töökotta peab artelliliige rõivad maha võtma ja töötama erirõivastes, mis kaitsevad keha määrimisest. Neis tootmistes töötavail, kus kasutatakse mürkaineid, on vaja hoolikalt jälgida oma keha hügieeni, lühemaks lõigata küüned ja hoida need puhtad, sagedamini käia saunas ning vahetada pesu, sagedamini pesta käsi seebiga ja loputada suud. Seal, kus pole puhtust, kus ei ole organiseeritud sanitaarset režiimi, võib leida mitte ainult antisanitaarset olukorda, vaid ka ulatuslikku kogust praaki ja madalat töötootlikkust.

Eesrindlik töö on alati seotud kultuuriga ja distsiplineeritusega, sanitaarsete ja isikliku hügieeni reeglite järgimisega mitte ainult tootmises, vaid ka igapäevases elus.

OHUTUSTEHNIKA

Üheks tähtsamatest kooperatiivse kindlustuse nõukogude ülesannetest töökaitse alal on riigi poolt neile ülesandeks tehtud kontrolli teostamine ohutustehnika normide täitmise üle tööndus-kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni poolt.

Milliseid norme peab siis täitma artelli töökoda õnnetusjuhtumite ärahoidmiseks tootmises?

Aurukatlad ja surve all töötavad aparaadid

Peaoht, mis ähvardab aurukatelde auru ja gaaside survega töötavate aparaatide juures töötajaid, on plahvatus.

Katelde ja surve all töötavate aparaatide plahvatuste põhjused on põhiliselt järgmised:

puudused katla ja aparaadi süsteemis, selle konstruktsioonis;

katla ja armatuuri vastutavate osade rikkesolek (katla seinte õhenemine ja söövitumine, kaitseventiilide rikkesolek jm.);

katla ja surve all töötava aparaadi kulumine;

katelde ja aparaatide ebaõige ekspluateerimine ja kehtivate juhendite täitmata jätmine neid teenindavate isikute poolt.

Aurukatlaid ja surve all töötavaid aparaate tuleb üles seada kooskõlas kehtivate määrustega. Ükski selline ülesseadmine ei tohi toimuda liiduvabariikide kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektori ja katla-järelevalve riikliku inspektsiooni inspektori teadmata.

Katel või surve all töötav aparaat kuulub peale ülesseadmist proovimisele kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektori ja katla-järelevalve riikliku inspektsiooni inspektori juuresolekul.

Artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu peab nõudma ühiskondliku töökaitseinspektori kaudu, et igal katlal oleksid: manomeeter, veemõõduklaas, veeproovi kraanid, vähemalt kaks kaitseventiili ja nõutavad toiteseadised, olenedes küttepinnast. Veemõõduklaasi lõhkemise vältimiseks tuleb see asetada klaasist

poolsilindrisse sellesse joodetud metallvõrguga. Ilma nende kaitsevahenditeta ei tohi katelt käiku lasta.

Aurukatlaid ja surve all töötavaid aparaate on vaja perioodiliselt üle vaadata ja kontrollida nende tööd. Katla ülevaatus võib olla väline ja sisemine. Peale selle korraldatakse liitekohtade ja muude osade, samuti ka surve proovimiseks katla hüdraulilist proovi. Katlaid ja aparaate valvatakse töökäigus, samaaegselt kontrollitakse armatuuri seisukorda, katelde ja aparaatide ekspluateerimist, nende hooldamist jne. Katelde ja surve all töötavate aparaatide välist ülevaatust tuleb teostada igal aastal. Sisemine ülevaatus toimub üks kord kolmes aastas. Selle proovimisega püütakse avastada kõik katelde ja aparaatide võimalikud puudused: seinte õhenemine, nende sisemine ja väline söövitus, ühenduste mittevastupidavus jne. Kõige selle avastamiseks eemaldatakse erieeskirjade järgimisel katla või aparaadi seintelt katlakivi.

Hüdraulilist proovi teostatakse üks kord kuues aastas, tavaliselt pärast katla (või surve all töötava aparaadi) remonti. Selleks prooviks eemaldatakse katlast õhk täiesti, katel täidetakse veega ja tõstetakse surve vajaliku piirini.

Aurukatelde ja surve all töötavate aparaatide plahvatuste ja muude avariide statistika näitab, et see juhtub seadmete ebaõigest ekspluateerimisest või nende hooletust ja oskamatust hooldamisest; sellest, et kütja jälgib halvasti katla õigeaegset täitmist ja jätab vee tähele panemata, ületab katla surve, halvasti jälgib kaitseventiile ega täida muid ettevaatuse eeskirju. Sellepärast tuleb usaldada katla teenindamist isikule, kes seda asja tunneb, kes on saanud eriettevalmistuse ja on tarvilikul määral instrueeritud. Kooperatiivse kindlustuse nõukogu — ühiskondlik töökaitseinspektor — on kohustatud jälgima juhiste täitmist katelde ja surve all töötavate aparaatide töö kohta, peamiselt aga nende töö ja katla järelevalve inspektsiooni kontroll-ülevaatuste õigeaegset täitmist.

Ohutusabinõud tööde kohta jõumasinate juures

Tööl jõumasinate juures traumatismi tekitavate põhjustena esinevad:

materjali, millest on valmistatud masinate ja jõumasinate üksikosad, madal kvaliteet (sellest toimub nende murdumine töö ajal, millega kaasnevad rasked õnnetusjuhtumid);

jõumasinate teenindamine ettevaatuse eeskirju järgimata: masinate, tööpinkide ja jõumasinate puhastus ja määrimine käigu ajal, masinate, tööpinkide ja jõumasinate käikulaskmine hoiatuseta jm.

nõutavate kaitsmete puudumine masinate ja jõumasinate ohtlikkude osade juures;

jõumasinate lõhkemine äärmise kiiruse juures (mitmesugustest põhjustest);

ruumide kohaldamatus;

masinate ja jõumasinate teenindamine puuduliku kvalifikatsiooniga töötajate poolt.

Sellest järeldub, et jõumasinad tuleb asetada eraldatud avaratesse, valgetesse ruumidesse, seal aga, kus see on võimatu, tuleb eraldada teistest töökodadest tugevate võrede ja piiretega. Et töötajad ei satuks masinasse, et masin ei haaraks erirõivaste lehvivaid osi, tuleb iga masina juurde seada väga tugevad piirded ja võred 2 meetri kõrguseni põrandast.

Täiesti lubamatu on masinate puhastamine, määrimine ja remont nende töötamise ajal, käigul. Enne jõumasinate käikulaskmist tuleb anda hoiatus-signaal (vile või kell). Kui jõumasin on lastud käiku hoiatuseta, hakkavad tööpingid töötama ootamatult nende juures viibivatele inimestele ja töötajad võivad saada traumasid. Jõumasinate juures töötamise ohutuse põhiliseks tingimuseks on — nende teenindamine kvalifitseeritud töötajate poolt, kes tunnevad masinat ja selle hooldamise eeskirju.

Transmissioonid

Transmissioonid on väga levinud seadmed artellides.

Transmissioonide oht seisneb selles, et väljaulatuvad ja liikuvad osad — nende rihmad, võllid jne. — võivad haarata ja kaasa tõmmata töötajate riideid kui ka töötajat ennast. Tavaliselt sellised õnnetusjuhtumid toimuvad siis, kui transmissiooniseadmeil puuduvad nõutavad piirded või kui neid teenindavad isikud ei täida ettevaatuse eeskirju: puhastavad, määrivad, pühivad ja remondivad tööpinke ja transmissioone ilma viimaseid täielikult seisma jätmata, panevad rihmad peale käigu ajal käsitsi, lasevad transmissioone käiku hoiatuseta jne.

Peamiseks abinõuks võitluses õnnetusjuhtumitega transmissioonide juures on võllide, rihmaseibide, rihmade jne. kaitsmine kindlate kaitsetega.

Vertikaalsed võllid ja nende keerlevad osad, friktsioon- ja hammasajamid, rihmaseibid, muhvid jm., mis asuvad alla kaht meetrit töökoja põrandapinnast või lavade kattest, kuuluvad kohustuslikule kaitsetega varjamisele.

Horisontaalsed võllid, mis asuvad madalal põrandal või töölaval peavad olema varjatud kaitsetega.

Kõik väljaulatuvad transmissioonivõllide otsad, kiilud, mutrid, kruvid ja teised transmissioonide keerlevad osad on vaja var-

jata liikumatute siledate katetega. Hammas-transmissioonirattad tuleb varjata täielikult metallkaitsetega nii eestpoolt kui ka külgedelt. Rihmaseibide kaitsmed on vajalikud mitte ainult töötaja haaramise vältimiseks, vaid ka vigastuste vältimiseks rihmaseibide lõhkemisel ja purunemisel. Seepärast rihmaseibide kaitsmetel peavad olema vastupidavad seinad. Samuti tugevalt peavad olema varjatud transmissioonirihmad, trossid, teraslindid ja ketid, sest et siin on vaja esiteks kaitsta transmissiooni läheduses töötajat sattumisest rihma (trossi, keti jm.) ülekande vahele, teiseks aga kaitsta teda rebenenud rihma, keti, lindi, trossi jms. hoobist. On teada juhtumid, kus rebenenud transmissiooniülekanne (rihm, tross jm.) kiskus maha kerge, nõrgalt kinnitatud kaitsme ja purustatud kaitsme küljest äratulnud tükid tekitasid tõsiseid vigastusi töötajaile, kes viibisid avariikoha läheduses. Oht transmissiooniülekannete rebenemisel on seda suurem, mida laiem on rihm ja mida kiiremini see liigub.

Parimad kaitsmed on traadist raudvõred, mis on kinnitatud vastupidavas karkassis nurk-, latt-, ümmargusest või fassongrauast. Selline kaitse ei ole kogukas, on vastupidav, ei pimenda tööruumi ning võimaldab jälgida transmissiooni ja selle üksikosade tööd. Kuid see on kõlbmatu tootmises, kus töödeldakse kiudaineid (ketrus- ja kudumisartellides), sest et ta kiirelt risustub kiudude ja tolmuga. Iga kaitse peab olema kõvasti kinnitatud oma kohale. On vaja pöörata kõige tõsisemat tähelepanu transmissioonide hooldamisele ja kõigi ettevaatuseeskirjade järgimisele selle hooldamisel.

On täiesti keelatud rihmu käigu ajal peale panna ja maha võtta ilma erilise nihutamiskonksuta. Kui rihma laius on üle 75 mm, ühekordse rihma liikumiskiirus aga on 4 meetrit sekundis, tuleb see peale panna ja maha võtta mehaanilise rihmanihuti abil, seistes põrandal või liikumatul platvormil, kuid mitte kanderedelil.

Transmissiooni või selle üksikosade käikulaskmiseks ja viivitamatuks seismajätmiseks tehakse eriseadeldisi — haakemuhve ja ülekandekahvleid. Muhviga ühendatakse ja lahutatakse transmissioonivõllid käigu ajal; kahvlite abil viiakse rihm üle töörihmaseibilt jõudeseibile ja tagasi.

Transmissiooniseadmete hooldamiseks tuleb määrata eritöötajad — transmissioonide määrijad. Määrija peab töötama eririõivastes, mis on tihedalt ümber keha, ilma ripnevate ja lehvivate osadeta, mis kaitseb teda ohust olla haaratud transmissiooni poolt.

Transmissioonide määrimine käigu ajal on lubatud vaid seadeldiste olemasolul, mis kõrvaldavad haaramise ohu. Igasugused

remonttööd ja rihmade kokkuõmblemine peavad toimuma transmissiooni täieliku seismise ajal.

Suurem osa transmissiooniseadmetest artellides asub mittesuurel kõrgusel (harva üle 3 meetri) ruumi põrandast. Seepärast tehakse igasugust transmissiooni remonti ja ülevaatust määrijate, sadulseppade ja teiste remonttööliste poolt kanderedelitelt. Töö täieliku ohutuse saavutamiseks peavad kanderedelid vastama järgmistele nõuetele: kandmise hõlbustamiseks ja stabiilsuseks peab redel olema tugev ja kerge (männipuidust); et redel ei libiseks põrandal, asetatakse selle alumistele otsadele otsrauad (kingad). Kui põrand on puust, siis on sellisteks kingadeks metallterad või rautus tihvtiga; kui põrand on betoonist või tahvlitest, lüüakse redeli alumiste otsade külge kummi; redeli ülemistele otsadele kinnitatakse raudhaagid, millega see toetub töö ajal transmissioonivõllile; 0,5 m pikkuses nende haakide paindekohast peab redel olema kaetud kaitsekilbiga; redeli pikkus määratakse selle kallakuga tööajal; pärast asetamist võllile selle kallaku nurk põrandaga ei tohi olla üle 60°.

Enne käiku laskmist ja käiku laskmisel kõigis osakondades, kus on transmissioonid, peab olema antud hoiatussignaal.

Ohutusabinõud töö juures elektrivooluga

Õnnetusjuhtumid elektrivoolust on tihedas sõltuvuses voolu pingest, tema tugevusest ja inimorganismi vastupanust voolu toimele.

Kõige ohtlikumad inimesele on kõrgepingevoolud. Sellise vooluga tabatud inimene kukub, temal tekivad krambid, mis tihti lõpevad surmaga. Mõned inimesed on väga tundlikud ka madalpingevoolule.

Õnnetusjuhtumid lööginäol esinevad siis, kui inimene tahtmatult lülitub elektriahelikku, mille tagajärjel tema organismi läbib elektrivool. Traumad elektrivoolust on põletushaavad, mis tekivad voltkaare sädemest, kokkupuutumisest juhtmetega, elektriaheliku lülitamisest ja katkestamisest ja sulatatud kaitseplaadi või -traadi laialipritsimisest lühiühenduse puhul. Kõige sagedamini esinevad käte, harvemini näo ja silmade põletused (lüliti sädemetest, voltakaarest, sulatatud metallidest jne.).

Elektrivooluga töötajate kaitseks peab tööruumi põrand olema puust, kuiv, kaetud kummimattidega (isoleeriv vahekiht). Töötajad ise peavad olema kummijalatsites ja kummikinnastes; tööriistadel peavad olema isoleeritud käepidemed. Töötaja peab kogu aeg pidama meeles teda ähvardavat ohtu ning koondama oma tähelepanu ohutuile töömeetodeile elektrivooluga. Väga oluline

on, et töötaja oleks kuivas riietuses; kuiv keha ja riietus suurendavad takistust.

Elektrilöögi puhul, mis võtab inimeselt teadvuse ja halvab tema liigutused, peab esmaabi seisnema kannatadasaanu silmapilkses väljalülitamises elektriahelikust, s. o. voolu katkestamises, mis läbib tema keha. Kõige kindlam viis kannatadasaanu vabastamiseks on välja lülitada katkestaja või lüliti, mis teenindab antud piirkonda. Kui läheduses puudub katkestaja, tuleb voolust vabanemist saavutada juhtmete viivitamatu läbilõikamise ja masina seismapanekuga. Juhtmed tuleb lõigata eriliste hästi isoleeritud tangidega; lõikaja peab olema kummikinnastes ja kalossides.

Peale kannatadasaanu vabastamist elektrivoolust tuleb viivitamatult, ootamata arsti tulekut, teha temale kunstlikku hingamist. Kõigil elektrivooluga tabamise juhtudel tuleb kiiresti arst välja kustuda.

Ohutustehnika käsitsi töötamisel

Kuna käsitsi töötamine on artellide töökodades laialdaselt levinud, peab kooperatiivse kindlustuse nõukogu — ühiskondlik töökaitseinspektor — jälgima, et töökodade tehnilised juhatajad ja meistrid täidaksid ohutustehnika nõudeid, mis on kehtestatud nende tööde kohta.

Eelkõige peab nõudma, et käsitsi töötamise jaoks oleksid välja antud heakvaliteedilised tööriistad heade käepidemetega vastupidavast, sitkest, kuivast puust. Eriti käib see löögiriistade (vasarate, suurte sepahaamrite jne.) kohta.

Aeg-ajalt peab ühiskondlik töökaitseinspektor kontrollima käsitööriistu ja nõudma kõlbmatute kõrvaldamist ja nende asendamist uutega.

Kui käsitsi töötamisel rakendatakse elektrifitseeritud tööriistu, tuleb jälgida, et kõik nende osad, samuti tõpslirosetid ja kahvlid oleksid maandatud.

Käsitsi töötamisel kõrguses tuleb kasutada erilisi liikuvaid platvorme käsipuudega, seal aga, kus neid pole võimalik rakendada, tuleb ehitada tugevad tellingud. Väiksemate tööde puhul, mis toimuvad väikesel kõrgusel (määrimine, väike remont jms.), võib kasutada kanderedeleid, mida kasutatakse töödel transmissioonide juures.

Raskuste käsitsi kandmisel tuleb kasutada seadeldisi, mis kergendavad seda tööd. Töötajaile tuleb sel puhul välja anda erirõivad, erijalatsid, haagid, õlikatted jms.

Erirõivad [1]

Artelliliikmete kaitseks tootmise kahjulikkusest ja ohtudest tuleb neile välja anda erinimestikkude järgi erirõivad ja kaitsevahendid (prillid, respiraatorid, kiivrid jms.). Ühiskondlik töökaitseinspektor peab valvama, et määrivatel, kahjulikkudel ja ohtlikkudel töödel töötavaile artelliliikmeile antaks erirõivad, et need oleksid õigeaegselt pestud ja lapitud ja et need vastaksid tootmise iseloomule ning tegelikult kaitseksid töötajat.

Nii töödel kangete hapetega tuleb välja anda erirõivad, mis on valmistatud sinelikalevist, kummipõlled ja kummikindad, kaitseks sulatatud metallipritsmete eest tuleb välja anda asbesterirõivad, present-põlled ja -kindad. Kaitseks mürgise ja ärritava tolmu mõju eest on vajalikud vastava lõikega erirõivad moleskiinriidest. Õlide ja rasva mõju eest kaitsevad hästi töötaja keha erirõivad gummeeritud ja vulkaniseeritud riidest.

Artellis suure töötajate ja erirõivaid kasutajate arvuga tuleb organiseerida parandustöökoda ja pesukoda erirõivaste parandamiseks ja pesemiseks. Seal, kus töö on seotud erirõivaste märgumisega, on vajalik kuivatusruum, kus erirõivad võiksid ära kuivada artelliliikmete tööle ilmumise ajaks.

Kaitseprillid

Neile töötajaile, kes töötavad silmadele ohtlikes tingimustes (metallikillud, tolm, gaasid, hapete ja leeliste pritsmed), tuleb välja anda ka kaitseprillid.

Kaitseprillid tuleb valida iga elukutse töötajate jaoks arvestades kõiki selle iseärasusi. Nii on silmade kaitseks smirgelketaste kildudest, mineraalide purustamisel, lihvimisel, täiesti kohased prillid võrkraamidega või soomusprillid. Tolmustel töödel aga ei kõlba prillid hõredate seinte või piludega; siin tuleb välja anda prillid üleni kaetud raamidega (autojuhi prillide tüüpi).

Silmade kaitseks sööbivate ja mürgiste pritsmete eest võib kasutada samasuguseid prille nagu tolmustel töödel, kuid kummiraamidega, mis soodustavad prillide tihedat hoidumist vastu nägu.

Kõigil töödel, mis on seotud kahjulikkude kiirte mõjuga silmadele (elektrikeevitus, autogeen-keevitus, töö sulatus-, klaasisulatusahjude juures jm.), on vajalikud prillid värviliste klaasidega. Selliste prillide jaoks soovitatakse rohelisi klaase kohustuslikus kombinatsioonis kollase, helesinise või muu värviga. Kuigi roheline klaas kaitseb kahjulikkude kiirte eest, ei kaitse see

[1] Erirõivaste väljaandmise normatiivnimestik vaata lk. 98.

täielikult valguse ereduse eest ning mõnel määral moonutab vaatluse all olevate esemete värve; need puudused kõrvaldatakse teise (kollase, helesinise jm.) värvi täiendamisega.

Respiraatorid

Tootmistes, kus eraldub suurel hulgal tolmu ja gaase, näit. vilditööstuses, villa purustamisel hundiga, jõhvi sortimisel, klaasitööstuses särdamispanuse segamisel, keemiatööstuses jm., tuleb artelliliikmetel perioodiliselt kasutada respiraatoreid, mida administratsioon on neile kohustatud välja andma samuti nagu erirõivaid ja kaitseprille.

Tolmu sissehingamise eest kaitsvad respiraatorid on mitmesuguse konstruktsiooniga. Lihtsaim neist on poolmask tihedast gummeeritud puuvillasest riidest, varustatud metallfiltriga, mis koosneb mitmest paralleelselt asetatud plaadist aukudega. Kuna augud ei ole sirgjoonel, siis liigub õhk looklevat teed pidi ja tolm peatub plaatides.

Kaitseks kahjulikkude gaaside ja aurude eest kasutatakse filtreerivaid ja isoleerivaid respiraatoreid — gaasimaske.

Filtreerimisrespiraatoris sadestatakse kahjulikud aurud ja gaasid reageeriva ainega, millega on immutatud respiraatori vatt või käsn. Isoleerimisrespiraatori ehitus on väga keeruline; need on rasked (20 kg), kohmakad ning neid kasutatakse vaid seal, kus töötaja tuleb täielikult eraldada õhukeskkonnast, milles tema töötab.

Kõiki tüüpe respiraatorid nõuavad tähelepanelikku hooldamist. Neid tuleb hoida erilises kapis, ruumis, kus ei ole gaase ega tolmu; peale kasutamist tuleb neid puhastada.

Respiraatorid peavad olema individuaalsed. Iga töötaja, kellele on antud respiraator, peab olema instrueeritud selle õiges kasutamises.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab kontrollima respiraatorite seisukorda, hoiutingimusi ja nendega artelliliikmete varustamise korda.

Eritoitlus

Mõnes tootmises tuleb töötada seatinaga, elavhõbedaga ja teiste töötajate tervisele kahjustavalt mõjuvate ainetega. Et nõrgendada ja neutraliseerida kahjulikkude ainete toimet organismile, tuleb sellistes tootmistes töötajaile välja anda iga päev artelli arvel 0,5 liitrit piima.

Võitluses igasuguse kahjulikkusega on otsustav osa muidugi töötingimuste tervendamisel, tootmisprotsesside mehhaniseerimisel, aparatuuri hermetiseerimisel jms. Kuid töötajaile väljaan-

tav piim siiski teatud määral neutraliseerib kahjulikkust, kaitseb organismi mürkainete (seatina) imbumisest ja esineb nagu vastumürgina. Piima tuleb välja anda iga päev vaid neile elukutsetele, mis on loetletud NSVL TRK loetelus 27. septembrist 1923. a. nr. 93 [1].

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab valvama, et piima antaks iga päev keedetult või pastöriseeritult ning pudelites. Raha maksmine töötajaile piima asemel ei ole lubatud.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab valvama ka seda, et artelliliikmed jooksid piima ära tööl, aga ei kannaks seda koju.

Seebi väljaandmine

Eriti mustal tööl töötajaile tuleb välja anda kojuviimiseks seepi 400 g kuus artelli arvel (peale selle seebi, mis peab olema pesemisseadeldistel töökodades [2]).

ARTELLI KOOPERATIIVSE KINDLUSTUSE NÕUKOGU ARTELLILIIKMETE HUVIDE VALVEL

Töökaitse õige organiseerimine sõltub palju kooperatiivse kindlustuse nõukogu tegevusest, kes valitakse artelliliikmete üldkoosolekul.

Töötingimuste tervendamise alal kooperatiivsetes ettevõtetes on kooperatiivse kindlustuse nõukogul järgmised ülesanded:

kontrollida iga kuu kokkuleppe täitmist, mis on sõlmitud kooperatiivse kindlustuse nõukogul artelli juhatusega abinõude rakendamise alal töötingimuste tervendamiseks, ohutustehnika ja tööstustervishoiu parendamiseks, läbi arutada iga kontrollimise tulemused kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitse grupi istungil nii kokkuleppes ettenähtud tööde täitmise kui ka selleks eesmärgiks summade täieliku kulutamise seisukohalt;

kooperatiivse kindlustuse nõukogu tööplaani võtta ühe tähtsaima abinõuna artelli üksikute juhtivate tsehhide muutmine töökaitse ja ohutustehnika väga hea seisukorra tsehhideks sellele järgneva kogu kooperatiivse ettevõtte muutmisega ettevõtteks väga hea töökaitse, ohutustehnika ja tööndustervishoiu seisukorraga, meeles pidades, et pideva hoolitsusega töötingimuste parendamise, tootmise eesrindlaste, kõigi artellide liikmete kultuu-

[1] Vt. lk. 210. Samas vt. viidet piima väljaandmise kohta invaliidide kooperatsiooni artellides.

[2] Töötajate kategooriate loetelu, kellele tuleb anda seepi kodus kasutamiseks, vt. lk. 213.

rilis-olustikulise teenindamise eest kooperatiivse kindlustuse nõukogud võtavad aktiivselt osa ülesannete täitmisest, mis seisavad tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni ees töötootlikkuse ja toodangu kvaliteedi tõstmise ja tootmisplaanide täitmise alal artellide poolt;

ohutute töömeetodite propaganda tugevdamiseks töötajate seas organiseerida vestluste ja loengute korraldamist punanurkades, ühiselamutes, tsehhides ohutute töömeetodite kohta tööpinkidel, elektriohutuse, tööhügieeni ja teiste töökaitse küsimuste alal; taotleda artellide juhatuste ees tsehhide varustamist plakatitega, mis propageerivad ohutuid töövõtteid, ja töötajaile ohutustehnika juhendite väljaandmist;

praktiseerida tsehhimeistrite ja ühiskondlike töökaitseinspektorite ühiste abinõude väljatöötamist töötingimuste, ohutustehnika ja tööstustervishoiu parendamiseks antud tsehhis või tootmispiirkonnas; igakuuliselt kontrollida töökaitseseaduste täitmist, mis on kehtivad tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni ettevõetes, ning eriti naiste ja alaealiste töökaitseseaduste täitmist;

regulaarselt kontrollida töö sisekorraeeskirjade täitmist töökaitse ja ohutustehnika osas;

igas kvartalis koguda ratsionaliseerimisettepanekuid, mis on suunatud töötingimuste edasisele tervendamisele, ohutustehnika ja tööstustervishoiu parendamisele ja organiseerida kontroll vastuvõetud ratsionaliseerimisettepanekute rakendamise üle;

regulaarselt kontrollida erirõivaste, erijalatsite ja kaitsevahendite väljaandmise õigeaegsust, samuti ka viimaste parandamise, pesemise ja desinfitseerimise õigeaegsust.

Mitte vähem tähtsad ülesanded seisavad kooperatiivse kindlustuse nõukogu ees tervishoiu ja profülaktika alal, mis on põhiliselt järgmised:

igakuuliselt läbi vaadata kokkuvõtlikud andmed artellis töötajate haigestumiste põhjuste kohta ja läbivaatamise tulemusena rakendada koos tervishoiupunktiga (kui selline artellis organiseeritud) abinõusid haigestumiste vähendamiseks artelliliikmete hulgas;

süstemaatiliselt kontrollida kooperatiivsete ettevõtete sanitaarseisukorra juhendi täitmist, mis on kinnitatud NSVL riikliku sanitaar-peainspektori poolt 9. juunil 1951. a. nr. 134-22/832 [1];

igakuuliselt kontrollida artelli elutarbeliste asutiste (sööklate, puhvetite, ühiselamute, saunade, pesukodade, duširuumide

[1] Vt. lk. 253.

TRÜ Raamatukogu

jms.) sanitaarhügieenilist seisukorda ja kontrollimise tulemustel võtta vastu otsused nende seisukorra parendamiseks;

süstemaatiliselt korraldada sanitaar-hariduslikku tööd artellis töötajate ja nende perekonnaliikmete seas kinoseansside korraldamise teel sanitaar-hariduse alal, ekskursioonide korraldamisega sanitaar-hariduse majadesse, organiseerides alalisi ja rändnäitusi tsehhides, artellide punastes nurkades tervishoiu ja hügieeni küsimustes;

jälgida kõigi tsehhide varustamist esmaabi apteekidega ja nende täiendamist arstimite ja sidumismaterjalidega, organiseerida sanitaarhariduslikke ringe isikute ettevalmistamiseks, kes võivad anda esmaabi õnnetusjuhtumite korral ettevõtetes;

abistada raviasutisi ettevaatusabinõude rakendamisel võitluses nakkushaigustega ja jälgida üldkasutatavate kohtade regulaarset desinfitseerimist;

süstemaatiliselt teostada haigete seltsimehelikku kontrolli kodus; kontrollida arsti poolt ettekirjutatud režiimi järgimist nende poolt ning osutada haigetele vajalikku abi;

koos artelli juhatusega valida kandidaate lähetamiseks ravitoitlusele, puhekodudesse, sanatooriumidesse; kontrollida ravitoitlusele suunamist ja profülaktilistesse asutistesse tuusikute õiget ja õigeaegset kasutamist;

organiseerida massilist selgitustööd artelliliikmeile vestlustes, seinalehes ja eriliste plakatite kaudu nende teenindamise korra kohta meditsiinilistes ja ravi-profülaktilistes asutistes;

igakuuliselt kontrollida vahendite kasutamist, mis määratakse kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt elamu-olustikuliseks ehituseks;

süstemaatiliselt võtta osa heaolu- ja premeerimisfondi vahendite jaotamisest artelli juhatuse poolt kooskõlas Tööndusliku Kesknõukogu poolt kinnitatud määrusega selle fondi kohta.

Ülel. Tööndusl. Koop. kassade nõukogu 1951. a. aruande kohaselt võttis Tööndusliik Kesknõukogu 8. augustil 1952. a. vastu määruse, millega kohustas tööndusliku kooperatsiooni nõukogusid (ja invaliidide kooperatsiooni liitude presiidiume) süstemaatiliselt, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis ära kuulama nõukogude juhatuse koosolekutel töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu küsimusi, rakendades tarvilikud abinõud selle töö parendamiseks, samuti ka tugevdada kontrolli kokkulepetes märgitud töökaitse ja ohutustehnika abinõude rakendamise ja nendeks otstarveteks määratud assigneeringute täieliku ärakasutamise üle artellide poolt.

Ühiskondliku töökaitseinspektori tegevusest

NSVL KTK ja RKN 17. aprilli 1935.[1] a. määrusega on loodud tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni Üleliidulise Nõukogu süsteemis töökaitseinspektsioon ohutustehnika ja tööstustervishoiu määruste täitmise järelevalveks artellide ühistes töökodades, samuti ka töökaitse ja ohutustehnika üldseadusandluse eeskirjade täitmise järelevalveks selles osas, mis laieneb tööndusliikule kooperatsioonile ja invaliidide kooperatsioonile. Tähendatud töökaitseinspektsioon ei saa toime temale pandud ülesannetega ilma artelli aktiivi — ühiskondlike töökaitseinspektorite — abita.

Ühiskondlikud töökaitseinspektorid valitakse artelliliikmete üldkoosolekul või ühises töökojas töötajate koosolekul üheks aastaks.

Sellele tööle tuleb edutada eesrindlasi, parimaid aktiviste, inimesi, kes tunnevad hästi tootmist ning kel on autoriteeti artelliliikmete seas.

Kui artelli ühistes töökodades on õpilasi, alaealisi ja noorsugu, siis valitakse peale tavaliste ühiskondlike töökaitseinspektorite veel ühiskondlikud eriinspektorid noorsoo ja alaealiste töökaitse alal. Neid tuleb valida artelli töölisnoorsoo paremaist, energilisemaist ja arenenumaist esindajaist. Valimised teostatakse noorsoo üldkoosolekutel ja kinnitatakse kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt.

Ühiskondlike töökaitseinspektorite arv määratakse sõltuvuses artelli tootmispunktide arvust, nende punkti territoriaalsest asetusest, vahetuste arvust, töömahust ja artelli töötavate liikmete arvust.

Igal juhul igas töökojas (igas tsehhis) iga vahetuse kohta peab olema vähemalt üks ühiskondlik töökaitseinspektor.

Neil juhtudel, kui ühes artellis peab olema mitu ühiskondlikku töökaitseinspektorit, üks neist peab olema valitud vanemaks töökaitseinspektoriks. Vanem töökaitseinspektor juhib teiste ühiskondlike töökaitseinspektorite tööd, kontrollib nende tööd ja abistab neid töökaitse organiseerimises tsehhides.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab täitma oma kohustusi väljaspool tööaega.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab hoolitsema tootmise olukorra tervendamise ja tööohutuse eest tema poolt teenindatavas töökojas (või tsehhis). Selle eesmärgiga korraldab tema töötingimuste kontrolli töökojas (tsehhis) ning jälgib iga päev selle sanitaar-tehnilist seisukorda. Ühiskondlik töökaitseinspektor

[1] Vt. lk. 282.

tõmbab kontrollimisele kaasa artelli aktiivi ja ohutustehnika juhataja.

Võitlusel ruumide puhtuse ja tööohutuse eest peab olema üks esimestest kohtadest ühiskondliku töökaitseinspektori töös. Ühiskondlik töökaitseinspektor peab päevast päeva jälgima tootmisruumide ja töökohtade seisukorda ja koristust, kaitsmete ja ventilatsiooni-seadmete korrasolekut, aknaklaaside õigeaegset puhastamist, seda, et tsehhis (töökojas) oleks küllaldasel arvul paake keedetud veega, pesemisseadeldisi, seepi, käterätte, seda, et töötajaile (kellel on selleks õigus) oleks õigeaegselt välja antud erirõivad, kaitseprillid ja muud kaitsevahendid, et erirõivad oleksid õigeaegselt parandatud ja pestud jne. Tema on kohustatud nõudma artelli juhatuselt või tsehhi (töökoja) juhatajalt kõigi töökaitse ja ohutustehnika alal avastatud puuduste kiireimat kõrvaldamist.

Ühiskondliku töökaitseinspektori mitte vähema tähtsusega kohustuseks on töökaitseseaduste täitmise kontrollimine antud ettevõttes, mis on kohustuslikud tööndusliku kooperatsioonile ja invaliidide kooperatsioonile.

Esmajärjekorras tuleb kontrollida naiste ja alaealiste töökaitse-seaduste täitmist (alaealiste arstlik läbivaatus, alaealiste töökeeld üle neile määratud aja ja öövahetustes, üleviimine kergemale tööle, rasedate ja imetajate öö- ja ületunnitööde keeld jms.).

On vaja jälgida ka järjekordsete puhkuste õigeaegset andmist artellide liikmeile ja lisapuhkuse andmist neile, kes töötavad kahjulikkudel tootmisaladel, lõuna- ja muude vaheaegade kehtestamist tööpäeva jooksul.

Edasi on ühiskondlik töökaitseinspektor kohustatud jälgima seda, et artelliliikmed ei töötaks üle üldkoosoleku poolt määratud aja (kooskõlas tööndusliik-kooperatiivse artelli ja invaliidide kooperatsiooni artelli põhimäärusega) ning võitlema ebaseadusliku üleajatöötamisega ja töödega puhkepäevadel.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab võitlema tootmisalase traumatismiga. Tema on kohustatud uurima igat traumatismi juhtumit, mis on põhjustanud artelliliikme töövõime kaotuse, avastama selliste traumade põhjused ning kõrvaldama need.

Ühiskondlik töökaitseinspektor on kohustatud võtma osa avalduse koostamisest artelli tööstus-finantsplaani juurde abinõude kohta töökaitse alal. Sellise avalduse koostamise aluseks on artelli töökoja (tsehhi) põhjaliku kontrollimise andmed, mida tehakse artelli aktivistide ja ohutustehnika juhataja osavõtul. Selle kontrollimise juures toob ühiskondlik töökaitseinspektor nähtavale kõik puudused töökoja sanitaar-tehnilisest seisukor-

rast, mis peavad olema kõrvaldatud plaanilises korras majandusaasta jooksul.

Et võimalikult täielikumalt ette näha kõiki vajalikke tervendavaid abinõusid, peab ühiskondlik töökaitseinspektor organiseerima ettepanekute kogumist ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal, tõstes artelliliikmete aktiivsust selles asjas eelneva selgitustööga ja töökaitse ohutustehnika ideede propageerimisega.

Koostatud avaldus tuleb läbi arutada kooperatiivse kindlustuse nõukogu istungil ja artelliliikmete üldkoosolekul.

Takistamatuks pääsemiseks kõikidesse artelli ruumidesse annab kõrgemalseisev kooperatiivse kindlustuse nõukogu ühiskondlikule töökaitseinspektorile nimelise eritõendi. Tõendil peab olema ühiskondliku töökaitseinspektori päevapilt.

Ühiskondlikul töökaitseinspektoril on õigus raamatupidamise raamatute läbivaatamiseks selles osas, mis puudutab vahendite kulutamist töökaitseks.

Mitte harva esinevad juhud, kus artelli juhatuses väidetakse, et töökaitseks määratud vahendid on ära kulutatud, tegelikult aga see nii ei ole. Selle väite kontrollimiseks on vaja läbi vaadata raamatupidamise kirjad.

Ühiskondlik töökaitseinspektor võtab osa artelli abinõude plaani koostamisest töökaitse alal.

Puuduste olemasolul töökojas (tsehhis) ohutustehnika või tööstusliku tervishoiu osas, samuti ka töökaitseseaduste rikkumise korral on ühiskondlikul töökaitseinspektoril õigus anda artelli juhatusele ettekirjutusi selliste puuduste ja rikkumiste kõrvaldamiseks. Kuid seda õigust võib ühiskondlik töökaitseinspektor üksi kasutada vaid nende abinõude suhtes, mis ei nõua suuri kulutusi. Need on näiteks: masinate liikuvate osade kaitsmete remont ja piiramine, aknaraamide klaasimine, klaaside puhtakspühkimine, ruumide koristamine, keedetud veega paakide ülesseadmine, töökoja pesemisseadeldiste varustamine seebi ja käterättidega, piima, erirõivaste õigeaegne väljaandmine, ruumide (akende, uste, põrandate) väike remont jne.

Ettekirjutused abinõude rakendamiseks, mis nõuavad kapitaalseid kulutusi, annab ühiskondlik töökaitseinspektor vaid pärast kooskõlastamist kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektoriga. Kuid juhtudel, mis ähvardavad artelliliikmete elu ja tervist ning ei kannata viivitamist, on ühiskondlikul töökaitseinspektoril õigus anda artelli juhatusele ettekirjutusi ka selliste abinõude kiireks läbiviimiseks; peale sellise ettekirjutuse andmist on vaja viivitamatult sellest teatada kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule.

Ettekirjutuste mittetäitmisel või töökaitse, ohutustehnika ja

tööstustervishoiu seaduste ja eeskirjade rikkumisei on ühiskondlikul töökaitseinspektoril õigus, peale kooskõlastamist kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu tööinspektoriga, võtta vastutusele süüdlased sellistes rikkumistes.

Süüdlased töökaitseseaduste rikkumises, mille tagajärjel olid või võisid olla õnnetusjuhtumid töötajatega, võetakse kohtulikule vastutusele. Vastavalt VNFSV kriminaalkoodeksi § 133 või liiduvabariikide KrK vastavatele paragrahvidele süüdlased sellistes rikkumistes, sõltuvalt rikkumiste ja tagajärgede iseloomust, mõistetakse paranduslikele töödele või neile määratakse rahatrahv.[1]

Ühiskondliku töökaitseinspektori algatusel võib kõrgemalseisev kooperatiivse kindlustuse nõukogu võtta artelli juhatuse või üksikud isikud kriminaalvastutusele töökaitseseaduste mittetäitmise eest.

Ühiskondlikud töökaitseinspektorid peavad tegema oma tööd tihedas kontaktis artelli kooperatiivse kindlustuse nõukoguga ning tema juhatusel. Seepärast kõigi tsehhide ühiskondlikud töökaitseinspektorid kuuluvad kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitserühma, moodustades selle põhituuma. Vanem ühiskondlik töökaitseinspektor on kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitserühma esimeheks.

Ühiskondliku töökaitseinspektori töö on väga mitmekesine. Nagu juba ülalpool öeldud, tema kontrollib töökoda (tsehhi), võtab osa avalduste koostamisest tootmis-finantsplaani juurde, kontrollib töökaitseabinõude rakendamist artelli administratsiooni poolt, võitleb tootmistraumatismiga jne. Kogu töö edukaks täitmiseks tuleb seda teha plaani järgi.

Suurtes artellides peab vanem ühiskondlik töökaitseinspektor koos tsehhide ühiskondlike töökaitseinspektoritega koostama üksikasjalise tööplaani töökaitse alal kindla perioodi kohta.

Väiksemas artellis, kus on üks ühiskondlik töökaitseinspektor, koostab oma tööplaani inspektor ise. Plaani koostamisel tuleb temal nõu pidada kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektoriga.

Plaani koostamisel tuleb pöörata peatähelepanu kõige vähem korrasolevale tsehhile, kus sagedamini esinevad traumad ja kus töötingimused on kõige vähem rahuldavad.

Plaani ei tule koostada terveks aastaks korraga; parem on seda läbi töötada vähemateks ajavahemikkudeks — 1—3 kuuks. Plaan peab olema konkreetne ning ei tohi endas sisaldada üldisi ja laialivalguvaid ülesandeid.

Tööplaani koostamisel tuleb pidada silmas abinõusid, mis tulenevad antud perioodi nõuetest. Nii on sügis-talve hooaja eel

[1] Vt. lk. 271.

tähtis pöörata tähelepanu kütmisseadeldiste seisukorrale, aknaraamide korrastamisele, artelliliikmete varustamisele (kellel selleks on õigus) talviste erirõivastega, ventilatsiooni seadeldiste seisukorrale. Kevad-suvise hooaja plaanis tuleb ette näha töötajate seisukorra kontrollimist, alaealistele puhkuse määramise kontrollimist jm.

Ei tohi harrastada liiga suure plaani koostamist. Seda tuleb koostada nii, et ta oleks reaalne, s. o. et äramärgitud abinõud oleks võimalik täielikult läbi viia plaanitud perioodil. Peale plaani väljatöötamist jaotab vanem ühiskondlik töökaitseinspektor töö tsehhide ühiskondlike töökaitseinspektorite vahel ning määrab selle üksikosade täitmise tähtajad. Tööplaanis tuleb täpselt näidata üksikute ülesannete täitjad ja nende täitmise tähtajad. Väljavõtted plaanist antakse igale tsehhi ühiskondlikule töökaitseinspektorile, et tema teaks, milline töö on temale tehtud ülesandeks ja milliseks tähtajaks see peab olema täidetud. Vanem ühiskondlik töökaitseinspektor peab süstemaatiliselt kontrollima plaani täitmist.

Allpool tuuakse küsimuste kavand, mida võib võtta ühiskondliku töökaitseinspektori kvartalitööplaani. Ettepandavaid küsimusi ei saa lugeda purgivaiks (on ju igal artellil oma tootmistehnilised iseärasused), kuid iga ühiskondlik töökaitseinspektor võib neid ära kasutada materjalina oma tööplaani koostamisel.

Kontrollida tsehhide järgi kokkuleppe täitmist artelli juhatuse poolt töökaitse alal kvartali kohta.

Kontrollida kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektori ettekirjutuste täitmist.

Kontrollida tsehhides erirõivaste, erijalatsite ja kaitsevahendite seisukorda.

Kontrollida erirõivaste parandamise ja pesemise õigeaegsust.

Juurelda kõik tootmistraumad, mis on põhjustanud töövõime kaotuse artelliliikmeil, uurida traumade põhjusi ja rakendada abinõud nende põhjuste kõrvaldamiseks.

Jälgida, kas aktid esinenud traumade kohta koostatakse õigeaegselt ja kas need aktid õigeaegselt saadetakse kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule.

Kontrollida artelliliikmete töökohtade seisukorda.

Organiseerida tööliste ettepanekute kogumist ohutustehnika alal.

Kontrollida alaealiste ja naiste töökaitseseaduste täitmist artellis ja kas on loodud parendatud töötingimused töötavaile invaliididele.

Organiseerida ohutute töömeetodite õpetamist tsehhides (mehaanika, stantsimise, valu ...).

Organiseerida loengud ohutustehnika alal teemadel: a) ohutuse tingimused tööde juures transmissioonidel; b) elektrivoolu ohud; c) tootmistraumade põhjused ja võitlus nendega.

Organiseerida punases nurgas näitus ohutustehnika alal.

Läbi viia kõigi ühiskondlike töökaitseinspektorite laiendatud nõupidamine aktiivi osavõtul.

Esitada artelliliikmete üldkoosolekul ettekanne traumatismi ja töökaitse seisukorrast artellis.

Plaanis on vaja ära märkida, kes ühiskondlikest töökaitseinspektoreist ja milliseks tähtajaks peab ülesanded täitma üksikpunktide järgi.

Artelli sanitaar-tehniline kontrollimine

Puuduste avastamiseks ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal ja nende kõrvaldamiseks tuleb töökojad ja tsehhid kontrollida. Kontrollimine on üks ühiskondliku töökaitseinspektori töö meetodeist. Kontrollimisi teostatakse puuduste avastamiseks ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal tsehhides ja terves artellis.

Kontrollimine seisneb ruumide, tööpinkide ülevaatuses, töötajate küsitlemises jms. Seda tuleb teha selliselt, et tsehhi või tema üksikute agregaatide, tööpinkide normaalne töökäik ei oleks takistatud.

Tsehhi, töökoja või kogu artelli kontrollimisele tuleb kaasa tõmmata juhatuse esindaja (tehniline juhataja, ohutustehnika juhataja); eriti on see tähtis artelli kontrollimise juures avalduse koostamisel töökaitse abinõude kohta tööstus-finantsplaani juurde.

Peale kontrollimise lõpetamist koostab ühiskondlik töökaitseinspektor akti kahes eksemplaris, kus märgib ära kõik leitud puudused, mis kuuluvad kõrvaldamisele. Akt esitatakse artelli juhatusele täitmiseks, teine eksemplar on hoiul ühiskondliku töökaitseinspektori käes.

Et aktid üksikute tsehhide ja töökodade kohta oleksid ühetüübilised ja kergendaksid ühiskondlikule töökaitseinspektorile materjali läbitöötamist ja ühtse akti koostamist kogu artelli kohta, on soovitav, et kontrollimisi tehtaks ühtlase küsimustiku järgi, mis peab olema välja töötatud koos kõigi artelli ühiskondlike töökaitseinspektoritega. Allpool on toodud sellise küsimustiku näidis. Seda võib võtta aluseks; sõltuvalt tootmise iseloomust, tsehhide arvust, töökodade suurusest jms. võib seda laiendada või kärpida.

Üldküsimused

1. Artelli (või tsehhi) nimetus.
2. Töötavate artelliliikmete arv, neist: a) mehi, b) naisi, c) alaealisi.
3. Eesrindlaste arv.
4. Kas on olemas tootmistraumade registreerimisraamat ja kas aktid neist suunatakse õigeaegselt kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule.

Tööaeg ja puhkused

1. Tööpäeva kestus. Kui see ületab 8 tundi, kas see ületamine on kinnitatud artelli üldkoosoleku poolt.
2. Kas lubatakse artelliliikmetele töötada kaks vahetust järgemööda.
3. Kas artelliliikmed töötavad pühapäevadel ja puhkepäevadel.
4. Kas on koostatud järjekordsete puhkuste nimestik.
5. Kas kõik artelliliikmed on saanud puhkuse möödunud aasta eest.
6. Kas antakse lisapuhkust tootmise kahjulikkuse tõttu.

Alaealiste töökaitse

1. Alaealiste tööpäeva pikkus.
2. Kas alaealiste töö eest tasutakse õieti.
3. Alaealiste järjekordse puhkuse kestus, missugusel aastaajal (suvel, sügisel) seda antakse.
4. Kas alaealisi lubatakse töötada öisel ajal.
5. Kas ei kasutata alaealiste tööd eriti kahjulikkudes tootmistes.
6. Kas järgitakse raskuste kandmise eeskirju.
7. Kas vaadatakse alaealisi artslikult läbi enne tööle asumist artellis ja töökäigus aasta jooksul; kas täidetakse arstlike komisjonide juhatusi alaealiste kohta.

Naiste töö kaitse

1. Kas lubatakse naisi eriti kahjulikkudele ja rasketele töödele.
2. Kas järgitakse naiste suhtes raskuste kandmise ja ümberpaigutamise eeskirju.

3. Kas ei lubata rasedaid ja imetajaid naisi öötööle ja tööle päevastes vahetustes üle 8 tunni.

4. Kas võimaldatakse imetajaile naistele erilisi vaheaegu toitmiseks, tasumisega nende vaheaegade eest.

5. Kas on eraldatud eriruum laste imetamiseks (artellides naiste suure arvuga).

6. Kas on olemas isikliku hügieeni tuba naiste jaoks ja selle sanitaarne seisukord.

Töökoja sanitaar-tehniline seisukord

1. Katuste (kas ei jookse läbi), seinade, lagede (kas palgid ei paindu alla), põrandate, uste, akende seisukord.

2. Kas pind ja kubatuur on töötajate jaoks küllaldane.

3. Tsehhi, töökoja sanitaarseisukord (puhas, must).

4. Kas on eriliselt määratud isik koristamiseks. Kui sageli koristatakse.

5. Kas on olemas vesivarustus ja kanalisatsioon, kas need on korras.

6. Kas on olemas duširuum ja riietusruum, kuidas neid hoitakse.

7. Käimla sanitaarseisukord.

8. Kas kütmisseadeldised on korras, kas temperatuur tootmisruumides on küllaldane (talveajal).

9. Kas loomulik ja kunstlik valgustus on küllaldased (üldine ja paikne).

10. Kas valgustuspind (aknaklaasid) ja valgustajad (lambid, lambivarjud) hoitakse puhtad.

11. Kas on olemas õhuaknad, framuugid akendel ja kunstlikud ventilatsiooniseadeldised (elektriventilaatorid — juurdevooluga, tõmbega, paikliku juurestimemisega); kas on neid küllaldasel arvul.

12. Kas on küllaldasel arvul pesemisseadeldisi, seepi ja käterätte.

13. Kas artelliliikmeid varustatakse regulaarselt joogiveega (kas on olemas paagid, jugaseadeldised).

14. Kas on välja pandud ohutustehnika juhendid.

15. Kas masinate liikuvad ja ohtlikud osad on piiratud.

16. Kas peetakse kinni masina- ja tööpinkidevaheliste läbikäikude mõõtudest; kas need läbikäigud ei ole täis kuhjatud.

17. Kas antakse õigeaegselt välja artelliliikmeile erirõivad, erijalatsid ja kaitsevahendid (kellel on selleks õigus).

18. Kas on olemas individuaalkapid rõivaste ja erirõivaste hoiuks, kuidas neid hoitakse.

19. Kas erirõivaid pestakse ja parandatakse õigeaegselt.

20. Kas instrueeritakse uusi artelliliikmeid või kahjulikkudele ja ohtlikkudele töödele üleviidavaid (kas neile õpetatakse ohutuid töömeetodeid).

21. Kas töökohtade organiseerimine töökojas on küllalt ratsionaalne töökaitse seisukohast.

Töökaitse abinõude plaaniline läbiviimine

Iga artellitöökoda peab vastama töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu seisukohalt nõuetele, mis on ette nähtud tööstusettevõtete ehitamise ja korrashoiu eeskirjades ja kohustuslikes määrustes. Selle eesmärgiga peab toimuma plaanilises korras tsehhide ja töökodade ümberkorraldamine. Vahendid nende tööde jaoks on ette nähtud iga aasta artelli tööstus-finantsplanais [1].

Artellide töökodade plaaniline ümberkorraldamine toimub kokkuleppe alusel, mis sõlmitakse iga aasta artelli juhatuse ja kooperatiivse kindlustuse nõukogu vahel (kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu juhtimisel ja kontrolli all), ühiskondlike töökaitseinspektorite vahetul osavõtul. Kokkuleppele eelneb avalduse koostamine artelli tööstus-finantsplaani juurde abinõude kohta töökaitse alal. Avaldus koostatakse kolmanda kvartali lõpus või neljandas kvartalis, artelli tsehhide ja töökodade põhjaliku kontrollimise alusel, mida teeb kooperatiivse kindlustuse nõukogu, artelli juhatuse esindaja ja ühiskondlik töökaitseinspektor. Avaldus tuleb läbi arutada kooperatiivse kindlustuse nõukogu istungil.

Avalduses märgitakse kõik abinõud töökaitse ja ohutustehnika alal, mis peavad olema täidetud plaanilises korras aasta jooksul ja on ette nähtud abinõude nimestikus, mis on kinnitatud Ülel. Koop. Kindlustuskassade presiidiumi poolt 9. detsembril 1949. a.

On väga tähtis, et avalduses oleks näidatud kõik vajalikud tööd ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal, kuna see koostatakse kogu aastaks. Esmajärjekorras võetakse sisse abinõud, mis on jäänud täitmata möödunud aastal.

Vähemaid abinõusid töökaitse alal ei märgita avalduses, sest et need täidetakse kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektorite ettekirjutuste järgi. Peale avalduste koostamist määratakse nõutavate kulutuste summa. See summa on vaja lülitada erilahtrina artelli üldisesse tööstusfinantsplaani.

Töökaitseks määratud vahendeid ei tohi kulutada teisteks eesmärkideks.

---

[1] Vt. lk. 246.

Artelli tööstus-finantsplaan tervikuna (järelikult ka avaldus töökaitse alal) kinnitatakse tööndusliidus. Pärast avalduse ja töökaitseks vastavate vahendite andmise kinnitamist on artelli juhatus kohustatud sõlmima lepingu kooperatiivse kindlustuse nõukoguga kinnitatud summade piirides.

Ühiskondlik töökaitseinspektor ei pea ainult osa võtma tsehhide ja töökodade kontrollimisest, avalduse koostamisest ja kokkuleppe sõlmimisest, vaid ka, mis eriti tähtis, kontrollima selle kokkuleppe õigeaegset elluviimist.

Tööliste ettepanekute kogumine

Ühiskondlike töökaitseinspektorite tööpraktika näitab, et nende poolt artelli töökodade hoolsa kontrollimise juures esinevad juhud, kus üksikud puudused ohutustehnikas ja tööstustervishoius jäävad tähele panemata.

Sellistel juhtudel võivad ühiskondlikku töökaitseinspektorit abistada artelliliikmed, kes töötavad iga päev teatud masinatel ja tööpinkidel ning hästi tunnevad nende iseärasusi. Need artelliliikmed võivad teha väärtuslikke ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks masinate töös, nende ratsionaliseerimiseks, konstruktsiooni muutmiseks ja tootmisprotsessi ratsionaliseerimiseks.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab olema tihedas kontaktis artelliliikmetega, kes tunnevad huvi tootmise ratsionaliseerimise vastu, lühima ajaga läbi vaatama esitatud ettepanekud, tõmmates sellele asjale kaasa artelli ja kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu spetsialiste, taotlema kasulikkude ettepanekute kõige kiiremat rakendamist.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab suhtuma suurima tähelepanuga igasse töölise ettepanekusse ohutustehnika alal ning taotlema artelliliikmete ergutamist, kes esitavad kasulikke ratsionaliseerimisettepanekuid. Ergutamine võib toimuda nii artelli kui ka kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt.

Ohutute töömeetodite propageerimine ja järelevalve töötajate üle

Edukaks võitluseks traumatismi vastu on vajalik, et artelliliikmed tunneksid ohutuid töömeetodeid tootmises.

Igale artelliliikmele tuleb õpetada masinate, tööpinkide ja teiste tootmisvahendite õiget käsitsemist. Iga artelliliige peab omandama sanitaar-tehnilise miinimumi ning kindlalt seda järgima.

Selle eesmärgiga peab artelli juhatus organiseerima töötajatele kohustuslikku ohutustehnika eeskirjade õpetamist, lülitades need eeskirjad eriosana tehmiinimumi.

Peale selle tuleb võitluseks õnnetusjuhtumite vastu kõiki uusi artelliliikmeid, samuti ka teisele tööle üleviidavaid (teise tsehhi, teisele tööpingile) instrueerida ohutustehnika alal — nii sissejuhatavalt kui ka töökoha juures. Ilma instrueerimata ei või uut liiget vormistada tööle.

Peale esialgset (sissejuhatavat) instrueerimist tuleb uus liige töökotta või tsehhi, kus tsehhijuhataja peab teda instrueerima ohututest töömeetoditest töökohal, tööpingi juures, millel tema hakkab töötama; vaid pärast artelliliikme teadmiste kontrollimist ohutustehnika alal võib teda lubada iseseisvale tööle.

Ühiskondlikud töökaitseinspektorid peavad jälgima seda, et artelliliikmeid ja eriti uusi töötajaid ei lubataks ilma instrueerimata tööle.

Tsehhides peavad olema välja pandud loosungid, plakatid ohutustehnika alal, tööpinkide juures aga — juhendid, mis selgitavad ohutuid tööviise.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab jälgima seda, et plakatid oleksid tsehhis õieti paigutatud, et kõik ohtlikud kohad ja tööpingid oleksid varustatud juhenditega ja hoiatussignaalidega, et uued töötajad oleksid õigeaegselt instrueeritud ohutustehnikas ja et neid ei lubataks ilma õpetamiseta tööle.

Ühiskondlik töökaitseinspektor on kohustatud selgitama artelliliikmeile, et masinate tööajal ei tohi kaitsmeid maha võtta, et seal, kus see nõutav, on vaja töötada kaitseprillidega, respiraatoritega jne.

Nende artelliliikmete suhtes, kes süstemaatiliselt rikuvad kaitseseadeldiste kasutamise eeskirju, on vaja rakendada ühiskondliku mõjutuse abinõusid (esitama selliste isikute käitumise küsimus arutamiseks tootmisnõupidamisel jne.).

Oma propageerimistöös peab ühiskondlik töökaitseinspektor laialdaselt ära kasutama seinalehte. Seinalehes on vaja teatada ohutustehnika eeskirjade rikkumise tagajärgedest, selgitada traumade põhjused, valgustada ohutustehnika eeskirju järgivate paremate eesrindlaste tööd.

Terve, ohutu töö propageerimise eesmärgiga tuleb igas artellis organiseerida töökaitse nurk. Siia tuleb keskendada materjal töökaitse seisukorrast NSV Liidus üldiselt ja antud artellis eriti, materjal abinõude kohta õnnetusjuhtumite ärahoidmise alal jms.

Võitlus traumatismi vastu

Üks tähtsamatest tööosadest artelliliikmete töökaitse alal on võitlus traumatismi vastu. Tootmistraumade ennetamiseks on

vaja peale töötingimuste tervendamise ja ohutustehnika abinõude rakendamise organiseerida igas artellis traumasid põhjustavate asjaolude põhjalikku uurimist.

Õnnetusjuhtumeid tekitavate põhjuste nähtavale toomine aitab neid kõrvaldada. Seepärast üheks edu tingimuseks võitluses traumatismi vastu on iga trauma täielik ja õigeaegne registreerimine, arvestus ja uurimine.

Ühiskondlik töökaitseinspektor töökaitse alal on kohustatud tundma tootmistraumade registreerimise ja arvestuse reegleid, peab jälgima traumatismi juhtumite õiget ja õigeaegset registreerimist ja uurimist oma artellis, peab ise võtma osa nende uurimisest, selgitama õnnetusjuhtumeid tekitanud põhjusi ja nõudma nende viivitamatut kõrvaldamist.

Iga trauma, mille tagajärjel kannatadasaanu on kaotanud töövõime vähemalt üheks tööpäevaks ning on lahkunud töökohalt, peab olema hiljemalt 24 tunni jooksul selgitatud tsehhi, töökoja juhataja või tootmise juhataja poolt ja registreeritud tootmistraumade registreerimisraamatus.

Registreerimisele kuuluvad kõik traumad ja teravakujulised mürgitused, mis on vahetult seotud tootmisega ning mis on juhtunud artelliliikme kohuste täitmisel.

Võitlus traumatismi vastu ei või muidugi piirduda ainult trauma registreerimisega.

On vaja selgitada iga juhtumit, uurida seda ja avastada põhjused, kõrvaldada need traumade tekkimise ärahoidmiseks edaspidi.

Seepärast kõik traumad, millele järgnes töövõime kaotus vähemalt üheks päevaks, samuti surmajuhtumid, peavad olema viivitamatult selgitatud tsehhi, töökoja juhataja või tootmise juhataja poolt, ühiskondliku töökaitseinspektori osavõtul koos isikuga, kes on vastutav ohutustehnika eest tootmises, ning kindlustusaktiivi kaasatõmbamisega.

Iga trauma viivitamatul selgitamisel juhtumi kohal on väga suur tähtsus. See annab võimaluse värskete jälgede järgi määrata täpselt õnnetusjuhtumi tõelise põhjuse ja kelle süü läbi see juhtus. Kui jätta seda tegemata kohe peale tootmistrauma juhtumit, võib olukord juhtumi kohal kõrgema kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektori või uurimisorganite kohalesõidu ajaks muutuda (näiteks tööpink ära parandatud, õnnetusjuhtumit tekitanud põhjus kõrvaldatud jms.), mis raskendab põhjuse uurimist.

Seepärast ühiskondlik töökaitseinspektor peab nõudma iga õnnetusjuhtumi kohest uurimist ja selgitamist, suhtudes sellesse täie tõsidusega.

Uurimise tagajärjel koostab tsehhi juhataja akti kindla vormi

järgi (vorm nr. H—1). Uurimisest osavõtnud ühiskondlik töökaitseinspektor peab aktis näitama traumat tekitanud asjaolud ja põhjused, kelle süü läbi see juhtus, ja millised abinõud ja millistel tähtaegadel tuleb rakendada trauma kordumise vältimiseks.

Akt koostatakse neljas eksemplaris; üks neist suunatakse viivitamatult kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektsiooni, teine tööndusliidule, kolmas isikule artelli juhatuses, kes on vastutav ohutustehnika eest, või tehnilisele juhatajale ja neljas artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu esimehele.

Avarii-õnnetusjuhtumite puhul (kui õnnetusjuhtum on leidnud aset ühel ajal kolme ja rohkem töölisega), õnnetusjuhtumitel, mis põhjustavad invaliidsust, või surmajuhtumitel on tsehhi, töökoja juhataja või tootmise juhataja kohustatud peale akti ärasaatmise sellest kiirelt teatama telefoni teel või kiirkäskjalaga artelli tehnilisele juhatajale või juhatuse esimehele ja artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogule.

Artelli tehniline juhataja või esimees annab peale teate saamist viivitamatult teada surma- (avarii- või raskest) õnnetusjuhtumist telefoni või telegraafi teel või kiirkäskjalaga kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule, tööndusliidule ja rajooni prokurörile.

Ühiskondlik töökaitseinspektor on kohustatud kontrollima, kas õnnetusjuhtumi akt on õigeaegselt suunatud kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule, kuidas ja kas õigeaegselt täidetakse kõik selles märgitud abinõud ja kas kannatadasaanule on antud nõutavat arstlikku abi.

Kahju hüvitus ja regresshagid

Liiduvabariikide tsiviilkoodeksid määravad, et kahju hüvitus peab seisnema endise seisukorra taastamises, kui aga selline taastamine on võimatu — tekitatud kahju hüvituses.

Seepärast, kui artelliliige oli haiguslehel või jäi invaliidiks saadud vigastuse tagajärjel, sõltumatult sellest, kas õnnetusjuhtum toimus tootmises või väljaspool seda, peab kooperatiivse kindlustuse nõukogu osutama abi kannatadasaanule hüvituse saamises, kui temale määratud toetus või pension ei hüvita kaotust täielikult.

Sellise iseloomuga hagid esitatakse rahvakohtu kaudu, kui juurdlusmaterjalid kinnitavad, et õnnetusjuhtum toimus töökoha administratsiooni või teiste organisatsioonide ja isikute kuritegevuse või tegevusetuse tulemusel.

Sellise süü kindlakstegemisel tekib kooperatiivse kindlustuse

nõukogul õigus esitada hagi samade organisatsioonide vastu tehtud kulude hüvitamiseks ravi, toetuse ja pensioni maksmise jm. alal (regresshagi).

Enne regresshagiga rahvakohtusse pöördumist soovitatakse kokku leppida artelli juhatusega sobingu korras (vt. vastav dokumentatsioon selle küsimuse kohta lk. 305—308).

Regresshagi õigeaegne esitamine on tähtis mitte ainult sellepärast, et hüvitatakse kulu, mida on kandnud kooperatiivse kindlustuse nõukogu toetuse ja pensioni näol, vaid ka sellepärast, et sellised hagid reeglina soodustavad töötingimuste ja ohutustehnika parendamist tootmises.

Ühiskondliku töökaitseinspektori side kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukoguga

Ühiskondlik töökaitseinspektor viib läbi kogu töö töökaitse alal tihedas kontaktis kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektoriga. Praktika on näidanud, et kui ühiskondlik töökaitseinspektor seisab eemal kõrgemalseisvast kooperatiivse kindlustuse nõukogust, töötab isoleeritult, siis tema ei saa küllalt edukalt toime temale pandud ülesannetega. On ka arusaadav mispärast. Ei saa ju ühiskondlik töökaitseinspektor ilma kooskõlastamata kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektoriga iseseisvalt ellu viia kõige tähtsamaid abinõusid, ei või karistada administratiivselt, võtta vastutusele süüdlasi töökaitseseaduste rikkumises, ei või täita artelliliikmete poolt antud ülesannet.

Ühiskondlik töökaitseinspektor peab pöörduma kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu poole konsultatsiooni saamiseks mitmesugustes küsimustes töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal. Ühiskondlik töökaitseinspektor peab esitama kõrgemalseisvale kooperatiivse kindlustuse nõukogule andmeid oma töö kohta.

Tema võib ka välja kutsuda kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu töökaitseinspektori tekkinud vaieldavate küsimuste lahendamiseks, praktilise abi saamiseks töös kohapeal, mitmesuguste seaduste ja eeskirjade selgitamiseks.

Kui kõrgemalseisev kooperatiivse kindlustuse nõukogu asub artellist kaugel (teises linnas), peab ühiskondlik töökaitseinspektor temaga pidama sidet kirja teel.

Oma kvalifikatsiooni tõstmiseks on artellide ühiskondlikud töökaitseinspektorid kohustatud käima kursustel ja seminaridel

kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukogu juures, samuti ka osa võtma viimase poolt kokkukutsutavatest konverentsidest ja tema juhatuse istungitest.

*

Põhilised normatiivsed aktid tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu organiseerimise küsimustes on esitatud käesoleva raamatu vastavates osades üksikute kommentaaridega nende juurde.

Nende normatiivsete aktide käsitlemisel tuleb silmas pidada, et alates 2. augustist 1952. a. tööndus-kindlustuskassade ja töökaitse ning olustiku parendamise büroode (TEP büroode), samuti ka invaliidide kooperatsiooni kassade ja nende kindlustusbüroode funktsioone täidetakse vastavate tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt.

I PEATÜKK. TÖÖKAITSE

VNFSV tööseaduste koodeks

(väljavõte)

XIV. TÖÖKAITSE

§ 138. Ühtegi ettevõtet ei tohi avada, käiku lasta või teise hoonesse üle viia ilma tööinspektsiooni, tööstustervishoiu ja tehnilise järelevalve organite loata.

§ 139. Kõik ettevõtted ja asutised peavad tarvitusele võtma vajalikud abinõud kahjulike töötingimuste kõrvaldamiseks või vähendamiseks, õnnetusjuhtumite vältimiseks ja töökoha hoidmiseks nõutavas sanitaar-tervishoidlikus seisukorras vastavalt Töö RK poolt üksikute tootmisharude järgi antavaile kohuslikele üld- ja erimäärustele.

§ 140. Masinad, transmissioonid ja tööpingid tuleb töö vaheajaks seisma panna, välja arvatud juhud, kus see on võimatu tehnilistel põhjustel või kui neid tarvitatakse ventilatsiooniks, vee ärajuhtimiseks, valgustamiseks jne.

§ 141. Kõigil eriti kahjulikel töödel või töödel, mis on seotud viibimisega ebanormaalses temperatuuris, niiskuses või keha määrdumisega, samuti ka ühiskondliku tervishoiu seisukohalt vajalikel juhtudel antakse töölistele ettevõtte arvel erirõivastis ja kaitsevahendid (prillid, maskid, respiraatorid, seep jms.) Töö RK[1] poolt kindlaksmääratava tööde nimestiku ja normide järgi.

§ 142. Kutsealase mürgitusohuga seotud tootmisaladel antakse töölistele vastumürgina rasv- või neutraliseerivaid aineid Töö RK[2] poolt kindlaksmääratud nimestike järgi ja hulgas. Väljaandmine toimub ettevõtte arvel.

---

[1] NSVL KTK, RKN ja ÜAÜKN 23. juuni 1933. a. määrusega on Töö RK ühendatud ÜAÜKN-ga (LSKK 1933. a. nr. 40, art. 238).

[2] Vt. lk. 210.

§ 143. Töö RK-le ja tema kohalikele organeile antakse õigus korraldada eriti kahjulikes tootmistes või ettevõtteis kõigi tööletulevate või üksikute tööliste rühmade (naiste, alaealiste) sunduslikku eel-, samuti perioodilist läbivaatust.

§ 144. Töö RK-l on õigus kokkuleppel ÜAÜKN-ga keelata öötööd ettevõtteis, kus selle järele ei ole erilist tarvidust ja kus see mõjub eriti kahjulikult tööliste tervisele.

§ 145. Ettevõtted, asutised ja majandid on kohustatud välja panema nähtavale kohale kõik tööliste ja teenistujate töökaitse kohta käivad määrused ja eeskirjad ning pidama Töö RK sellekohaste määrustega nõutavaid raamatuid.

§ 146. Järelevalve selle üle, et eranditult kõik asutised, ettevõtted, majandid ja isikud täidaksid käesoleva koodeksi eeskirju, seadlusi, juhendeid, korraldusi ja kollektiivlepinguid töötajate töötingimuste, tervise ja elu kaitse kohta käivas osas, pannakse Töö RK-le alluvatele töö-, tehnilisele ja sanitaarinspektsioonile.

§ 148. Paragrahvis 146 näidatud eesmärkide teostamiseks tööinspektsiooni organid:

a) külastavad igal ajal, päeval või öösel, kõiki oma rajooni ettevõtteid, asutisi ja majandeid ning kõiki kohti, kus tehakse tööd, samuti ka kõiki nende juures tööliste jaoks olevaid sisseseadeid (korterid, haiglad, lastesõimed, saunad jms.);

b) nõuavad ettevõtete, asutiste ja majandite valdajailt ja juhatajailt vajalikke seletusi kui ka kõigi vajalike raamatute, dokumentide ja andmete esitamist;

c) avaldavad oma seisukoha ettevõtete või nende osade avamise lubatavuse suhtes;

d) teevad riiklikele, ühiskondlikele ja eraasutistele, ettevõtteile, majandeile ja isikuile kohuslikke ettekirjutusi töökaitse alal ilmsikstulnud rikkumiste ja muude puuduste kõrvaldamiseks;

e) võtavad vastutusele administratiiv- ja kohtukorras töötajate elu ja tervise kaitseks antud käesoleva koodeksi eeskirjade, seaduste, juhendite, korralduste ja muude nõukogude võimu aktide mittetäitmise eest.

§ 149. Peale eelmistes paragrahvides näidatud vahendite on tööinspektsiooni organitel õigus võtta tarvitusele erakorralisi vahendeid otseselt tööliste elu ja tervist ähvardavate tingimuste kõrvaldamiseks, kuigi nende abinõude tarvitusele võtmine ei ole ette nähtud eriseadustes, juhendites või Töö RK ja tema kohalike organite määrustes ja korraldustes.

§ 150. Töötervishoiu, käitise sanitaarkorralduse ja ohutustehnika kohta käivate korralduste, reeglite ja sundmääruste täpse kohaldamise ja täitmise järelevalve pannakse Töö RK sanitaar- ja tehnilistele inspektoritele.

ÜLEMINEKUST KAHEKSATUNNILISELE TÖÖPÄEVALE, SEITSMEPÄEVASELE TÖÖNÄDALALE JA TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE ETTEVÕTETEST JA ASUTISTEST OMAVOLILISE LAHKUMISE KEELUST

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadlusest.

Kooskõlas Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu esitisega NSVL Ülemnõukogu Presiidium määrab:

3. Keelata tööliste ja teenistujate omavoliline lahkumine riiklikest, kooperatiivseist ja ühiskondlikest ettevõtetest ja asutistest, samuti ka omavoliline üleminek ühest ettevõttest teise ettevõttesse või ühest asutisest teise asutisse.

Ettevõttest ja asutisest lahkumist või üleminekut ühest ettevõttest teise ettevõttesse või ühest asutisest teise asutisse võib lubada vaid ettevõtte direktor või asutise juhataja.

4. Määrata, et ettevõtte direktoril ja asutise juhatajal on õigus ja nemad on kohustatud andma luba töölise ja teenistuja lahkumiseks ettevõttest või asutisest järgnevatel juhtudel: [1]

a) kui tööline või teenistuja ei või vastavalt arstliku tööekspertiisi komisjoni otsusele täita endist tööd haiguse või invaliidsuse tagajärjel, administratsioon aga ei saa temale anda teist kohast tööd samas ettevõttes või asutises, või kui pensionär, kellele on määratud pension vanaduse puhul, soovib lahkuda töölt;

b) kui tööline või teenistuja peab katkestama töö seoses tema vastuvõtmisega kõrgemasse või kesk-eriõppeasutisse.

Naistööliste ja -teenistujate puhkused raseduse ja sünnituse korral säilitatakse kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

(NSVL Ülemnõukogu Teataja, 1940. a. nr. 20.)

---

[1] Üleliidulise Tööndusкooperatsiooni Nõukogu Presiidiumi otsusega NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi käesoleva seadluse rakendamise korra küsimuse kohta, mis on kinnitatud NSVL RKN poolt 22. juulil 1940. a., on määratud, et artellide liikmed, kes töötavad tööndusliku kooperatsiooni ettevõtetes, võivad lahkuda ettevõttest või üle minna ühest ettevõttest teise vaid artelli juhatuse esimehe loal. Artellide juhatuste esimehed on kohustatud andma luba artelliliikmete lahkumiseks ettevõtetest juhtudel, mis on märgitud käesoleva seadluse § 4, samuti ka tööle asumise puhul riiklikesse ettevõtetesse ja asutistesse. Viimasel juhul peab artelliliige esitama artelli juhatuse esimehele õiendi, mis on alla kirjutatud riikliku ettevõtte või asutise juhataja poolt ning tõendab tema tööle asumist sellesse ettevõttesse (asutisse). Kooskõlas Tööndusliku kooperatiivse artelli tüüppõhikirja § 27 peab artelliliige artelli juhatusele artelli koosseisust lahkumisest kirjalikult ette teatama üks kuu enne lahkumist.

ÜLEMINEKUST KAHEKSATUNNILISELE TÖÖPÄEVALE, SEITSMEPÄEVASELE TÖÖNÄDALALE JA TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE ETTEVÕTETEST JA ASUTISTEST OMAVOLILISE LAHKUMISE KEELUST

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadlusest.

Kooskõlas Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu esitisega NSVL Ülemnõukogu Presiidium määrab:

1. Tõsta tööliste ja teenistujate tööpäeva kestus kõigis riiklikes, kooperatiivsetes ja ühiskondlikes ettevõtetes ja asutistes:

seitsmest — kaheksale tunnile — ettevõtetes seitsmetunnilise tööpäevaga;

kuuest — seitsme tunnini — töödel kuuetunnilise tööpäevaga, välja arvatud elukutsed kahjulikkude töötingimustega, vastavalt NSVL RKN poolt kinnitatavatele nimestikkudele;

kuuest kaheksa tunnini — asutiste teenistujatele;

kuuest kaheksa tunnini — isikutele, kes on saanud 16 aastaseks [1].

2. Üle viia töö kõigis riiklikes, kooperatiivsetes ja ühiskondlikes ettevõtetes ja asutistes kuuepäevakult seitsmepäevasele nädalale, lugedes nädala seitsmendat päeva — pühapäeva — puhkepäevaks.

(NSVL Ülemnõukogu Teataja, 1940. a. nr. 20.)

NSVL ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI 26. JUUNI 1940. A. SEADLUSE «ÜLEMINEKUST KAHEKSATUNNILISELE TÖÖPÄEVALE, SEITSMEPÄEVASELE TÖÖNÄDALALE JA TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE ETTEVÕTETEST JA ASUTISTEST OMAVOLILISE LAHKUMISE KEELUST» RAKENDAMISE KORRAST

NSVL RKN määrus 27. juunist 1940. a.

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadluse «Üleminekust kaheksatunnilisele tööpäevale, seitsmepäevasele töönädalale ja tööliste ja teenistujate ettevõtetest ja asutistest

[1] NSVL RKN 12. juuli 1940. a. määrusega kooskõlas NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi käesoleva seadluse § 1 määras, et töölised ja teenistujad, kes on saanud 16 aastaseks, lubatakse ületunni- ja öötöödele üldistel alustel ja nemad saavad puhkust sama kestusega kui kõik töölised ja teenistujad.

omavolilise lahkumise keelust»[1] arendamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Juhtudel, kui ettevõtted töötavad kolmes vahetuses, määrata öövahetuse kestus mitte 8, vaid 7 tunnile.

2. Sättida, et tööpäeva algus ja lõpp määratakse järgmises korras: asutiste kohta — kohalike töörahva saadikute nõukogude otsusel, ettevõtete kohta aga — ettevõtte direktori poolt.

3. Määrata, et peale pühapäevade on mittetööpäevad: 1. jaanuar[2], 1. ja 2. mai, 7. ja 8. november, 5. detsember.

Kõik muud aastapäevad lugeda tööpäevadeks nii linnades kui ka maakohtades.

Seoses sellega kaotada senini maakohtades kehtinud kuus eripuhkepäeva ja mittetööpäevad 12. märtsil ja 18. märtsil.

4. P. 3 määratud pühapäevade ja mittetööpäevade eelpäevadel teha tööd tööpäeva lühendamata — nii linnades kui ka maakohtades.

5. Anda liidu- ja autonoomsete vabariikide rahvakomissaride nõukogule õigus kehtestada antud vabariigi territooriumil rahvusrajoonides pühapäeva asemel teine puhkepäev, sõltuvalt rahvuslikest ja olustikulistest tingimustest.

(LMKK 1940. a., nr. 16, art. 385.)

1. JAANUARI KUULUTAMISEST MITTETÖÖPÄEVAKS

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 23. detsembri 1947. a. seadlusest.

NSVL Ülemnõukogu Presiidium määras:

2. Lugeda 1. jaanuari päev — uueaasta püha — mittetööpäevaks.

(Ajaleht «Izvestija» 24. detsembrist 1947. a.)

7. JA 8. NOVEMBRI PÜHADEGA ÜHTELANGEVATE PUHKEPÄEVADEST

NSVL RKN juures asuva Majandusnõukogu määrus 5. novembrist 1940. a.

Juhtudel, kui iganädalase puhkepäeva päev langeb ühte 7. ja 8. novembri püha päevadega, teist puhkepäeva (ühtelangenu asemele) ei lubata. (LMKK 1940. a. nr. 30, art. 764.)

---

[1] Vt. lk. 70 ja 71.

[2] Vt. lk. 72. NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus 23. detsembrist 1947. a. 1. jaanuari kuulutamisest mittetööpäevaks.

NORMEERIMATA TÖÖPÄEVAGA TÖÖTAJAIST

NSVL TRK määrus 13. veebruarist 1928. a.

NSVL RKN 6. augusti 1927. a. määruse «Normeerimata tööpäevaga töötajaist» (protokoll nr. 223, p. 57) alusel NSVL TRK määras:

1. Normeerimata tööpäeva asutistes, ettevõtetes ja majandites võib rakendada:

a) administratiiv-, valitsemis-, tehnilise ja majanduspersonali kohta;

b) isikute kohta, kelle tööd ei ole võimalik ajaliselt arvestada (konsultandid, instruktorid, agendid jm.);

c) isikute kohta, kes jaotavad tööaega oma äranägemise järgi;

d) isikute kohta, kelle tööaeg töö iseloomu pärast jaguneb määramata kestusega osadesse.

4. ... Tööde tegemise korral, mis ei ole seotud töölepingus, kollektiivlepingus ja sisekorra-eeskirjades ettenähtud töötaja kohustustega, tasutakse nende tööde eest kokkuleppel kui eriülesannete täitmise eest.

(NSVL Töö RK Teataja 1928. a. nr. 9—10.)

KOOPERATIIVSE TÖÖNDUSARTELLI TÖÖ SISEKORRA-EESKIRJAD

(väljavõte)

VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse Kolleegiumi 29. novembri 1945. a. otsusega heakskiidetud tüüpeeskirjadena.

II. Tööaeg, tööletulek ja töölt lahkumine.

1. Tööle asumist artellis lubatakse vaid peale järgmist vormistamist:

a) üldkoosoleku poolt või tema ülesandel juhatuse poolt artelliliikmeks või artelli liikmekandidaadiks vastuvõetud isikud lubatakse tööle juhatuse otsusel;

b) palgatud isikud ja õpilased lubatakse tööle juhatuse esimehe või tema asetäitja korraldusel.

2. Kõik artelli töötajad (kaasa arvatud õpilased) peavad olema juhatuse poolt varustatud tabelinumbriga ja pääsmega.

3. Iga vahetuse töö algusest antakse signaalid:

1) ... minutit enne töö algust ja

2) tööalguse momendil.

4. Kõik artelli töötajad peavad võtma tabelinumbri ja asuma tööle täpselt määratud ajal. Töölt lahkumine on lubatud vaid pärast töölõpu signaali. Töölt lahkumisel peab tööline tabelinumbri üles riputama.

Administratiivpersonali töötajate tööajal lahkumiste registreerimiseks peetakse raamatut, kus märgitakse töölt lahkumise ja tööle tagasisaabumise aeg, samuti kuhu ja kelle loal lahkumine oli lubatud.

5. Kõigile artelli töötajaile alates 16 aasta vanusest kehtestatakse tööpäeva kestus .... tunnile ja .... tunnile neile, kes töötavad järgmistel kutsealadel tootmise kahjulikkude töötingimustega (vastavalt NSVL RKN määrusele 1. VII 1940. a. nr. 1120)[1].

6. Tööalguse ja lõpetamise aeg määratakse:

Vahetused	Töö algus	Lõunavaheaeg	Töö lõpp
1. vahetusele .	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.
2. vahetusele .	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.
Kontoritöötajaile . . .	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.
.....	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.
.....	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.
.....	kell ..... min.	kell ..... min.	kell ..... min.

Märge 1: Vahetuste plaan ja töötajate personaalne jaotus gruppide, tööle ilmumise päevade ja vahetuste järgi määratakse tootmise juhataja poolt sellise arvestusega, et igale töötajale oleks kinnistatud teatud töökoht, samuti ka mehhanism, tööpink jm. Töötajale pannakse vastutus mehhanismi, tööpingi jm. seisukorra eest.

Märge 2: Imetajatele emadele võimaldatakse artelli arvel täiendavad vaheajad artelli juhatuse poolt määratava plaani ja korra kohaselt.

7. Ühelgi artelli töötajal ei ole õigust loobuda tööst vahetuses ja määratud töökohas, mis temale on ette nähtud graafikuga või tootmise juhataja konkreetse korraldusega.

Töötajal ei ole õigust lahkuda töö juurest enne vahetustöölise tulekut ja temale tööpingi või töökoha üleandmist. Üleandmisel vaatavad üleandja ja vastuvõtja tööpingi või tööriista üle ja mittekorrasolekul või rikke olemasolul teatavad sellest tööde juhatajale.

Vahetustöölise mitteilmumisel vahetuse alguseks on töötaja

[1] Vt. lk. 76.

kohustatud sellest teatama tööde juhatajale, kes peab viivitamatult rakendama abinõud mitteilmunud töölise asendamiseks.

8. Tööpäeva pikendamine üle 8 tunni kiireiseloomuliste tööde täitmiseks toimub üldkoosoleku otsusel või üldkoosoleku poolt antud vastava ülesande olemasolul — juhatuse otsusel. Üldkoosoleku või juhatuse koosoleku otsuses peab olema märgitud, mis ajast mis ajani on lubatud tööpäeva pikendamine [1].

9. Kütjate, masinistide ja teiste töötajate tööaeg, kes on kohustatud ilmuma enne töö algust katelde kütmiseks, masinate käikulaskmiseks ja teisteks ettevalmistustöödeks ja jääma peale töö lõppu, samuti ka tabelipidaja tööaeg määratakse artelli juhatuse poolt. Selliste töötajate nimestik pannakse välja nende tööle ilmumise ja töölt lahkumise aja äramärkimisega üksikute ettevõtete ja tsehhide järgi.

Tähendatud tööliste väljaspool üldist tööaega tehtud töö kompenseerimise korra määrab artelli juhatus.

KAHJULIKKUDE TÖÖTINGIMUSTEGA KUTSEALADE NIMESTIKU KINNITAMISEST, MILLE KOHTA MÄÄRATAKSE KUUETUNNILINE TÖÖPÄEV

NSVL RKN määrus 1. juulist 1940. a.

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadluse «Üleminekust kaheksatunnilisele tööpäevale, seitsmepäevasele töönädalale ja tööliste ja teenistujate ettevõtetest ja asutistest omavolilise lahkumise keelust» [2] esimese paragrahvi alusel NSVL RKN määrab:

1. Kinnitada tervistkahjustavate töötingimustega kutsealade nimestik, mille kohta kehtestatakse kuuetunniline tööpäev (nimestik juurde lisatud).

2. Määrata, et töölised ja teenistujad, kes on loetletud tervistkahjustavate töötingimustega kutsealade nimestikkudes, kasuta-

---

[1] Invaliidide kooperatsiooni artellide liikmetele on keelatud ületunnitööd ja tööd puhkepäevadel. Ületunnitööde rakendamine on lubatud erandjuhtudel äärmise vajaduse puhul, kooskõlastades Invaliidide Kooperatsiooni Kindlustuskassadega, s. o. praegusel ajal tööndus. koop. kindlustusnõukogudega (Ülel. Inv. Koop. Liidu ja Ülel. Inv. Kooperats. Kindlustuskassade Liidu määrus 11. maist 1945. a. nr. 14/167).

[2] Vt. lk. 71.

vad kuuetunnilist tööpäeva sõltumatult sellest, millises rahvamajandusharus nemad töötavad [1].

3. Juhtudel, kui töötingimuste kahjulikkus ettevõtetes, tootmistes ja tsehhides kõrvaldatakse või väheneb, on rahvakomissarid kohustatud kehtestama vastavatele elukutsetele normaalse tööpäeva, kooskõlastades ÜAÜKN-ga.

4. Tühistada NSV Liidu töö rahvakomissari määrus 10. novembrist 1928. a. «Lühendatud tööpäevast» ja selle lisatud kutsealade nimestik, samuti ka kõik teised määrused, millega kehtestati lühendatud tööpäev töötingimuste kahjulikkuse tõttu.

NIMESTIK KAHJULIKKUDE TÖÖTINGIMUSTEGA KUTSEALADE KOHTA, MILLE KOHTA KEHTESTATAKSE KUUTENNILINE TÖÖPÄEV

Käesolevast nimestikust on välja jäetud tootmis- ja kutsealad, mis ei esine tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellides.

II. Must ja värviline metallurgia

1) Sekundaarsete värviliste ja väärismetallide tootmine.

Töölised ja insener-tehniline personal, kes vahetult töötavad alumiiniumi ja selle sulandite sulatamisel ja laialivalamisel klooriga rafineerimise juures.

Töölised ja ITP, kes vahetult töötavad sekundaarsete väärismetallide tootmisel.

Töölised, kes vahetult töötavad pronksi ja messingi sulatamisel ja laialivalamisel reflekteerivates ahjudes.

Töölised, kes vahetult töötavad seatina ja seatinasulandite tootmisel.

Töölised proovide valmistamisel kontsentraatide ja käibe-

---

[1] Käesolevat nimestikku rakendatakse ka tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellides. Peale selle, kooskõlas liiduvabariikide invaliidide kooperatsiooni põhimäärusega, invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete jaoks võib olla kehtestatud lühendatud tööpäev (6—7 tundi) ka teistel juhtudel, sõltuvalt tootmise raskusest ja kahjulikkusest invaliidide tervisele, samuti ka sõltuvalt invaliidide haigustumiste ja füüsiliste vigastuse liikidest ja vormidest. Selline nimestik kooskõlas VNFSV invaliidide kooperatsiooni põhimääruse § 30 p. K ja Ülel. Inv. Koop. Liidu põhimääruse § 4 on kinnitatud Ülel. Inv. Koop. Liidu ja Ülel. Inv. Koop. Liidu Kindlustuskassa põhimäärusega 27. jaanuarist 1950. a.

metallide maakidest, mis sisaldavad seatina, arseeni, elavhõbedat, antimooni ja fluorisoolasid.

Need, kes töötavad 2300 meetri kõrgusel merepinnast ja kõrgemal.

V. Metallitöötlemine

Gaasi- ja elektrikeevitajad tööl kinnistes mahutites (kateldes, reservuaarides, paakides, sisternides jms.).

Töölised liivajoa-aparaatidel, kes töötavad kinnistes ruumides.

Töölised, kes töötavad seatina-akumulaatorite tootmisel; jahvatamise-, määrde-, silusegamis-, vormimis-, valu-, torutäite- ja monteerimistsehhides.

Maalrid-lakkijad, kes töötavad piserdajaga kinnistes kambrites ja masinate ja vagunite sisemuses värvide kasutamisega, mis sisaldavad bensooli, metanooli ja nende derivaate — toluooli, ksülooli ja liitpiiritusi.

Maalrid, kes töötavad helendavate värvidega.

Bensooli, metanooli ja nende derivaate — toluooli, ksülooli ja liitpiiritusi sisaldavate värvide koostajad.

Karastajad tsüaanisvannides.

VI. Kergetööstus

1. **Tekstiilsaaduste tootmine.** Töölised-värvijad aniliinvärvimisel.

2. **Kunstliku kiu tootmine.** Keemiatsehhi barat-jaoskond. Vanemad ksantogenaat-töölised, ksantogenaat-töölised, ksantogenaat-tööliste abid. Ksantogenaat-osakonna meistrid.

Tsentrifugaal-ketrus. Vanemad ketrajad. Ketrajad. Laadijad-ketrajad.

Värtnaketrus. Komplekti vanemad ketrajad. Ketrajad. Ketraja abid. Värtnate mahavõtjad. Laadijad-ketrajad.

Värtnaketruse pesemisosakond. Vanemad pesijad pumpadel. Pesijad.

Hautamisruum (tsentrifugaalketrus). Hautajad.

Etüül-ksantogenaat (katsetsehh). Reaktori-töölised. Kuivatajad. Sööbekaaliumi jahvatajad. Pakkijad-valtsijad. Butüül-ksantogenaadi lao töölised. Butüül-ksantogenaadi transportijad.

Atsetaadi-tsehh (katsetsehh). Atsetüleerijad. Vanemad väljatõstjad. Nooremad väljatõstjad. Vanemad pesijad. Nooremad pesijad.

Kaseiiniseade (katsetsehh). Lahustajad. Ketrajad. Parkijad. Kuivatajad. Lahustamis-, ketrus-, parkimismeistrid.

Bakeliidiseade. Liivajoa brigadiirid. Liivajoa töölised. Bakeliidi brigadiirid. Bakeliiditöölised.

Vaseammoniaagivabrik. Hüpoklooriidi töölised. Töölised filterpresside töötlemise ja montaaži alal.

Galaliidi tootmine ja töötlemine. Formaliini töölised. Triikijad. Kuivatajad. Galaliiditahvlite lahtiaurutajad.

4. **Klaasitööstus.** Klaasi mateerijad fluoris-vesinikhappega ja mateeritud klaasi pesijad. Töölised, kes tegelevad elavhõbeda töötlemisega ja elavhõbedaseadeldiste valmistamisega. Elavhõbeda-tsehhide koristajad. Mikroskoobil töötajad kapillaaride suuruse määramise alal elavhõbedatsehhides. Töölised fluoris-vesinikhappe segu valmistamisel. Töölised klaaskiu ja klaasvati valmistamisel. Töölised orgaaniliste lahustajatega aniliinvärvide valmistamisel ja kasutamisel.

Tselluloidi pealemäärijad ja emulsioonide koostajad.

IX. Toiduainetetööstus

Keemiline toiduainetetööstus. Töölised, kes vahetult töötavad vanilliinitsehhis.

KLAASITÖÖSTUSES TEGUTSEVATE TÖÖTAJATE ARVAMISEST KAHJULIKKUDE TÖÖTINGIMUSTEGA KUTSEALADE NIMESTIKKU, KELLE KOHTA KEHTESTATAKSE KUUETUNNILINE TÖÖPÄEV

NSVL RKN määrus 27. detsembrist 1940. a.

Arvata kahjulikkude töötingimustega kutsealade nimestikku, kelle kohta kehtestatakse kuuetunniline tööpäev (LMKK 1940. a. nr. 18, art. 436) [1] järgmised töötajate liigid, kes töötavad klaasitööstuses.

a) meistrid, ... ja purgivalmistajad, kes töötavad käsitsi klaastahvlite puhumisel fotoklaasi jaoks [2].

b) meistrid, purgivalmistajad, kuumutajad ja läbipuhujad käsitsitootmise tsehhides ja koostajad mehhaniseeritud tootmise tsehhides kuumuskindlate nõude valmistamisel.

---

[1] (LMKK 1941. a. nr. 1, art. 11.) Vt. lk. 76.
[2] Alates 4. detsembrist 1945. a. ka aknaklaasi valmistusel.

B. Puhkused

KOOPERATIIVSE TÖÖNDUSARTELLI TÖÖ SISEKORRA-EESKIRJAD

(väljavõte)

VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse kolleegiumi 29. novembri 1945. a. otsusega heaks kiidetud tüüpeeskirjadena

III. Puhke ja puhkuse aeg

10. Kõigile töötajaile võimaldatakse töönädala jooksul puhkepäev. Elanikkonna elutarbelise teenindamise töökodades määratakse kooskõlastades ..... tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteega järgmised puhkepäevad .....

11. Ühistes töökodades töötavaile artelliliikmeile antakse igaaastased puhkused vastavalt artelliliikmete üldkoosoleku poolt kõrgemalseisvate organisatsioonide juhatuste alusel kehtestatud eeskirjadega, kusjuures õigus järjekordsele puhkusele tekib peale 11-kuulist katkestamatut tööd artellis.

Artelliliikmetel, kes töötavad kodus ja täidavad neile isiklikult määratud normi, on õigus puhkusele kestusega ..... tasuga keskmise töötasu alusel, kuid mitte kõrgemalt ühises töökojas töötava vastava kvalifikatsiooniga artelliliikme keskmisest töötasust.

Artelliliikmetele, kes töötavad tervistkahjustavate töötingimustega tootmisaladel, antakse seadusega määratud lisapuhkust.

12. Puhkuste plaan määratakse artelli juhatuse poolt koos TEP bürooga, tsehhi juhataja (meistri) või tehnilise juhataja osavõtul, lünkadeta tootmise säilitamise tingimusel.

Puhkuste plaan tehakse teatavaks kõigile töötajaile. Töötajaile, kes ei kasutanud puhkust oma süü läbi, kompensatsiooni ei maksta.

Arveldus puhkuseaja eest toimub lähtudes töötasust 12 kuu eest, mis eelnevad sellele kuule, millal töötaja läheb puhkusele (1-st kuupäevast—1-se kuupäevani). Töötasu maksmine puhkuseaja eest toimub enne töötaja puhkusele minekut.

Märge: Puhkuste ja iganädalaste puhkepäevade võimaldamise kord nende artelliliikmete kohta, kes töötavad hooajalise iseloomuga tootmises, reguleeritakse erieeskirjadega.

JÄRJEKORDSETE JA LISAPUHKUSTE ANDMISE KORRAST

VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse 11. juuli 1945. a. käskkirjast nr. 946.

4. VNFSV[1] ..... tööndusKooperatsiooni järjekordsete ja lisapuhkuste kestuse määramisel juhinduda järgnevast:

[1] Allpool toodud tööndusliku kooperatsiooni artelliliikmete järjekordsete ja lisapuhkuste andmise kord on tegelikult rakendatud ka teistes liiduvabariikides.

a) õigus artelliliikmete järjekordsele puhkusele algab antud ettevõttes või asutises katkestamatu töö 11 kuu möödumisel;

b) isikutele, kes on töötanud tootmisel üle ühe aasta, võib anda puhkust avansina, enne õiguse tekkimist järjekordsele puhkusele;

d) artelliliikmetele antakse järjekordset puhkust 12 tööpäeva ulatuses [1];

e) normeerimata tööajaga töötajaile antakse lisapuhkust, mis ei või koos järjekordse puhkusega ületada 24 tööpäeva;

f) artelliliikmetele, kes töötavad kahjulikkude töötingimustega töödel, määratakse lisapuhkus [2] .....

g) artelliliikmetele, kes on artellis katkestamatult töötanud vähemalt kaks aastat, antakse iga aasta kolmepäevane lisapuhkus, välja arvatud need töötajad, kellel on õigus lisapuhkusele seoses normeerimata tööajaga;

puhkused väljateenitud aastate eest antakse vaid artelli ühistes töökodades töötavaile artelliliikmetele, tootmisülesannete (väljatöötamise normide) süstemaatilise koguselise ja kvaliteedilise täitmise ja töödistsipliini rikkumiste puudumise tingimusel ja kes puhkuseõiguse tekkimise momendiks on olnud antud artellis tööl katkestamatult kaks täisaastat;

h) kodus töötavaile artelliliikmetele, kes täidavad süstemaatiliselt neile kehtestatud norme (ülesandeid), võib artelliliikmete üldkoosoleku otsusel anda järjekordset puhkust töötasu säilitamisega üldistel alustel (ilma õiguseta lisapuhkusele tootmise kahjulikkuse ja väljateenitud aastate eest);

i) alaealistele kuni kuueteistkümne aasta vanuseni tuleb anda järjekordset puhkust peamiselt suveajal ühe kalendrikuu kestusega;

j) artelliliikmetele, kes töötavad kahjulikkude töötingimustega töödel, tuleb anda nimestiku piirides lisapuhkust sõltumatult sellest, millises tootmisharus nemad töötavad;

---

[1] Invaliidide kooperatsiooni artelli tüüp-põhikirjas on ette nähtud, et nende artellide liikmed saavad iga-aasta järjekordset puhkust kestusega 18 tööpäeva, samuti ka lisapuhkust väljateenitud aastate eest, alates artellis töötamise kolmandast aastast, üks päev iga aasta eest, kuid mitte üle 6 lisapäeva. Invaliidide kooperatsiooni artelliliikmed, kes töötavad kahjulikkude töötingimustega tootmisel, saavad samuti lisapuhkust töölistele ja teenistujatele kehtestatud normide järgi (vt. lk. 82). Invaliidide kooperatsiooni artelliliikme puhkuspäevade üldarv ei või ületada 30 tööpäeva aastas.

[2] Vt. lk. 82.

lisapuhkust tootmise kahjulikkuse puhul tuleb anda peale nende puhkuste, mis antakse üldistel alustel;

k) juhtudel, kui töötingimuste kahjulikkus tootmisel kõrvaldatakse või vähendatakse, on ettevõtete juhatajad kohustatud igal üksikul juhul vähendama puhkuse kestust või seda üldse mitte võimaldama, kooskõlastatult antud oblasti (krai, ANSV) tööndusko operatsiooni valitsuse volinikuga ja vastastikuse kindlustuse organitega;

l) hooajalise tootmisega artellide liikmetele, kes töötavad ühistes töökodades, antakse järjekordset puhkust artelli arvel sel juhul, kui nemad töötavad vähemalt 6 kuud aastas; sel juhul antakse puhkust arvestusega üks päev artelliliikme iga tööloldud kuu eest;

m) isikutele, kes töötavad ... ja õpivad töölisnoorsoo koolides ... määratakse lõpueksamite perioodiks lisapuhkused töötasu säilitamisega ja kestusega 20 tööpäeva kümnendatele klassidele ja 15 tööpäeva seitsmendatele klassidele. Kooli ülejäänud klasside õppijad tuleb vabastada katsete päevadel töölt, nende päevade arvestusega neile järjekordsete puhkuste andmisel.

Ettevõtete juhatajad peavad õppijate soovil andma neile järjekordset puhkust, kohandades neid eksamite ja katsete ajale.

5. Ülel. Tööndusko op. Kindlustuskassade Presiidiumi esimehel rakendada abinõusid artellide liikmete maksimaalseks kindlustamiseks puhkekodude ja sanatooriumidega ja kohustada obl. (krai) tööndus kindlustuskassasid korraldama kontrolli artellide liikmetele järjekordsete ja lisapuhkuste andmise ulatuse ja korra õige järgimise üle kooskõlas käesoleva käskkirjaga.

VNFSV PARANDUSLIKE TÖÖDE KOODEKSI § 24

Paranduslike tööde ajal ei anta järjekordset puhkust ja seda aega ei arvestata staaži, mis on vajalik puhkuse saamiseks.

(VSKK 1933 nr. 48, art. 208.)

JÄRJEKORDSELE PUHKUSELE ÕIGUSE PUUDUMISEST ISIKUTEL, KES ON MÕISTETUD PARANDUSLIKELE TÖÖDELE

NSVL KRK seletus 26. septembrist 1940. a. nr. AD-14

Seoses saabuvate järelepärimistega õiguse kohta järjekordsele puhkusele isikutel, kes on mõistetud paranduslikele töödele tööluusi eest, seletan: isikuil, kes on mõistetud paranduslikele töödele tööluusi eest, ei ole õigust järjekordsele puhkusele paranduslikel töödel viibimise ajal.

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
... 35. Värviliste metallide valu ja töötlemine	
Sulatajad, valajad, jootjad-laialivalajad, kokill-valajad ja nende käealused, vahetusmeistrid ja insener-tehnilised töötajad . . .	12
Vormijad, kärnitöölised ja teised töölised, kes töötavad valuruumis valu sissevalamise ja väljalöömise ajal	12
Kärni ja valamisvormide kuivatajad	6
Kuuma valu väljalööjad ja kuumade valamistorude lahtilööjad	12
Valu raiujad	12
Värvilise valu käsitsi puhastajad ja poleerijad ja suruõhuga puhujad	12
Ristneotisse ladujad (tööl valuruumis)	6
Aparaaditöölised — ülesseadjad, sissevalajad, masinaseadjad värviliste metallide ja nende sulandite valu jaoks (surve all ja tsentrifugaalvalu juures)	12
Kloorijad ja kloorkambrite korrapidajad	12
Praakijad (tööl valuruumis)	6
Valveruumi valvelukksepad ja elektrimontöörid, määrijad, koristajad	6
Töölised kuumade valutükkide koristamisel sulatusahjude juurest	12
Töölised kuuma metalli valtsimisel: ahjude täitjad, kuumade valutükkide väljatõstjad, punujad, valtsijad (välja arvatud valtsijad-operaatorid triotööpingil) ja nende abilised, vahetuste meistrid ja ülemad	12
Tõstelaua töölised	12
Kuumade trossirõngaste äravedajad ja töölised salpeetrikuumutamisvannide juures	6
Töölised ahjude ja maa-aukude pesemisel ja töölised šlaki eemaldamisel	6
Töölised, kes töötavad seatina ja selle sulandite töötlemisel: lõikajad, kantijad, pressijad, töölised seatinatoodete puhastamisel, vahetusmeistrid ja ülemad	12
Valvelukksepad ja koristajad, kes teenindavad seatina valtsimise ja pressimise tsehhe	12
Pressijad ja nende abid kuumal pressimisel	12
Vannitajad, sõelujad, jahvatajad, kuivatajad, meistrid, kes töötavad värviliste metallide pulbrite tootmisel	12
Valvelukksepad, elektrikud ja koristajad värviliste metallide pulbrite tootmisel	6
36. Babbiti ja seatinasulandite tootmine	
Sulatajad ja nende abid, töölised seatinasulandite valmistamisel, särdamispanuse koostajad-sortijad, seatinajäätmete sõelujad .	12

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
... IV. METALLITÖÖTLEMISE TÖÖSTUS	
2. Sepa-pressimine ja kuum stantsimine	
Sepad, pressijad, stantsijad ja painutajad ja nende abid haamritel, pressidel ja vasardamismasinatel kuuma metalli töötlemisel	12
Soojendajad tööl ahjude juures ja kuuma metalli etteandjad presside, haamrite ja vasardamis-painutamismasinate juurde	6
Kuuma metalli rihtijad-korrigeerijad	6
Haamrite masinistid	6
Bandaažide pealepanijad ja mahavõtjad kuumal viisil (välja arvatud elektrisoojendus)	12
Sepad-vankrivedrutöölised kuumadel töödel	12
Sepad-torukeevitajad	12
Sepad ja pealelööjad käsitsi rauatagumisel	12
Vedrutöölised kuumadel töödel	12
Elektrikraanatöölised kuumade tööde piirkonnas	6
Valvelukksepad ja -elektrimontöörid kuumade tööde piirkonnas	6
Sepatsehhide meistrid ja vahetusinsenerid kuumade tööde piirkonnas	12
3. Katla- ja laevakeretsehhid	
Painutajad ja haamerdajad kuumal painutamisel	12
Töölised pneumaatilise käsi-löökтööriistaga töötamisel	6
Katelde, sisternide, reservuaaride, samuti laevade sisepõhja ja vaheseinte neetijad ja nende abid, hoidjad, pealelööjad, raiujad, stantsijad (käsitsi- ja pneumaatiliselt)	12
Monteerijad ja nende abid, lukksepad, elektrimontöörid ja torustikutöölised, kes töötavad erieesmärgiga laevade remondil ja lõplikul monteerimisel	12
Neetide soojendajad ääsidel tööde juures laeva sisemuses	6
Lehtplaatide parandajad käsitsi töötamisel katla- ja laevakeretöödel	6
Katlatöölised-monteerijad remonttööl laeva sisemuses	6
4. Elektri-gaasikeevitustööd	
Gaasikeevitajad, voltakaarega elektrikeevitajad, metalli gaasilõikajad ja bensolõikajad suletud laevadel ja ruumides	12
Gaasikeevitajad, voltakaarega elektrikeevitajad, metalli gaasi- ja bensolõikajad välistöödel	6
Statsionaarsete atsetüleenseadmete gaasigeneraatori-töölised	12
Abitöölised, kes püsivalt töötavad elektri- ja gaasikeevitajatega	6
Kvaliteetse määrimisega elektroodide määrijad, selle komponentide jahvatajad ja sõelujad	6
Geratoolitöölised	6
Elektri-gaasikeevitustsehhide kraanatöölised	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
5. Termilised tsehhid	
Karastajad seatina-, tsüaan-, kloorisbaariumvannidel, tsüaanvannide korrigeerijad ja meistrid	12
Karastajad kõigil teistel vannide liikidel	6
Tsüaantaara, tüsaanjäätmete neutraliseerijad ja tsüaani pakkijad	12
Metalli nitreerijad ammoniaagiahjudes	6
Tsementiitijad	6
Töölised kõva karburisaatori valmistamisel, tsementiitimiskastide pakkijad ja lahtipakkijad	6
Nikli karburiseerijad bensooli aurudes (nikli töötlemine süsinikuga)	12
Hõõgutamis- ja tsementiitimisahjude hõõgutajad, täitjad ja tühjendajad	6
Elektrikraanatöölised termilistes tsehhides	12
Väljatõmmatavate ahjupõrandate meistrid	6
Termiliste tsehhide meistrid	6
6. Metalli katmise tsehhid	
Nikeldajad, karmeerijad, tsinkijad, vasetajad, kroomijad, anoodijad, hõbetajad-dikromisaatorid galvaanilisel viisil	6
Oksüdeerijad, mustaks karastajad, tinutajad, kuldajad, tsinkijad, seatinastajad (pliitajad) kuumal viisil	12
Metallisaatorid toodete katmisel värviliste ja mustade metallidega	12
Kuuma metalli plateerijad bensiiniga	6
Emailimistsehhide meistrid ja töölised, kes võtavad vahetult osa emaileerimismassi valmistamisest ja emaileerimisest kuumal viisil	12
Töölised metallide katmisel emailvärvidega (kuumal viisil)	12
Töölised toodete pesemisel, rasvatustamisel ja immutamisel diklooretaaniga ja triklooretüleeniga	12
Bakeliiditöölised (toodete katmine ja immutamine bakeliidiga)	12
Metalli katmise tsehhi meistrid	6
7. Maalritööd	
Meistrid, vahetusinsenerid, maalrid ja lakkijad, kes töötavad kinnistes kambrites, masinate ja vagunite sisemuses, laevade eraldatud ruumes, sisternides ja reservuaarides	12
Meistrid, vahetusinsenerid, maalrid ja lakkijad, kes töötavad bensooli, metanooli ja nende derivaate — toluooli, ksülooli ja liitpiiritusi sisaldavate värvide ja lakkidega:	
a) sisetöödel	12
b) välistöödel	6
Meistrid, vahetusinsenerid, maalrid, kes töötavad seatinavärvidega vähemalt 2% tina sisaldusega	12
Pahteldajad nitropahteldamisel	6
Töölised värvimiskambrite puhastamisel	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
Maalrid ja joonistajad helkivate värvidega	12
Meistrid, värvihõõrujad, värvikeetjad ja värvide, mis sisaldavad bensooli, metanooli ja nende derivaate — toluooli, ksülooli ja liitpiiritusi, samuti ka seatina sisaldavate (vähemalt 2%) värvide koostajad	12
8. Aurujõumajandus	
Kütjad tööl kõva mineraal- või turbaküttega, käsitsi täitmisel	12
Kütjad mineraal-, tolmsõe-, turbaküttega mehaanilisel täitmisel, samuti kütmisel puudega	6
Roopijad, šlaki lahtiraiujad ja tuhatöölised tööl kõva mineraal- või turbaküttega, tuha ja šlaki käsitsi kõrvaldamisel	12
Katlapuhastajad	12
Katelde puhtaks puhujad	6
Kuumade katelde ja aurujuhtmete isoleerijad katlamajades ja aurutunnelites	12
Vee järelevaatajad	6
Töölised, kes pidevalt teenindavad aurutunneleid	6
Töölised, kes teenindavad tolmsõe purustajaid, veskeid ja punkreid	6
Lukksepad, kes töötavad kuumade katelde remondil	12
Korrapidajad aurukatlamajade elektrifiltrite teenindamisel	6
Korrapidajad suitsuimejate juures	6
Masinistid ja nende abid, kes teenindavad auruturbiine võimsusega alates 3000 kW, või mitut turbiini koguvõimsusega alates 3000 kW ja rohkem	6
Masinistid ja nende abid, kes teenindavad auruturbo-õhupuhumisseadmeid	6
9. Mitmesugused kutsealad	
Töölised metalli koorimisel, poleerimisel, teritusel ja lihvimisel kõvade ja pehmete abrasiiv-ketastega (kuival viisil)	12
Töölised abrasiivketaste koorimisel, treimisel, valmisseadmisel	12
Poleerijad pehmetel ketastel kroompasta kasutamisega	12
Töölised toodete hõõrumisel kroompastaga	6
Naftatoodete ja keemiliste toodete all olnud laevade, sisternide, reservuaaride ja paakide sisemuse puhastajad	12
Töölised ja meistrid plahvatusmootorite reguleerimisel ja katsetamisel (sisetöödel)	6
Õlide, hapete ja õlinartsude regenereerijad	6
Töölised seatina-akumulaatorite remondil ja laadimisel	12
Naelatöölised	12
Seatinaalustel viilide raiujad	6
Tööstuslaboratooriumide röntgenitöötajad tööl liikuvatel aparaatidel ja struktuuri analüüsil	12
Röntgenitöötajad röntgenifotografeerimisel statsionaarsetel seadmetel	12
Töölised ventilatsioonisüsteemide tolmupüüdjate tsükloonide, filtrite ja kambrite torustikjuhtmete puhastamisel	12

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
Töölised seatina ja seatinatoodete mehaanilisel ja käsitsi töötlemisel	12
Töölised elavhõbedajootme valmistamisel ja sellega jootmisel	12
Elektrikülmutushoonete laadijad väävlisanhüdriidiga	12
Töölised kroompasta valmistamisel	12
Seatinaga jootjad	12
Seatinaga ja selle sulanditega jootjad ja tinutajad (ainult alalisel tööl)	12
Babbiti- ja teiste seatina sisaldavate sulandite sulatajad ja jootjad	12
Söövitajad	12
Elektrikraanatöölised ja telferitöölised söövitustsehhides	12
Töölised liivajoa- ja purustusjoaaparaatidel (kuival viisil)	12
Pottsepad, vooderdajad ja müürsepad kuumadel töödel kollete, tootmisahjude ja katelde remondil	12
Töölised gaasijuhtmete, katelde ja tootmisahjude puhastamisel	12
Gaasitöölised, roopijad, laadijad, tõstjad, šlakitöölised, tõrvatöölised ja fenoolitöölised gaasigeneraatoritel	12
Detailide bensiiniga pesijad (ainult alalise töö puhul)	6
Metalli graveerijad	6
Töölised argooni puhastamisel hapnikust väävli rakendamisega	6
Töölised seatinavärvide puhastamisel:	
a) sisetöödel	12
b) välistöödel	6
Gaasimootorite masinistid	6
Tootmisahjude ja trumlite kütjad, tuha-šlakitöölised kõva-, mineraal- ja turbakütte puhul (käsitsi täitmisel)	6
Tõmbeveo-alajaamade töölised, kes töötavad alaliselt elavhõbealaldajate ruumides	12
Ammoniaagikompressorite masinistid ja nende abid	6
Klaasvildiga monteerijad-isoleerijad	12
Pürometristid alalisel tööl hõõgniidiga optiliste püromeetrite juures	6
Metallilise naatriumi täitjad	6

V. ELEKTROTEHNIKA-TÖÖSTUS

...3. Elektriisolatsiooni tootmine

Meistrid ja töölised kunstvaikude tootmisel	12
Töölised isoleerimistoodete tootmisel lahustajate (bensooli ja selle derivaatide, samuti asfalt- ja gliftaallakkide ja nitrolakkide) alalise käsitsemisega	6

4. Seatina-akumulaatorite tootmine

Töölised ja insener-tehnilised töötajad, kes töötavad: jahvatamis-, määrde-, vormimis-, valu-, torutäite-, montaaži- ja silusegamistsehhides	12
Tinaplaatide käsitsipakkijad	12

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
5. Galvaaniliste elementide tootmine	
Töölised jahvatamis-, segamis- ja pressijaoskondades	12
Töölised kloortsingi valmistamisel	12
Töölised (vedela ja kuiva) elektrolüüdi valmistamisel ja elektrolüüdi leotamisel	12
Aglomeraatorite kuivatajad	12
Elementide laadijad ja aglomeraatorite käsitsi vedajad	6
VI. ABRASIIVTÖÖSTUS	
Korundi sulatajad ja nende abid	12
Korrapidajad karborundahjude juures	12
Karborundahjude täitjad	12
Sortijad ja murdjad karborundahjude juures	12
Töölised ja kontrolörid karborund-soojendajate ahjude juures	6
Rikastajad-hapendajad	12
Bakeliitijad	12
Bakeliitmassi valmistajad	12
Vormijad bakeliitsidumil	12
Bakeliidi soojendajad	12
Bakeliitmassi läbihõõrujad	12
Bakeliitketaste immutajad	12
Töölised kloormagneesiumi lahusel	12
Bakeliit-sidumil abrasiivtoodete perioodiliste põletusahjude ja kuivatiste täitjad ja tühjendajad	12
Töölised perioodiliste ahjude kanalite puhastamisel	12
Reguleerijad, sulatajad ja nende abid karbiidboori sulatamisel	12
Töölised tiigeltootmise desintegraatorite juures	12
Tiigeltootmise särdamispanuse koostajad	6
Töölised tiiglipasta valmistamisel	6
Treialid valatud ketaste (toorete) treimisel	6
Valatud (põletamata) ketaste ja kangide saagijad	6
Tulekuivatiste kuivatajad-kütjad	6
Abrasiivterade sõelujad	6
Karborundketaste lihvijad	6
Sidumite segajad	6
Tükeldajad	12
Korundahjude sulatamisruumi kraanatöölised	12
XIII. EHITUSMATERJALIDE JA EHITUSTÖÖSTUS	
2. Asfaldi ja bituumeni tootmine	
Tõrva, bituumeni, asfaldi ja teiste kivisõetõrvadest, naftatõrvadest ja bituumenitest saadavate materjalide keetjad (tööl kinnistes ruumides)	12
3. Graniidi, marmori ja teiste kiviehitusmaterjalide töötlemine	
Koorijad, lihvijad, poleerijad, ketastel kuival viisil (sisetöödel)	12
Purustajad ja jahvatajad kiviehitusmaterjalide jahvatamisel kuival viisil (sisetöödel)	6
Talgitolmu sõelujad (sisetöödel)	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
4. Katusepapi ja ruberoidi tootmine	
Rullijad, nende abid, aparaaditöölised, kastjad, pealepuistajad .	6
Töölised katusepapi katelde ja vannide puhastamisel	6
Töölised kaltsude sortimisel, raiumisel, lõikamisel ja hollendrite täitmisel	6
13. Tulekindel, keraamika- ja telliskivitööstus	
Põletajad, paigutajad, üleandjad ja nende abid, väljapanijad, pideva ja katkestamatu toimega põletusahjude meistrid . . .	12
Põletusahjude kambritest tuha ja kruusa väljalaadijad	12
Lubja ja silikaatmassi transportimisel (sisetöödel) toitjaid, transportööre, elevaatoreid teenindavad töölised	12
Kustutustrumlites, lubjaaukudes lubja kustutajad ja silotöölised (sisetöödel)	12
Purustajad, jahvatajad purustamisel ja jahvatamisel, sõelujad raplatel ja käsitsi sõelumisel, kvartsi, kvartsiidi, šamoti ja põletatud ehitusmaterjalide: lubja, alabastri, dolomiidi, magnesiidi transportijad (sisetöödel)	12
Lubja peale- ja mahalaadijad lubjatehastes	12
Jahvatatud magnesiidi, alabastri, põletatud dolomiidi, talgi peale- ja mahalaadijad, käsitsipakkijad (alalisel tööl) . . .	6
Keraamikatoodete glasuurijad ja seatina sisaldava glasuurimismassi koostajad	12
Paigutajad, väljalaadijad, kuivatajad kunstkuivatite juures . .	6
Särdamispanuse koostajad šamott- ja dinastellise ja selle toodete jaoks (tööl purustamis-jahvatamisjaoskondades)	12
Põletatud keraamikatoodete ketastel lihvijad kuival viisil (sisetöödel)	12
15. Puidu antiseptimine ja immutamine	
Segajad ja nende abid, happekeetjad, immutajad ja antisepsitikumi äravalajad	12
Immutamise masinistid ja valvelukksepad	6
Immutatud puidu laadijad immutamisettevõtetes	12
7. Köitmis-brošeerimistsehhid ja ekspeditsioon	
Töölised liimi keetmisel kroompiki lisamisel, kuldajad ja nende abid tööl lehtmetalliga, masinistid-adremistid	6
XV. TEKSTIILTÖÖSTUS	
1. Puuvillatööstus	
Niidi tootmine	
Niidi värvijad musta aniliiniga, diaazo-(külma) ja indigo-leelistatud värvimisel	6
Niidi pleegitajad hüpokloriidiga	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
Vikunja tootmine	
Töölised kreptoonidel (kiujäätmete töötlemisvabrikutes)	6
Sitsitrüki ja värvimis-apretuuri jaoskonnad	
Piiritus- ja happemasinate masinistid, piirituskauba aukudesse ladujad, rättide käsitsitrükkijad	6
Must-aniliinvärvimine	
Peitsijad ja korrigeerijad peitsimismasinatel, masinistid, pleegiraamitöölised ja korrigeerijad kuivatil ja srelnikutel	12
Värvikeetmine	
Musta aniliini värvilahuse koostajad ja mustade aniliinvärvide käsitsi valmistöötlejad	12
Imordaanide hüdrosulfiidi koostajad, diaazovärvide valmistöötlejad	6
Abiettevõte	
Kirsa immutajad väävelsüsinikuga	6
Trumlitel poolide immutajad (kruntijad), poolide kastjad ja poolide mahavõtjad	6
Vati tootmine	
Pleegitajad, pleegitatud puuvilla aukudest väljalaadijad . . .	6
Vateliinitootmise liimimismasinate töölised	6
2. Lina-, kanepi- ja džuuditootmine	
Piiritus- ja happemasinate masinistid, kauba ladujad ja väljavõtjad piiritus- ja happevannidest, varvatöölised	6
Keldri- ja selitamisnõude töölised	6
Kraasimise ja ettevalmistamise osakonnad	
Lina ja kanepi käsitsi kraasijad ja ropsijad	12
Kard- ja kraasimismasina töölised	6
Kard- ja kraasimismasina töölised kotoniini tootmises	12
Ketramisjäätmete töötlejad sõeltel ja segamishuntidel, ketramisjäätmete käsitsi pressijad	12
Ketramisjäätmete laadijad-väljalaadijad keedukatelde juures kotoniini tööstuses	6
Raputamise, kuivropsimismasina, lõuguti- ja svingturbiini töölised (laotajad, etteandjad, viimistlejad)	6
3. Villatootmine	
Pesemata villa sortijad, ülerullijad, taarasse toppijad	6
Villa pesijad	6
Ketramisjäätmete ja pesemata villa ropsijad	6
Kaltsu ja villa karboniseerijad	6
Värvijad villatootmises, rättide käsitsi trükkijad	6
Värvimise tsehhid	
Värvainega värvijad	6
Aniliiniga värvijad	12
Hüpokloriidiga pleegitajad	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
6. Tekstiiltööstuse üldkutsealad	
Laotud kordade tasandajad	6
Töölised tolmusel hundil	6
Kloorlahuste koostajad	12
Põletajad põletamismasinatel	6
Kraasimismasinate puhastajad (trumlitöölised käsitsi töötamisel)	6
Tolmuste masinate alt jäätmete väljariisujad	12
Värvijad väävlisvärvimisel	6
Roiskveekraavide, selitamisreservuaaride ja põletamiskambrite puhastajad	6
XVI. KERGETÖÖSTUS	
1. Naha, lambanaha ja karusnaha tootmine	
Parkimisjaoskondade töölised: leelistajad, pehmendajad, määrijad, kiletajad, pakutöölised, villa ja harjaste mahaajajad	12
Toornaha ja lambanaha leotajad, nahavabrikute pargitõrsmike difuusorite laadijad ja väljalaadijad	6
Ekstraktitehaste difuusorite väljalaadijad	12
Kroomekstrakti keetjad	12
Väävlisnaatriumi lahuste ja leelisvedelike valmistajad	6
Kroom- ja väävelrasvparkimisega tegutsevad töölised	12
Parkimistrumlitest ja -vannidest väljalaadijad	6
Nahkade vääveldamisega tegutsevad töölised	12
Tõrte, selitamisnõude ja aurutamisaparaatide puhastajad	12
Töölised, kes teenindavad nahkade, karusnahkade ja harjaste kuivateid, käsitsi laadimise ja väljalaadimisega	6
Musta aniliiniga värvitud karusnaha kuivatajad käsitsi laadimisel ja väljalaadimisel	12
Lambanahkade ja punaseparginahkade pleegitustöölised	6
Sabraki ja rääsa hõõgutajad	12
Nitrolaki ja nitrovärvainete keetjad	12
Nahkade ja karusnahkade kruntijad, lakkijad ja värvijad nitro- ja aniliinvärvainetega	12
Lambanaha ja lambanahatükkide pügajad smirgelketastel	6
Lambanahkade käsitsi, samuti ka lahtist tüüpi masinatel kloppijad	6
Lambanahkade katjad kloorpreeniga	12
Verinaha konserveerijad	12
Harjasetöölised kuivharjasega töötamisel	6
Sabade ja lakkade käsitsi segajad	6
Kenaff-villa ropsijad ja pealerullijad	6
Puukoore purustajad	12
Ekstraktitehaste parkainevalmistamisjaoskondade punkritöölised	6
Antratseeni laadijad autoklaavidesse ja antratseeni sulatajad	12
Sulfureerijad, neutraliseerijad ja kondenseerijad sünteetiliste parkainete valmistamisel	12
Immutajad ja puuvillase lindiga (pürovaikudega) käsitsi kuivatajad	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
2. Jalatsite tootmine	
Kloppijad (välja arvatud automaadil töötajad)	6
Jalatsite kuivatajad kamberkuivatites nende käsitsi laadimisega ja väljalaadimisega	6
Keemiatööstus	
Jalatsikreemide ja keemilise furnituuri keetjad	6
Jalatsikreemide laiali- ja juurdevalajad	6
Montaan-vaha valmistajad diklooretaanil (aparaaditöölised ja nende abid, laadijad ja väljalaadijad)	12
Marsside tsehhi töölised: kuivatajad, purustajad, marsside põletajad, marsside filtrijad ja stabiliseerijad	12
Vahetuse ITP, valvelukksepad, marsside ja montaanvaha tsehhide koristajad	6
Kummitalla ja plastnaha tootmine	
Töölised kummiga termopaisumisel, käsitsi töötamisel	6
Jahvatatud kiudaine väljalaadijad tsüklonitest ja tolmukambritest	6
Massisegajad bensiinil plastnaha ja riide asendajate valmistamiseks	6
Massi edasiandjad valtspressi juurde, briketeerijad, valtsijad, lõikajad, sortijad, toorplaatide vagonettidele ladujad	6
Plastnaha plaatide pressijad ja kuivatajad	6
Tehnilise kartongi, kartongist ja kunstnahast valmistoodete tootmine	
Hollendri-, võrgu- ja papitöölised, mahavõtjad ja pressijad kloorpreenlateksi kasutamisel	12
Kloorpreenlateksil valmistatud vabrikaadi kalandreerijad ja kuivatajad	12
Hollendri- ja väljavalamis- ning kuivatamistsehhide meistrid, brigadiirid ja koristajad töötamisel kloorpreenlateksiga	12
Filtrimisnõudest väljalaadijad	6
3. Vanutamine ja vilditootmine	
Pesijad-vanutajad, viltide ja jalatsite lubjatajad, saabaste pealepanijad	12
Kamber- ja tulekuivatite kuivatajad	12
Sadulsepa- ja ehitusvildi valmistajad käsitsi kobestamisel	12
Ebemete pügajad ja lõikmete masinal väljavõtjad	6
4. Trikotaaži tootmine	
Nõelte ülevalajad seatinasulandiga	6
XVII. TOIDUAINETETÖÖSTUS	
1. Kondiitri- ja makaronitööstus	
Kakao-ubade, kohvi ja teravilja praadijad trumlis ja lahtistel pannidel (sisetöödel)	6
Töölised biskviidi käsitsi ahju tõstmisel ja ahjust väljavõtmisel	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
Kohvi käsitsi kaalujad ja pakkijad	6
Tolmsuhkru, kohvi ja ammoniaagi jahvatajad ja sõelujad	6
Makaronide ja taara kuivatajad kamberkuivatites	6
2. Leivatööstus	
Pagarid kuumus- ja kanaliahjude juures ja batoonide lõikajad Marsakovi ahjude juures	12
Töölised kaaluleiva ahjupanemisel ja ahjust väljavõtmisel väljatõmmatavate põrandatega	6
Taigna käsitsisegajad, rõngaskuivikute käsitsihõõrujad, kuivikute kuivatajad kamberkuivatites, jahu käsitsi sissepuistajad ja läbisõelujad	6
12. Seebi, glütseriini, margariini ja stearііni tootmine	
Rasvade ja salomassi sulatajad, katla- ja vaakuumitöölised, neutraliseerijad, lõhestajad, rasvade ja glütseriini destilleerijad, gudroonitöölised, stearііni pressijad	6
13. Pesu- ja seebipulbrite tootmine	
Sooda laadijad, filtri- ja punkritöölised, tiguajamite reguleerijad, agregaaditöölised, sõelujad, pulbri käsitsipakkijad ja puistajad	12
Pakkimismasinatöölised	6
14. Puudri ja hambapulbri tootmine	
Väävlisahjude torniseadmete ja väävlisvee tootmise meistrid ja töölised	12
Toortärklise- ja maisitsehhides (väävlisgaasi kasutamisega) tegutsevad töölised ja meistrid	12
... 24. Dekstriini tootmine	
Aparaadi töölised — hapendajad	12
Dekstriini sõelujad, pakkijad ja väljalööjad	6
25. Õlle- ja pärmitootmine	
Rehetöölised mahalaadijad käsitsi kaarutamisel horisontaalsetel rehtedel, punkritöölised linnaste etteandmisel	6
Laagrikeldrites ja keldrite käärimisjaoskondades alaliselt tegutsevad töölised, vaatide ja tõrte pigitajad	6
Käärimis- ja meskitõrte siseseinte pesijad	6
26. Äädika tootmine	
Kääritajad	6
27. Konservi, puu- ja aedvilja tootmine	
Aed- ja puuviljataigna sulfiteerijad ja desulfiteerijad	6
Praadijad pihustamis- ja auru-õlituleahjudel	6
Korpuse kujundajate masinate tööpingitöölised	6
Pipra, mädarõika ja sinepi jahvatamisel, pakkimisel ja valmistamisel alaliselt tegutsevad töölised	6
Aedvilja ja kala aparaaditöölised (kuivatajad) kamberkuivatites	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
28. Toidu-essentside tootmine	
Vahetuse ITP, filtrijad-kaalujad ja koristajad	6
32. Kalatööstus	
Utiiltsehhide töölised kalajäätmete ümberlaadimisel ja sortimisel	6
Kuumsuitsutamise kambrite töölised liha ja kala paigutamisel ja väljavõtmisel (käsitsi suitsutajad)	12
Võrgu tõrvajad	6
33. Liha tootmine	
Uimastajad, haakijad, tapjad, loomakere saagijad elektrisaega	6
Aparaaditöölised ja nende abid, laabsikatelde puhastajad . .	6
Soolte töölised märg-soolase tooraine töötlemisel ja utiiltooraine pesijad	6
Soolvee valmistajad, nahkade pesijad ja soolajad	6
Vere kuivatajad kamber- ja kanalkuivatites	6
Utiiltsehhide töölised	12
34. Konditöötlemis- ja liimitööstus	
Tiguajami- ja elevaatoritöölised, poleerijad, sortijad-töölised, jahvatajad ja kondijahu kottide õmblejad	6
Difuusorite laadijad ja väljalaadijad	6
Rasvasulatajad, rasva pleegitajad ja gaasitöölised	6
36. Jahutööstus, elevaatorid ja mehaanilised viljaaidad	
Tolmujäätmete tsehhi töölised	6
Elevaatori transportööri- ja separaatoritöölised ja kaalujad . .	6
Elevaatorite, mehaaniliste viljaaitade ja teraviljapuhastamise jaoskondade koristajad	6
Siibritöölised, töölised «Maio» torude juures	6
Teravilja kuivatajad ja pesijad	6
Lihtjahvatuse töölised	6
Kottide sortijad ja kinniõmblejad ning jahu väljakloppijad . . .	6
Seemnepuhastajad trifoliinmasinatel	6
...39. Sidrunihappe tootmine	
Pesijad ja reguleerijad kambrite sisemuses	12
Käärimistöölised formaliini kasutamisega	6
XVIII. TRANSPORT	
...4. Linna- ja kohalik transport	
Autojuhid veomasinatel kandejõuga:	
a) alates 1,5 t	6
b) 3 t ja rohkem	12
Autokummide remont-ettevõtetes kuumal vulkaniseerimispressidel alaliselt töötavad töölised	6

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
XX. KOMMUNAALMAJANDUS	
1. Vesivarustus ja kanalisatsioon	
Töölised kanalisatsioonivõrgu puhastamisel ja remondil . . .	12
Töölised allmaa-veejuhtmete puhastamisel	6
2. Mustuseveovoor (assenisaatorid)	
Töölised prügi- ja solgiaukude puhastamisel	12
. . . 4. Pesukojad	
Pesupesijad käsitsi pesemisel	12
Käsitriikraudadega triikijad (sütega soojendatav)	6
XXI. KINOFILMITÖÖSTUS	
. . . 4. Kinofilmide, fotoplaatide ja fotopaberi töötlemine	
Töölised negatiivide ja positiivide ilmutamisel, kinofilmi kerijad, kinofilmide kopeerijad, fikseerijad käsitsi tööl, fototrükkijad [1]	6
XXIV. LABORATOORIUMID	
Keemilis-analüütiliste ja tehniliste laboratooriumide katseseadmete insenerid, tehnikud, keemikud, laborandid, preparaatorid, meistrid, aparaaditöölised ja töölised:	
a) kes alaliselt töötavad tsüaan-, arseen-, fosfor-, fluor-, elavhõbeda ja seatinaühendite, kloori, kloorlubja, kroomi, väävelsüsiniku, aniliinvärvainete ja nende pooltoodete, metüülpiirituse, metüülatsetaadi ja nende segude, fenooli, formaldehüüdi, amiinoplastide, sõe, turba ja õlikivi destilleerimise produktide, nafta töötlemise produktide, kloorpreeni, sovpreeni, resiniidi, sünteetilise lateksi ja alkaloidide aromaatsete ja klooritud süsivesinike analüüsil, kes töötavad kloori kasutamisega, väävelvesinikutoas ja proovilaboratooriumides, samuti kes tegutsevad orgaaniliste ainete sünteesiga, nende ainete all olnud nõude pesijad	12
b) kes alaliselt töötavad seadeldiste ja aparaatidega, millel on elavhõbeda lahtised pinnad, või metallilise elavhõbedaga, või selle eritumise juures elavhõbeda maagi või kontsentraadiga OV, SZ, SB	12
Töölised, kes tegutsevad tootmisruumides kangete hapete, kloorlubja, kloori, broomi, tsüaaniühendite, fenooli, formaldehüüdi, väävlit sisaldavate orgaaniliste ühendite, seatina, mangaani,	

[1] 20. oktoobrist 1947. a. on kehtestatud lisapuhkus 6 tööpäeva ulatuses filmipuhastajate, fotopositiivide pesijate ja pealerullijate, fotopositiivide ja fotonegatiivide retušeerijate jaoks ja 12 tööpäeva ilmutamise ja fikseerimise lahuste valmistajate jaoks.

Tööde ja kutsealade nimetus	Lisapuhkuse kestus (tööpäevades)
arseeni, antimoni, kroomi, fluori ja elavhõbeda ühendite, metüülpiirituse ja metüülatsetaadi, klooritud ja aromaatsete süsivesinike ning nende nitro- ja amiidoühendite, kuumade ja sulatatud metallide, nende sulandite, maakide põletamise ja sulatamise produktide ja pooltoodete proovide võtmisega .	6
Seatina-, kroomi-, elavhõbeda-, mangaani-, asbesti-, fluori-, arseeniühendite, maakide ja kontsentraatide, kvartsi, kvartsiidi, aniliinvärvaine ja selle pooltoodete purustajad ja jahvatajad	12
XXV. ÜHISKONDLIK TOITLUSTAMINE, RIIKLIKUD JA ÜHISKONDLIKUD ASUTISED	
1. Ühiskondlik toitlustamine	
Pliidi juures töötavad kokad	6
2. Riiklikud ja ühiskondlikud asutised	
Süstemaatiliselt üleskirjutamisi teostavad stenografistid . . .	12
Kirjutusmasinail alaliselt töötavad masinakirjutajad	6
Mehaanilise arvestuse jaamade takseerijad, perforeerijad ja komptometristid	6

JÄRJEKORDSE JA LISAPUHKUSE AJA KESKMISE TÖÖTASU ARVUTAMISE KORRAST

NSVL RKN määrus 25. juulist 1935. a.

1. Määrata, et keskmine palk järjekordse ja lisapuhkuse aja eest väljamaksmiseks, samuti kasutamata jäetud puhkuse eest kompensatsiooni maksmiseks arvutatakse puhkuselemineku kuu või kasutamata jäetud puhkuse eest kompensatsiooni maksmisele eelneva 12 kalendrikuu keskmise palga alusel.

Töötajaile, kes on töötanud ettevõttes, asutises või majandis vähem kui aasta, makstakse keskmise palga alusel, arvates ettevõttesse, asutisse või majandisse tööle asumise päevast.

2. Arvutuste tegemisel arvatakse keskmise palga hulka kõik palgaliigid, samuti sotsiaalkindlustuse korras väljamakstud toetused ajutise töövõimetuse puhul. Aeg, mille eest toetused makstud, võetakse arvesse nagu tööloldud aeg.

3. Teha ÜAÜKN-le ülesandeks ühe kuu jooksul teha vastavad muudatused puhkuste ja keskmise palga arvutamise kohta kehtivates eeskirjades.

(LSKK 1935. a. nr. 40, art. 333.)

KESKMISE TÖÖTASU ARVUTUSEST

ÜAÜKN määrusest 9. septembrist 1935. a.

1. Kooskõlas NSVL Rahvakomissaride Nõukogu 25. juuli 1935. a. määrusega arvutatakse keskmine töötasu tööliste ja teenistujate järjekordse puhkuse või kasutamata puhkuse aja eest puhkusele minekule või kompensatsiooni väljamaksmisele eelneva 12 kalendrikuu töötasu alusel.

Ettevõttes (asutises) alla üht aastat töötanud töötajaile makstakse keskmise töötasu alusel, arvates ettevõttesse (asutisse) tööle asumise päevast.

2. Keskmise töötasu arvutusel puhkuse aja eest või kompensatsiooni väljamaksmiseks arvatakse kaasa kõik töötasu liigid, samuti toetused ajutise töövõimetuse korral.

Keskmise töötasu hulka ei kuulu kompensatsioonid komandeerimistel ja üleviimistel: päeva- ja sõidurahad, võõrastemaja tasud, ümberpaigutusrahad, samuti ka alaliste ametisõitude korral väljamakstavad lisarahad.

(ÜAÜKN bülletään 1935. a. nr. 19.)

KESKMISE TÖÖTASU ARVUTUSEST PUHKUSE AJA EEST JA KASUTAMATA PUHKUSE EEST KOMPENSATSIOONI VÄLJAMAKSMISEKS

ÜAÜKN määrusest 2. veebruarist 1936. a.

1. NSVL RKN 25. juuli 1935. a. määruses (LSKK 1935. a. nr. 40, art 333) [1] ettenähtud kord keskmise töötasu arvutuse kohta puhkuse aja eest ja kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni väljamaksmiseks laieneb kõigile töölistele ja teenistujatele, sõltumata sellest, kas nemad saavad tükitöö- või ajatöötasu või kindlat kuutöötasu.

2. Keskmise töötasu arvutusel puhkuse aja eest või kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni väljamaksmiseks arvestatakse kõik töötasuliigid, sõltumata nende väljamaksmise süstemaatilisusest, sealhulgas:

a) tootmispreemiad (kütte, tooraine ja materjalide kokkuhoiu eest, omahinna alandamise eest jne.);

b) preemiad aastaaruande koostamise ja aastaplaani täitmise eest;

c) ületunni- ja öötöö lisatasud;

---

[1] Vt. lk. 95.

d) töötasu kasutatud puhkuse eest;

e) tasu tööseisaku aja eest;

f) tasu riiklike ja ühiskondlike kohustuste täitmise aja eest jms.;

... Keskmise töötasu arvutusel arvatakse kaasa ka toetused ajutise töövõimetuse korral.

3. Peale summade, mis on märgitud ÜAÜKN Sekretariaadi 9. septembri 1935. a. määruse § 2, keskmise töötasu arvutamisel ei kuulu arvestamisele: [1]

a) väljamaksed allikatest väljaspool töötasufondi, näiteks saavutuste eest sotsialistliku võistluse ja lööktöö alal premeerimise . . . . . .fondist jm.

b) väljamaksed väljaspool kehtivaid premeerimissüsteeme, näiteks ettevõtte direktori või tsehhi juhataja käsutuses olevast fondist;

c) väljamaksed aja eest enne arvestatavat 12-kuulist tähtaega;

d) väljamaksed juhuslike tööde eest, mis ei kuulu töötaja kohustustesse;

e) naturaaltasud [2].

4. Arvutus teostatakse lähtudes töötasust 12 kuu eest, mis eelnevad sellele kuule, millal töötaja läheb puhkusele (1.-st—1.-se kuupäevani).

5. Puhkuse tasu või kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni arvutus toimub selliselt: aasta töötasu jagatakse 12-ga (kaasa arvatud palgata puhkuse aeg), saadud keskmine kuu töötasu jagatakse... [3], saadud keskmine päevatöötasu korrutatakse puhkusepäevade arvuga.

Seda arvestuse korda käsitletakse sõltumatult aasta kestel asetleidnud tasu muudatustest (töötasumäärade tõstmine... jms.). Tegelikult tehtud ületunnitöö tundide arv samuti ei muuda tähendatud arvestuse korda...

6. Kui töötaja töötab antud ettevõttes alla üht aastat, teostatakse väljamaks keskmise töötasu alusel aja eest alates ettevõttes tööle asumise kuule järgneva kuu 1. kuupäevast.

(ÜAÜKN bülletään 1936. a. nr. 2.)

---

[1] Vt. lk. 96.

[2] Kooskõlas ÜAÜKN Sekretariaadi 18. jaanuari 1941. a. määrusega 12 kuu keskmise töötasu arvutusel tasumiseks järjekordse puhkuse aja eest arvatakse maha sõjaväeõppusel viibimise aeg, millega seoses keskmine töötasu arvestatakse ülejäänud kuude eest.

[3] 25,6 tööpäevaga (NSVL Rahandusministeeriumi ja ÜAÜKN kiri 8. septembrist 1951. a. nr. 1492/1033).

C. Erirõivastis

ERIRÕIVASTISE, ERIJALATSITE JA INDIVIDUAALSETE KAITSEVAHENDITE VÄLJAANDMISE, HOIU JA KASUTAMISE KORRAST VNFSV TÖÖNDUSKOOPERATSIOONI ARTELLIDES [1]

Kinnitatud VNFSV Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse poolt ning kooskõlastatud Ülel. Tööndus-koop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumiga 31. oktoobril 1947. a. [2]

I. Erirõivastise väljaandmise, parandamise ja pesemise kord

1. Erirõivastis, erijalatsid ja kaitsevahendid antakse välja artellide juhatuste poolt normide järgi, mis on kinnitatud NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusko-operatsiooni Valitsuse ja Ülel. Tööndus-koop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt [3].

Erirõivastis ja erijalatsid antakse välja tasu eest töötajate arvel. Kaitserõivastis ja individuaalsed kaitsevahendid antakse välja artelli arvel [4].

2. Kõik väljaantud erirõivastis ja erijalatsid tuleb artelli administratsioonil sisse märkida töötaja palgaraamatusse või seda asendavasse dokumenti, erirõivastise ja erijalatsite väljaandmise kuupäeva kohustusliku märkimisega.

3. Erirõivastis ja erijalatsid tuleb välja anda valmis (õmmeldud) kujul.

---

[1] NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusliku ja Tarbijate Kooperatsiooni Peavalitsuse 25. detsembri 1947. a. kirjaga nr. 12 — 511/5408 on soovitatud rakendada seda juhendit ka teistes liiduvabariikides, kuna see määrab õieti vastutuse erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite alalhoiu eest.

[2] Käesolev juhend on tegelikult rakendatud invaliidide kooperatsiooni artellides.

[3] Erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite normid olid kinnitatud VNFSV Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndus-kooperatsiooni Valitsuse ja Ülel. Tööndus-koop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt 17. novembril 1947. a., kuid on tegelikult rakendatud ka teistes liiduvabariikides. Normid sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite kohta, mis kuuluvad väljaandmisele ettevõtte arvel töötajaile tööndu-se, metstööndu-se ja invaliidide kooperatsiooni artellides, on kinnitatud Tööndus-kesknõukogu poolt 1. septembril 1951. a. Vt. lk. 100 ja lk. 190.

[4] Antud juhul on mõeldud «valvekorra» rõivastis, mis on artelli inventaris ning antakse töötajaile välja vaid tööajaks. Individuaalsete kaitsevahendite hulka kuuluvad: prillid, respiraatorid, põlvekaitsmed, õlakaitsmed, põlled, töökindad jms.

Materjali või raha väljaandmine erirõivastise ja erijalatsite asemel on keelatud.

4. Erirõivastis, erijalatsid ja individuaalsed kaitsevahendid antakse normide järgi välja igale artelli töötajale, kes peavad neid kasutama vaid tööajal.

5. Väljaantav erirõivastis, erijalatsid ja individuaalsed kaitsevahendid peavad olema heakvaliteedilised ning vastama kehtivates normides ettenähtud kandeaegadele.

6. Kui normide järgi teatud ajaks väljaantud erirõivastis ja erijalatsid muutuvad enne tähtaega kõlbmatuks mitte töötaja süü läbi, peab artell need asendama kõlbliku erirõivastise ja erijalatsitega.

7. Kui normide järgi teatud kandeajaks väljaantud erirõivastis ja erijalatsid osutuvad kandeaja möödumisel veel tarvitamisele kõlblikuks ning säilitavad oma kaitseomadusi, võib kandeaega pikendada kuni kulumiseni.

8. Kategooriliselt on keelatud erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite väljaviimine väljapoole ettevõtte piire nende kasutamiseks mittetootmisalaseks otstarbeks.

Artelli juhatus on kohustatud võimaldama erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite hoidmist lukustatavates kappides, kastides või nagidega lahtirõivastamise ruumides.

9. Erijuhtudel (metsa ülestöötamine jm.) võib erirõivastise ja erijalatsid anda töötajaile hoiule. Neil juhtudel artell ei võimalda erirõivastise ja erijalatsite hoidmist erikohtades ja töötajale pannakse kogu vastutus erirõivastise ja erijalatsite alalhoiu eest.

10. Erirõivastise ja erijalatsite hoiukohast kaotsimineku eest kannab vastutust artelli juhatus.

11. Erirõivastise pesemine, parandus ja desinfektsioon ning erijalatsite remont toimuvad artelli arvel. Erirõivastise pesemise, paranduse ja desinfitseerimise ja jalatsite remondi tähtajad määrab artelli juhatus kokkuleppel TEP bürooga. Erirõivastist kasutanud töötajate nakkushaigustesse haigestumise korral kuulub erirõivastis, samuti ka selle hoiuruumid desinfitseerimisele sanitaar-järelevalveorganite juhatuste kohaselt.

II. Administratsiooni vastutus erirõivastise juhendi rikkumise eest

12. Administratsioon on kohustatud valvama selle järele, et töötajad kasutaksid tööajal erirõivastist, erijalatseid ja individuaalseid kaitsevahendeid.

13. Iga artelli administratsiooni koosseisust peab olema eraldatud töötaja, kes vastutab artelli töötajate õigeaegse varusta-

mise eest erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahenditega ning valvab nende õige kasutamise, samuti ka erirõivastise ja erijalatsite kohta õige ja õigeaegse avalduste koostamise eest.

14. Artelli juhatus on kohustatud kindlustama erirõivastise ja erijalatsite tasuta (artelli arvel) ning õigeaegset remonti, pesemist ja desinfitseerimist.

15. Tööndusкindlustuskassade töökaitse- ja ohutustehnikainspektorid on kohustatud artelli külastamisel kontrollima erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite väljaandmise ja hoiu õigsust ning pesemise, remondi ja kasutamise õigeaegsust.

Käesoleva juhendi rikkumise eest nemad võtavad administratsiooni administratiiv- ja kriminaalvastutusele.

Erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite normid tööndusкooperatsiooni artellide tööliste jaoks

Kinnitatud VNFSV Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusкooperatsiooni Valitsuse ja Ülel. Tööndusкoop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt 17. novembril 1947. a.

II. TURBATOOTMINE

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
1.	Vagunitöölised	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	1 hooaeg
		Presentpõll, rinnakaitsmega	1 hooaeg
		Presentkindad	1 kuu
2.	Tüki- ja freesturba laadijad ja väljalaadijad rabas ja ladudes	Presentpoolmantel	2 aastat
		Presentpoolbahiilid (kaitsesukad	4 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Õlakaitsmed	6 kuud
		Kaitseprillid	—
	Talvisel tööl	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
3.	Kraavitöölised	Presentbahiilid (kaitsesukad)	2 kuud
		Presentkindad	1 kuu
	Mittehooajalisel tööl	Vateeritud ülikond	2 aastat
4.	Kõietöölised	Presentkindad	2 kuud
5.	Masina-vormimisturba karjääritöölised	Presentpoolbahiilid	½ hooaega
		Presentkindad	1 kuu

Märge: tööülikond * = kombineson.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
6.	Küttepuude valmistajad ja laadijad, kändude juurijad ja töötlejad rabas	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	3 kuud
		Presentkindad	1 kuu
	Mittehooajalisel tööl	Vateeritud ülikond	2 aastat
7.	Auru-jõumasinate masinistid	Puuvillane tööülikond *	2 hooaega
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
8.	Toorturba vastuvõtjad masinvormimisseadmetel, tühjade laudade juurdekandjad, allapanijad, mahavõtjad, laialilaotajad	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	1 hooaeg
		Presentpõll rinnakaitsmega	1 hooaeg
		Presentkindad	2 kuud
9.	Remonttöölised ja kändude juurijad freesväljadel	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	3 kuud
		Presentkindad	1 kuu
10.	Auru-jõumasinate kütte juurdekandjad rabas	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	1 hooaeg
		Õlakaitsmed	1 hooaeg
11.	Turbaväljade poleerijad	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	3 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
12.	Töölised turbarabade uurimise alal	Presentbahiilid (kaitsesukad)	3 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Viltsaapad (talvel)	2 aastat
13.	Tükiturba kuivatajad ja koristajad	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	3 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Õlakaitsmed	1 hooaeg
		Sõrmetuped	1 kuu
14.	Freesturba kuivatajad ja koristajad	Puuvillane tööülikond *	2 hooaega
		Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	2 hooaega
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Puuvillane pearätt	1 hooaeg
15.	Turbalõikajad ja äravedajad	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	1 hooaeg
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
16.	Lõikajad elevaatoriga väljavõtmisel	Presentpoolbahiilid (kaitsesukad)	2 hooaega
		Puuvillane põll rinnakaitsmega	2 hooaega
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
17.	Raba ettevalmistamise kümnikud ja tehnikud	Säärsaapad	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
18.	Kümnikud, tehnikud ja kontrolörid turba laadimise alal	Presentpoolmantel	2 aastat
		Saapad	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	4 kuud
		Vateeritud ülikond	3 aastat
		Viltsaapad	3 aastat
19.	Välilukksepad ja välilukksepad-elektrikud kõigil turba väljavõtmise viisidel	Saapad	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Vateeritud ülikond	3 aastat
		Kummikindad ja kalossid elektrikutele	Valvek.
20.	Turba väljavõtmise tehnikud	Nahksaapad	2 aastat
21.	Tehnikud turba kuivatamise, koristamise ja arvestuse alal	Nahkpoolsaapad	1 aasta
22.	Tehnikud (turbameistrid) turbalademete tehnoloogilise uurimise alal	Säärsaapad	2 aastat
		Vateeritud ülikond	3 aastat

Märkmeid: 1. Pastlad antakse täiendavalt nendele liikidele, kellele käesoleva nimestiku järgi antakse bahiilid ja poolbahiilid (kaitsesukad).

2. Saabaste puudumisel antakse töölistele välja bahiilid ja poolbahiilid (kaitsesukad).

IV. EHITUSMATERJALIDE TOOTMINE JA KAEVANDAMINE

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. PINNASE JA KIVIMITE KAEVANDAMINE		
1.	Maa-, liiva- ja savikaevajad	Presentpüksid	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
2.	Vedurite, traktorite, ekskavaatorite masinistid, nende abid ja kütjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
3.	Ekskavaatoritöölised, hobusemehed, haakijad, rööpmeseadjad, vagunipidurdajad, tõstukite ja vintside motoristid, teetöölised, mahalaadijad	Presentkindad, Kummikindad, Kummikalossid } motoristidele	3 kuud
4.	Käsitsi puurijad ja pneumaatiliste haamritega puurijad	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
5.	Puurijad elektripuuridel	Presentülikond	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Põlvekaitsmed	—
		Kaitseprillid	—
6.	Süütajad, lõhketöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
7.	Puurimismasina kandjad	Presentkindad	3 kuud
		Õlakaitsmed	—
8.	Kivimurdjad ja murrukohtade puhastajad jäätmetest	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Kaitseprillid	—
9.	Käsitsi kivipurustajad	Presentpüksid	1 aasta
		Kummipastlad	3 kuud
		Presentkindad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
9a.	Kivilaadijad ja vedajad	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
10.	Künnitöölised	Presentkindad	2 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
11.	Töölised rippuvteel	Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
12.	Valajad-korrastajad	Kummipõll	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
	2. KIVIMITE TÖÖTLUS		
	Jõeliiva tassijad, liiva pesijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
13.	Kruusa sortimismasinate masinistid	Presentkindad	3 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
14.	Töölised kruusa sortimismasinate ja tükeldamisseadmete juures, kivivedajad ja -kogujad	Presentkindad	1 kuu
15.	Tahujad, lõhkujad, allalaskjad, juurdeveeretajad, äraveeretajad, haarajad, kleinerlasteri lõhkujad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
16.	Lihvijad tööpinkidel, puurijad, saagijad tööpinkidel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
	3. PUNASE JA SILIKAATTELLISE TOOTMINE		
17.	Savisõtkujad ja valajad, praagi mahavõtjad ja koristajad, pressijad ja tooraine paigutajad, vormijad	Vahariidest põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Eriröivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
18.	Lõikajad	Kummisaapad	1 aasta
20.	Raamikandjad, kuiva toortellise mahavõtjad, tellise laadijad	Presentkindad	3 kuud
21.	Kunstlike kuivatite kütjad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
22.	Põletajad	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
23.	Põletatud tellise väljatõstjad	Presentkindad	1 kuu
		Nöörpastlad	2 kuud
		Kaitsekiiver	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
24.	Prahitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nöörpastlad	1 kuu
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
25.	Kambrite määrijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
26.	Doseerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
27.	Pressijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Sõrmekaitsmed	
28.	Lubja juurdevedajad	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
		Respiraator	—
29.	Katlapuhastajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
30.	Laadijad	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
	4. LUBJATOOTMINE		
31.	Kivitükeldajad; šahtahjude täitjad, punkritesse heitjad, killustiku töölised	Presentkindad	3 kuud
32.	Jahvatajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
	5. KRIIDI JA ALABASTRI TOOTMINE		
33.	Murdjad, tükeldajad, kütjad, vagonetitöölised, kuivatajad; söekandjad, desintegreerijad	Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
34.	Paigutajad, mahapanijad	Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
35.	Kriidi koristajad ja laadijad	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
36.	Parvetajad, filterpressijad	Presentülikond	1 aasta
37.	Sõelujad, äraveeretajad, täitjad, tühjendajad, jahvatajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
38.	Kriidi puistajad kottidesse	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
39.	Basseinitöölised ja töölised flotatsiooni aparaatide juures	Nöörpastlad	3 kuud
40.	Kottide täitjad ja parandajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
41.	Keetjad, jahvatusaparaatide töölised	Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
42.	Katelde tühjendajad, kõrvaleveeretajad	Presentkindad	3 kuud
43.	Tiguajamitöölised	Presentkindad	3 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
	6. KATUSEKIVI TOOTMINE		
44.	Pressijad ja lõikajad	Vahariidest põll	6 kuud
45.	Pealepanijad ja segajad segukastides; mahavõtjad ja stellaažidele paigutajad	Presentkindad	3 kuud
	7. KATUSEPAPI JA RUBEROIDI TOOTMINE		
46.	Sidujad, kandjad, kaltsude ja paberimakulatuuri laadijad; kaltsude ja paberimakulatuuri pressijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
47.	Kaltsude ja paberimakulatuuri sortijad; kaltsuhunte teenindavad töölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Puuvillased kindad	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
48.	Rullijad ja nende abid; võrgutöölised ja pressijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Eriõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
49.	Liiva vedajad, peale- ja mahalaadijad; bituumeni pealelaadijad ja vedajad	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator, Kaitseprillid } pealelaadijaile	—
50.	Mastiksi keetjad, katlapuhastajad	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
51.	Punkritöölised	Kombineeritud töökindad	2 kuud
52.	Aparaaditöölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Present käisekaitsmed	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
53.	Rullijad, lahtikeerajad ja pealerullijad	Puuvillased käisekaitsmed	2 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
54.	Naiskoristajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
	8. TAHVELKIVI TOOTMINE		
55.	Papi-masinistid ja nende abid	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummist sõrmetuped	—
56.	Hollendritöölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
57.	Asbesti ja tsemendi doseerijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
58.	Tsemendi ja asbesti mahalaadijad, kandjad ja vedajad; tahvelkivi sortijad, äravedajad, kandjad ja ladujad	Tihedast riidest põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Respiraator	—
59.	Koonusetöölised	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Presentkaitsekiiver	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
60.	Töölised toortahvelkivi lõikamisel	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kummisõrmetuped	—
61.	Töölised hüdrokääride juures	Sõrmekaitsmed	—
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
62.	Pressijad hüdropresside juures	Käisekaitsmed vahariidest	—
		Kummipastlad	6 kuud
63.	Töölised nurga- ja katuseharjakivide valmistamisel	Sõrme- ja peopesakaitsmed	—
		Puuvillane põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	9. ASFALDI JA BITUUMENI TOOTMINE		
64.	Pulbri äravedajad, sõelte läbilööjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
65.	Bituumeni, asfaldi, mastiksi keetjad ja väljavalajad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
66.	Gudrooni valmistajad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nöörpastlad	2 kuud
		Presentkindad	3 kuud
67.	Asfaldi mahalaadijad	Vahariidest põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
	10. TSEMENDI TOOTMINE		
68.	Jahvatajad ringveskites ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
69.	Tükeldajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Presentkindad	3 kuud
70.	Pumbatöölised	Kummisaapad	1 aasta
		Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
71.	Põletajad pöörlevate ahjude juures ja nende abid; jahvatajad tsemendi-söeveskites ja nende abid	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
72.	Töölised klinkri väljalaadimisel ja äraveol šaht- ja pöörlevate ahjude juurest	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Present kaitsekiiver	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
73.	Töölised söe ja kivi juurdeveol	Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
74.	Töölised klinkri ja räbu veol veskitesse	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Puuvillane kaitsekiiver . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
75.	Tsemendi puistajad taarasse ja tünnide sulgejad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Present kaitsekiiver	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
76.	Töölised tünnide ettevalmistusel, etteandmisel ja täitmisel	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
77.	Tünnide veeretajad ja kottide vedajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
78.	Tünnivitsade leotajad ja kohalekandjad	Vahariidest põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
79.	Tünnide kokkutõmbajad	Puuvillane pooltööülikond * .	1 aasta
80.	Tünnide põletajad	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
81.	Kottide parandajad, kinnisidujad ja kinniõmblejad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
82.	Tolmupüüdvate kambrite ja filtrite aspiraatoritöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
83.	Fuler-pumbatöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
	11. GRANIIDI JA MARMORI TOOTMINE		
84.	Graniidi murdjad	Presentpõll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
85.	Graniidi lõhkujad, kantijad, tükeldajad	Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
86.	Kivitahujad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
87.	Allalaskjad	Presentkindad	3 kuud
88.	Marmori lihvijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
89.	Marmori saagijad	Põlvekaitsmed	—
		Kummisaapad vees töötamisel	Valvek.
	12. TERMOTOODETE TOOTMINE		
90.	Ülevalajad savi segamisel, pressijad	Vahariidest põll	6 kuud
91.	Termoisolatsiooni toodete voolijad	Kummisaapad	1 aasta
92.	Termotoodete vedajad, üleandjad	Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	3. SEPATÖÖ, PRESSIMINE JA STANTSIMINE		
69.	Sepad ja nende käealused, pealelööjad, haakijad tagumis- ja stantsimishaamritel kuumal tööl; soojendajad, haakijad ja ladujad ahjude, presside ja haamrite juures	Ülikond kuumade tsehhide jaoks	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Viltsaapad või nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
70.	Kuuma metalli raiujad haamritel	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
71.	Sepad, pealelööjad käsitsi töötamisel ja vankrivedrusepad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
72.	Kuuma metalli saega lõikajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad sileda pealsega	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
73.	Stantsijad, pressijad ja nende käealused vasardamismasinail, buldolõikajatel ja pressidel, kuumal tööl	Ülikond kuumade tsehhide jaoks	1 aasta
		Presentpõll	6 kuud
		Viltsaapad või nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
74.	Masinistid pressidel ja haamritel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
75.	Stantside ülesseadjad ja korraldajad haamritel, pressidel, vasardamis- ja painutamismasinail	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
76.	Süütajad, siibritöölised ja reguleerijad nafta- ja gaasiahjude juures	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
77.	Rattarehvide kuumalt pealetõmbajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
78.	Kiskude raiujad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
79.	Vankrivedrutöölised vedrude käsitsi sobitamisel	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
80.	Vasesepad torude painutamisel kuumal viisil	Puuvillane kuub	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
81.	Manipuleerijad ja masinistid liigendmasinail	Puuvillane tööülikond * tulekindla immutusega . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
82.	Vedrutöölised otsade venitamisel valtsidel ning kuumal pealekerimisel	Puuvillane ülikond * tulekindla immutusega . . .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
83.	Pressijad ja stantsijad külmal tööl	Rinnakaitsmega põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
84.	Sepad-keevitajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
85.	Lahtirullijad ja käealused lahtirullimismasinail	Ülikond kuumade tsehhide jaoks	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
	4. KATLATÖÖD JA METALL-KONSTRUKTSIOONIDE TSEHHID		
86.	Katelsepad-neetijad, lukksepad-neetijad ja nende käealused käsitsi ja pneumaatilisel neetimisel	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kõrvalapid	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
87.	Katelsepad-painutajad ääsidel ning pealelööjad nende juures	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
88.	Soojendajad ja kuumade neetide edasiandjad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
89.	Lehtraua peitsijad plaadil	Presentpõll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
90.	Veesoojendamis- ja leektorude puhastajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
91.	Stantsijad ja raiujad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
92.	Kõrguses töötajad-monteerijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitsevöö	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
93.	Lukksepad-monteerijad metall-konstruktsioonide ja tõste- ning transpordiseadmete monteerimisel . . .	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitsevöö	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
94.	Põhjade käsitsi stantsijad kuumal viisil	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
95.	Painutajad kuumal plaadil ja nende käealused	Ülikond kuumade tsehhide jaoks	1 aasta
		Asbestiga üleõmmeldud viltsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
96.	Pressijad hüdraulilisel viisil	Kummeeritud põll	1 aasta
		Kummipastlad	Valvek.
		Presentkindad	1 aasta
97.	Torude paigutajad ja torude valmistajad torude proovimisel	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kummisaapad	Valvek.
98.	Surujad ja seintesse augulööjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
99.	Torude painutajad ja torudesse liiva puistajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
100.	Katelsepad-monteerijad ja nende käealused	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
	5. ELEKTRI-GAASI-KEEVITUSTÖÖD		
101.	Gaasikeevitajad, gaasilõikajad ja bensolõikajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
102.	Elektrikeevitajad ja voltkaarega lõikajad	Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Asbestkedrid	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitsekiiver või -kilp . . .	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
103.	Abitöölised elektri-gaasikeevitusel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud ülikond	2 aastat
104.	Elektrikeevitajad liite- ja punktkeevitusel, termiidiga keevitusel	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Presendist käisekaitsmed . .	—
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
105.	Atsetüleen-jaamade generaatoritöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
106.	Töölised atsetüleen-generaatorite puhastamise ja laadimise alal	Puuvillane ülikond	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
107.	Aparaaditöölised ja hapnikujaama töölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitsemask	—
108.	Keevitajad seatinal peitsimisvannide ja happe-aparaatide sisemuses	Ülikond kalevist	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	2 kuud
109.	Kaustilise sooda lahuste valmistajad ja kuivatuspatareide kaustikiga laadijad	Presentülikond	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
110.	Argonseadmete aparaaditöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
111.	Litražistid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
112.	Geratooli ja sulandite segude valmistajad	Ülikond kalevist	1 aasta
		Kindad kalevist	1 kuu
		Kummikalosssid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
113.	Balloonide täitjad, stellaaži töölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
114.	Argonseadmete masinistid	Puuvillane tööülikond*	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Presentkindad	6 kuud
115.	Elektroodide valmistajad, määrde koostajad, segu sõelujad ja elektroodide määrijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
	6. TERMILISED TSEHHID		
116.	Laadijad ja ladujad põletusahjude juures	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
117.	Hõõgutajad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
118.	Puhastajad (smirgelpaberiga, saega ja puurimismasinatel	Puuvillane põll	1 aasta
		Kaitseprillid	—
119.	Hõõgutajad, karastajad, noolutajad, normaliseerijad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
120.	Hõõgutajad ja korrigeerijad tsüaanvannide juures	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	—
		Presentkindad	1 kuu
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
		Gaasimask tolmuvastase filtriga (korrigeerijaile)	—
121.	Töölised pesemismasina juures	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kummisaapad	1 aasta
122.	Gaasitsementiitijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
123.	Tsementiitijad kõval karburisaatoril	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
124.	Tsüaan-, seatina- ja õlivannide puhastajad	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
125.	Töölised tsüaansoolade hoiul, lahtivõtmisel, kaalumisel, pakkimisel, transportimisel, proovide võtmisel, tsüaanitaara ja -jäätmete kahjutustamisel	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Gaasimask tolmuvastase filtriga	—
126.	Nitreerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Respiraator	—
127.	Rasvatustajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
128.	Naha põletajad ja karburisaatori valmistajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
129.	Hõõgutajad, põletajad ja noolutajad alalisel tööl suurte, üle 80 kg kaaluga detailide juures	Ülikond kuumade tsehhide jaoks	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
130.	Rasvatustamis-kalestamisjaoskondade operaatoridpöörajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	7. METALLIDE KATMISE TSEHHID		
131.	Kroomijad, nikeldajad, kadmeerijad, tsüaneerijad, oksüdeerijad, pronksijad, tsinkijad ja hõbetajad galvaanilisel viisil, fosfateerijad, pliitajad, anoodijad, vasetajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	4 kuud
		Kaitseprillid	—
132.	Oksüdeerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
133.	Metallisaatorid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitsekiiver õhu etteandmisega	—
134.	Töölised rasvatustamisel ja toodete kuival läbihõõrumisel viini lubjaga	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	4 kuud
135.	Galvaaniliste vannide remont-lukksepad ja puhastajad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Labakindad kalevist	3 kuud
136.	Metalliga katmise tsehhide koristajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Kummipastlad	6 kuud
137.	Tsinkijad kuumal viisil	Puuvillane kuub	1 aasta
		Presentpõll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Seniitprillid	—
138.	Kujundajad tsinkimistöödel	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Present käisekaitsmed . . .	6 kuud
139.	Tinutajad tinutamisaparaatidel ja käsitsi	Puuvillane kuub	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Labakindad kalevist	3 kuud
		Present käisekaitsmed . . .	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
140.	Tinutatud lehtede läbihõõrujad	Presentpõll	3 kuud
		Peopesakaitsmed kalevist . .	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
141.	Lehtede tsinkijad, tsingi kraapijad, salmiaagiga töötajad tsinkimismasinatel	Ülikond linasest riidest . .	1 aasta
		Viltsaapad või nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Kummikindad	Valvek.
142.	Ettekandjad tsinkimisaparaatide juures	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	3 kuud
		Presentkindad	2 kuud
143.	Venitajad tsinkimisaparaatide juures	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Kummipastlad	6 kuud
145.	Tsinkijad külmal viisil	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
146.	Tsehhi abitöölised (materjalide ja jäätmete kandmine)	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kummipastlad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
	8. MAALRITÖÖD		
147.	Maalrid-pihustajad lahtistel aladel	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
148.	Maalrid-pihustajad kinnistes kambrites	Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Present kaitsekiiver või kaitsemask	—
		Respiraator	—
149.	Värvijad-kastjad käsitsi töötamisel	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummeeritud põll	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
150.	Lakkijad-pihustajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
151.	Värvihõõrujad ning lahustajatega värvide koostajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
152.	Värvimiskambrite ja värvisegamiskambrite puhastajad	Tööülikond * tihedast riidest .	Valvek.
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
153.	Laki eemaldajad	Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Käisekaitsmed vahariidest .	6 kuud
—		Kummisaapad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
154.	Värvide laadijad vannidesse	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
157.	Töölised detailide juurdetõmbamisel ning riputamisel värvimiskonveierile	Puuvillane põll	1 kuu
		Kombineeritud töökindad . .	1 aasta
159.	Värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
160.	Värvikeetjad	Puuvillane kittel	2 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	1 aasta
		Presenttöökindad	6 kuud
161.	Toodete kuivatajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
	9. MEHAANIKA-INSTRUMENTAAL-, MEHAANIKA-REMONT- JA MONTEERIMITSEHHID		
162.	Tööpingitöölised metallitöötlemise tööpinkidel (treialid, revolvripingitöölised, freesijad, peitelmasinatöölised, puurijad, hööveldajad)	Kaitseprillid	—
163.	Tööpingitöölised jahutusega metallitöötlemise tööpinkidel	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
164.	Tööpinkide seadjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
165.	Tööpingitöölised alalisel tööl tööpinkide juures fresooliga jahutamisel	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Õlikindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Kaitseprillid	—
166.	Puurijad sügavpuurimisel ja raudade soonijad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Kaitseprillid	—
167.	Treialid, teritajad, puhastajad, smirglitöölised, lihvijad, poleerijad ja kraapijad kuival ja märjal viisil tööpinkidel ja käiadel märjal viisil töötamisel	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
168.	Peendetailide treialid	Nahksõrmetuped	—
		Kaitseprillid	—
169.	Lihvijad tööpinkidel, petrooleumiga töötamisel	Puuvillane kuub	1 aasta
		Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
170.	Detailide ülevalajad väävli, tõrva ja gudrooniga	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
171.	Toodete käsitsi puhastajad roostest ja eetest	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
172.	Töölised alalisel tööl detailide ja toodete pesemise alal petrooleumis, bensiinis, bensoolis, amüülpiirituses, emulsiooni ja soodalahuses nii käsitsi kui ka pesemismasinate juures	Puuvillane tööülikond*	1 aasta
		Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga	6 kuud
		Kummikindad (bensooliga ja amüülpiiritusega töötamisel)	3 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
173.	Tsentrifuugitöölised laastudest õli pressimisel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentpõll	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
174.	Babbitiga ülevalajad ja kuullaagrite põletajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
175.	Emulsiooni ja vääveldatud õlide valmistajad	Puuvillane kuub	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
176.	Alalised töölised metall-laastude kogumisel ja koristamisel	Kittel tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
177.	Trumlitöölised toodete poleerimisel viini lubjaga	Puuvillane tööülikond*	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Kummikindad	Valvek.
178.	Valtsijad-rullijad (külmal viisil)	Puuvillane tööülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
178a.	Abrasiivitöölised (abrasiiviga trumlitel)	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
179.	Töölised abrasiivide keemilisel töötlemisel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummikindad	4 kuud
180.	Viilide valtsijad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
181.	Viili äärte mahavõtjad	Puuvillane põll	1 aasta
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
182.	Automaatidel käsitsi veega teritajad (viilitootmise teritamise tsehhides)	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
183.	Kivide paigutajad käiadele	Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	2 kuud
184.	Detailide pesijad leelisevannides	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummipastlad	6 kuud
		Kaitseprillid	—
185.	Seatinast stantside lihvijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
186.	Trumlitel poleerijad söe- ja saepuruga	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
187.	Damaskijad	Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
188.	Abrasiivide korrigeerijad	Kaitseprillid	—
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
189.	Töölised viilide regeneerimisel happega	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummipõll	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
190.	Külma metalli lõikajad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
191.	Elektroonvalu viilijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
192.	Liivapaberiga lihvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
193.	Detailide auruga pesijad õlist ja porist	Vahariidest põll	4 kuud
		Presentkindad	1 kuu
194.	Märgistajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	6 kuud
195.	Käiadel teritajad märjal viisil	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
196.	Jahutusvedelike tööpinkide juurde toimetajad	Presentkindad	3 kuud
197.	Venitajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Presentkäisekaitsmed . . .	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
198.	Proovijad, masinistid ja töölised masinate proovimisel ja viimistlemisel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
199.	Teritamistsehhi õgvendajad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
200.	Otsade lõikajad ja ühetasaseks teritajad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
201.	Viilitsehhi õgvendajad	Nahksõrmetuped	—
202.	Viilikuivatajad	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
203.	Viilide lugejad	Kombineeritud töökindad	3 kuud
204.	Puurijad, lahtikeerajad, süvitajad pneumaatilistel aparaatidel	Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kaitseprillid	—
205.	Toodete läbihõõrujad ja sortijad petrooleumiga ja bensiiniga töötamisel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Vahariidest põll	2 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest	2 kuud
206.	Lihvijad mikrolihvi viimistlemisel	Nahksõrmetuped	—
		Kaitseprillid	—
	10. ABRASIINI TOOTMINE		
207.	Boksiiditöölised	Puuvillased püksid	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Vateeritud kuub	2 aastat
208.	Korundi ja karborundi käsitsi praakijad ja vastuvõtjad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
209.	Boksiidi keetjad, boksiidimassi valmistajad ja abrasiivketaste immutajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
210.	Perioodiliste ahjude ja kuivatite väljalaadijad ja seadjad	Presentpõll	6 kuud
		Viltsaapad või nahkpoolsaapad	1 aasta
211.	Korundi, karborundi ja šamoti tükeldajad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
212.	Karborundiahjude täitjad	Presentkindad	1 kuu
213.	Ketaste ülevalajad seatinaga ja väävelboksiidi massiga	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
214.	Korundi sulatajad ja nende käealused	Viltsaapad või nahkpoolsaapad	2 aastat
		Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitsekiiver vildist	1 aasta
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
215.	Massi läbihõõrujad ja käsitsi sõelujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
216.	Töölised kloor-magneesiumi lahustamisel	Kummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
217.	Töölised liivapaberi lõikamise kääridel	Kummisõrmetuped	—
218.	Klaasi ja kettakildude kuivatajad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
221.	Korund- ja karborundtsehhide särdamispanuse koostajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Vateeritud kuub	2 aastat
222.	Praakerid	Kombineeritud töökindad . .	6 kuud
223.	Proovijad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
224.	Sõelade pealetõmbajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
225.	Ümbertöötamise tsehhi terade vastuvõtjad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
226.	Veega pesijad jäätmete ümbertöötamise tsehhides	Presentkindad	3 kuud
		Kummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
227.	Separaatori töölised	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
	11. METALLTOODETE TÖÖSTUS (poltide, mutrite ja sepanaelte tootmine)		
228.	Ümarguse metalli tassijad ja kalibreerijad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
229.	Poleerijad	Presentpõll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
230.	Valtsijad kuumal tööl	Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
231.	Sepanaelte valmistajad kuumal tööl	Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
232.	Poldi- ja mutrilõikajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Presentkäisekaitsmed . . .	6 kuud
		Kaitseprillid	—
233.	Mutrisüvitajad	Puuvillane kittel	1 aasta
	12. TRAADI- JA NAELTE TOOTMINE		
234.	Traadivenitajad kuivvenitamisel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
235.	Traadi venitajad happelisel venitamisel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kindad kalevist	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
236.	Naelatöölised	Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kõrvalapid	—
238.	Töölised okastraadi tööpinkidel	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
239.	Värnitsatöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
240.	Naelte poleerijad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
241.	Naelte pakkijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
242.	Traadi hõõgutajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
	14. METALLVÕRGU TOOTMINE		
244.	Punujad-kudujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummisõrmetuped	—
	15. NÕUDE TOOTMINE		
245.	Töölised lehtede ahju andmisel ja ahjust vastuvõtmisel, töölised pleki kuivatamisel	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
246.	Nõude liidete rullijad ja lahtirullijad, töölised nõude liidete külmal valtsimisel; traadi allapanijad ämbrite äärtesse; kettakeste lõikajad; nokkade väljasaagimine ja painutamine	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
247.	Töölised nõude pesemisel ja keetmisel	Kummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
248.	Töölised nõude hõõgutamisel	Presentpõll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
249.	Nõude läbihõõrujad ja korrigeerijad	Puuvillane põll	6 kuud
250.	Toodete ja materjalide vastuvõtjad, sortijad ja markeerijad, nõude lattu üleandjad, nõude kohale panijad, laadijad	Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Puuvillane põll	1 aasta
	18. METALLILISTE ELEKTROODIDE TOOTMINE		
267.	Vitsmetalli raiujad, tööpinkidel ja traadi juurdeveeretajad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 aasta
268.	Komponentide kuivatajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
269.	Tükeldajad trumlitel	Puuvillane ülikond * . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kõrvalapid	—
		Respiraator	—
270.	Sõelujad käsi- ja mehaanilistel sõeltel	Puuvillane ülikond * . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
271.	Määrde koostajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
272.	Määrdemasinate masinistid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest . .	1 kuu
		Trikookindad	—
273.	Kuivatajad konveieril	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Trikookindad	—
274.	Hõõgutajad ahjude käsitsi täitmisel ja tühjendamisel	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Presentkäisekaitsmed . . .	3 kuud
275.	Elektroodide sortijad, määrijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
276.	Laadijad ja tühjendajad	Puuvillane põll	6 kuud
		Trikookindad	—
	19. METALLILISE ELUTARBELISE INVENTARI JA SEADELDISTE REMONT		
277.	Priimuste, petrooleumikeetjate, samovaride, hakklihamasinate, võtmete, lukkude, jalgrataste, elektrikeetmisseadeldiste remont-lukksepad, raadioaparatuuri monteerijad-radistid, õmblus-, kirjutus-, arvutusmasinate, grammofonide ja meditsiiniliste instrumentide remontmehaanikud	Puuvillane kittel	1 aasta
278.	Nugade ja kääride teritajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	6 kuud
	20. PAELTE JA JUHTMETE TOOTMINE		
279.	Traadi lahtikerijad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Presentkindad	15 päeva

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
280.	Isolatsioonimaterjali valmistajad	Puuvillane põll	6 kuud
281.	Juhtmete ümberkerijad, keerutajad, isoleerijad	Puuvillane ülikond * . . .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
282.	Juhtmete immutajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
283.	Paberitorude ümberkerijad, ümberpunujad ja keerutajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu

VI. KLAASITÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	2. KERAAMIKATSEHH		
13.	Savi ja šamoti sortijad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Kaitseprillid	—
14.	Kraevka valmistajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
15.	Šamoti särdamispanuse käsitsi koostajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentpoolsaapad puutallaga	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
16.	Šamoti särdamispanuse koostajad mehhaniseeritud viisil	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummipoolsaapad puutallaga	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
17.	Savisõtkujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
18.	Pneumaatilisel teel vormijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presenttöökindad	2 kuud
19.	Pottsepad ja nende abid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentpõlvekaitsmed . . .	4 kuud
		Presentsõrmetuped	4 kuud
20.	Toodete laadijad ja põletajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
21.	Telliskivi pressijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
22.	Savi ja telliste kandjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Presentõlakaitsmed	4 kuud
		Presentkindad	3 kuud
23.	Peentoodete vormijad	Puuvillane põll	1 aasta
	6. PEEGLITE JA MUUDE HÕBETATUD JA VÄRVITUD KLAASTOODETE VALMISTAMINE		
40.	Peegliklaasi lihvijad seibidel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll	6 kuud
		Presentkäisekaitsmed	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
41.	Lihvijad malmseivil	Kummeeritud põll	6 kuud
42.	Lihvijad pimsskiviga ja peegliklaasi poleerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
43.	Amalgaami valmistajad, peegli katjad ja klaastoodete hõbetajad	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Poolsaapad puutallaga	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
44.	Värvide ja lakkide koostajad, peeglite värvijad ja klaastoodete kastjad	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikindad (kastjatele)	3 kuud
45.	Kuivatajad ja puhastajad	Puuvillane kittel	1 aasta

VIII. SAVINÕUDE JA MUUDE SAVITOODETE TOOTMINE

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. HAPPEKINDLATE JA SAVINÕUDE TOOTMINE		
1.	Savisegajad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
2.	Glasuurijad, vormijad	Presentpõll rinnakaitsmega	1 aasta
3.	Äsitöölised	Presentpõll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
4.	Savi ja küttepuude vedajad	Kombineeritud töökindad	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Eriröivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	2. MAJAPIDAMISNÕUDE TOOTMINE		
5.	Pressijad	Kummeeritud põll rinnakajtsmega	1 aasta
6.	Põletajad	Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
7.	Pakkijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
8.	Kapslitöölised	Kummipastlad	1 aasta
	3. SAVI- JA PORTSELANMÄNGUASJADE TOOTMINE		
9.	Muhvli- ja ääsitöölised, glasuuri sulatajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
10.	Portselanmassi pressijad	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
11.	Mänguasjade pakkijad	Presentkindad	3 kuud
	4. MASTIKSI TOOTMINE		
12.	Mastiksi tootmise meistrid, keetjad ja abitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
	5. SMIRGELPABERI TOOTMINE		
13.	Paberi lõikajad, liimi määrijad, soojendajad, kuivatajad, lõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
14.	Terade puistajad, pressijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Respiraator	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. EMAILVÄRVIDE TOOTMINE		
1.	Segajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummeeritud põll rinnakaitsmega	Valvek.
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
2.	Valtsijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 kuu
		Puuvillased käisekaitsmed .	6 kuud
		Puuvillane barett	1 aasta
3.	Värvivillijad ja -pakkijad	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummeeritud põll rinnakaitsmega	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
4.	Tsentrifuugitöölised	Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
	2. HÕÕRUTUD ÕLIVÄRVIDE TOOTMINE		
5.	Segajad ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Puuvillane kaitsekiiver . . .	—
6.	Värvihõõrujad ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
7.	Valmiskaalujad-pakkijad, kleepijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
8.	Värvi lahustajad, filtrijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
9.	Pakkijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitseseadeldiste nimetus	Kandeaeg
	3. ANILIINVÄRVAINETE TOOTMINE		
10.	Aparaaditöölised ja nende abid, töölised filterpressidel ja trumlitel	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Aluspesu	6 kuud
		Kummeeritud põll	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Töökindad kalevist . . .	1 kuu
		Respiraator	—
11.	Kristalliseerijad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Kummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
12.	Meistrid ja nende abid	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Aluspesu	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Töökindad kalevist . . .	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
13.	Jahvatajad, läbisõelujad, pakkijad, laohoidjad, väljaandjad ja kaalujad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Respiraator	—
		Vateeritud ülikond . . .	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
	4. KUIVADE VÄRVIDE, ULTRAMARIINI JA SINE TOOTMINE		
14.	Keetjad, kokkupuistajad	Puuvillane tööülikond . . .	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Aluspesu	6 kuud
15.	Pressijad, abitöölised, kaalujad, markeerijad	Puuvillane tööülikond . . .	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
16	Ultramariiniahjude töölised ja nooremad ahjutöölised	Puuvillane tööülikond . . .	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
17.	Kuulveskites jahvatajad	Puuvillane tööülikond . . .	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Puuvillane kaitsekiiver . .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
		Vateeritud kuub	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
18.	Märgveskites jahvatajad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Kummeeritud põll	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
19.	Savisõtkujad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
20.	Tiiglite vormijad friktsioonipressil	Puuvillane ülikond	1 aasta
21.	Särdamispanuse juurdevedajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
22.	Tiiglite täitjad ja määrijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
23.	Ahjude laadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Presentsõrmetuped	—
		Puuvillane kaitsekiiver	—
		Gaasimask	—
24.	Tiiglite paigutajad, tiiglite ja kaante juurdevedajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
25.	Ultramariini sortijad, sõelujad, punkritöölised, pesijad ja pakkijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
		Puuvillane kaitsekiiver	—
26.	Pannide täitjad värviga ja kuivatajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
27.	Tsehhide juhatajad, meistrid ja meistrite abid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
	5. AKVARELLVÄRVIDE TOOTMINE		
28.	Segu valmistajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Respiraator	—
29.	Valtsijad, nende abid, värvihõõrujad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest	—
		Puuvillane barett	—
30.	Vormijad, sissekittijad, värvide nippijad, kuivatajad	Puuvillane põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
31.	Jahvatajad ja läbisõelujad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
32.	Stantsijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
33.	Vastuvõtjad, poleerijad, värvide ladujad ja kleepijad, etikettide kleepijad, kaalujad ning pakkijad ja rullijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest . .	—
	6. KLAASITRÜKKIMISVÄRVIDE JA LINTIDE TOOTMINE		
34.	Segu koostajad, keetjad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
35.	Värvihõõrujad, värvikeetjad, laialivalajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
36.	Lintide immutajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
37.	Lintide pealekerijad, kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
38.	Reaktiivide valmistajad, peitsijad, laadijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
39.	Pakkijad	Tööülikond tihedast riidest .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
	7. ANILIINVÄRVIDE TOOTMINE		
40.	Trumlitöölised	Tööülikond * tihedast riidest.	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
41.	Väljaandjad, kaalujad-pakkijad, jahvatajad, pakkijad	Tööülikond * tihedast riidest.	1 aasta
		Respiraator	—
	8. BERLIINI SINISE TOOTMINE		
42.	Aparaaditöölised ja nende abid	Tööülikond * tihedast riidest.	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	9. ÕLILAKKIDE JA VÄRNITSA TOOTMINE		
43.	Lakikeetjad, värnitsakeetjad, segajad, lakkide laiali- ja kokkuvalajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
44.	Tsentrifuugitöölised, abitöölised ja tsehhi tündersepad .	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
45.	Tsehhi lukksepad	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
46.	Aparaaditöölised, katelde laadijad, ahjukütjad, lakikeetmise katelde kütjad, lakikeetmise tsehhi brigadirid, meistrid ja mehaanikud . .	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
	10. PIIRITUSLAKKIDE TOOTMINE		
47.	Laadijad, segajad, laialivalajad, kaalujad-pakkijad, tsentrifuugitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
48.	Tsehhide lukksepad, mehaanikud ja meistrid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
	11. TINDIKUMMI TOOTMINE		
49.	Kaalujad-väljaandjad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
50.	Sõtkujad ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
51.	Vulkaniseerijad, plaatide lõikajad, kummi lihvijad trumlitel ja pakkijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
52.	Pealemäärijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Vahariidest käisekaitsmed .	—
53.	Laialivalajad, plaatide pesijad ja kuivatajad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Vahariidest käisekaitsmed .	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	12. KUMMIKORKIDE TOOTMINE		
54.	Kummijäätmete pesijad ja sortijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
55.	Lõikajad, tükeldajad, jahvatajad, läbisõelujad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
56.	Vormide täitjad, aparaaditöölised, korkide ääre lõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
	13. KONTORILIIMI TOOTMINE		
57.	Autoklaavi töölised ja nende abid, laialivalajad, katlapuhastajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	—
		Põlvekaitsmed	—
58.	Nõudepesijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
	14. KINGSEPA-, GUTAPERTŠI- JA TISLERILIIMI TOOTMINE		
59.	Gutapertši hööveldajad	Kaitseprillid	—
		Puuvillane ülikond	1 aasta
60.	Koostajad, segamisnõude laadijad, laialivalajad, aparaaditöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	—
61.	Korkijad ja etikettide kleepijad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	—
62.	Verinaha leelistajad ja pesijad	Presentülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
63.	Tisleriliimi keetjad, lõikajad, kuivatajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
64.	Pakkijad ja juurdekandjad	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	15. GALALIIDI TOOTMINE		
65.	Formaliinitöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
66.	Kuivatajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
67.	Jäätmete ja kaseiini sortijad ja kuivatajad, kottide parandajad, jahvatajad, massi tükeldajad ja segajad, kaseiini praakijad, galaliidi lihvijad, trumlitöölised ja galaliidi töötlejad tööpinkidel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
68.	Lihtijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Respiraator	—
69.	Jahvatajad ja läbisõelujad	Puuvillane tööülikond	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
70.	Galaliidist rondellide lõikajad	Puuvillane põll	6 kuud
71.	Töölised desintegraatoril, tsehhide juhatajad ja meistrid	Puuvillane ülikond	1 aasta
72.	Valguseadme töölised	Kummikalossid	Valvek.
73.	Galaliidi raiujad, lõikajad ja soojendajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Puuvillased kindad	1 kuu
		Kummikalossid	Valvek.
74.	Galaliidi juurdekandjad, väljaraie murdjad, restide töötlejad, pressijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
75.	Värvijad, graveerijad, juurdepuistajad, praagi, pool- ja valmistoodete sortijad, brigadirid, ladujad, pakkijad, markeerijad, vastuvõtjad, lõikajad, pasta ja mastiksi keetjad, klaaspaberiga lihvijad, hõõrujad, viimistlejad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
76.	Hõbetajad	Kummikindad	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
77.	Ketaste kogujad, kartonaažitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummipastlad	Valvek.
78.	Atsetooniga värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
79.	Pressvormide kordaseadjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kummikalossid	Valvek.
80.	Immutajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Käisekaitsmed kummist	Valvek.
	18. SEEBI TOOTMINE		
94.	Seebikeetjad, tooraine laadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
95.	Pumbatöölised ja pumpajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
96.	Ettevalmistusjaoskonna töölised, rasvasulatajad, seebi silikaatijad ja jahutajad	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
97.	Autoklaavi töölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
98.	Seebi juurdevedajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
99.	Seebilõikajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Poolsaapad kummitallaga	1 aasta
100.	Seebi stantsijad	Vahariidest põll	6 kuud
		Kummikäisekaitsmed	—
		Kummikindad	6 kuud
101.	Seebi ladujad kastidesse	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Presentkäisekaitsmed	—
102.	Pakkijad	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
103.	Vedelseebi äravalajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Poolsaapad kummitallaga	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
104.	Segajad, seebilaastude värvijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
105.	Kuivatajad, valtsijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
106.	Seebirullide valmistajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Tihedast riidest kindad	3 kuud
	19. PESUPULBRI, SEEBIPASTA JA TŠISTOLIINI TOOTMINE		
109.	Segajad, soodatöölised, jahvatajad, kaalujad-pakkijad, liiva kuivatajad ja sõelujad	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
110.	Kastide kokkulööjad, pakkijad, trafareti maalijad, pakkide valmistajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
	20. PARFÜMEERIA- JA KOSMEETIKATÖÖSTUS		
111.	Puudrimeistrid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
112.	Puudri kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Present-tuhvlid	1 aasta
		Respiraator	—
113.	Kreemitegijad, lõhnaõli kaalujad-pakkijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Vahariidest käisekaitsmed	—
114.	Lõhnaõli filtrijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest rinnakaitse	1 aasta
115.	Glütseriinitöölised ja nende abid, vaseliinitöölised aparaadil	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Puuvillane müts	1 aasta
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
		Katelde puhastamisel:	
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
116.	Rafineeerimistsehhi aparaaditöölised	Valge kittel	1 aasta
		Rinnakaitse vahariidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Valge müts	—
117.	Nõudepesijad	Gummeeritud põll	1 aasta
118.	Laialivalajad	Poolsaapad kummitallaga	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
119.	Lõhnaõlipudelite lihvijad, voolijad	Presentpõll	1 aasta
121.	Hülsside lõikajad	Kindad tihedast riidest	6 kuud
122.	Purkide sortijad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kummisõrmetuped	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	21. SANITAARIA- JA HÜGIEENIAINETE TOOTMINE		
	Antimool, desodoraatorid, naftaliin, prussakate hävitajad, antikopliin, lastepuuder		
123.	Tooraine purustajad, segu sulatajad, sissepuistajad, ladujad, kaalujad-pakkijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
	KLEEPUV KÄRBSEPABER		
124.	Massi koostajad ja keetjad, abitöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
125.	Stantsijad ja paberilõikajad, paberi määrijad	Gummeeritud põll	1 aasta
	VEDEL LUTIKAHÄVITAJA		
126.	Aparaaditöölised, laialivalajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
127.	Korkijad, tõrvajad, etikettijad, kleepijad, pakkijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	6 kuud
	24. RATTAMÄÄRDE TOOTMINE		
131.	Keetjad, lubjatajad, äravalajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
132.	Korkijad, aamisepad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Present käisekaitsmed . . .	1 kuu
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	25. SAAPAMÄÄRDE, SUUSAMÄÄRDE, PÜSSIÕLI TOOTMINE		
133.	Keetjad ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikalossid	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
134.	Läbihõõrujad, talgi kuivatajad, katjad, etikettide kleepiad, kaalujad-pakkijad, filtrijad, laialivalajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
135.	Lõikajad, sorteerijad, pakkijad, kaalujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
136.	Purkide pesijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikalossid	Valvek.
	26. KITI TOOTMINE		
137.	Kriidi jahvatajad ja läbisõelujad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
138.	Sõtkujad, pakkijad, trafareti maalijad, kaalujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	27. POONIMISVAHA TOOTMINE		
139.	Keetjad, laadijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
140.	Laialivalajad, purkide läbihõõrujad, etikettide kleepijad, korkijad ja pakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vateeritud kuub	2 aastat
	28. MÄÄRDEÕLIDE TOOTMINE		
141.	Keetjad ja abitöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	29. KEEMILINE PUHASTUS JA VÄRVIMISTÖÖKOJAD		
142.	Värvijad ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	Valvek.
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
143.	Esemete pressijad, kuivatajad, puhastajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
144.	Plekkide kõrvaldajad, töölised apretuurimasina juures, apretuurijad, plisseerijad, märgistajad, vastuvõtjad, üleandjad, toestajad, sortijad, komplekteerijad, kokkuõmblejad, kontrolörid, triikijad, dekateerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
145.	Seebiosakonna töölised, valtside ja harjade pesijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
		Kummisaapad	Valvek.
146.	Värvi- ja apretuurikeetjad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
147.	Raamitöölised, viimistlejad	Puuvillane põll	1 aasta
148.	Töölised srelnal	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vilttuhvlid	6 kuud
149.	Vaipade kloppijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
	30. VEDELA JA TABLETTIDES TINDI TOOTMINE		
150.	Segu koostajad, sõtkujad ja nende abid, jahvatajad, läbisõelujad, tablettide valmistajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
151.	Kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
152.	Keetjad, laialivalajad, korkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	Valvek.
		Kummikalossid	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
153.	Etikettijad, nippijad, kleepijad, juurdekandjad, pakkijad, kuivatajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	50. DEKSTRIINI TOOTMINE		
197.	Aparaaditöölised, sõelujad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
	52. PUIDUSÕE KAALUMINE-PAKKIMINE		
203.	Kaalujad-pakkijad ja koristajad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Töökindad tihedast riidest .	2 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Respiraator	—
	53. RIIDEVÄRVIDE KAALUMINE-PAKKIMINE		
204.	Trumlitöölised	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
205.	Väljaandjad, kaalujad-pakkijad	Presentkindad	3 kuud
		Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
206.	Jahvatajad	Respiraator	—
207.	Laborandid	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
	55. KUMMITALDADE JA TEHNILISTE KUMMIPLAATIDE TOOTMINE		
210.	Töölised kummi termopaisutamise juures ja tõrvapaake teenindavad lukksepad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
211.	Lõigete sortijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
212.	Plaatide ja detailide jahutajad	Kummisaapad	Valvek.
213.	Kalandeerijad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
214.	Pressvormide ja raamide puhastajad	Põll tihedast riidest	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. NAHA TOOTMINE		
	Toornahkade algtöötlus		
1.	Komplekteerijad, vedajad, pallide pakkijad ja lahtipakkijad, markeerijad, tembeldajad, abitöölised, pakkijad, sortijad, tooraine töölised, kaalujad, laohoidjad, vastuvõtjad, lugejad, toornahkade transportijad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Viltsaapad kalossidega	2 aastat
		Presentkindad	3 kuud
2.	Soolajad, lihaärastajad, puhastajad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Presentülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Viltsaapad kalossidega	2 aastat
		Nahkkindad	4 kuud
3.	Rasvasulatajad, tisleriliimi keetjad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
4.	Seanahalt rasva hööveldajad, mahavõtjad, koristajad	Presentülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Nahkkindad	4 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
5.	Jäätmete ja utiili koristajad, askolisaatorid, nahatööstuse ettevõtete tsehhide desinfektorid	Presentülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
6.	Nahatööstuse ettevõtete koristajad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
7.	Nahatööstuse ettevõtete veterinaar-personal	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	1 aasta
	Leotamis-lubja- ning villapesemise jaoskonnad		
8.	Tooraine laost kohaletoimetajad leotamistsehhis; sortijad, äärelõikajad, laialilaotajad, lugejad, kaalujad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
9.	Veesoojendajad leotamistõrtes, trumlites, vannides ja basseinides	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
10.	Tooraine leotajad, laadijad ja väljalaadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
11.	Tooraine korrastajad peale leotamist, nahkade tembeldajad, etteandjad masinate ja poomide juurde	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
12.	Lihaärastajad masinail ja käsitsi	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
13.	Lubjavedelike ja määrde valmistajad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
14.	Lubjakustutajad aukudes ja Mikk'i aparaatides, väävlisnaatriumi keetjad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
15.	Tooraine sissemäärijad masinail ja käsitsi	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Gummeeritud põlvekaitsmed	4 kuud
		Gummeeritud käisekaitsmed	—
16.	Karva käsitsi mahavõtjad (peale sissemäärimist)	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Gummeeritud käisekaitsmed	—
17.	Karva ja harjaste mahaajajad, poomidel korrastajad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Gummeeritud kindad	2 kuud
18.	Harjaste mahavõtjad enne sissemäärimist	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
19.	Lupjajad, lupjamistõrte, vannide ja trumlite laadijad ja väljalaadijad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
20.	Karva mahaajamiseks peale lupjamist masinate või poomide juurde kandjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
21.	Mälvi ärastajad masinail, välispinna puhastajad ja fassongijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
22.	Mälvi kantijad ja äärte lõikajad peale ärastamist masinatel, mälvi kandjad masinate ja trumlite juures, laadijad ja väljalaadijad trumlites ja vannides pesemisel, masinatel mälvi laustajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Kummikindad mälvi masinatel saagijate jaoks . . .	Valvek.
23.	Mälvi sortijad, tembeldajad, lugejad ja kaalujad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
24.	Laadijad ja väljalaadijad trumlites ja vannides lubja ärastamise ja pehmendamise juures, mälvi fassongijad peale lubja ärastamist ja pehmendamist	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
25.	Leotamis- ja lupjamisjaoskonna kontrolörid ja praakijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
26.	Liimiliha vedajad lihaärastamismasinate ja poomide juurest	Vateeritud kuub	2 aastat
		Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
27.	Leotamis- ja lupjamistõrte puhastajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitsevöö	—
		Kaitseprillid	—
28.	Karvade vedajad karva-ajamise masinate ja pakkude juurest	Vateeritud kuub	2 aastat
		Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
29.	Hapete ja leeliste laialivedajad ja kandjad	Ülikond kalevist	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
30.	Karva sortijad värvi järgi	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
31.	Masinatel karva pesijad	Kummikindad	6 kuud
		Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
32.	Karvapressijad	Presentkindad	4 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
33.	Karva konserveerijad ja vedajad	Presentkindad	4 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Nahksaapad	1 aasta
34.	Märja karva koristajad	Presentkindad	3 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
35.	Leotamis- ja lupjamistsehhide abitöölised	Presentkindad	3 kuud
		Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
36.	Karva ja harjaste kuivatajad, üleandjad ja pakkijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
	Kroomnaha tootmise parkimisjaoskonnad		
37.	Ekstraktikeetjad	Villane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
38.	Parkijad, laadijad ja väljalaadijad, pikeldajad, trumlite üleviijad vastukäigule, nahkade vedajad ja kandjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
39.	Parkimisnõude pesijad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
40.	Rohelise ja värvitud kauba masinatel plateerimine	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
41.	Rohelise kauba hööveldajad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
	Taimparkimise jaoskonnad		
42.	Mälvi ülevalajad trumlites või vannides	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
43.	Kõite sortijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
44.	Nahkade üleviijad käsitsi	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
45.	Parkimissegu koostajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
46.	Parkimisjäätmete keetjad	Presentpõll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
47.	Trumlites parkijad ja pikeldajad, trumlite üleviijad vastaskäigule, trumlitest ja tõrtest nahkade laadijad ja väljalaadijad, nahkade kandjad ja vedajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
48.	Puukoore purustajad ja lõikajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Poolsaapad puutallaga	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
49.	Puukoore vedajad ja kandjad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Presentpõll	1 aasta
50.	Ekstrakti koostajad ja difuusoril töötajad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
51.	Nahkade sortijad järelparkimiseks	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
52.	Nahkade redutseerijad ja pesijad trumlites peale parkimist	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
53.	Parkimisnõude puhastajad	Puuvillane ülikond	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
	Taim-parkimise ja kroomnaha tootmise värvimis-rasvatamis- ja viimistlemisjaoskonnad		
54.	Neutraliseerijad, värvijad, rasvatajad, emulsioonide valmistajad, trumlite laadijad ja väljalaadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
55.	Nahkade silutajad-plateerijad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
56.	Nahkade leotajad ja ümberladujad	Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
57.	Vineerile kleepijad ja lahtivõtjad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
58.	Vineeri pesijad ja nahkade mahavõtjad raamidelt ja vineerilt	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
59.	Läike valmistajad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
60.	Poleerijad ning kruntijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
61.	Koloristid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
62.	Krupoonile templi sissepõletajad	Presentpõll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
63.	Nahkade pleegitajad ja happevannide ettevalmistajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
64.	Märja kauba hööveldajad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
65.	Leotamis- ja lupjamis-, parkimis- ja värvimistsehhide valvelukksepad	Puuvillane tööülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
66.	Nahkade kätteandjad-transportijad	Presentpõll	1 aasta
		Puuvillased töökindad	2 kuud
	2. JALATSITE TOOTMINE		
67.	Nahakaupade ja naha asendajate sortijad, granitooli ettevalmistajad stantsimiseks	Puuvillane põll	1 aasta
68.	Juurdelõikajad, kauba ja toodete kätteandjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Vahariidest käisekaitsmed	—
69.	Saapasäärte pöörajad ja tagasipöörajad	Põll tihedast riidest, rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahkkindad	6 kuud
		Nahkpõlvekaitsmed	6 kuud
70.	Motoristid ja tsvikkijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest	—
71.	Saapakappide ja -ninade äärtelõikajad	Käisekaitsmed vahariidest	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
72.	Pealetõmbajad, venitajad, kloppijad, tikutajad, talla pealepanijad, ladujad, saapakontsade allalööjad	Põll tihedast riidest, rinnakaitsmega	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Nahkpõlvekaitsmed masinal pingule tõmbajate jaoks .	6 kuud
73.	Topeldajad ja rantijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Peopesakaitsmed nahast . .	—
74.	Kruvijad ja läbiõmblejad	Puuvillane kittel	1 aasta
75.	Määrijad, nöörijad, plokkide sissepanijad	Rinnakaitsmega tihedast riidest põll	1 aasta
76.	Termostaadi- ja pressitöölised	Kombineeritud kindad (kuumade presside juures) . .	4 kuud
		Kummikindad (töötamisel lahustajatega	Valvek.
77.	Niidi immutajad pigiga, rasvatatud ning läbikeedetud niidi pealekerijad	Rinnakaitsmega põll tihedast riidest	1 aasta
78.	Jalatsite vahetäidise panijad, pigiga määrijad	Rinnakaitsmega tihedast riidest põll	1 aasta
		Käisekaitsmed tihedast riidest	—
79.	Saapakappide sissekleepijad, pinsoli kinnilööjad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
80.	Kloppijad	Nahkkindad	6 kuud
		Nahkrinnakaitse	6 kuud
81.	Teksi ja klambrite väljatõmbajad	Puuvillane põll	1 aasta
82.	Freesijad, klaasijad, klaaspaberiga lihvijad, sasijad ja pimssijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
83.	Lõike tallaääre poleerijad kuumal viisil	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Nahkkindad	6 kuud
84.	Töölised harjadel; kapi kinnitõmbamise ääre ja sisetõmbluse ääre lõikajad	Tihedast riidest rinnakaitsmega põll	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
85.	Liistudelt käsitsi mahavõtjad	Põll tihedast riidest . . .	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	4 kuud
		Nahkrinnakaitse	6 kuud
86.	Apretuurijad, pealsete ja tallarantide värvijad, pritsijad	Tihedast riidest rinnakaitsmega põll	1 aasta
		Kummikindad (lahustajatega töötamisel)	Valvek.
		Presentkäisekaitsmed . . .	—
87.	Liimiga, tsemendiga, stabiliiniga ja lahustajatega töötajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
		Kummikindad (lahustajatega töötamisel)	Valvek.
88.	Saapasäärte, taldade, pinsolite, kappide niisutajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
89.	Töölised jalatsite individuaalõmblemise ja remondi alal	Puuvillane põll	6 kuud
90.	Jäätmete pressijad ja pakkijad, nahaäärte ja tükkide sortijad ning raiujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
91.	Stantsimis-pakkude hööveldajad, puukoore lõhestajad ning lõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
92.	Puukoore leotajad ja tsehhidesse kandjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Kummikalossid	1 aasta
93.	Töölised lahustajate valmistamise ja vastuvõtmise alal	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kummikalossid	1 aasta
		Kaitseprillid	—
94.	Abitöölised	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
95.	Pressijad jalatsite õmblemisel kuuma vulkaniseerimise meetodil	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Nahkkindad	6 kuud
	3. VILT-JALATSITE TOOTMINE		
96.	Viltsuka kuumas vees leotajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
		Kummikindad	6 kuud
97.	Viltsuka tsvikkijad peale leotamist	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	4 kuud
98.	Botiku talla kinnivenitajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	4 kuud
99.	Vildi puhastajad käsitsi ja masinal, aniliinvärvidega suka joonestajad	Puuvillane kittel	1 aasta
100.	Lõiketalla ja kontsade leotajad, sukakanna lõikajad, suka lahtiharutajad ja pöörajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
	4. SADULSEPATÖÖSTUS		
	Valgepargitsehhid		
101.	Naha leotajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
102.	Naha rullijad	Puuvillased püksid	1 aasta
		Vahariidest põlvekaitsmed .	6 kuud
103.	Rihmade värvijad, ladujad ja pleegitajad, rinnuste punujad	Põll tihedast riidest	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	Lahtilõikamis- ja taimpargitsehhid		
104.	Viltide ja nahkade laialilaotajad ja rihmadeks lõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
105.	Vildi kleepijad	Puuvillane põll	1 aasta
106.	Hööveldajad	Rinnakaitsmega tihedast riidest põll	1 aasta
107.	Niidi keetjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
108.	Trossi- ja köiesidujad	Püksid tihedast riidest . . .	6 kuud
109.	Sadulakere jaoks kolmnurkse plaadi kivil koorijad	Kaitseprillid	—
110.	Sadularübi valmistajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
111.	Rangide ja sedelgate valmistajad, istekohtade kokkupanijad ja kinnitõmbajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Puuvillased käisekaitsmed .	—
112.	Sadulsepad, masinistid ja valjastel sõlmede sidujad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Puuvillased käisekaitsmed .	—
113.	Toodete rasvatajad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Puuvillased käisekaitsmed .	—
114.	Värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
	7. PEHME NAHA ASEAINETE TOOTMINE		
143.	Mastiksi segajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
144.	Mastiksi plekk-nõude puhastajad, vulkaniseerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
145.	Kruntijad, dubleerijad ja eelkruntijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
146.	Lakkide ja värvide valmistajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
147.	Seemisnaha puhastajad, pritsijad, klaaspaberiga lihvijad, abitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
	8. PORTFELLIDE, KOHVRITE, KÄEKOTTIDE, RAHATASKUTE JA MUU NAHKPUDUKAUBA TOOTMINE		
148.	Pealemäärijad ja pealekleepijad	Puuvillane põll	1 aasta
149.	Värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
150.	Valmistoodete pesijad ja viimistlejad	Põll tihedast riidest	1 aasta
151.	Juurdelõikajad	Kummikindad	Valvek.
152.	Hööveldajad, klaaspaberiga lihvijad, tekstiili, dermatiini ja granitooli juurdelõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Puuvillane kittel	1 aasta
153.	Käekottide käepidemete punujad ja nende õmblejad, neetijad, märgistajad, furnituuri sissepanijad, joonitajad, puhastajad	Puuvillane põll	1 aasta
154.	Nahalõigete sortijad	Puuvillane kittel	1 aasta
155.	Pahteldajad, kastide puhastajad kohvrite ja ranitsate jaoks, polsterdajad, nurkade ja manuste kinnitajad, kohvrite kokkumonteerijad	Puuvillane põll	1 aasta
156.	Kohvrite ja käekottide kleepijad, fiibrilõikajad, stantsijad, fiibrist käepidemete puhastajad	Puuvillane kittel	1 aasta
	9. GLASSEE- JA SEEMISKINNASTE TOOTMINE		
157.	Kinnaste, viklite ja manuste juurdelõikajad, pressidel väljalõikajad, nahkvoodri juurdelõikajad, masinistid	Puuvillane kittel	1 aasta
158.	Korrigeerijad, otsaõmblejad, kinniste panijad, venitajad	Puuvillane põll	1 aasta
	10. LAKK- JA NAHKVÖÖDE, -RIHMADE JA TUBAKÄKOTTIDE TOOTMINE		
159.	Juurdelõikajad, pealekleepijad, joonistajad, värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
160.	Valmisseadjad, joonitajad, kokkupanijad, neetijad, tembeldajad, pakkijad	Puuvillane põll	1 aasta
	11. JALGRATTASADULATE JA -KOTTIDE TOOTMINE		
161	Juuurdelõikajad	Puuvillane põll	1 aasta
162.	Kleepijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Puuvillased käisekaitsmed .	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	12. JALATSITE REMONT		
163.	Käsitsi ja masinatel töötavad kingsepad, viltsaabaste õmblejad	Puuvillane kittel	1 aasta
164.	Meistrid ja vastuvõtjad	Puuvillane kittel	1 aasta
	13. LIIMI TOOTMINE		
165.	Liimiliha lupjajad	Presentülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
166.	Keedutõrte puhastajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Respiraator	—
167.	Liimilõikajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
168.	Toorliimi laialilaotajad, mahavõtjad ja sortijad	Presentpõll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	—
169.	Liimiliha allapanijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
170.	Liimiliha lõikajad	Presentpõll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
171.	Liimiliha pesijad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
172.	Liimikeetjad ja vaakuumaparaadi töölised	Presentpõll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
173.	Pesukünade puhastajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
174.	Pesemisjaoskondade abitöölised	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	4 kuud
175.	Leeliste kätteandjad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
176.	Liimi valajad vormidesse	Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
177.	Jahutustöölised	Presentpõll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
178.	Rasvasulatajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—

XI. LAMBANAHA-, KASUKA- JA KARUSNAHATÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. LAMBANAHA JA KASUKA TOOTMINE		
1.	Tooraine sortijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
2.	Leotajad, laadijad ja väljalaadijad, leotamistõrte puhastajad, jäätmete koristajad, leotamis- ja pesemistrumli töölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
3.	Nahkade korrastajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
4.	Liha ärastajad, karvaraiujad masinal	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahksaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
5.	Pikeldajad, hapendajad ja rasvatustajad, täitjad, valajad, sortijad, laotajad, segude valmistajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
6.	Kontrolörid ja praakerid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
7.	Lambanahkade rasvatustajad	Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
8.	Nahkade määrijad rasva kõrvaldamisel	Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	4 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
9.	Leotajad, rasvatajad	Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
10.	Parkijad, trumlites, tõrtes ja käsitsi värvijad (laadijad, väljalaadijad, ülevalajad, sortijad, laotajad)	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
11.	Segude valmistajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
12.	Nahkade puhastajad ja takja väljakloppijad	Presentülikond	1 aasta
		Nahksaapad	1 aasta
		Presentkindad	4 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
13.	Trumlitöölised kuivade lambanahkade väänamisel umb- ja võretrumlites, pehmeks sõtkujad, lihvijad, kraasijad, hööveldajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
14.	Märgade tsehhide abitöölised	Gummeeritud põll	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
	2. KARUSNAHA TOOTMINE		
	Tooraine laod		
15.	Sortijad, lugejad, lahtiharutajad, tembeldajad, väljamõõtjad, puhastajad, rühmitajad, soolajad, šifreerijad, jaotajad värvi ja kilepoole järgi, pakkijad, laadujad, vastuvõtjad, kontrolörid; askolisaatorid ja abitöölised	Vateeritud ülikond *	2 aastat
		Tööülikond tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Viltsaapad kalossidega . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Gummeeritud põll	6 kuud
	Toornaha tootmine Lihaärastamisjaoskonnad		
16.	Leotajad (tõrte ja trumlite laadimine ja väljalaadimine)	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
17.	Lihaärastamisjaoskonna äärtelõikajad, lahtiharutajad ja abitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
18.	Lihaärastajad masinatel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
19.	Lihaärastajad ketastel, šaabritel ja nugadel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Kummipastlad	6 kuud
20.	Toorkauba kinniõmblejad	Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
21.	Tembeldajad, praakijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
	Aniliini- ja kastmisjaoskonnad		
28.	Kastjad, rasvatajad-soolajad, värvijad, trafareti maalijad, abitöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	4 kuud
29.	Lugejad, üleandjad ja sortijad	Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
30.	Värvimisjaoskonna kuivatajad ja värvitud kauba kättetoojad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
31.	Värvitud kauba kloppijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
	Sorteerimisjaoskonnad		
32.	Ebemete ja toorkarusnaha kinniõmblejad, käsitsi kraasijad ja viimistlemise jaoskonna töölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
	3. KÖÖSNERI-, ÕMBLUS- JA MÜTSITÖÖSTUS		
33.	Naha leotajad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud

XII. JALATSIVANUTAMIS- JA VILDITÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
1.	Villa vastuvõtjad, sortijad, kandjad ja segajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
2.	Villa pesijad ja väänajad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
3.	Ropsijad, kraasijad, laotajad-käärijad, kraasimismasinate puhastajad, kaltsude üleraputajad ja hakkijad, masinatel villa kraasijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
4.	Purukshõõrujad, vanutajad, vitrioolijad, vildi käsitsi vanutajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
5.	Kuivatajad, laotöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Põll tihedast riidest	1 aasta
6.	Saabaste liistule tõmbajad, korrastajad, venitajad	Kummisaapad	Valvek.
		Kummikindad	Valvek.
7.	Lahtiharutajad, äärte lõikajad, tembeldajad, praakijad, udemete lõikajad, värvijad, pimssijad, puhastajad	Puuvillane põll	6 kuud
8.	Pakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
9.	Vildi masinal vanutajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
10.	Keetmiskatelde töölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
11.	Meistrid ja brigadirid	Puuvillane ülikond	1 aasta
	8. APARAADI-KETRUS-OSAKOND		
36.	Aparaatide puhastajad . . .	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Kaitseprillid	—
	9. KUDUMISTÖÖSTUS		
37.	Soaparandajad, tõrvajad	Rinnakaitsmega põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
38.	Tööpinkide puhastajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
39.	Kanga lihtijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
40.	Kudedega kastide kandjad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. DEKATEERIMIS-TSEHHID		
1.	Aurutajad	Põll tihedast riidest . . .	1 aasta
2.	Dekateerijad ja trumlitööli-sed	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
	2. ÕMBLUSTSEHHID		
3.	Triikijad	Puuvillane põll	6 kuud
4.	Riide immutajad	Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
5.	Nööpide töötlejad formaliini-ga	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
6.	Utiil-tooraine sortijad ja pre-sendi ja utiili õmblejad	Puuvillane kittel	1 aasta
7.	Keemilise rõivastise käsitsi töötlejad	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
	3. UTIIILI ÜMBERTÖÖTA-MISE TSEHHID		
8.	Kaltsude, lõigete, makulatuu-ri ja lühikese kiu sortijad, lühikese kiu raputajad, rop-sijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
9.	Drešeerijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
10.	Tooaine ja likviidi kandjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
11.	Kastidest väljariisujad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
12.	Vanakraami pesijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
13.	Pressijad	Rinnakaitsmega põll tihedast riidest	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
14.	Kaltsude pressijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
15.	Traadi parandajad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	4. SALLIDE, KAELASIDEMETE, RINNAHOIDJATE, PAELTE JA MUUDE RAHVATARBE-ESEMETE TOOTMINE		
16.	Puhastajad	Presentkindad	3 kuud
17.	Paelte värvijad ja kuivatajad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
18.	Triikijad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
19.	Värvide koostajad riidele trükkimiseks	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Respiraator	—

XV. TRIKOTAAŽITÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. KUDUMISTSEHHID		
1.	Nõelte ülevalajad ja puhastajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
	2. VÄRVIMIS-, PLEEGITAMIS- JA VIIMISTLEMISTSEHHID		
2.	Kloorisegude koostajad, kes sulatavad kloorlupja	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kloori gaasimask	—
		Kaitseprillid	—
3.	Kloorisegu kandjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kloori gaasimask	—
		Kummisaapad	1 aasta
4.	Kauba leelistajad ja keetjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
5.	Leelistamiskatelde täitjad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Eriõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
6.	Pleegitajad ja happega töötlejad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
7.	Värvijad, pesijad, keetjad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
8.	Kuivade värvide kaalujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
9.	Leelise lahustajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
10.	Töölised, kes tegutsevad hapete valamisel reservuaaridesse	Ülikond kalevist	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
11.	Märgade kaupade, materjali ja värvide vedajad	Vahariidest põll	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
12.	Värvimis- ja pleegitamistööstuse lukksepad, sadulsepad, puusepad, veevärgitöölised	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
13.	Värvimistsehhi meistriabid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummipastlad	1 aasta
14.	Mersseriseerijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
15.	Märja kauba lugejad	Vahariidest põll	1 aasta
16.	Kuivatusaparaadi masinistid	Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
		Puuvillane pooltööülikond* .	1 aasta
17.	Karestajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
18.	Märja kauba kuivaksväänajad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
19.	Villakraasimismasinate teritajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
		Kaitseprillid	—
20.	Jämedast villast sukkade vormijad	Puuvillane põll	1 aasta
21.	Kinnaste vanutajad	Põll tihedast riidest . . .	1 aasta
		Kummipastlad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	3. MITMESUGUSED KUTSEALAD TRIKOTAAŽI TOOTMISE ALAL		
22.	Viskooside õlitajad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
23.	Kõigi osakondade meistrid ja nende abid, kauba kohalevedajad	Puuvillane kuub	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
24.	Poolide lihvijad	Kaitseprillid	—
25.	Nõudepesijad värvimisosakonna laboratooriumis	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud

XVI. PUDUKAUBA TOOTMINE

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	2. GALALIIDIST JA SARVEST NÖÖPIDE TOOTMINE		
9.	Lõikajad, teritajad, fassongide lõikajad, puurijad, sortijad, pealeõmblejad, markeerijad ja pakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
10.	Poleerijad ja trummeldajad	Puuvillane kittel	6 kuud
	3. LUUST NÖÖPIDE TOOTMINE		
11.	Kontide väljalaadijad, kontide ja nööpide sortijad, kontide saagijad, keetjad ja pleegitajad	Puuvillane kittel	1 aasta
	4. METALLIST JA LINASEST RIIDEST NÖÖPIDE TOOTMINE		
12.	Nööpide stantsijad, lõikajad ja värvijad	Puuvillane põll	1 aasta
13.	Nööpide sortijad	Käisekaitsmed	6 kuud
14.	Nööpide viimistlejad	Puuvillane põll	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	7. PEEGLITE TOOTMINE		
24.	Klaasilihvijad seibidel; poleerijad märjal viisil; katjad; peitsijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
25.	Peeglite monteerijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Puuvillased käisekaitsmed .	6 kuud
26.	Materjali juurdelõikajad, kleepijad, kantijad, kartongi painutajad, stantsijad, riide gofreerijad, pealistajad, värvijad, määrijad	Puuvillane kittel	1 aasta
	8. PUUST PUDUKAUBA JA HARJADE TOOTMINE		
27.	Harjapakkude puurijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
28.	Pintslimeistrid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
29.	Kokkupanijad, harjasepad, vaigul harjasteistutajad, kinninaelutajad, jõhvi äralõikajad, lakkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
30.	Õmblejad, käsiluudade sidujad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
	9. ELEKTRITASKULAMPIDE TOOTMINE		
31.	Massi segajad elektripatareide jaoks	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
32.	Massi pressijad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
33.	Sidujad ja täitjad	Puuvillane kittel	1 aasta
34.	Elektrimärgistajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
35.	Parafineerijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
36.	Pasta keetjad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
37.	Patareide ülevalajad pigiga	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
38.	Kleepijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
39.	Tsingi lõikajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	10. TRESSPAELA KUDUMISE TÖÖSTUS		
40.	Kõik selles tootmises tegutsevad töölised	Puuvillane põll	1 aasta

XVIII. POLÜGRAAFIATÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	8. KÕITMIS- JA BROŠEERIMISTSEHHID		
53.	Kõitjad	Puuvillane põll	1 aasta
54.	Pealepanijad ja tõstjad sortimismasinatel	Puuvillane barett või rätt .	1 aasta
55.	Masinal valtsijad	Puuvillane barett või rätt .	1 aasta
56.	Määrijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
57.	Käsitsi ja masinal nummerdajad ja tähestiku märgistajad	Puuvillane põll	1 aasta
58.	Masinanugade teritajad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kaitseprillid	—
59.	Masinal lõikajad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	6 kuud
60.	Brošeerijad, vahestajad, kleepijad, liimiga töötajad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
61.	Käsitsi ja mehaanilistel pressidel kuldajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
62.	Kardlõnga puhastajad ja valtsiga värvide peale hõõrujad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Puuvillane mütsike või barett	1 aasta
63.	Kuuma liimi kandjad	Presentpõll	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
64.	Liimikeetjad:		
	a) liimi keetmine	Vahariidest põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
	b) happeliste ja teiste komplitseeritud liimide keetmine	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
65.	Masinal lineerijad ja vastuvõtjad	Puuvillane kittel	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	14. KARTONAAŽI JA PABERIKOTTIDE TOOTMINE		
90.	Vaseliiniga määritud kartongiga töötajad	Vahariidest põll	1 aasta
91.	Kleepijad	Puuvillane põll	1 aasta
	15. TEMPLI- JA GRAVEERIMISTÖÖSTUS		
95.	Ladujad	Puuvillane kittel	1 aasta
96.	Vulkaniseerijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
97.	Puutreialid	Korrigeerijad prillid	—

XX. KULTUURTARVETE TÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. KANTSELEI- JA KOOLITARVETE TOOTMINE		
1.	Lakkijad, poleerijad, värvijad viimistlejad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
2.	Selle tootmise muud töölised	Puuvillane põll	6 kuud
	4. MÄNGUASJADE TOOTMINE		
	Metallist mänguasjad		
14.	Raua ja konservipurkide valijad ja sortijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Puuvillased, tihedast riidest käisekaitsmed	6 kuud
15.	Värvijad, puhastajad, kokkupanijad, mehhanismide asetajad, kummi lõikajad, kleepijad, traadi raiujad, pressijad ja stantsijad	Puuvillane põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	Puust mänguasjad		
16.	Mänguasjade kokkupanijad, puusse põletajad, korvipunujad, puunikerdajad, stantsijad, kruntijad, maalrid, vahatajad, lakkijad, kastjad, täisjoonistajad, aurutajad, painutajad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kummikalossid (aurutajaile)	6 kuud
17.	Klaaspaberiga puhastajad, lihvijad ja trummeldajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
18.	Saanide rautajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	Pehmed ja mastiksist mänguasjad		
19.	Lappide sortijad ja juurdelõikajad, väljalõikajad, pöörajad, jalatsite valmistajad, kleepijad, õmblejad, stantsijad ja triikijad	Puuvillane põll	6 kuud
20.	Pesunaised, tärgeldajad, mastiksi keetjad, vormijad, stantsijad ja triikijad, paberi sõtkujad ja keetjad, valtsijad, läbihõõrujad, ettevalmistajad, pesijad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid (märjal tööl)	Valvek.
21.	Pihustajad, lihvijad, poleerijad, kirjuks maalijad, värvijad, köösnerid, pahteldajad, õmblejad, nukujuuksurid, parukate kleepijad, juuste värvijad	Puuvillane kittel	1 aasta
22.	Lina ja viskoosi kraasijad, sõelujad, nukkude täistoppijad, juuste ropsijad ja sortijad	Puuvillane põll	1 aasta
23.	Pakkijad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	Vatist mänguasjad		
24.	Otsa panijad, ettevalmistajad, kokkupanijad, kujundajad, põletajad, traadi raiujad, stantsijad, raamistiku tegijad, joonistajad	Puuvillane kittel	6 kuud
25.	Tolmutajad, ülepuistajad, värvijad, immutajad	Puuvillane kittel	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	Kartonaažist mänguasjad		
26.	Sortijad, lõikajad, kokkupanijad, pealemäärijad, kleepijad, stantsijad, kantijad ja vormijad	Puuvillane põll	6 kuud
	Pallide valmistamine		
27.	Augu ja õhukummi kleepijad, õhukummi täispuhujad ja kinnitõmbajad	Puuvillane põll	6 kuud
	Doomino ja loto valmistamine		
29.	Luusaagijad, lihvijad, poleerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
30.	Puurijad, pressijad, värvijad, kleepijad, komplekteerijad	Kaitseprillid	—
		Puuvillane põll	6 kuud
31.	Segu valmistajad, kaalujad, läbisõelujad, puhastajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	Sildimaalimine		
38.	Klaasi juurdekandjad ja lõikajad	Puuvillane põll	6 kuud
39.	Sildimaalrid	Presentkindad	3 kuud
40.	Siltide ülespanijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	Teaduslik-näitlike abinõude tootmine		
41.	Kõik selles tootmises tegutsevad töölised	Puuvillane põll	6 kuud
	7. VIHMA- JA LAMBIVARJUDE TOOTMINE		
48.	Stantsijad, automaaditöölised, lukksepad, tööpingitöölised, teritajad, lihvijad, klaaspaberiga puhastajad, juurdelõikajad, õmblejad-motoristid, käsitsi õmblejad, lambivarjude täisjoonistajad-kunstnikud	Puuvillane kittel	1 aasta
49.	Põletajad	Tihedast riidest rinnakaitsmega põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
50.	Kokkuneetijad, kleepijad	Tihedast riidest põll rinnakaitsmega	1 aasta

Jrk. nr	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
51.	Lakkijad, kuivatajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
52.	Traadilõikajad, valtsijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 aasta
53.	Gagaadi lahtilõikajad	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikalossid	1 aasta
55.	Painutajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
56.	Vihmavarju karkasside kokkupanijad, triikijad	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
57.	Värvijad	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
		Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
58.	Karkasside pealekerijad ja tupsude sidujad	Kergest riidest kittel rinnakaitsmega	1 aasta
	8. KELLASEPA- JA JUVELIIRITÖÖSTUS		
59.	Kellasepad, juveliirid, graveerijad, žetoonimeistrid	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
	9. RIIDE TÄISJOONISTAMINE, MATERJALIL MUSTRI TRÜKKIMINE		
60.	Kunstnikud, joonistajad, värvi- ning jooniste trükkijad, trafareti maalijad, kontuurijoonistajad	Puuvillane kittel	1 aasta
61.	Värvide koostajad riidele trükkimiseks	Puuvillane kittel	1 aasta
		Respiraator	—

XXI. METSA-, PUIDUTÖÖTLEMIS- JA METSAKEEMIATÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. METSA ÜLESTÖÖTAMINE		
1.	Puuraiujad, metsamaterjali töötlejad, hobutranspordiga metsast tee äärde vedajad, laadijad ja mahalaadijad metsas algladudes ja puidu allalaskmisel	Nahksaapad	1 aasta
		Presentpoolmantel	3 aastat
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Presentkindad	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
2.	Laadijad lõppladudes ja metsabaasides	Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Õlakaitsmed	—
3.	Tahutud, lõhutud ja laastsortimentide metsas valmistajad (liipritahujad, tünnilaudade valmistajad jne.)	Poolsaapad puutallaga . .	6 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Võrk (tahujaile)	—
4.	Saeteritajad ja -murdjad ja käsitsi lauasaega saagijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad .	3 kuud
		Kaitseprillid	—
5.	Traktoristid, veoautode juhid, motovedurite motoristid ja haakijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Viltsaapad	2 aastat
		Poolkasukas	5 aastat
		Puuvillased kindad boiriidest voodriga	3 kuud
		Presentpoolmantel	Valvek.
6.	Gaasigeneraatoriga automasinate ja traktorite põletusainega varustajad	Puuvillane tööülikond* . .	1 aasta
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
7. ja 8.	Mootor-, kreis-, balanssiir- ja pendelsaagide, liipri- lõikajate ja puukoorimispinkide töölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Vateeritud kuub	3 aastat
		Kaitseprillid	—
	4. SÖEPÕLETAMINE		
21.	Söepõletajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad puutallaga .	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	6. SAE-, PUIDUTÖÖTLEMIS- JA MÖÖBLITÖÖSTUS		
31.	Basseinist palkide väljavõtjad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Nahksaapad	1 aasta
32.	Raamitöölised ja nende abid	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
33.	Seimerite ja muude lõikepinkide lõikajad, pinnuservade äratõmbajad, servade ja saepindade äraveol tegutsevad töölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
34.	Sortijad platsidel ja ladudes	Vateeritud kuub	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
35.	Palkide virnast mahaveeretajad, palkide laadijad ning vedajad, ladujad, saematerjali kandjad ja laadijad	Vateeritud kuub	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Õlakaitsmed . . .	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
36.	Saepurukandjad ja -vedajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
37.	Virnadesse ladujad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
38.	Pendel-, pedaal-, kreis-, lint- ja teiste lõhkilõikamise ja kokkuliitmise tööpinkide töölised	Puuvillased kindad peopesakaitsmega tihedast riidest .	2 kuud
		Puuvillased käisekaitsmed .	—
39.	Neljakülgsete hööveldamis-, rihvamis- ja rismustööpinkide töölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
40.	Freesijad, tapilõikajad ja kopeer- ning kettpeiteltööpinkide töölised	Puuvillased käisekaitsmed .	—
		Kaitseprillid	—
41.	Puutreialid	Kaitseprillid	—
42.	Liimimistööpinkide ja pressi-de töölised	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
43.	Vineerimistöölised kaseiinliimiga töötamisel	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
44.	Töölised — lakkide ja värvide koostajad ja pihustamisseadmete töölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikindad	3 kuud
45.	Peentoodete käsitsilihvijad	Puuvillased sõrmikud peopesakaitsmega tihedast riidest	—
46.	Kruntijad, värvijad, lakkijad, poleerijad, värnitsaga töötlejad, viimistlejad ja pahteldajad nitropahteldamisel	Rinnakaitsmega tihedast riidest põll	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
47.	Töölised leotamisaukude juures	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
48.	Painutajad-aurutajad	Puuvillane põll	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
49.	Jõhvikatkumis- ja ropsimismasinate töölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkkindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
50.	Vedrulõikajad ja kinnitajad	Nahkkindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
51.	Diivani polsterdajad ja tisleрid	Puuvillane põll	1 aasta
52.	Kuivatitöölised	Vateeritud kuub	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
53.	Võru painutajad, tünnilaudade valmistajad, puuraiujad, lõhkujad, tahujad	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
54.	Rehvide ja rataste painutajad, ratassepad, saani- ja vankritegijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
55.	Asfaltijad puutorude tootmisel	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
56.	Liimikeetjad	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
57.	Korvmööbli detailide valmistajad ja kokkupanijad, karkasside kokkupanijad ja mudelivalmistajad, raamistiku viimistlejad ja vitsade käsitsi lõhestajad; punujad, võrgutegijad, kinnilööjad, polsterdajad, ümberpunujad, kõrvetajad ja puusse põletajad	Puuvillane põll	6 kuud
58.	Vitsade pleegitajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
59.	Abitöölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	12. KORVIPUNUMINE		
102.	Vitsade valmistajad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
103.	Korvipunujad	Puuvillane põll	6 kuud
	14. LAASTU TOOTMINE		
105.	Laastude valmistamise töölised ja nende käealused	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
	17. UTMINE		
110.	Retortide laadijad ja väljalaadijad	Ülikond * tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
112.	Aparaaditöölised ja utjad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
113.	Pulbri aurutajad ja kuivatajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
114.	Filterpressidel filtrijad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kummipastlad	6 kuud
115.	Aparatuuri puhastajad	Tööülikond * jämedast villast	1 aasta
		Kummisaapad	Valvek.
		Töökindad nahast	6 kuud
		Respiraator	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
116.	Formaliinitöölised	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
117.	Keemiatoodete laialivalajad	Villane põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
		Kummisaapad	1 aasta
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Respiraator	—
118.	Lubjapiima segustajad ja tsentrifuugitöölised	Presentülikond	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
119.	Retortidest söe väljalaadijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
120.	Happega töötajad	Ülikond jämedast villast	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kaitseprillid	—
121.	Keemiliste nõude pesijad ja pakkijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
		Kummipastlad	6 kuud
		Respiraator	—
122.	Tõrva väljavalajad	Tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
123.	Jäätmete ja tuha äravedajad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
124.	Savisegustajad, retortide kinnimäärijad ja kustutuskastide võõpajad	Presentülikond	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
125.	Tõrva- ja pigikeetjad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
126.	Tõrva- ja tökatiajajad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
127.	Proovivõtjad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.
128.	Retortahjude pottsepad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
129.	Titreerijad, kristallisatsioonitõrte töölised	Ülikond jämedast villasest	1 aasta
		Töökindad kalevist	1 kuu
131.	Eetrijaoskondade kolonnitöölised ja veeretajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Respiraator	—
132.	Pastasegajad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	19. KAMPOLI JA TÄRPENTINI TOOTMINE		
151.	Aparaaditöölised, nende abid, sulatajad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
152.	Filtrijad, juurdeveeretajad, laadijad ja uhtujad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Villased kedrid (laialivalajaile)	1 aasta
153.	Tärpentini ja kampoli laialivalajad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
154.	Vaatide aurutajad	Puuvillased töökindad	1 kuu
		Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kummipastlad	6 kuud
155.	Vaatide puhastajad	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
	23. TÕKATI-AJAMINE		
169.	Tõkatiajajad ja töölised katelde ja suurte astjate teenindamise alal	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
	24. GALIPOTI JA RATTAMÄÄRDE TOOTMINE		
170.	Galipoti ajajad ja rattamäärde meistrid	Presentpõll	6 kuud
171.	Katelde laadijad ja väljalaadijad	Presentkindad	3 kuud
		Presentkindad	3 kuud
	26. POLSTERDAMIS- JA MADRATSITÖÖSTUS		
173.	Madratsitegijad, tupsusidujad, niinega täistoppijad, juurdekandjad, kuivatajad, madratsite puhastajad	Puuvillane kittel	1 aasta
	27. EHISLIISTUDE TOOTMINE		
174.	Lakkijad, valmistöötlejad, poleerijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
175.	Kõik liistude tootmises tegutsevad töölised	Puuvillane põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	28. LAAST-KAUBA TOOTMINE		
176.	Sindlivalmistajad, lõhkujad, hööveldajad, võrgu valmislõikajad ja pakkude ja okste valmistajad, tooraine juurdekandjad, vihtade sidujad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Õlakaitsmed (kandjaile) . .	—
177.	Painutajad-aurutajad, leotajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikalossid	Valvek.
178.	Korkide treijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kaitseprillid	—
	30. PUULAEVADE EHITUS		
180.	Laevapuusepad, polditöölised ja nende abid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
181.	Laevade tihtijad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
182.	Korpustöölised ja nende käealused	Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Presentpõlvekaitsmed . . .	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
183.	Puusepad ja paadimeistrid	Puuvillane ülikond	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
184.	Tislerid	Puuvillane põll	6 kuud
185.	Torudepanijad ja monteerijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. MULLATÖÖD		
	Iga liiki mullatöölised	Presentpüksid	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kummisaapad (töö juures märjal pinnasel)	6 kuud
1.	Veevalajad, pumpajad	Kummisaapad	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
2.	Rohumätaste panijad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
3.	Äraveeretajad, töölised pinnase ümberpaigutamisel mehaanilise haagiga, haakijad, lahtihaakijad, trapi puhastajad	Presentkindad	3 kuud
	2. KIVITÖÖD		
4.	Iga liiki kivitöölised	Puuvillane pool-tööülikond * .	1 aasta
		Kummisaapad (töö juures märjal pinnasel)	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
5.	Kõrguses töötamise juures — korstnate ehitamisel	Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
6.	Hoonete lammutajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	2 kuud
		Respiraator	—
	3. ÜKSIKUTEL SEADMETEL SEGUDE VALMISTAJAD		
7.	Segupumbatöölised ja segajaning sõelalaadijad	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kummipastlad	6 kuud
8.	Lubjakustutajad ja lubjapiima valmistajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
	5. BETOON-, RAUDBETOON- JA ARMATUURTÖÖD		
13.	Armatuuri valmistajad	Vateeritud kuub kõrguses töötamisel	Valvek.
		Presentkindad	3 kuud
		Present kaitsekiiver armatuuri sidumisel	—
		Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
14.	Vibraatori töölised	Kummikindad	Valvek.
		Kummisaapad	1 aasta
		Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kaitseprillid	—
15.	Raudbetoonitöölised	Kummisaapad	Valvek.
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Kaitsekiiver kõva pealsega (kaevudes ja kollektorites töötamisel)	—
		Presentpüksid	1 aasta
16.	Betoneerijad	Presentpüksid	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitsekiiver kõva pealsega	—
17.	Šlaki- ja kivipurustamismasina töölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
18.	Betoonisegamis- ja killustikupesemismasinate laadijad ja betooni äravedajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
19.	Betoonitehaste doseerijad, tsemendi ja lubja peale- ja mahalaadijad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
21.	Magnesiidi- ja ksüloliiditöölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kummikalossid	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Kummikindad (ksüloliiditöölistele)	—
22.	Killustiku purustajad, kivi- ja marmoritahujad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Nöörpastlad	1 kuu
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Tepitud istumispadi	—
	6. PUUSEPA- JA TISLERITÖÖD		
23.	Puusepad	Puuvillane ülikond	2 aastat
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Kaitsevöö	—
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
24.	Parketitöölised	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—
25	Lauasaagidega saagijad	Vateeritud kuub	2 aastat
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	7. KROHVIMIS- JA VOOLIMISTÖÖD		
26.	Mehaanilisel viisil ja käsitsi krohvijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Kaitsekiiver	—
27.	Valajad ja seadjad voolimistöödel	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
	8. SEINAKATMISE TÖÖD		
28.	Mosaiigitöölised	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Põlvekaitsmed	—
29.	Seinamüürimisel plaatide panijad	Puuvillane pooltööülikond * .	1 aasta
	9. MAALRI- JA KLAASITÖÖD		
30.	Maalrid-värvipuhujad	Puuvillane tööülikond * peakotiga	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Respiraator	—
31.	Metallkonstruktsioonide maalrid ja plokkijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Viltuhvlid (katusel töötamise juures)	—
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitsekiiver	—
		Kaitsevöö (kõrguses töötamisel)	—
		Kaitseprillid	—
32.	Klaassepad	Puuvillane põll	6 kuud
	10. KATUSETÖÖD		
33.	Kõigi katuseliikide katusetegijad	Vateeritud kuub	2 aastat
		Puuvillased püksid	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Viltuhvlid	6 kuud
		Kaitsevöö	—
		Põlvekaitsmed	—
	II. ASFALDI- JA BITUUMENITÖÖD		
34.	Töölised, kes töötavad kuuma asfaldi, bituumeni, tõrva ja pehmete katuste jaoks kuuma materjaliga	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
35.	Kleepemassi soojendajad ning kätteandjad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
36.	Bituumeni, tõrva ja asfaldi keetjad ja äravalajad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
37.	Külma asfaldi mahapanijad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—
38.	Kuuma asfaldi ja asfaltbetooni mahapanijad	Pool-tööülikond * tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—

XXIV. UTILISATSIOONITÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. TOORUTIILI SORTIMINE NING PAKKIMINE		
1.	Sortijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Respiraator	—
2.	Pressijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Respiraator	—
3.	Hoovitöölised ja kättetoojad	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
	2. UTIILI SORTIJAD JA PESIJAD		
4.	Pesijad	Kummipõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Kummisaapad	Valvek.
5.	Pakkijad ja valmistoodete kandjad	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
	3. PUHASTAMIS-NARMASTE TOOTMINE		
6.	Kättetoojad, segajad, tõmbajad, masinistid	Puuvillane põll	6 kuud
7.	Mahavõtjad masinate juures	Puuvillane põll	6 kuud
		Respiraator	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
8.	Valmistoodete käsipressidel pressijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Respiraator	—
	4. LÜHIKESE KIUDAINE SORTIMINE JA PAKKIMINE		
9.	Sortijad-raputajad, pressijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
	5. KUNSTVILLA TOOTMINE		
10.	Kraasijad-laotajad, tooraine ja valmistoodete kättetoojad	Puuvillane põll	6 kuud
		Respiraator	—
	6. KLAASI JA NÕUDE SORTIMINE JA PESEMINE		
11.	Klaasi ja nõude sortijad	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
12.	Pesijad	Kummipõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Kummikindad	Valvek.
13.	Puhaste nõude sortijad	Kummikindad	Valvek.
	7. UTIILTOORAINE VARUMINE		
14.	Majadest utiili korjajad ja kummvankri kutsarid	Presentmantel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud

XXV. TRANSPORT

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. HOBUTRANSPORT		
1.	Hobutranspordi veotöölised ja kutsarid	Vateeritud ülikond	2 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
2.	Sepad	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
3.	Tallimehed	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	2. AUTOTRANSPORT		
4.	Balloonitöölised pealiskummide monteerimise alal	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
5.	Praakijad sisekummide vannides kontrollimisel	Kummipastlad	6 kuud
		Presentpõll	6 kuud
6.	Kolonnide bensiiniga varustajad	Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Viltsaapad	2 aastat
7.	Maalrid-pihustajad autode ja agregaatide värvimisel kambris töötamisel	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
		Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Presentkaitsekiiver	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
8.	Autode, autoosade ja agregaatide vannides pesijad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentpõll rinnakaitsmega .	3 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	6 kuud
9.	Autode määrijad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
10.	Sise- ja väliskummide pealemäärijad ja kleepijad	Puuvillane põll	1 aasta
11.	Autobusside ja sõidumasinate puhtakshõõrujad	Puuvillane põll	6 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	6 kuud
12.	Abitöölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
13.	Vedrupesijad ja kokkupanijad	Presentkindad	2 kuud
		Presentpõll	6 kuud
14.	Laagrite põletajad ja katsejaamade motoristid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
15.	Vulkaniseerijad, mansetitöölised, masinate kruntijad ja lakkijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
16.	Töölised autode õliga varustamise alal	Põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
17.	Autode reguleerijad ja elektrikud (karburiseerijad)	Vateeritud kuub	2 aastat
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
18.	Tehnilise abistamise masinatel alaliselt töötavad lukksepad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Vateeritud ülikond	2 aastat
19.	Lukksepad jooksva ja profülaktilise remondi alal	Puuvillane tööülikond * . .	2 aastat
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
20.	Autode ja agregaatide lahtivõtjad-lukksepad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
21.	Autojuhid	Puuvillane ülikond (veoautode ja autobusside juhtidele)	1 aasta
		Puuvillased kindad boiriidest voodriga	2 kuud
	Täiendavalt:		
	Veoautojuhid sõitudel väljaspool linna üle 150 km	Vateeritud ülikond	Valvek.
		Viltsaapad	Valvek.
		Poolkasukas	3 aastat
22.	Kabiinita järelveomasinatel sõitvad autojuhid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Presentpoolmantel	Valvek.
	3. PEALE- JA MAHALAADIMISTÖÖD		
23.	Laadijad	Presentkindad	2 kuud
		Õlakaitsmed	—
		Seljakaitsmed	—
	Täiendavalt:		
24.	Masinal saatmisel väljaspool kabiini	Presentmantel	Valvek.
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
25.	Hapete ja muude sööbivate ainete laadijad	Kalevist ülikond	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Töökindad kalevist	1 kuu
		Gaasimask	—
		Kaitseprillid	—
26.	Soola ja taarata või pehmes taaras märg-soolase loomse tooraine laadijad	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkaitsekiiver	—
27.	Tolmavate mineraalainete laadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkaitsekiiver	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
28.	Pigi- ja pigisisaldava sõebriketi laadijad	Tihedast riidest tööülikond * peakotiga	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
29.	Mineraal-puistainete laadijad	Nahkpoolsaapad	1 aasta
30.	Taarata või pehmes taaras ümbertöötamata nahkade ja karva laadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Puuvillane kaitsekiiver	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	4. VEETRANSPORT		
31.	Laevade, praamide ja paatide tihtijad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kummisaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	—
32.	Laevakorpuste, praamide ja paatide kraapijad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
33.	Laevade, praamide ja paatide tõrvajad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Põlvekaitsmed	—
		Kaitseprillid	—
34.	Töölised, kes tegutsevad alaliselt laevade, praamide ja paatide tõstmisel ja väljatoomisel	Presentülikond	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
35.	Sõudjad	Presentmantel	Valvek.
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
28.	Sõe ja küttepuude laadijad randumiskohtades ja praamidel	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
29.	Sõudepaadimehed	Puuvillane põll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
30.	Veetranspordi abitöölised	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud

XXVI. MITMESUGUSED TÖÖNDUSLIKUD KUTSEALAD

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
	1. FOTOGRAAFILISED TÖÖD		
1.	Fotograafid, retušeerijad, komplekteerijad, värvijad, kantijad, pealekleepijad, portretistid	Puuvillane kittel	1 aasta
2.	Laborandid-ilmutajad, kiirülesvõtete fotograafid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Käisekaitsmed	—
		Kummikindad	Valvek.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
1.	Akumulaatoritöölised	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
		Kummipastlad	—
		Kaitseprillid	—
3.	Kauba vastuvõtmise, üleandmise ja saatmise agendid	Presentmantel	—
		Kummikalossid	—
4.	Betoonitöölised	Vateeritud kuub (talvel)	2 aastat
		Presentpõll	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummisaapad	—
5.	Raamatukoguhoidjad, arhivaarid, klaasitrükkijad, rotaatoril paljundajad	Puuvillane kittel	1 aasta
6.	Naelte kaalujad ning pakkijad	Nahkpoolsaapad	1 aasta
7.	Turgudel kaalujad	Presentkindad	3 kuud
		Puuvillane põll	6 kuud
		Puuvillased käisekaitsmed	6 kuud
8.	Vulkaniseerijad, valmisseadjad, karestajad, kummi pealemäärijad ja -kleepijad	Vateeritud kuub (talvel)	2 aastat
		Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad (vulkaniseerijaile)	6 kuud
9.	Torudest liiva väljakloppijad ja sissepuistajad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Respiraator	—
10.	Hobutranspordi veotöölised	Põll tihedast puuvillasest riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Presentmantel	—
11.	Veevedajad ja -valajad	Tihedast riidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikalossid	1 aasta
		Vateeritud kuub (talvel)	2 aastat
12.	Laadijad, pakkijad, metallaastude ja metallijäätmete briketeerijad	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
13.	Sõe ja turba peale- ning mahalaadijad	Puuvillane tööülikond*	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
14.	Laadijad veomasinatel (kauba saatjad)	Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Vateeritud kuub (talvel)	—
		Vateeritud püksid (talvel)	—
		Viltsaapad (talvel)	—
		Presentmantel	—
		Õlakaitsmed, seljakaitsmed	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
15.	Hapete ja sööbivate vedelikkude peale- ning mahalaadijad	Töökindad kalevist	3 kuud
		Kuub jämedast villast . . .	2 aastat
		Kaitseprillid	—
16.	Laadijad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Õlakaitsmed, seljakaitsmed .	—
17.	Gaasikeevitajad, bensolõikajad ja nende käealused	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad sileda pealsega	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub, viltsaapad (välistöödel talvel) . . .	2 aastat
18.	Gaasigeneraatoritöölised	Puuvillane tööülikond* . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
19.	Torude painutajad kuumal viisil	Presentpüksid	1 aasta
		Nahkpoolsaapad sileda pealsega	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
20.	Lubjakustutajad ja lubjasegu valmistajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Kummisaapad	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
21.	Savisõtkujad, -vedajad ja kandjad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
22.	Tsehhide ja lahtirõivastumisruumide riidehoidjad	Puuvillane kuub	1 aasta
		Pearätt (naistele)	6 kuud
23.	Metalli pressijad	Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Padjad	—
		Kaitseprillid	—
24.	Desinfitseerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
		Gaasimask	—
25.	Valve-elektrimontöörid jaotuskilpide juures	Kõrgevoldilised kummibotikud	—
		Kummikindad	—
26.	Valve-elektrimontöörid ja nende abid, elektrotehnikud, meistrid ja nende abid, elektrimootorite motoristid	Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
27.	Valve-elektrimontöörid tsehhides	Puuvillane tööülikond* . .	1 aasta
		Kummikalossid	—
		Kummikindad	—
28.	Kojamehed, puudesaagijad ja -lõhkujad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
29.	Plekksepad	Presentpõll	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
30.	Kõvade sulandite valmisseadjad ja jahvatuse läbisõelujad, nende laadijad ja väljalaadijad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
		Respiraator	—
		Kaitseprillid	—
31.	Toodete tinaga jootjad	Presentpõll	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
32.	Parkijad-šlakkijad ja tuha ning šlaki pealepanijad parkimisruumides	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Viltkübar (tööl parkimisruumides)	—
		Kaitseprillid	—
33.	Mullakaevajad	Presentpüksid töö juures veeldatud pinnasel	1 aasta
		Kummisaapad töö juures märjal pinnasel	—
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
34.	Küttepuude ülestöötajad	Puuvillane põll tihedast riidest	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Vateeritud kuub (talvel)	2 aastat
35.	Ahju- ja keskkütte kütjad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
35a	Isoleerijad	Puuvillane tööülikond*	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummisaapad (suure niiskusega seotud töö juures)	—
36.	Sepad, pealelööjad ja sadulsepad	Presentpõll rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
37.	Ahjukütjad vedelal kütteainel ning kõva kütteainega mehhaanilise täitmise juures	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
38.	Aurukraanade ja ekskavaatorite kütjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kaitseprillid	—
39.	Tootmis-ahjusid ja -trumleid teenindavad kütjad, tuha roopijad ja väljatõstjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
40.	Kütjad ja roopijad kütteaine mehhaanilise laadimise juures ja kütjad vedelal kütteainel	Nahkpoolsaapad	1 kuu
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
41.	Kütjad ja roopijad kõval mineraal-kütteainel, puit- ja turbaküttel käsitsi laadimise juures	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
42.	Katelsepad, stantsijad	Presentkindad	3 kuud
		Põlvekaitsmed nahast . . .	6 kuud
43.	Katlapuhastajad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitsekiiver kalevist . . .	—
		Kaitseprillid	—
44.	Karburaatoritöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
46.	Metalli tembeldajad ja märgistajad	Puuvillane tööülikond . . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
47.	Peitsitud toodete kontrolörid	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	—
		Kummisaapad	—
48.	Kõvade katuste tegijad	Puuvillased püksid	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	3 kuud
		Kaitsevöö	—
49.	Pehmete katuste tegijad	Puuvillased püksid	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Põlvekaitsmed	3 kuud
		Kaitsevöö	—
50.	Hobuste rautajad	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
51.	Ratassepad, aamisepad	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
52.	Liimikeetjad	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
53.	Laohoidjad, kaalujad ning materjaliladude töölised, vastuvõtjad, sortijad, markeerijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
54.	Naftabaaside laohoidjad ja töölised	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Vahariidest käisekaitsmed .	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
55.	Tallimehed	Tihedast riidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
56.	Kutsarid	Presentmantel, sõiduajaks, inventarina	2 aastat
		Poolkasukas sõiduajaks talvel	5 aastat
		Viltsaapad sõiduajaks talvel	3 aastat
		Labakindad	1 aasta
57.	Käskjalad ja agendid linnas	Presentmantel	—
		Kummikalossid	—
58.	Köögiteenijad, nõudepesijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Pearätt (2 tk.)	1 aasta
59.	Keevaveepaagi töölised	Puuvillane põll tihedast riidest	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
60.	Tehase ja vabriku laboratooriumide laborandid ja nende abid	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	—
		Kummikindad	—
		Gaasimask	—
		Kaitseprillid	—
61.	Toodete lakkijad, õliga immutajad ja parafineerijad	Puuvillane põll	6 kuud
		Rinnakaitsmed	2 kuud
		Presentkindad	2 kuud
		Puuvillane kittel	1 aasta
63.	Aurumasinate, turbiinide, plahvatusmootorite, õhupuhumismasinate masinistid, kompressoritöölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
64.	Motoristid, elektrivagoneti juhid	Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
65.	Mehhaanikud õmblus-, trikotaaž- ja jalatsimasinate remondi alal	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
66.	Montöörid ja nende abid kaablivõrkude ekspluatatsiooni ja montaaži alal ja kaablivõrkude lahtikaevamise töölised	Ülikond tihedast riidest	1 aasta
		Kummisaapad (töö juures niiskes kohas)	—
		Kummikindad	—
		Presentkindad (kaablitöölistele)	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
67.	Vasksepad kuumadel töödel	Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 aasta
68.	Vasksepad külmadel töödel	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
69.	Õlitajad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
70.	Õlikeetjad, värvihõõrujad, värvikeetjad	Põll tihedast riidest	1 aasta
		Töökindad tihedast riidest	3 kuud
71.	Maalrid	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	6 kuud
	Katusel töötamise juures:	Kaitsevöö ja vilttuhvlid	2 aastat

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
72.	Autopesijad	Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	—
73.	Keemialaboratooriumide nõudepesijad	Gummeeritud põll	1 aasta
		Kummikindad	—
74.	Ketaste pealeveeretajad	Puuvillane kittel	1 aasta
75.	Traadikerijad	Presentkindad	2 kuud
76.	Laagrite soojendajad ja jootjad, vasksepad, plekksepad	Presentpõll rinnakaitsmega	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
77.	Tööpinkide kordaseadjad, ülesseadjad ja reguleerijad, kes töötavad ilma emulsiooni ja õlita	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kaitseprillid	—
78.	Detailide ja toodete voolikust suruõhuga puhtakspuhujad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
79.	Katelde puhtakspuhujad	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Kombineeritud töökindad	2 kuud
80.	Värnitsakeetjad ja nende abid, õlikeetjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Vahariidest põll	6 kuud
		Presentkindad	4 kuud
81.	Tuha- ja šlakivedajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud kuub	2 aastat
82.	Auru-liivapritsi töölised	Puuvillane tööülikond *	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Kaitseprillid	—
83.	Jootjad	Presentpõll	1 aasta
		Töökindad kalevist	2 kuud
		Kaitseprillid	—
84.	Plastmassi pressijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
85.	Korgi- ja proteesitegijad	Põll tihedast riidest	6 kuud
86.	Vedrutegijad külmal punumisel	Presentpõll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	1 kuu
		Võrkprillid	—
87.	Saagide seadjad ning teritajad	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad	3 kuud
88.	Detailide ja toodete vastuvõtjad, sortijad, praakijad ja kontrolörid	Puuvillane põll	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
89.	Kuumade, õliga immutatud ja petrooleumiga töödeldavate toodete ja detailide vastuvõtjad, sortijad, praakijad ja kontlolörid	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Nahkpoolsaapad	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
90.	Puu poleerijad ja värvijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummikindad	—
91.	Kauba saatjad raudteel ja veeteedel	Presentmantel	2 aastat
		Vateeritud kuub (talvel) . .	2 aastat
		Vateeritud püksid (talvel) .	2 aastat
		Viltsaapad (talvel)	3 aastat
		Kasukad (talvel)	—
92.	Puusepad, tislerid, aamisepad, kastitegijad ja taaralaotöölised	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Presentkindad	6 kuud
93.	Pottsepad ja vooderdajad kuumadel töödel	Kuumade tsehhide ülikond .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitsekiiver kalevist . . .	1 aasta
		Kaitseprillid	—
94.	Pottsepad ja vooderdajad külmadel töödel	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
95.	Pottsepad ja kivitöölised	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
96.	Kütteaine kohalevedajad	Vateeritud ülikond	2 aastat
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
97.	Põrandapesijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikalossid	—
98.	Pesunaised	Vahariidest põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid	—
99.	Abrasiivketaste rihtijad ja treialid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
100.	Hapete ja sööbeleeliste valajad ning väljaandjad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Gummeeritud põll	—
		Kummikindad	—
		Kummisaapad	—
		Kaitseprillid	—
101.	Gaseeritud vee ja piima väljaandjad ja saturaatoritöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
102.	Määrde- ning põletusmaterjali- ja laki- ning värviladude töölised	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Presentkindad (töö juures sööbivate värvainetega) .	3 kuud
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Respiraator, kaitseprillid . .	—
103.	Ekspeditsioonitöölised toodete pakkimisel ja ärasaatmisel	Puuvillane põll	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
104.	Detailide pesijad kaustilise sooda ja petrooleumiga	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummikalossid	—
		Kummikindad	—
		Kaitseprillid	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
105.	Trumlitöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
106.	Toodete trumlite puhastajad roostest ja eetest	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
107.	Lubjakustutajad ja lubjapiima valmistajad	Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	6 kuud
		Kummisaapad	—
		Respiraator, kaitseprillid . .	—
108.	Bensiini ja õliga varustamise ala töölised	Puuvillane tihedast riidest tööülikond *	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
109.	Toodete sissemäärijad ja õlitajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Õlikindel põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
110.	Tsentrifuugitöölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kummisaapad	—
		Kummikindad	—
111.	Elektrolüüsivanni töölised	Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummikalossid	6 kuud
		Kummikindad	—
		Kaitseprillid	—
112.	Söe-, savi- ja sarvepurustajad, -jahvatajad ja -tükeldajad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator.	—
113.	Pulbri valmistajad värviliste metallide keevitamiseks	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud
		Respiraator	—
114.	Töölised detailide ja toodete hüdraulilisel viisil proovimise alal	Presentülikond	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
115.	Naftasaaduste, hapete ja teiste sööbivate ainete all olnud paakide, sisternide ja reservuaaride puhastajad	Presentülikond	—
		Nahkpoolsaapad	—
		Presentkindad	2 kuud
		Gaasimask	—
116.	Tiigelvormide soojendajad gaasilampidega	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Kaitseprillid	—
118.	Elektriinstrumentidega töötavad töölised	Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
119.	Töölised potseppade juures kuuma remondi alal	Presentpõll	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
120.	Suitsulõõride, gaasijuhtmete, ääside ja tolmukambrite puhastajad	Ülikond tihedast riidest . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kaitsekiiver kalevist . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Vateeritud kuub	—

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivaste, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
121.	Töölised ja kontrolörid gaasilampide ja priimuste tulega proovimise alal	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Põll tihedast riidest	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga . .	6 kuud
122.	Töölised toodete kuuma veega proovimise alal	Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
123.	Söe tükeldamise masina töölised	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
125.	Töölised metsa- ja pargimajanduse korraldamise alal	Puuvillane põll	6 kuud
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitsevöö	—
127.	Hoovitöölised ja tsehhi abitöölised	Puuvillane kittel	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
128.	Valguskopeerijad, rotaatoril paljundajad ja klaasitrükkijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kaitseprillid	—
129.	Kuumal viisil (kastmisega) detailide õlitajad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Vahariidest põll	3 kuud
		Presentkindad	3 kuud
130.	Seadmete õlitajad, töölised ventilatsiooniseadmete teenindamise alal	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
131.	Kõvade sulandite segajad ning kõvastajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikindad	—
		Kaitseprillid	—
132.	Tõrvakeetjad, tõrvajad, gudroonikeetjad, asfaltijad, plokkijad	Presentülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
133.	Vanametalli ning jäätmete sortijad alalisel tööl	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
134.	Tööpingitöölised isolatsioonimaterjaliga (bakeliit, eboniit jm.) töötamisel	Puuvillane kittel	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
135.	Metsamaterjali kuivatajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Vateeritud kuub (kambrite käsitsi täitmisel talvel) .	2 aastat
136.	Klaassepad, pottsepad, kivitöölised	Puuvillane põll tihedast riidest	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
137.	Kipsitoodete voolijad proteeside jaoks	Puuvillane põll	1 aasta
		Kummikindad	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
138.	Kuivade tulekustutajate kokkupanijad	Puuvillane kittel	1 aasta
139.	Kingsepad	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
140.	Gaasijuhtmete lukksepad kanalisatsiooni ja gaasijuhtmete remondi alal	Presentülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kummikindad	—
		Kummisaapad	—
		Vateeritud ülikond (välistöödel talvel)	2 aastat
		Gaasimask	—
141.	Lukksepad-torustikupanijad ja veeaurujuhtmete panijad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kummisaapad	—
142.	Lukksepad-proteesitegijad ja puuproteesi tegijad	Puuvillane põll	1 aasta
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
143.	Lukksepad ventilatsiooniseadmete hooldamise, remondi ja puhastamise alal	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
		Respiraator	—
144.	Autogaraaži remont-lukksepad, valve-lukksepad jooksva remondi alal ja armatuuri-lukksepad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitseprillid	—
145.	Keemiaseadmete remontlukksepad	Puuvillane ülikond	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
		Ülikond kalevist	—
		Töökindad kalevist	—
		Kummisaapad	—
146.	Lukksepad-montöörid	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Vateeritud kuub (välistöödel talvel)	2 aastat
147.	Valve-lukksepad ja remont-lukksepad-kokkupanijad ja montöörid, armatuurilukksepad	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Kaitseprillid	—
148.	Valve- ja remontlukksepad ahjude, katelde ja muude seadmete kuumas seisukorras remondi alal	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Presentkindad	2 kuud
149.	Valvelukksepad happejuhtmete remondi alal ja peitsimisvannide puhastamise töölised	Ülikond kalevist	—
		Kummisaapad	—
		Kummikindad	—
		Töökindad kalevist	2 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
150.	Taglasetöölised	Puuvillane tööülikond * . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
		Vateeritud ülikond	2 aastat
		Viltsaapad	2 aastat
		Kaitsevöö	—
151.	Peitsijad ja nende käealused	Ülikond kalevist	1 aasta
		Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
		Kummikindad	6 kuud
		Töökindad kalevist	2 kuud
		Kaitseprillid	—
152.	Korstnapühkijad, katelde tahmast puhtaks puhujad	Tööülikond * tihedast riidest .	1 aasta
		Peakate	1 aasta
		Puuvillased töökindad . . .	3 kuud
		Kaitseprillid	—
153.	Tootmis- ja ametiruumide koristajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
154.	Käimlate, duširuumide, saunade ja pesemisruumide koristajad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
155.	Keemialaboratooriumide koristajad ja happenõude pesijad	Puuvillane kittel	1 aasta
		Gummeeritud põll	—
		Kummikindad	—
		Kummikalossid	—
156.	Pakkijad	Põll tihedast riidest . . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Vateeritud kuub (välistöödel talvel)	2 aastat
158.	Elektrimootorite puhastajad	Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kummikalossid	—
		Kummikindad	—
159.	Lihvijad ja teritajad kuival tööl	Puuvillane kittel rinnakaitsmega	6 kuud
		Presentkindad	1 kuu
		Kaitseprillid	—
160.	Lihvijad ja teritajad märjal viisil	Vahariidest põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kaitseprillid	—
161.	Krohvijad (käsitsi)	Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	2 kuud
		Kaitsekiiver	—
162.	Sõiduautojuhid	Nahkkindad	1 aasta
163.	Veoautojuhid	Nahkkindad	1 aasta
		Puuvillane tööülikond * . .	1 aasta
164.	Hobutranspordi sadulsepad	Puuvillane põll rinnakaitsmega	1 aasta
165.	Transmissioonide rihmade õmblejad ja õlitajad	Tööülikond * kergest riidest .	1 aasta
166.	Sadulsepad-proteesitegijad	Puuvillane põll	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite nimetus	Kandeaeg
167.	Elektrikeevitajad ja voltakaarega metallilõikajad	Presentülikond	1 aasta
		Vateeritud kuub, viltsaapad (välistöödel talvel) . . .	2 aastat
		Kummikindad } elektrikeevitajaile	—
		Kummikalossid } elektrikeevitajaile	—
		Kaitsekiiver } elektrikeevitajaile	—
168.	Elektroodivalmistajad, elektrikeevitajad punktkeevitusel	Presentpõll rinnakaitsmega .	1 aasta
		Presentkindad	3 kuud
		Kaitseprillid	—
169.	Õhuvõrgu elektrimontöörid	Vateeritud kuub	2 aastat
		Kummikindad	—
		Kummikalossid (tehnilised) .	—
		Kaitsevöö	
170.	Kastitegijad	Presentpõll rinnakaitsmega .	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	1 kuu
			—

Tööndusкooperatsiooni, metsatööndusкooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellides töötajaile ettevõtte arvel väljaandmisele kuuluvate sanitaarrõivaste, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite normid[1].

I. TOIDU- JA MAITSEAINETE TÖÖSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
		1. Karamelli tootmine	
1.	Karamellitegijad-brigadirid ja nende käealused, siirupikeetjad, pumatitegijad, siirupi filtrijad	Kuub ja püksid või kittel, müts või pearätt, käterätt, põll tihedast riidest . . .	4 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
2.	Karamellisegu keetjad, karamellisegu vedajad, karamelli täidise ning jäätmete keetjad	Kuub ja püksid või kittel, müts või pearätt, põll tihedast riidest, käterätt . .	4 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
3.	Karamelli segu töötlejad, venitajad, pressijad	Kuub ja püksid või kittel, müts või pearätt, põll tihedast riidest, käterätt . .	4 kuud
		Töökindad ja kindad seemisnahast	kuni kulumiseni
4.	Valtsijad ja stantsijad	Kuub ja püksid või kittel, müts või pearätt, põll tihedast riidest, käterätt . .	4 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
5.	Autoklaavi- ja aparaaditöölised ja nende käealused	Kuub ja püksid või kittel, müts või pearätt, põll tihedast riidest, käterätt . .	6 kuud
		Poolsaapad lahtiste katelde juures töötajaile	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni

[1] Sanitaar-rõivaste, sanitaarjalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite normid on kooskõlastatud NSVL Riikliku Peainspektoriga 26. juulil 1951. a. ning kinnitatud Tööndusкeskнõukogu poolt 1. septembril 1951. a. nr. 292. Sanitaarrõivad, sanitaarjalatsid ja individuaalsed kaitsevahendid soetatakse artellide arvel ning esinevad nende omandina, millega seoses nad kuuluvad tembeldamisele, hoitakse artelli ettevõtetes ning neid ei tohi artellist välja viia. Kandeaja möödumisel tagastatakse erirõivad ja erijalatsid artellile.

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
6.	Püree läbihõõrujad ja nende käealused	Puuvillane kittel, veekindel põll, müts või pearätt, käterätt	6 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
7.	Kandeerijad ja dražeerijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt . .	4 kuud

2. Kompvekkide tootmine

1.	Brigadirid-kompvekitegijad ja nende käealused, siirupi ja pumati keetjad ja nende käealused, täidiste keetjad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll tihedast riidest, käterätt	4 kuud
		Kombineeritud kindad . . .	kuni kulumiseni
2.	Kompvekkide valajad ja ülepuistajad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	4 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
3.	Venitajad, lõikajad, rullijad ja glaseerijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt . . .	4 kuud
4.	Kompvekisegu käsitsi lõikajad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt, peopesakaitsmed	4 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
5.	Valtsijad, segajad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt . .	4 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
6.	Mogul-masinatöölised	Puuvillane kittel, müts . .	6 kuud
7.	Iirise lõhkujad ja raiujad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt . . .	4 kuud
8.	Puuderdajad ning ülepuhujad	Puuvillane kittel, müts või pearätt	6 kuud
9.	Vahvlitegijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	4 kuud
10.	Desintegraatoritöölised	Puuvillane tööülikond *, müts või pearätt	6 kuud

6. Marmelaadi ja pastilaa tootmine

1.	Brigadirid-marmelaaditegijad, töölised puuvilja töötluse alal, desulfiteerijad	Kuub ja püksid puuvillasest riidest, veekindel põll, müts või pearätt, käterätt .	6 kuud
2.	Püree äravalajad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt, veekindel põll . .	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
3.	Marmelaadisegu keetjad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	6 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
4.	Suhkru läbisõelujad, marmelaadi ja pumati valajad, väljavõtjad, keetjad ja ülepuistajad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt, põll . .	4 kuud
5.	Pastilaa ja seefiri kogujad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, käterätt	4 kuud
6.	Pastilaa ja marmelaadi valajad ja lõikajad, seefiri kleepijad ja pakkijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt	6 kuud
		Peale selle lõikajatele peopesakaitsmed valgest tihedast riidest	kuni kulumiseni
7.	Pastilaa ja marmelaadi kuivatajad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	6 kuud
		Peale selle kuivatites present-tuhvlid	6 kuud
8.	Marmelaadi ladujad	Puuvillane kittel, müts, käterätt	6 kuud
9.	Jõhvikate sortijad	Puuvillane kittel, veekindel põll, müts või pearätt . .	6 kuud

7. Prääniku ja biskviidi tootmine

1.	Jahu sissepuistajad	Kuub või püksid, müts, käterätt	6 kuud
2.	Invertide ja siirupite keetjad	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt, põll	6 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
		Kombineeritud töökindad . .	kuni kulumiseni
3.	Taignasõtkujad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	6 kuud
		Sussid	3 kuud
4.	Valtsijad ja tiraažijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt, sussid .	4 kuud
		Tiraažijatele põll	4 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
5.	Taigna lõikajad ja allapanijad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, käterätt	4 kuud
6.	Stantsijad — käsitsi ja stantsimismasina juures, pagarid	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, käterätt, müts või pearätt, põll	4 kuud
7.	Töölised ahjude juures, ahjude taga ja plaatide juures	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll, töökindad . .	6 kuud
		Presentsaapad	1 aasta
8.	Vormijad, laotajad	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll	4 kuud
9.	Töölised valmistoodete tõstmisel seespool tsehhi	Kuub ja püksid või puuvillane kittel, müts või pearätt, põll	6 kuud
10.	Puuderdajad, melanžeerijad, valtsijad (käsitsi), valtsijad (masinal)	Kuub, puuvillased püksid või kittel, müts või pearätt, põll (melanžeerijatele ja valtsijatele)	6 kuud

8. Kookide, tortide ja vahvlite tootmine

1.	Koogi- ja tordimeistrid — kondiitrid ja nende käealused	Kittel või kuub ja püksid puuvillasest riidest, müts või pearätt, põll, käterätt .	4 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
2.	Abitöölised tooraine ettevalmistamisel	Puuvillane kittel, müts või pearätt, veekindel põll, käterätt	4 kuud
		Sussid	3 kuud
3.	Pagarid	Püksid, puuvillane kuub (või kittel), müts või pearätt, põll, käterätt	6 kuud
		Töökindad	vastavalt kulumisele
		Presentsaapad	1 aasta
4.	Pumati ja kreemi keetjad ja vahulelööjad, kookide ja tortide ladujad	Kittel või kuub ja püksid puuvillasest riidest, müts või pearätt, põll, käterätt .	4 kuud
		Sussid	3 kuud
5.	Pealemäärijad, kleepijad, vastuvõtjad ja üleandjad	Kuub ja püksid või kittel, põll, käterätt, müts või pearätt	4 kuud
		Sussid	3 kuud
6.	Läbihõõrujad	Puuvillane kittel, pearätt või müts, veekindel põll, käterätt	4 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
7.	Valtsijad, segajad	Kittel või kuub ja püksid, müts või pearätt, käterätt, põll	4 kuud
		Sussid	3 kuud
8.	Vahvlitegijad	Kittel, pearätt või müts	4 kuud
		Käterätt	4 kuud
		Sussid	3 kuud
9.	Taigna rullijad ja väljavõtjad	Kittel, pearätt või müts, põll, käterätt	4 kuud
		Sussid	3 kuud

9. Keediste tootmine

1.	Töölised õunte ning muu puuvilja ja marja värske ja sulfiteeritud tooraine sortimisel	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed	6 kuud
2.	Õunte, tsitrus- ja muu puuvilja puhastajad, lõikajad ja koorijad	Puuvillane kittel, pearätt, põll, töökindad	6 kuud
3.	Sidruni- ja apelsinimahla pressijad	Puuvillane kittel, pearätt, põll, töökindad	4 kuud
		Kummikindad	kuni kulumiseni
4.	Toor-puuvilja ja -marjade pesijad	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
5.	Töölised toorpuuvilja ja -marjade kõrvetamise ja desulfiteerimise alal tõrtes ja kõrvetamisvaatides	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
6.	Hõõrumismasinate töölised	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
7.	Luude ja terade pesijad	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
8.	Luude ja terade kuivatajad	Puuvillane kittel, pearätt	6 kuud
		Põll, töökindad	kuni kulumiseni
9.	Vaakuum-aparaatides keetjad, ja siirupi valmistajad	Puuvillane kittel, pearätt või müts, veekindel põll	6 kuud
		Saapad kirsast	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
10.	Toodangu kokkuvalajad jahutajatest vaatidesse, vaatide markeerijad, rullijad, korkijad, toodangu vaatide väljastpoolt pesijad	Puuvillane kittel, pearätt või müts, veekindel põll . . .	6 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
		Poolsaapad	1 aasta
11.	Lahtistes kateldes keedise keetjad	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed, käterätt	4 kuud
		Poolsaapad	1 aasta
12.	Keedistelt vahukorra mahavõtjad ja kuuma keedisega kausside virna kandjad	Puuvillane kittel, pearätt, veekindel põll, käisekaitsmed, käterätt	4 kuud
		Poolsaapad	1 aasta

10. Tärklise tootmine

1.	Brigadirid-meistrid, brigadiri käealused	Puuvillane kittel, müts või pearätt, põll rinnakaitsmega	6 kuud
2.	Tärklise väljalaadijad, sõelatöölised, pesijad, kurnajad, rennitöölised	Puuvillane tööülikond *, veekindel põll rinnakaitsmega, müts või pearätt	6 kuud
3.	Kartulivedajad pesemisjaoskonda	Puuvillane kittel, müts või pearätt	6 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
4.	Tärklise kuivatajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

11. Siirupi tootmine

1.	Brigadirid-siirupikeetjad	Puuvillane kittel, veekindel põll rinnakaitsmega, müts või pearätt	6 kuud
2.	Neutraliseerijad, töölised mõõtjate juures (tärklisepiima keetjad)	Puuvillane kittel, müts või pearätt	6 kuud
3.	Filtril pressijad	Puuvillane tööülikond *, müts või pearätt	6 kuud
4.	Vaakuumaparaadi töölised, siirupi aurutajad ning keetjad	Puuvillane kittel, müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
		12. Leivatööstus	
1.	Mehhaniseeritud ja mehhaniseerimata pagaritööstuste brigadirid, meistrid ja käealused	Puuvillane kuub	4 kuud
		Puuvillased püksid	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Taskurätt	4 kuud
		Käterätt	4 kuud
		Sussid või presenttuhvlid . .	4 kuud
2.	Abitöölised (toodangu kandjad ahjude juurde ning ahjude juures vastuvõtjad, kausitöölised jne.)	Särk lühikeste varrukatega, püksid valgest riidest . .	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Taskurätt	4 kuud
		Käterätt	4 kuud
		Sussid või presenttuhvlid . .	4—6 kuud
3.	Rõngaskuivikute tegijad, hõõrujad ning keetjad	Särk lühikeste varrukatega, püksid valgest riidest . .	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Taskurätt	4 kuud
		Käterätt	4 kuud
		Sussid või presenttuhvlid . .	4 kuud
4.	Jahu sissepuistajad ja sõelujad	Särk pikkade varrukatega ja püksid valgest riidest . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Taskurätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
		Sussid või presenttuhvlid . .	6 kuud
5.	Valmistoodete vastuvõtjad ja üleandjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Kottide sortijad ning parandajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		13. Väikeste pirukate tootmine	
1.	Meistrid-brigadirid, brigadiri käealused, taignasõtkujad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Taskurätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
2.	Juurdeveeretajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
3.	Pagarid-ahjupanijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Taskurätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
4.	Praadijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
		15. Jahvatamistööstus	
1.	Püülimõldrid ja nende abid, mõldrid, valtsijad ja sõelujad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Tangu valmistajad, väljapuistajad, sissepuistajad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
3.	Vastuvõtjad ning kaalujad	Kuub ja püksid puuvillast või kittel (tumedad) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Koristajad, abitöölised	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Teravilja kuivatajad ja puhastajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Kottide parandajad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		16. Loomade tapmine ja töötlemine	
1.	Tapjad, nahanülgijad, sisikonna puhastajad, sisikonna sortijad, tootmisalase veterinaarkontrolli töötajad	Kummisaapad	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Puuvillane müts	6 kuud
2.	Loomakerede raiujad ja saagijad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
3.	Subproduktide puhastajad ja ümbertöötajad	Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
4.	Töökoja töölised, kes tegutsevad soolte ümbertöötamisel	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	6 kuud
5.	Rasvalõikajad vastuvõtmise tõrte juures, tooraine sortijad, pesijad ning rasva jahutajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Poolsaapad puutallaga . . .	6 kuud
		Veekindel põll	6 kuud
		17. Vorsti- ja singitootmine	
1.	Valmistöötlejad, soontest puhastajad, pekilõikajad, soolte töölised	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	4 kuud
		Käisekaitsmed tihedast riidest	4 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
2.	Hakkliha valmistajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
3.	Pritsijad, hakkliha sissevalajad, sidujad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Ülesriputajad, keetjad, praadijad ja nende käealused	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Suitsutajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Puuvillane põll	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Soolajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

18. Kala töötlemine

1.	Kala soolamise ja marineerimise brigadirid-meistrid	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	4 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Tooraine pesijad, sortijad ja kättetoojad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	4 kuud
		Kindad bjassist	kuni kulumiseni
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummisaapad (pesijatele) .	1 aasta
3.	Kala puhastajad, lõikajad, sisikonna väljavõtjad, lõpustest puhastajad, kraapijad, töölised peade ja marja töötlemisel	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	4 kuud
		Kindad bjassist	kuni kulumiseni
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Marinaadi keetjad ja valajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Sibula puhastajad ning lõikajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Respiraator	inventar

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
6.	Kalasoolajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	4 kuud
		Kindad bjassist	kuni kulumiseni
		Müts või pearätt	6 kuud
7.	Kalaleotajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Käisekaitsmed vahariidest .	4 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	inventar
8.	Käsisõeltel soola sõelujad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
9.	Suitsutajad, ahjupanijad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Puuvillane põll	6 kuud
		Kindad bjassist	kuni kulumiseni
		Müts või pearätt	6 kuud
		Nahkpoolsaapad	1 aasta
10.	Ahju-panijad ja sidujad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
11.	Otsapanijad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
12.	Kala paneerijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
13.	Kala praadijad kateldes ja praepannidel	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud

23. Tee ja kohvi tootmine

1.	Brigadirid-praadijad, praadijate käealused	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Purustajad, jahvatajad ja nende käealused	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
3.	Segajad trumlites ja käsitsi, tooraine sortijad, laadijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Kaalujad, panderolli kleepijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
	24. Aed- ja puuvilja töötlemine ja konservide tootmine		
1.	Värske aedvilja ja kuivpuuvilja sortijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
2.	Puu- ja aedvilja puhastajad, kitkujad ja hakkijad, aed- ja puuvilja käsitsi lõikajad	Puuvillane kittel (tume) . .	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
3.	Aedvilja, tomatite ja puuvilja käsitsi ja masinatel pesijad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Põll vahariidest	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
4.	Aed- ja puuvilja blanšeerijad, kõrvetajad, keetjad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
5.	Töölised hundi juures, läbihõõrumisel, finšleri juures ja purustamismasinate juures	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
6.	Tooraine ja jäätmete kandjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
7.	Juurikapuhastamismasina (tsentrifuugi) töölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
8.	Ekstraktori ja riivide töölised (tärklisetsehhides)	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
		Kalossid	1 aasta
9.	Soolamise ja marineerimise jaoks vürtside jahvatajad, sõelujad ja segajad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts	6 kuud
10.	Tooraine sõeladele ladujad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
11.	Täidisega täitjad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
12.	Täidiste ja marinaadi valmistajad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
13.	Toodete keetjad vaakuumaparaatides, kahekehalistes kateldes, tankides ja tulega kuumutatavas aparatuuris	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
14.	Konservide ladujad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
15.	Valmistoodete villijad, kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Vahariidest põll	4 kuud
16.	Tuulamis- ja sortimismasinate töölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
17.	Aed- ja puuvilja kuivatajad	Puuvillane kittel	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
18.	Töölised aedvilja ja seente leotamisel ja soolamisel	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
19.	Kapsatampijad ja tõrtest väljalaadijad	Puuvillane tööülikond * . .	4 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Vahariidest põll	4 kuud
20.	Tühja ja toodetega täidetud klaastaara sortijad-praakijad ning kandjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
21.	Kapp-aparaatide töölised, kanalkuivatite laadijad ja väljalaadijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
22.	Täidetud taara kinnirullijad käsitsi ja poolautomaat-rullimismasinatel	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
23.	Pärast autoklaavi restidelt ja vankritelt mahalaadijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
24.	Etikettide kleepijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
25.	Kaante ja purkide puhastajad ja sissemäärijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
26.	Separaatori- ja keetmisjaoskonna aparaaditöölised, piimahoidlate ja vaakuumaparaaditöölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
27.	Töölised täidetud taara hermeetilisuse kontrollimisel	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Vahariidest põll	6 kuud
28.	Pudelite korkijad ja paigutajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Present- või kummisaapad .	1 aasta
29.	Pähkli kalibreerimismasinaid teenindavad töölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
	26. Puuvilja- ja marjaveini tootmine		
1.	Marjade ja puuvilja sortijad ja kandjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Purustajad, läbihõõrujad, pressijad, valmistajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
3	Meskiajamisaparaatide töölised ja nende abid, rektifitseerijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Veinitegijad ja nende käealused	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Filtreerijad ja valajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Suhkrukeetjad, siirupikeetjad, kollerikeetjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
8.	Keldri-, villimis- ja kupaažitöölised, praagi kokkuvalajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
9.	Nõude ruumis sortijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
10.	Töölised valmistoodete vastuvõtmise ja väljaandmise alal	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
11.	Vaatide veeretajad ja -pesijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
12.	Korkide sortijad, pesijad, aurutajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
13.	Pudeli lakiga sulgejad, etikettide kleepijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
	27. Alkoholita jookide tootmine		
1.	Alkoholita jookide valmistamise meistrid ja brigadirid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Marjade ja puuvilja sortijad ning kandjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutsealade nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
3.	Purustajad, pressijad, morsi valmistajad, filtrijad, siirupi doseerijad, doseerijad-saturaatorid, korkijad, sidujad, praakijad, kleepijad, nõude pesijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
4.	Siirupi keetjad, kolleerijad ja kalja keetjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Valmissiirupi valajad, lakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Veekindel põll	6 kuud
6.	Kalja jaoks leiva küpsetajad	Särk lühikeste varrukatega, puuvillased püksid, müts või pearätt, taskurätt, käterätt	6 kuud
7.	Leivakalja valmistajad	Puuvillane kittel	6 kuud
8.	Keetjad, läbihõõrujad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
9.	Kuiva kalja valmistajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
10.	Tooraine ja nõude vastuvõtjad, nõude sortijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
11.	Kalja villijad vaatidesse, korkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
12.	Korkide sortijad, pesijad ja aurutajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
13.	Paakide ja tõrte pesijad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Veekindel põll	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta

29. Äädika tootmine

1.	Äädika tootmise meistrid, brigadirid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummikindad	3 kuud
		Kaitseprillid	inventar
2.	Automaaditöölised, hõõrujad, valajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad	inventar

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
3.	Filtrijad-steriliseerijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummisaapad	1 aasta
		Presentkindad	1 kuu
4.	Pudelite villijad, korkijad, lakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	1 aasta
		Kummikalossid	1 aasta
		Kummikindad (valajaile)	kuni kulumiseni
5.	Äädikahappe kupažeerimise ja villimise brigadirid	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	kuni kulumiseni
		Prillid	inventar
6.	Montažöörid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Presentkindad	kuni kulumiseni
		Prillid	inventar

30. Sahariini tootmine

1.	Brigadirid, aparaaditöölised	Ülikond kalevist	1 aasta
		Gummeeritud põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
		Kummikindad	kuni kulumiseni
		Presentkindad	kuni kulumiseni
2.	Sahariini kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Respiraator	inventar

31. Sooda (bikarbonaadi) ja söögisoola tootmine

1.	Brigadirid aparaaditöölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummikindad	kuni kulumiseni
		Kummisaapad	1 aasta

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
2.	Sooda kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Respiraator	inventar
3.	Söögisoola jahvatajad, kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Kombineeritud töökindad . .	3 kuud
		Kaitseprillid	inventar

33. Toiduainetega kauplemine

1.	Kaupluse ja telgi juhataja ja nende asetäitjad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Müts	6 kuud
2.	Müüjad, kandelaua müüjad	Puuvillane kuub, müts või pearätt, peale selle müüjatele põll	6 kuud
3.	Abitöölised	Kuub, põll rinnakaitsmega, müts, puuvillased kindad .	6 kuud
4.	Koristajad	Värviline kittel, nööpidega ees, pearätt	6 kuud

34. Ülalloetletud tootmiste muud kutsealad, administratiiv-tehniline personal ja raviasutiste töötajad

1.	Artellide juhatuse esimehed	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
2.	Tootmise juhatajad, sanarstid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
3.	Tsehhide juhatajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
4.	Statsionaarsete haiglate, polikliinikute ja medpunktide arstid, med.-õed ja muu medpersonal	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
5.	Laborandid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Farmatseudid, nende abid ja muud apteegitöötajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
7.	Pulbrite, mikstuuride, plaastrite ja muude ravipreparaatide valmistajad, kaalujad-pakkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
8.	TKO töötajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
9.	Praakijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
10.	Laohoidjad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
11.	Laojuhatajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
12.	Tabelipidaja	Puuvillane kuub	tsehhi külastamise ajaks
		Pearätt või müts	
13.	Tuletõrje valvetöötaja tsehhides	Puuvillane kuub	tsehhi külastamise ajaks
		Pearätt või müts	
14.	Tsehhide tootmis-arvestusala töötajad	Puuvillane kuub	tsehhi külastamise ajaks
		Pearätt või müts	
15.	Tooraine ja valmistoodete pakkijad, nende käealused, kandjad ja vedajad, vaatide laadijad ja veeretajad	Kuub ja püksid puuvillasest riidest (või kittel)	6 kuud
		Müts või pearätt	4 kuud
		Töökindad	kuni kulumiseni
16.	Taara, nõude, inventari, masinate pesijad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Veekindel põll rinnakaitsmega	6 kuud
		Kummisaapad	1 aasta
17.	Pesuvardjad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
18.	Kottide kloppijad ja jahu sissepuistajad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Põll	6 kuud
		Presentsaapad	1 aasta
		Müts või pearätt	6 kuud
19.	Tootmistsehhide valvepersonal; elektrimontöörid, mehaanikud, lukksepad, mehhanismide õlitajad, masinate reguleerijad	Puuvillane tööülikond * . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
20.	Paberilõikajad, etikettidekleepijad ja stantsijad, karpide sidujad, taara katjad, sissemähkijad, kaalujad ning pakkijad, markeerijad, valmistoodete ladujad, korkijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
21.	Tabletimasina töölised	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
22.	Tündersepad	Puuvillane kittel (tumedast riidest)	6 kuud
		Presentpõll	6 kuud
23.	Tootmistsehhide ja ametiruumide koristajad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
24.	Põrandapesijad, duširuumide koristajad, pesupesijad	Puuvillane kittel (tumedast riidest)	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Põll rinnakaitsmega (veekindel)	
		Pesunaistele peale selle poolsaapad või kalossid . . .	1 aasta
25.	Käimlate koristajad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummikalossid või poolsaapad	1 aasta
		Kummikindad	Valvek.

II. ÜHISKONDLIK TOITLUSTUS

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
1.	Sööklate, teemajade, einelaudade juhatajad ja nende asetäitjad	Puuvillane kuub	6 kuud
2.	Tootmiste juhatajad ja nende asetäitjad, kokad, kokaabid, pirukate tegijad, kondiitrid	Puuvillane kuub	6 kuud
		Põll	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
4.	Sööklate kelnerid	Puuvillane kittel	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
5.	Sööklate naiskelnerid (ettekandjad) ja puhveti müüjad	Puuvillane pluus	6 kuud
		Puuvillane tanu	6 kuud
		Puuvillane põll	6 kuud
		Puuvillane käterätt	6 kuud
6.	Puhvetiteenijad, leivalõikajad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Käisekaitsmed	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt	6 kuud
7.	Väljajagajad ja margimüüjad	Puuvillane kuub	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Käterätt, puuvillane põll . .	6 kuud
8.	Nõudepesijad, katlapesijad	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Pearätt	6 kuud
		Veekindel põll	6 kuud
9.	Köögitöölised	Puuvillane kittel (tume) . .	6 kuud
		Puuvillane põll	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud

III. PESUKOJAD

1.	Musta pesu vastuvõtjad, kaalujad, sortijad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
		Kummisaapad jalarättidega .	1 aasta
	Musta pesu märkijad, praakijad	Kummikindad	inventar
2.	Musta pesu kontrolörid, leotajad	Gummeeritud põll	6 kuud
		Kummisaapad jalarättidega .	1 aasta
	pesijad meistrid	Puuvillane kittel	6 kuud
	trumlitöölised	Müts või pearätt	6 kuud
	käsitsipesijad		
	leelistajad		
	pesemistsehhi abitöölised		
	loputajad		
	tsentrifuugitöölised		

Jrk. nr.	Kutseala nimetus	Sanitaarrõivastise, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite liigid	Kandeaeg
3.	Musta pesu vastuvõtjad (ringisõitvad)	Kittel tihedast riidest, pearätt	6 kuud
4.	Töölised pliidi juures	Kittel tihedast riidest . . .	1 aasta
5.	Kuivatajad, kolandristid, käsitsi triikijad, rullijad, puhta pesu kontrolörid, puhta pesu kaalujad	Puuvillane kittel	6 kuud
		Müts või pearätt	6 kuud
6.	Piisutajad (pesu niisutajad)	Puuvillane kittel	6 kuud
		Vahariidest põll	1 aasta
		Müts või pearätt	6 kuud

IV. JUUKSURITÖÖKOJAD

1.	Juuksur-meister	Puuvillane kittel	6 kuud
2.	Masseerija	Puuvillane kittel	6 kuud
3.	Maniküüritegija	Puuvillane kittel	6 kuud
4.	Töölised pintslite steriliseerimise alal	Puuvillane kittel	6 kuud
5.	Kassahoidja, koristaja	Puuvillane kittel	1 aasta

M ä r g e. Loetletud sanitaarrõivad valmistatakse põhiliselt valgest puuvillasest riidest peale tööülikondade ja eraldi märgitud rõivaliikide.

D. Eripiim.

TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE LIIKIDE NIMESTIK, KELLELE TÖÖ ERILISE KAHJULIKKUSE TÕTTU ANTAKSE ETTEVÕTETE POOLT TÖÖPÄEVADEL 0,5 LIITRIT PIIMA [1] ÖÖPÄEVAS [2].

(Tööseaduste koodeks § 142)

NSVL Töö RK 27. septembri 1923. a. määrus nr. 93.

II. Metallitöötlemise tööstus

Tulekindlate ja lihvimismaterjalide maagi põletamine: 1) Maagi põletajad vasesulatamise tehastes. 2) Dolomiidi põletajad dolomiidi sulatusahju juures.

Koksitootmine: 3) Töölised koksistamisahjude juures süsinikhapendi ja väävlisgaasi olemasolul.

Generaatorgaasi tootmine: 4) Töölised gaasigeneraatorite juures.

---

[1] Piima asendamine võiga ei ole lubatud (NSVL Töö RK seletus 26. augustist 1926. a. nr. 187/374, Töö RK Teataja 1926. a. nr. 34).

[2] Käesolevat nimestikku kohaldatakse ka tööndusliku kooperatsiooni artellides, invaliidide kooperatsioonis aga neis liiduvabariikides, kus ei olnud kehtestatud teised nimestikud. Nii, näiteks, VNFSV-s invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete nimestik, kellele töö erilise kahjulikkuse tõttu antakse piima, mis on kinnitatud Ülel. Invaliidide Kooperatsiooni Liidu ja Ülel. Invaliidide Kooperatsiooni Kindlustuskassade Liidu poolt 7. aprillil 1949. a. nr. 175/14 all, hõlmab laiema kutsealade ringi võrreldes NSVL Töö RK poolt kinnitatud nimestikuga. Ülel. Invaliidide Kooperatsiooni Liidu ja Ülel. Invaliidide Kooperatsiooni Kindlustuskassade Liidu poolt kinnitatud nimestik invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete jaoks on avaldatud raamatus «Töökaitse ja ohutustehnika invaliidide kooperatsiooni artellides», koostajad B. I. Trumkin, P. M. Gaponov ja S. M. Poverennõi, A. M. Petrovi üldtoimetusel, kooperatsiooni kirjastus 1950. a.

Vasesulatamine: 5) Töölised šahtahjudes põletamise ja sulatamise juures. 6) Töölised vasesulamite valamise juures.

Seatina sulatamine: 7) Kõik töölised, kes tegutsevad vahetult seatina ja seatinamaakide sulatamisel.

Pleki ja tsingitud raua tootmine: 8) Peitsijad. 9) Tinutajad. 10) Tsinkijad.

Traaditootmine tõmbepinkidel: 11) Parandajad.

Lõõmutamise töö: 12) Lõõmutajad töödel seatina-vannidel ja kloorbaariumivannidel.

Tahvel- ja katusepleki valtsimine: 13) Töölised tahvlite peitsimisel.

Metallide sadestamine galvaanilisel teel ja metallide keemiline töötlemine: 14) Töölised vase, nikli, tina ja teiste metallide galvaanilise sadestamise alal, nagu tsinkimine, galvanoplastika jt. tsüaanilahustega töötamisel. 15) Peitsijad. 16) Oksüdeerijad (keemilisel viisil).

Valamistööd: 18) Vase ja selle sulamite sulatamise ja valamisega vahetult tegutsevad töölised.

Vase-katelsepa-, plekisepa- ja jootmistööd: 19) Töölised seatinatoodete jootmise alal.

Akumulaatorite tootmine: 23) Plaatide valamine. 24) Seatinaakumulaatorite jootmine. 25) Akumulaatorite laadimine.

Märge: Kõigile loetletud kutsealal töötajaile piima andmine toimub vaid neil päevil, mil nad teevad töid, mille juures eritub gaase, kusjuures piima antakse 0,5 l.

III. Keemiatööstus

2. Kummisaaduste tootmine

11) Töölised, kes tegutsevad kriidijaoskondades ja sõtkumise laboratooriumides. 12) Töölised faktise külmal ja kuumal keetmisel. 13) Külma vulkaniseerimisega tegutsevad töölised. 14) Töölised, kes vahetult tegutsevad gummeerimisega masinatel. 15) Töölised, kes tegutsevad määrde valmistamisega segamismasinates (mastikaatorid). 16) Kummiliimi valmistamise ja valamise ala töölised. 17) Töölised špreding-masinatel. 18) Töölised vahariide kuivatamise alal. 19) ..... 20) Määrdeosakonna töölised. 21) Töölised väävelsüsiniku valmistamisel.

...4. Klaasi, portselani ja fajansi tootmine

Klaasitootmine: 31) Fluorvesinikhappega peitsijad. Peeglitootmine. 32) Peitsijad.

Portselani ja fajansi tootmine: 33) Kastjad ja võõpajad seatina sisaldava võõbaga töötamisel.

...7. Mineraalvärvide (lakkvärvide) tootmine

70) Töölised, kes tegutsevad kõigi seatinavärvide, samuti ka vaserohelise tootmisega ja jahvatamisega. 71) Aerolakkide tootmise töölised. 72) Hõõrutud seatinavärvide tootmise töölised. 73) Menniki tootmise töölised. 74) Remonditöölised päevadel, mil nad töötavad loetletud tootmisalal.

...10. Söe, elemendi ja tahma tootmine

85) Töölised aglomeraatorite täitmise alal. 86) Töölised elektrolüütide valmistamise alal. 87) Vahestajad. 88) Töölised elavhõbedalahuste koostamise alal. 89) Töölised tsingi amalgameerimise alal. 90) Kloortsingi valmistajad. 91) Vasegrafiitijad. 92) Elementide pressijad.

IV. Tekstiilitööstus

1) Kloorlubja (lahuse) valmistajad. 2) Hüdrosulfiidi, hüdrosulfiitvärvide ja väävlisvärvide lahuste valmistajad. 3) Peitsijad musta aniliini peitsimise masinatel. 4) Värvijad peitsimismasinatel ja džigeritel töödel väävlisvärvidega. 5) Musta aniliinpeitsi valmistajad. 6) Töölised aurutamisjaoskonnas, keedumajas, kuivatises ja srelnimises.

Märge: Piima ei anta töölistele aurutamisjaoskonnas juhtudel, kui viimane on isoleeritud srelnimisest.

7) Pleegitajad villase tootmises. 8) Töölised ja teenistujad kangetel kloorivannidel (lõnga kloorimine varbadel) linatööstuses. 9) Pleegitamisjaoskonna pleegitajad puuvillatööstuses.

V. Nahatööstus (karusnahatootmine)

Värvijad.

VI. Toidu- ja maitseainetetööstus

Tubakatootmine: 1) Kitkujad. 2) Käsitsi kuivatajad. 3) Puistajad.

Mahorkatootmine: 4) Käsitsi kuivatajad (rehel). 5) Käsitsi kokkusidujad. 6) Pressimis- (valtside ja tampide) jaoskonna töölised kohtventilatsiooni puudumisel.

Nuusktubaka tootmine. 7) Ettevalmistavate jaoskondade töölised (valtsijad, tõukajad) renni ja presside juures.

VIII. Polügraafiatööstus

1) Tähevalajad. 2) Stereotüüpijad. 3) Tsinkograafia peitsijad. 4) Pronksijad. 5) Tsingil noodigraveerijad.

IX. Ehitustegevus

1) Seatinavärvidega töötavad maalrid. 2) Töölised keraamiliste toodete seatina-võõbaga katmise alal. 3) Töölised seatina võõpmassi koostamise alal.

(Töö RK Teataja 1923. a. nr. 5/9 ja nr. 6/30.)

E. Eriseep

TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE LIIKIDE NIMESTIK, KELLELE PEAB ANTAMA KOJU ERISEEPI

400 grammi ulatuses kuus, lisaks ettevõtete pesemiskohtades olevale seebile (Tööseaduste Koodeks § 141) [1].

L. Mäetööstus

Söe ja maagi tootmise ja töötlemise alal

1) Kõik allmaa-töölised söe tootmise alal. 2) Kõik allmaatöölised maagi ja teiste kasulikkude kaeviste tootmise alal keha määrdumisel. 3) Söe kärutajad, sortijad, laadijad ja tükeldajad. 4) Töölised terrikoonidel. 5) Pressijad ja teised töölised, kes tegutsevad brikettide kuivatamise tehastes. 6) Šlemmijad (süsi). 7) Koristajad. 8) Räbu vedajad. 9) Aheraine sortijad. 10) Laadijad ja masinistid koksiahjudel.

Turba tootmise alal

11) Kraavikaevajad. 12) Vastuvõtjad (ladujad). 13) Kokkupanijad. 14) Karjääritöölised.

II. Metallitöötlemise tööstus

1) Valtsijad kuumtöötlemises. 2) Sulatusahjutöölised. 3) Väljalaskjad kõrg- ja sulatusahjude juures. 4) Gaasigeneraatori-

[1] NSVL Töö RK 20. septembri 1923. a. määrus nr. 80.

töölised gaasigeneraatori juures. 5) Täitjad kõrgahjude rõdul. 6) Täitjad sulatusahjude juures. 7) Kütjad ja tulepesa kohendajad käsitsi täitmisel. 8) Katlapuhastajad. 9) Põletajad ja kärutajad maagi, dolomiidi ja teiste materjalide põletamisel. 10) Pottsepad tehaste tootmisahjude remondi alal. 11) Söepressijad. 12) Laadijad söe laadimise ja tõstmise juures. 13) Tellise- ja valutsehhi töölised materjali peenendamisel. 14) Tõrvatöölised gaasijuhtmete ja generaatorite juures. 15) Metalli lihujad ja poleerijad kuivihumise pinkidel ekshaustorite puudumisel. 16) Vormijad. 17) Töölised malmi ja muu valu puhastamisel. 18) Tuhakõrvaldajad küttekollete juures. 19) Tükeldajad kivi, maagi ja räbu purustamisel. 20) Lukksepad ja montöörid, kes töötavad alaliselt kanalisatsiooni ja veejuhtmevõrgu remondi alal. 21) Töölised kaablite broneerimise alal. 22) Töölised kaablite, juhtmete ja nööride immutamise alal. 23) Töölised kaablite tinutamise alal.

III. Keemiatööstus

1. Keemia põhitööstus

1) Töölised püriidi jahvatamisel ja sõelumisel. 2) Töölised püriidi-ahjudel (käsi- ja mehaanilistel). 3) Töölised kroomkollase ja kroommaarja tootmisel, kes vahetult tegutsevad tootmises. 4) Töölised fosforiidi-veskitel ja superfosfaadi käsitsipakkimisel. 5) Töölised passiveerimissoola tootmisel (salpeetri ja arseeni segamine). 6) Töölised, kes tegutsevad püriidi põletusjäägi ja rauavärvide (muumia ja rauamenniki) jahvatamisega. 7) Töölised muumia ja rauamenniki põletamise ahjude juures.

2. Kummisaaduste tootmine

8) Kriidijaoskonna, segamiskambri ja laboratooriumi töölised. 9) Töölised kalosside lakkimise jaoskonnas. 10) Töölised lakikeetmise jaoskonnas. 11) Töölised kummi sortimise ja tükeldamise alal. 12) Töölised eboniittoodete lihvimise ja treimise alal.

3. Mitteorgaaniliste värvide (lakkvärvide) tootmine

13) Kõik tootmistöölised, välja arvatud need ettevõtted, kus on võimaldatud igapäevane duši ja sauna kasutamine.

4. Gaasimaski töökojad

14) Gaasimaskide õhutakistuse töölised. 15) Töölised täitmisel. 16) Värvijad. 17) Mustatöölised.

...7) Utilisatsioonitsehhid

20) Töölised, laadijad, rasvakeetjad, mustatöölised.

8. Söe, elemendi ja tahma tootmine

21) Töölised, kes tegutsevad tootmises.

IV. Tekstiilitööstus

1) Töölised mustadel ja tolmustel huntidel. 2) Värvikeetjad. 3) Värvijad vannidel. 4)Värvijad džigeritel. 5) Värvijad peitsimismasinatel (väävlisvärvidega värvimisel). 6) Töölised srelnikutel musta aniliinvärviga töötamisel. 7) Kloppijad villase tootmise tolmuses jaoskonnas. 8) Värvihõõrumise töölised vahariide tootmises. 9) Töölised kruntimismasinatel vahariide tootmises.

V. Nahatööstus

1. Naha tootmine

Leotamisjaoskond. 1) Kõik jaoskonna töölised.
Lubjajaoskond. 2) Kõik jaoskonna töölised.
Pehmendusjaoskond. 3) Kõik jaoskonna töölised.
Karvapesemise jaoskond. 4) Kõik jaoskonna töölised.
Parkimisjaoskond. 5) Kroomijad.
Värvimisjaoskond. 6) Kõik jaoskonna töölised.
Parkkoorte tükeldamise jaoskond. 7) Parkkoorte tükeldamise masina töölised.

2. Karusnaha ja lambakasuka tootmine

8) Toorkarusnaha jaoskonna töölised. 9) Värvijad.

3. Harjas-harjade tootmine

10) Harjassepad. 11) Laotöölised jõhvi ja harjaste vastuvõtmise ja sortimise alal.

VI. Toidu- ja maitseainete tootmine

Kalanduse alal

1) Hülge- ja kalarasva sulatajad.

VII. Kirjutuspaberi tootmine

Kaltsu-jaoskond

1) Kaltsu sortijad. 2) Töölised kaltsu lõikamise ja hakkimise alal (käsitsi ja masinal). 3) Kaltsukeetmise töölised. 4) Kloppimismasina töölised.

Kartong-katusepapi tootmine

5) Töölised, kes tegutsevad tõrva keetmisega katusepapi jaoskonnas.

VIII. Ehitustööd

1) Pottsepad. 2) Asfalteerijad. 3) Killustiku valmistajad. 4) Maalrid. 5) Plonnide valmistajad (jalgadega savisõtkujad). 6) Seguvalmistajad (emailijad). 7) Töölised söe- ja tsemendiveskitel. 8) Asfaltpulbri vedajad. 9) Asfaldi keetjad. 10) Asfaldi pressijad.

... XII. Põllumajandus

1) Karjatalitajad ja lüpsjad põllumajanduses.

(Töö RK Teataja 1923. a. nr. 5/29 6/30 ja 1924. a. nr. 9.)

II PEATÜKK. NAISTE JA ALAEALISTE TÖÖ

VNFSV tööseaduste koodeks (väljavõte)

XIII. NAISTE JA ALAEALISTE TÖÖ

§ 129. Naiste ja alla kaheksateistkümne aasta vanuste isikute töölerakendamine on keelatud eriti raskeis ja tervisele kahjulikes tootmistes ning maa-aluseil töödel.

Eriti raskete ja kahjulike tööde nimestiku, samuti ka raskuste kandmise ülemmäärad, eraldi naistele ja alaealistele, määrab Töö RK kokkuleppel ÜAÜKN-iga.

§ 130. Naiste ja alla kaheksateistkümne aasta vanuste isikute öötöö on keelatud.

Märge: Töö RK-l on õigus kokkuleppel ÜAÜKN-ga lubada täisealiste naiste öötööd neis tootmisharudes, kus see osutub eriti vajalikuks.

§ 131. Rasedate ja imetavate emade ületunni- ja öötöö on keelatud.

§ 132. Naised vabastatakse tööst 35 päeva enne sünnitamist ja 42 päeva pärast sünnitamist.

Rasedad, kes enne ülaltähendatud puhkusele minekut vajavad üleviimist kergemale tööle, viiakse säärasele tööle üle, säilitades neile senise palga, arvutades seda viimase kuue kuu palga alusel.

§ 133. Alates viiendast raseduskuust ei või naisi ilma nende nõusolekuta komandeerida väljapoole alatist töökohta.

§ 134. Rinnalapsi omavaile emadele tuleb peale üldiste vaheaegade (§ 100) määrata veel lisavaheajad lapse imetamiseks. Vaheaegade täpne aeg määratakse sisekorra-eeskirjades, kusjuures imetamisvaheajad ei või aset leida harvemini kui iga kolme ja poole tunni tagant ja nende kestus ei või olla alla poolt tundi.

Nimetatud vaheajad arvatakse tööaja hulka.

§ 135. Alla kuueteistkümne aasta vanuste isikute töölevõtmine on keelatud.

Märge: Erandjuhtudel on tööinspektoreil õigus lubada Töö RK poolt kokkuleppel ÜAÜKN-iga antava erijuhendi põhjal mitte alla neljateistkümne aasta vanuste alaealiste töölevõtmist.

§ 136. Isikutele alla 16 aasta vanuses, kes juba töötavad ettevõttes või astuvad sinna uutena § 135 alusel, määratakse neljatunniline tööpäev.

RASEDATE NAISTE TÖÖTASUST ÜLEVIIMISEL KERGEMALE TÖÖLE

NSVL KTK ja RKN 27. juuni 1936. a. määrusest «Abortide keelu kohta...»

9. Määrata kriminaalkaristus naiste töölevõtmisest keeldumise eest raseduse motiividel, nende töötasu vähendamise eest samadel motiividel, ning ette näha seaduses rasedate naiste endise töötasu kohustuslikku säilitamist samaaegse üleviimisega kergemale tööle.

(LSKK 1936. a. nr. 34, art. 309.)

«KRIMINAALVASTUTUSEST NAISTE TÖÖLEVÕTMISEST KEELDUMISE JA NENDE TÖÖTASU VÄHENDAMISE EEST RASEDUSE MOTIIVIDEL.

NSVL KTK ja RKN määrus 5. oktoobrist 1936. a.

Kooskõlas NSV Liidu KTK ja RKN 27. juuni 1936. a. määruse «Abortide keelust, sünnitajate materiaalse abi suurendamisest, lasterikastele riikliku abi kehtestamisest, sünnitusmajade, lastesõimede ja lasteaedade võrgu laiendamisest, kriminaalkaristuse tugevdamisest alimentide mittemaksmise eest ja mõnesugustest muudatustest seadusandluses abielulahutuste kohta» II osa § 9 NSV Liidu Kesktäitev Komitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad: ette panna liiduvabariikide kesktäitvaile komiteedele ja rahvakomissaride nõukogudele sisse viia liiduvabariikide kriminaalkoodeksitesse paragrahv, mis näeb ette karistuse paranduslike tööde näol tähtajaga kuni 6 kuud või trahvi kuni 1000 rbl. naiste töölevõtmise keeldumise või nende töötasu vähendamise eest raseduse motiividel.

Tähendatud rikkumiste kordumiste! võib karistust tõsta kuni vabaduskaotamiseni kaheks aastaks.

(LSKK 1936. a. nr. 51, art. 419.)

NSVL KTK JA RKN 5. OKTOOBRI 1936. A. MÄÄRUSE «KRIMINAALVASTUTUSEST NAISTE TÖÖLEVÕTMISEST KEELDUMISE JA NENDE TÖÖTASU VÄHENDAMISE EEST RASEDUSE MOTIIVIDEL» RAKENDAMISEST.

NSVL KTK ja RKN määrus 9. aprillist 1937. a.

NSVL KTK ja RKN 5. oktoobri 1936. a. määruse «Kriminaalvastutusest naiste töölevõtmisest keeldumise ja nende töötasu vähendamise eest raseduse motiividel» (LSKK 1936. a. nr. 51, art. 419) õigeks rakendamiseks NSVL Kesktäitev Komitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad:

Seletada, et NSVL KTK ja RKN ülaltähendatud määrus ei laiene neile juhtudele, kus rase naine on töötanud riiklikes ettevõtteis (asutistes) vahetult alla üht aastat ja viimane vaheaeg tema töös oli üle ühe kuu.

(LSKK 1937. a. nr. 25, art. 99.)

RASEDATE JA IMETAVATE NAISTE ÜLETUNNI- JA ÖÖTÖÖ KEELUST

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 8. juuli 1944. a. seadlusest

«Riikliku abi suurendamisest rasedatele naistele, lasterikastele ja vallasemadele, emade- ja lastekaitse tugevdamisest, aunime «Sangarema», ordeni «Ema au» ja medali «Emamedal» asutamisest»

7. Mitte kasutada rasedaid naisi alates raseduse viiendast kuust ületunnitöödel käitistes ja asutistes ning rinnalapsi omavaid naisi öistel töödel lapse imetamise perioodil [1].

11. NSVL Rahvakomissaride Nõukogule teha ülesandeks:

c) ette näha lastesõimede, lasteaedade, rinnalaste toitmise tubade ja naiste isikliku hügieeni tubade kohustuslikku organiseerimist käitistes ja asutistes, kus massiliselt kasutatakse naiste tööjõudu;

d) kohustada rahvakomissariaate tööstusliku ehitustöö projektides ette nägema antud käitise tööliste ja teenistujate teenindamist vajavate laste täielikuks hõlmamiseks arvestatud lasteasutise (sõimed, lasteaiad, emade ja laste toad) ehitamist.

(NSVL Ülemnõukogu Teataja 16. juulist 1944. a.)

---

[1] Rasedate öötöö ja imetavate emade ületunnitööd on keelatud VNFSV Tööseaduste koodeksi § 131, vt. lk. 217.

NSVL RKN POOLT 18. AUGUSTIL 1944. A. KINNITATUD MÄÄRUSEST RASEDATELE NAISTELE, LASTERIKASTELE JA VALLASEMADELE RIIKLIKE TOETUSTE MÄÄRAMISE JA VÄLJAMAKSMISE NING SOODUSTUSTE ANDMISE KORRAST

34. Ettevõtete ja asutiste juhatajad on kohustatud andma rasedatele naistele järjekordset puhkust, ajaldades seda rasedus- ja sünnituspuhkusele.

35. Rasedaid naisi — naistöölisi ja teenistujaid —, alates raseduse viiendast kuust ei kasutata ületunnitöödel.

36. Naist — naistöölist ja teenistujat —, kellel on rinnalaps, ei või lapse imetamise perioodil panna tööle öösel.

RASEDATE VALLANDAMISE KORRAST

VNFSV Töö RK määrus 8. augustist 1922. a.

Rasedaid võib vallandada vaid erandjuhtudel, vastava tööinspektori igakordse loaga.

(NSVL Töö RK Teataja 1922. a. nr. 5/14.)

ALLA ÜHEAASTASI LAPSI OMAVATE VALLASEMADE VALLANDAMISE KORRAST

VNFSV Töö RK määrus 16. juulist 1925. a.

Alla üheaastasi lapsi omavaid vallasemasid võib vallandada vaid erandjuhtudel, tööinspektori loaga igal üksikul juhul.

(NSVL Töö RK Teataja 1925. a. nr. 33.)

SEOSES LAPSE IMETAMISEGA TEISELE TÖÖLE ÜLEVIIDUD NAISTE ENDISE TÖÖTASU SÄILITAMISEST

ÜAÜKN Sekretariaadi seletus 22. detsembrist 1950. a.

Võimaluse puudumisel jätta naisi seoses lapse imetamisega endisele tööle, samuti kvalifikatsioonilt ja töötasult vastava töö puudumisel viiakse nad imetamise ajaks teisele tööle samas ettevõttes või asutises, säilitades neile endise töötasu, mida arvutatakse viimase kuue kuu töötasu alusel (arvestamata rasedus- ja sünnituspuhkuse aega).

(ÜAÜKN bülletään 1951. a. nr. 1.)

NIMESTIK ERITI RASKETE JA KAHJULIKE TÖÖDE JA KUTSEALADE KOHTA, KUS NAISTE TÖÖ EI OLE LUBATUD[1]

Kinnitatud NSVL Töö RK poolt 10. aprillil 1932. a.

I. Mäetööstus

II. Metallurgia ja metallitöötlemise tööstus

...2) Tööd kuuma metalli valtsimise alal, alates ahju täitmisest.

Märge: Peenesordilise valtsimata metalli lõikamisel on naiste töö lubatud.

3) Tööd gaasijuhtmete ja skraberite puhastamise alal. 4) Tööd, mis on vahetult seotud maagist värviliste metallide (vask, seatina, elavhõbe, tsink, hõbe jm.) sulatamisega, samuti ka fosfori, arseeni ja selle ühendite tootmisega. 5) Seatinatoodete sulatamine, valamine, valtsimine, venitamine ja stantsimine, seatinaga tinutamine, seatinavannides karastamine, seatina-akumulaatorite valmistamine ja jootmine, kaabli tinutamine ja seatina külm töötlemine (tööpinkidel käsitsi). 6) Kütjad, kohendajad ja katlapuhastajad.

Märge. Küttekollete mehaanilisel täitmisel ja vedela kütuse kütmisel lubatakse naisi ahjukütjate tööle.

III. Keemiatööstus

1) Kummitoodete tootmine: külm vulkaniseerimine. 2) Seatinavärvide (tinavalge, tinamenniki ja silu) tootmine, pakkimine ja puistamine. 3) Aniliini ja paranitroaniliini tootmine ja aniliinvärvide tootmine, pakkimine ja puistamine. 4) Bensooli ja selle nitro- ja amiidoühendite tootmine. 5) Trinitrotoluooli tootmine. 6) Mürskude täitmine trinitrotoluooliga ja nende puhastamine. 7) Väävel- ja soolhappe tootmine käsiahjudel. 8) Lämmastikhappe (välja arvatud Valentiner süsteemi seadmed) ja väävlisnaatriumi tootmine. 9) Arseenis- ja arseensoolade tootmine, puistamine ja pakkimine. 10) Tööd, mis on seotud fluorvesiniku aurude (superfosfaadi-, klaasi- ja muud tööstused) eritamisega. 11) Väävelsüsiniku tootmine. 12) Kloori tootmine: a) elektro-

[1] Käesolevast, ka tööndusкooperatsiooni artellides rakendatavast loetelust on välja jäetud tootmised ja kutsealad, mis ei esine tööndusкooperatsiooni süsteemis.

lüüsi jaoskond, kus kasutatakse elavhõbedat; b) vedelkloorijaoskond. 13) Karbiidi tootmine: a) tööd vahetult lahtist tüüpi ahjude juures; b) karbiidi käsitsi tükeldamine. 14) Elavhõbeda soolade (elavhõbekloriidi, kalomeli) tootmine. 15) Klaasi mehhaniseerimata puhumine.

IV. Nahatööstus

Kõik nahavabrikute leotamis- ja parkimistsehhide tööalad, mis on seotud nahkade transportimisega, maha- ja pealelaadimisega.

V. Tekstiilitööstus

1) Aniliinsoola ja aniliinpeitside valmistamine käsitsi töötamisel. 2) Tüpokloriidi valmistamine käsitsi töötamisel.

VI. Paberitööstus

Tööd kloori lahustamise alal.

VII. Polügraafiatööstus

1) Töö tähevalamiskodades (välja arvatud pakkimisjaoskond, kui see on eraldatud tähevalamiskojast). 2) Valuoperatsioonid ja stereotüübi viimistlemine stereotüüp-jaoskonnas.

Märge: Naisi lubatakse töötada muudel aladel stereotüüpjaoskonnas tingimusel, et nad oleksid isoleeritud valuoperatsioonidest ja stereotüüpide viimistlemisest.

3) Sügavtrükitööd trükijaoskonnas.

VIII. Liha-konservitööstus

Tapamaja lihunik-töölised.

XI. Transport

...4. Kohalik transport
1) Autojuhid veomasinatel tonnaažiga üle 2,5 t.
2) Autobussijuhid kohtade arvuga üle 14.

X. Ehitustegevus

1) Kessoonitööd. 2) Asfaldi keetmine. 3) Kaevude kaevamine. 4) Kiviraiumise tööd. 5) Kändude juurimine. 6) Kivimurru-tööd. 7) Betoon-, keraamiliste ja puutorude paigutus mehhaniseerimata tööl.

(NSVL Töö RK Teataja 1932. a. nr. 32—33)

RASKUSTE KANDMISE JA ÜMBERPAIGUTAMISE PIIRNORMID TÄISKASVANUD NAISTE KOHTA

NSVL Töö RK 14. augusti 1932. a. määrusest nr. 145

1. Määrata üle 18 aastase vanusega naiste kohta järgmised raskuste kandmise ja ümberpaigutamise piirnormid (kaasa arvamata raskuste kandmise ja ümberpaigutamise seadeldiste kaalu):

Jrk. nr.	Kandmise või ümberpaigutamise viis	Piirnorm ühe inimese kohta kg	Märge
1.	Käsitsi kandmine tasasel pinnal	20	
2.	Üherattakärudes	50	Raskuste ümberpaigutamine üherattakärudes on lubatud vaid mööda rullimislaudu, kusjuures tõusu ülemmäär (s. o. tõusu maksimaalse kõrguse suhe tee pikkusega) ei tohi ületada 0,02.
3.	Kolme- ja neljaratta-käsivankritel	100	Kolme- ja neljarattavankrite liikumisel ebatasasel pinnal lubatud tõusu ülemmäär on 0,01
4.	Kaheratta-käsivankritel:		
	a) põranda tasasel pinnal tõusu ülemmääraga mitte üle 0,02	115	
	b) ebatasasel maa- või tänavasillutise pinnal tõusu ülemmääraga mitte üle 0,01	60	
5.	Rööpmetel vagonettides . .	600	Vagoneti kallakpinnal liikumisel tõusu ülemmäär ei tohi ületada 0,01

Kõigil töödel raskuste käsitsi kandmisel naiste poolt tuleb kasutada kanderaame, kus raskuse iseloom seda võimaldab. Kanderaamid peavad olema jalgadel.

Raskuse kaal koos kanderaamiga ei tohi ületada 50 kg kahe inimese kohta.

ALAEALISTE TÖÖLISTE ARSTLIKUST JÄRELEVAATUSEST

VNFSV RKN 13. oktoobri 1922. a. määrusest

1. Alaealisi töölisi vanusega kuni 18 aastat ei tohi suunata ilma eelneva arstliku järelevaatuseta tööle riiklikesse ja ühiskondlikesse asutistesse, ettevõtetesse ja majanditesse.

2. Kõik riiklikes ja ühiskondlikes ... ettevõtteis, asutistes ja majandeis töötavad alaealised tuleb arstlikult järele vaadata. Tervisliku seisukorra ilmse mittevastavuse korral töö raskusele tuleb alaealised viia üle kergemale tööle.

3. Alaealiste tööliste arstlikku järelevaatust tuleb korraldada perioodiliselt, vähemalt üks kord aastas.

4. Alaealised vaadatakse arstlikult järele kohaliku tervishoiuorgani poolt kokkuleppel ametiühingu nõukoguga määratud korras.

5. Arstlikku järelevaatust tuleb korraldada ka vabriku-tehasekoolide õpilastele.

(VSKK 1922. a. nr. 65, art. 842.)

ALAEALISTE TÖÖLISTE IGA-AASTASE ARSTLIKU JÄRELEVAATUSE MÄÄRUSEST

Kinnitatud VNFSV Tervishoiu RK ja Töö RK poolt 11. märtsil 1929. a. nr. 75

Vastavalt VNFSV RKN 13. oktoobri 1922. a. määrusele (VSKK 1922. a. nr. 65, art. 842, «Töö RK Teataja» 1932. a. nr. 7) on kehtestatud alates 1929. a. järgmine alaealiste tööliste iga-aastase arstliku järelevaatuse läbiviimise kord.

1. Alaealiste tööliste iga-aastased massilised arstlikud järelevaatused korraldatakse ravi ja profülaktilist abi vajavate alaealiste valikuks ja selle abi plaanipäraseks ja õigeks osutamiseks antud suvise tervenduskampaania perioodil.

2. Alaealiste tööliste massilisi arstlikke järelevaatusi korraldatakse iga aasta 15. III kuni 20. IV.

3. Massilisi arstlikke järelevaatusi korraldatakse alaealistele töölistele vanusega 14 kuni 18 aastat, kes töötavad riiklikus, kooperatiivses ... tööstuses, kõigile VTK ja KTK õpilastele sõltumatult vanusest; kahjulikel töödel tegutsevatele broneeritud täisealistele õpilastele; käsitööga tegutsevatele alaealistele töölistele; hooajatöödel (turbatöölised, ehitustöölised) tegutsevatele ala-

ealistele töölistele, sovhoosides töötavaile alaealistele töölistele ja tehnika kutsekoolide ja käsitöökoolide õpilastele.

5. Vajaduse korral anda alaealisele puhkust tervislikust seisukorrast tingitud ajutise töövõimetuse korral (peale temal saada oleva dekreetpuhkuse). Selline puhkus määratakse... komisjoni poolt.

Lahkhelide tekkimisel puhkuse andmise küsimuses esitatakse viimane otsustamiseks arstlikule kontrollkomisjonile.

Sanatoorse-kuurordilise ravi määramise korral vaadatakse alaealised täiendavalt läbi kuurordi-valikukomisjonides.

6. Arstlikule järelevaatusele kuuluvatele alaealistele korraldatakse seda peale tööpäeva lõppu.

7. Alaealiste tööliste arstlikud järelevaatused korraldatakse kooskõlas Tervishoiu RK poolt kinnitatud erijuhendiga.

Järelevaatuse andmed täidetakse vormi 1 «Arstlikult järelevaadatud alaealiste nimestik» järgi. Nimestikud koostatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb antud ettevõttesse (töökaitse komisjoni), teine aga kohalikku tervishoiuorganisse. Juhul, kui ettevõttes puudub iseseisev vabriku-tehase kohalik komitee, esitatakse järelevaatusele kuuluvate alaealiste nimestikud selle ametiühingu töökaitse-komisjonile, kuhu antud ettevõte kuulub.

8. Alaealiste arstliku järelevaatuse komisjoni poolt teostatud määramiste realiseerimise arvestust peavad tervishoiuorganid märkuste alusel määramiste täitmiste kohta järelevaadatud alaealiste nimestiku vastavas lahtris, mida teevad töökaitsekomisjonid neile jäänud nimestikkude järgi.

9. Koos alaealiste arstlike järelevaatuste läbiviimisega tuleb teha alaealiste hulgas laialdast selgitustööd järelevaatuse ülesandeist ning alaealiste tervise kaitse ülesandeist üldse.

(NSVL Töö RK Teataja 1929. a. nr. 20—21.)

ELUKUTSETE, TÖÖDE JA KÄSITÖÖDE NIMESTIK, KUS EI OLE LUBATUD KASUTADA ALLA 16-AASTASTE ÕPILASTE TÖÖD

Kinnitatud VNFSV Töö RK määrusega 6. veebruarist 1928. a.

1. Linatöötlemise ja kanepilõugutamise tööd lõugutusmasina juures.

2. Tööd lina, kanepi, puuvilla, villa, džuudi ja igasuguste kraasmete kraasimis- ja karestamismasinatel.

3. Kaltsude ja otsade heideks ettevalmistus ja töötlemine.

4. Leemikese, vildi ja viltkübarate tööstus elavhõbedaühendite kasutamisega.
5. Linase riide ja lina värvimine, värvimiseks ettevalmistamine ja pleegitamine pleegitamistöökodades.
6. Puuvillaste kangaste ja niidi pleegitamine pleegitamistöökodades.
7. Kalevi viimistlemise tööd vanutus-, karestamis- ja riidepügamismasinate juures, samuti ka pleegitamisel.
8. Kangaste trükkimine ja värvimine kahjulikkude (aniliin- ja väävlis-) värvidega.
9. Kõik tööd vildi vanutamise ja viltsaabaste valmistamise alal.
10. Toodete töötlemine ja valmistamine harjastest, jõhvist, lakkadest ja põdrakarvadest.
11. Kõik tööd lambanaha ja kasuka tootmises.
12. Tööd nahavabrikute leotamis-, leelistamis-, pehmendamis-, parkimis- ja kuivatamisjaoskondades.
13. Lakk- ja seemisnaha töötlus.
14. Kõik tööd seatinasilu ja -menniki valmistamise alal, samuti ka tinavalge, arseenvärvide ja vaskatsetaadi valmistamisel.
15. Orgaaniliste värvide tootmine.
16. Vahariide ja presendi töötlus ja kangaste gummeerimine.
17. Lakkimine ja värnitsaga töötlemine.
18. Massi valmistamise, ihumise, kuival viisil lihvimise, glasuurimise ja põletamise tööd pottsepa-, fajanss- ja portselanitootmises.
19. Klaasilihvimine kuival viisil ja klaasi mateerimine.
20. Kõik tööd peeglitootmises.
21. Kontide puhastamise, põletamise ja jahvatamise tööd.
22. Kaltsude rebestamine ja sortimine.
23. Tööd kaltsude ettevalmistamise alal edasiseks töötlemiseks paberitootmises.
24. Kuiv-värvide peeneks hõõrumine, samet-tapeetide pronksimine ja valmistamine tapeeditootmises.
25. Kuldamistööd litograafiates.
26. Tsingi lihvimise tööd.
27. Messingi, vase, tina ja selle ühendite sulatamine.
28. Metalli keevitus.
29. Pealelööjate töö sepikojas.
30. Seatina ja elavhõbeda töötlemine.
31. Seatina-toodete jootmine.
32. Lihvimis- ja poleerimistööd smirgelkäiadel.
33. Toote puhastamine peale peitsimist.

34. Metalli keemiline töötlus, peitsimine, oksüdeerimine, galvanoplastika, tinutamine, nikeldamine, tsinkimine, emailimine ja lakkimine.
35. Viiliraiumine tinaaluste kasutamisega.
36. Samovaride pressimine.
37. Traadi venitamine.
38. Metallide afineerimine.
39. Värviliste metallide valtsimine.
40. Taigna käsitsi sõtkumine pagari- ja kondiitritööstuses jne.
41. Tapetud loomade nülgimine.
42. Tööd käärimistõrte juures äädika-, õlle- ja piirituseviinatootmises.
43. Kõik tööd pärmitööstuses.
44. Kõik tööd tubaka- ja mahorka-tööstuses ja paberosside toppimisel.
45. Laudade ja palkide saagimine lint- ja kreissaagidega.
46. Kulla ja hõbeda puhastamine hapete abil, galvanoplastilisel viisil hõbetamine ja kuldamine, samuti väärismetalle sisaldava prügi töötlemine.
47. Tööd tsüaanühendite ja klooriga väärismetallide algtöötlemisel.
48. Kivi vahetu töötlemine.
49. Kõik allmaatööd šahtides, kaevandustes ja karjäärides.
50. Kõik tööd lubja, alabastri, tsemendi ja kipsi põletamise, jahvatamise, saagimise, kuiva peenekstampimise, sõelumise ja kuiva poleerimise alal.
51. Kriidi läbisõelumine.
52. Ahjude põletamine, täitmine, tühjendamine, savi sõtkumine jalgadega telliskivitootmises.
53. Lubja kustutamine.
54. Asfaldi keetmine ja asfaltmassi kohale kandmine.
55. Maakaevamise tööd märjal pinnasel.
56. Fassaaditööd siirdredelitel ja plokkidel, alates teisest korrusest.
57. Tööd kahekorruseliste ja kõrgemate majade katustel.
58. Kõik tööd lõhkeainete kasutamisega.

(NSVL Töö RK Teataja 1928. a. nr. 11.)

ALAEALISTE TÖÖ KASUTAMISEST

NSVL Töö RK 13. oktoobri 1932. a. määrusest nr. 186

1. Keelatud on võtta kuni 18 aastasi alaealisi töödele, mis on loetletud käesoleva määruse lisas.

2. Erandina § 1 toodud korrast alaealised vanusega mitte alla 17 aastat, kes õpivad organiseeritud korras (vabrikutehase-, linna tööstus-, ehitus- jm. koolid) võetakse tööinspektsiooni ja arstliku komisjoni loal järgmistele, käesoleva määruse lisas loetletud töödele:

1) töö sepatsehhis;
2) metalli keevitamine;
3) väävelhappe tootmine;
4) soolhappe tootmine (mehaanilistes ahjudes);
5) ammoniaagijaoskond;
6) ammoniaak-salpeetri tootmine;
7) superfosfaadi tootmine;
8) trüki käsitsiladu;
9) viina-, pärmi- ja õlletootmine;
10) nais- ja meestelefonistide töö suurtes ja keskmistes telefonijaamades;
11) ehitustööd fassaadidel, siirdredelitel ja plokkidel.

3. Käesoleva määruse rikkumise korral kannab majandusorganite administratsioon vastutust kohtu- või administratiivkorras.

(NSVL Töö RK Teataja 1932. a. nr. 28—29.)

TÖÖDE NIMESTIK, MILLEL ON KEELATUD ALLA 18 AASTASTE ISIKUTE TÖÖ KASUTAMINE

Lisa NSVL Töö RK määrusele 13. oktoobrist 1932. a. nr. 186

I. Mäetööstus

1. Kõik allmaatööd.
3. Kivi kaevandamine ja töötlemine.
4. Bensiini käsitsemisega seotud töö lambijaoskondades.
7. Töö tsüaanühendite ja klooriga väärismetallide algtöötlemisel.
8. Töö kaevandi- ja karjääritöölisena turbatööstuses.
10. Asbesti kaevandamine ja töötlemine.

II. Metallurgia- ja metallitöötlemise tööstus

11. Töö sepatsehhis, välja arvatud väiksed tööd.
12. Saagimine kuumal lõikamisel.
13. Töö kõrgahju-, bessemeri-, toomas-, martään- ja pudeldustsehhides.

14. Vase, seatina, hõbeda ja muude värviliste metallide maagist väljasulatamine.
15. Seatina ja elavhõbeda töötlemine ja seatina jootmine.
16. Kuum valtsimine, samuti ka suur külm valtsimine.
17. Töö valu- ja valtsimistsehhides.
18. Töö ribi- ja kuumadel töödel, suurtel kett-tööpinkidel traadivenitamise tööstuses.
19. Katelde neetimine katlatsehhis.
20. Lihvimine ja poleerimine smirgelkäiadel, puhastamine peale peitsimist, tinutamist ja sellesarnased tööd, töö liivajoa-aparaatidel.
21. Metallide keemiline töötlus: peitsimine, oksüdeerimine, galvanoplastika, tinutamine, nikeldamine, tsinkimine.
22. Akumulaatorite tootmine: seatinaplaatide valamine ja vormimine, seatina-akumulaatorite jootmine, akumulaatorite laadimine.
23. Kaabli vulkaniseerimine, tinutamine ja broneerimine.
24. Emailimine seatina tarvitamisega.

III. Keemiatööstus

25. Portselan- ja fajansstoodete glasuurimine töötamisel seatinaga.
26. Klaasi lihvimine kuival viisil ja klaasi mateerimine klaasi- ja peeglitootmises.
27. Orgaaniliste värvide tootmine.
28. Seatina- ja arseenvärvide ja vask-atsetaadi tootmine ja läbihõõrumine.
29. Lõhkeainete ja kapslite tootmine, töö laskemoonatehastes.
30. Seatina, elavhõbeda ja arseeni ühendite, kreosooli ühendite, väävlis-soolade, kloroformi, anorgaaniliste soolade (sünteetilisel teel) tootmine, tööd broomi, kloori, väävelvesiniku, väävlisgaasi ja alkaloidide tarvitamisega.
31. Töö järgmistes kummitootmise jaoskondades, tsehhides ja töökodades:
    1) segamise (kriidi) jaoskond [1];
    2) valtsimine;
    3) külma vulkaniseerimise jaoskond [1];
    4) segude (liimi) valmistamise jaoskond;
    5) riide gummeerimise jaoskond;
    6) radooli ja faktiste jaoskond;

[1] Loetletud töödele võetakse üle 17 aastasi alaealisi (ÜAÜKN seletus).

7) kalandrid ja kuum vulkaniseerimine [1];
8) asbestitehas;
9) määrimisjaoskond;
10) kummi regenereerimine;
11) õmbluseta kummitoodete jaoskond, laudadel kleepimisega;
12) kuivatusruum vahariide tootmises;
13) lihvimine ja poleerimine kammiosakonnas;
14) torude töökoda;
15) eboniit-toodete töökoda;
16) pneumaatikajaoskond;
17) auto- ja jalgrattakummide jaoskond;
18) ekipaažide, veo- ja aerokummide jaoskond.

32. Töö järgmistes keemia-põhitööstuse harudes:

Laki- ja värvitootmine

...töö pigiga.

33. Keemia-farmatseutiline tootmine, välja arvatud salitsüül-preparaatide tootmine, sadestamine autoklaavide jaoskonnas.

Fenoolimise ja sublimeerimise töö, guajakooli, tiokooli ja kubotaali tootmine, aspiriini tootmine, salitsüül-naatriumi tootmine, puhta salooli tootmine.

34. Töö tuletikutootmise kastmisjaoskonnas.

35. Töö utilisatsiooni tootmises.

36. Kondijahvatamine ja ekstraheerimistööd konditöötlemise tööstuses.

IV. Tekstiilitööstus

37. Kraasimismasinate puhastamine ja teritamine ja töö tolmusel hundil puuvillaketruse tootmises.

38. Järgmised tööd sitsitrükkimise ja värvimis-apretuuri vabrikutes:

1) kloorlubjalahuse valmistamine;
2) diaazo-värvide, väävlisvärvide ja musta aniliini valmistamine värvikeetmise ruumis;
3) töö musta aniliiniga ja väävlisvärvidega värvimise töökojas;
4) srelna ja kuivati trükijaoskonnas;
5) puuvilla ja kedruse värvimine väävlisvärviga;
6) puuvilla algtöötlus;
7) töö kõrvetamismasinatel ja suitsutamine väävlisgaasiga.

39. Järgmised tööd kammvilla, kammimise, kraasimise, ketramise ja kalevi värvimise vabrikus:
1) pesemata villa sortimine;
2) töö tolmusel hundil;
3) töö tolmuses ropsimisjaoskonnas;
4) kraasimismasinate puhastamine ja teritamine.
40. Töö linaketruse ettevalmistus- ja kraasimisjaoskondades ja lina algtöötluse vabrikutes.
41. Kloori lahustamine ja valmistamine linatoodete pleegitamise ja viimistlemise vabrikutes.
42. Töö džuudi- ja kanepivabrikute ropsimise ja kraasimisjaoskondades.
43. Suitsutamine väävlisgaasiga ja musta aniliini ning väävlisvärvide tarvitamisega seotud tööd siidi värvimise vabrikutes.
44. Liblikate aurutamine siidussi munade töötlemise tehastes.
45. Villa sortimine ja kraasimine vildi vanutamise ja viltsaabaste valmistamise tehastes.

V. Polügraafiatööstus

46. Töö streotüüp- ja tähevalamise tootmises.
47. Töö kivitrüki kuldamistsehhis.
48. Noodilihvimine.
49. Kuivvärvide peeneks hõõrumine, samet-tapeetide pronksimine ja valmistamine tapeeditootmises.
50. Töö sügavtrükijaoskonnas.
51. Nootide graveerimine seatinal.
52. Trükitähtede käsitsi ladumine.

IX. Toiduainetetööstus

68. Töö käärimistõrte juures äädika tootmises.
69. Tapamaja lihunik-töölised.
70. Viina-, pärmi- ja õlletootmine.
71. Järgmised tööd kollase tubaka ja sigarite tootmises:
1) töö lehttubakalao sortimise, purustamise, kuivatamise, laialiraputamise, täistoppimise ja (käsitsi ja mehaanilise) paberossitoppimise jaoskondades;
2) tubaka fermenteerimine.
72. Mahorka ja nuusktubaka tootmine.
73. Töö nikotiini-jaoskonnas ja kunstliku krupka jaoskonnas.

X. Puidutöötlemise tööstus

74. Töö suurte kreissagide juures (vastavate kaitsmete puudumisel).

XIII. Nahatööstus

79. Töö suurte nahkade tootmise, leelistamise, pehmendamise, parkimise ja kuivatamise jaoskondades ja tooraine ladudes.
80. Jõhvi ja harjaste algtöötlus.
81. Tööd parkimisekstrakti tootmises laastude mahalaadimisel, masinal raiumisel ja aurutamisaparaatide juures.
82. Kaltsude ja paberi sortimine naha aseaine tootmises.
83. Määrijad ja valtsijad granitooli tootmises.
84. Naha imitatsiooni tööd, mis on seotud formaliiniaurude eritamisega.
85. Järgmised tööd kunstliku talla tootmise alal:
    1) utiiltooraine desinfitseerimine;
    2) kaltsude käsitsihakkimine;
    3) valtsimine;
    4) vulkaniseerimine.
86. Köösneritööstuse käsitsikloppijad.

XIV. Kirjutuspaberitööstus

87. Töö kaltsujaoskonnas ja kloorijate töö paberi tootmises.

XV. Ehitustegevus ja ehitusmaterjalide tootmine

89. Mulla kaevamistööd märjal pinnasel.
90. Ehituskivi lihvimine ja tahumine.
91. Töö fassaadidel, siirdredelitel ja plokkidel.
92. Asfaldi keetmine.
93. Kessoonitööd.
94. Järgmised tööd tsemendi, lubja ja alabastri tootmises: jahvatamine, täitmine, põletamine, ahjude tühjendamine ja käsitsi pakkimine.
95. Järgmised tööd tulekindla telliskivi, punase telliskivi ja klinkri tootmises: põletamine, ahjude täitmine ja tühjendamine ning savi sõtkumine jalgadega.
96. Katusepapi ja asfaltmassi keetmine.

101. Tõstemehhanismide teenindamine.
102. Suitsulõõride puhastamine, happejuhtmete remont ja puhastamine, gaasijuhtmete ja skraberite puhastamine gaasigeneraatorite tsehhis.
103. Katlamajade kütjad kõva kütusega.
104. Metalli keevitus.
105. Peale- ja mahalaadimistööd.
106. Autojuhid.

(NSVL Töö RK Teataja 1932. a. nr. 28—29.)

RASKUSTE KANDMISE PIIRNORMID ALAEALISTE KOHTA

VNFSV Töö RK kohustuslik määrus 4. märtsist 1921. a., muudatustega 14. augustist 1932. a. nr. 145 (Laiendatud kogu NSV Liidu territooriumile)

1. Kuni 18-aastasi alaealisi ei tohi mingil juhul määrata tööle, mis seisneb vaid üle 4,1 kg kaaluvate raskuste kandmises või ümberpaigutamises. Raskuste kandmine ja ümberpaigutamine mõlemast soost alaealiste poolt allpool toodud normide piirides on lubatud vaid neil juhtudel, kui see töö on vahetult seotud alaealise kutsetööga ning ei nõua üle ühe kolmandiku nende tööajast.

Märge. Töökaitseinspektori loal senini tööle jäetud kuni 16-aastastele alaealistele on lubatud kanda raskusi vaid erandjuhtudel, kusjuures kõiki § 1 ja § 2 p. a ja b all loetletud kaalunorme tuleb vähendada poole võrra; raskuste ümberpaigutamine viisidel, mis on nimetatud § 2 p. c, d ja e, ei ole alaealistele üldse lubatud.

2. Mõlemast soost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat määratakse alljärgnevad raskuste kandmise ja ümberpaigutamise piirnormid iga üksiku töötaja kohta.

a) Raskuste kandmine meessoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 16,4 kg, naissoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 10,25 kg.

b) Raskuste ümberpaigutamine rööbastel liikuvatel vagonettidel. Meessoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 492 kg; naissoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 328 kg. Vagoneti liikumisel kallakpinnal on tõusu (s. o. tõusu maksimaalse kõrguse suhe tee pikkusega) lubatud ülemmäär 0,01.

c) Raskuste ümberpaigutamine üherattakärudes. Alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 49,2 kg. Naissoost alaealistele vanusega kuni 18 aastat ei ole raskuste vedu kärudega üldse lubatud. Raskuste vedu üherattakärudes on lubatud vaid rullimislaudadel, kusjuures tõus ei tohi ületada 0,02.

d) Raskuste ümberpaigutamine kaheratta-käsivankrites. Meessoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 114,8 kg veo juures tasasel põrandal, kusjuures tõus ei tohi ületada 0,02, ja 57,4 kg veo juures ebatasasel pinnal või sillutisel, tõusu ülemmääraga mitte üle 0,01. Naissoost alaealistele vanusega kuni 18 aastat ei ole raskuste vedu kaheratta-käsivankrites lubatud.

e) Raskuste ümberpaigutamine kolme- ja neljarattavankrites. Meessoost alaealistele vanusega 16 kuni 18 aastat — 82 kg, naissoost alaealistele — 57,4 kg. Seejuures raskuste ümberpaigutamine kolme- ja neljarattavankrites on alaealistele lubatud vaid tasasel — asfalt-, puu-, plaat- jne. põrandal, tõusu ülemmääraga mitte üle 0,02.

Märge. Kõik p. a, b, c, d, e toodud kaalunormid sisaldavad koorma kaalu koos kande- või ümberpaigutamisseadeldise (s. o. vagonett, käru, vanker jms.) kaaluga.

(NSVL Töö RK Teataja 1932. a. nr. 25.)

III PEATÜKK

ABINÕUD OHUTUSTEHNIKA JA TÖÖSTUSTERVISHOIU ALAL

PÕHIMÄÄRUS TÖÖ KOHTA TÖÖKAITSE, OHUTUSTEHNIKA JA TÖÖSTUSTERVISHOIU ALAL TÖÖNDUSLIKU KOOPERATSIOONI SÜSTEEMIS
(väljavõte)

Kinnitatud Üleliidulise Tööndusкooperatsiooni Nõukogu poolt 28. juulil 1937. a.

Töö tervendamise, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu õigeks korraldamiseks tööndusliku kooperatsiooni ühistes töökodades ja töötingimuste loomiseks artellides, mis kindlustaksid parima olukorra töö sotsialistlike vormide — sotsialistliku võistluse ja löök-töö — jaoks, ning eesrindliku töö liikumise edasiseks arendamiseks organiseeritakse töö töökaitse alal kõigis tööndussüsteemi lülides.

I. Alamastme kooperatiivides (artellides, ühingutes, töön kolhoosides).

1. Vajalikkude abinõude täitmata jätmise eest ohutuste ja tööstus-tervishoiu alal tsehhides, töökodades, šahtides, kaevandamistel, raielankidel, ehitustöödel jms., samuti tootmistraumade eest vastutavad isiklikult tsehhide, töökodade juhatajad, tehniline juhataja, artelli alal tervikuna aga — artelli esimees.

Märge. Vastavalt töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu eeskirjadele VNFSV invaliidide kooperatsiooni artellides, mis on kooskõlastatud ÜAÜKN töökaitse osakonnaga 20. märtsil 1950. a. ja Ülel. Inv. Koop. Liiduga 21. aprillil 1950. a. ning kinnitatud Ülel. Inv. Koop. Kindl. Kassade Liidu presiidiumi poolt 22. märtsil 1950. a.,

pannakse vastutus töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu üldise seisukorra eest invaliidide kooperatsiooni artellides selleks määratud artelli juhatuse esimehe asetäitjale, artellis aga, kus seda ei ole määratud, artelli juhatuse esimehele.

Vastutus töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu seisukorra eest vahetult tsehhis pannakse tsehhi ülemale;

tsehhi ülemale pannakse vastutus ja järelevalve: mehaaniliste ja tehnoloogiliste seadmete korrasoleku osas, õigeaegse kvalifitseeritud instrueerimise osas ohutute töömeetodite alal vahetult töökohas (masina, tööpingi, agregaadi jms. juures) vastava dokumentatsiooni (suunamislehtede) kohustusliku vormistamisega;

sisekorra-eeskirjade ja tööpingil, masinal, agregaadil jms. tööohutuse eeskirjade järgimise osas artelliliikmete poolt;

tootmises õnnetusjuhtumite korral abistamise, nende kiire kohustusliku uurimise ning artelli juhatusele ja invaliidide kooperatsiooni kindlustuskassa tööinspektorile teatamise osas vastavalt invaliidide kooperatsiooni õnnetusjuhtumite registreerimise määrusele;

artelli tehnilisele juhatajale pannakse kõigi töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu abinõude praktiline teostamine; artellis töötavate invaliidide õige paigutus ja nende töö kasutamine vastavalt ATEK otsusele;

töötajaile ohutute töömeetodite õigeaegse instrueerimise ja õpetamise kindlustamine;

tootmistraumatismi põhjuste uurimine ning abinõude rakendamine nende kõrvaldamiseks.

2. Tsehhide ja töökodade administratiiv-tehniline personal on kohustatud instrueerima artelliliikmeid võitluse viisidest nende töö ohtude ja kahjulikkuse vastu ning jälgima kõigi ettevaatusabinõude täitmist tööajal.

3. Tootmise juhataja ja tehniline juhataja on kohustatud välja töötama juhendi ohutute töömeetodite kohta iga tööpingi,

masina, agregaadi alal ja välja panema need, peale kinnitamist artelli juhatuse poolt, nähtavale kohale tööpinkide, masinate ja agregaatide juures ning jälgima ohutute töömeetodite rakendamist.

4. Tsehhide juhatajad, meistrid, tööde juhatajad jt. on kohustatud teostama jooksvat ja plaanilis-ennetavat järelevalvet hoonete, tootmisseadmete, kaitsmete, kaitseseadeldiste ja sanitaartehniliste seadmete korrasoleku üle, samuti ka tööde nõuetekohase organiseerimise üle nende ohutuse seisukohalt.

5. Kõigi ehitus-, remont-, montaaž- ja teiste tööde projekteerimisel, samuti nende teostamisel on tehnilised juhatajad kohustatud ette nägema kõiki ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu nõudeid vastavalt kehtivale seadusandlusele ja eeskirjadele.

6. Kõigi uute jõumasinate, seadmete või ümberehitatud seadmete ekspluatatsiooni laskmine on keelatud tööonduskindlustusnõukogu töökaitseinspektori ja riikliku sanitaarinspektsiooni loata, samuti ohutustehnika ala töötajaile teatamata ning nende otsuseta ohutuse kohta.

7. Vastutus aurukatelde, aurujuhtmete, agregaatide ja üle ühe atmosfääri survega mahutite, atsetüleen-, hapniku- ja sinigaasiseadmete korrashoiu ning õigeaegse järelevaatuse eest, samuti ka energeetiliste (elektri-, auru, hüdro-) seadmete ning muude võrkude ja seadmete ohutu seisukorra eest pannakse peamehaanikule, sellise puudumisel aga — tehnilisele juhatajale.

8. Järelevalve ventilatsiooniseadmete korrashoiu, õige töötamise ja teenindamise üle tsehhides pannakse tsehhi ülematele.

Mehhaniseeritud ning tehniliselt varustatud artellides liikmete arvuga mitte alla 500 tuleb määrata artelli esimehele vahetult alluv, vabastatud vastutav isik — järelevalveks ohutustehnika, tööstus-tervishoiu seisukorra ja seadmete korrashoiu üle.

Ohutustehnika juhatajale (eri-isik, tehniline juhataja, tootmise juhataja) pannakse:

a) avalduse koostamine artelli tööstus-finantsplaani juurde abinõude kohta ohutustehnika alal ning artelli ja sama artelli tööonduskindlustusnõukogu vahelise kokkuleppe projekti ettevalmistamine töökaitse alal;

b) kogu artellis kaitsmete, seadmete, energeetiliste seadmete ja võrkude konstruktsiooni-projektide ja ohutustehnika ning tööstus-tervishoiu alal abinõude plaani läbivaatamine, hindamine ja esitamine kinnitamiseks artelli juhatusele, tööonduskindlustusnõukogule ja riiklikule sanitaar-inspektsioonile;

c) osavõtmine hoonete ja ehitiste rekonstrueerimise ja kapitaalremondi projektide läbitöötamisest ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu seisukohalt ning järelevalve tehtavate tööde vastavuse

üle kinnitatud projektidele ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu osas;

d) artellide liikmete üksikute kutsealade ja rühmade jaoks tsehhide juhatajate poolt koostatud ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu juhendite kinnitamine;

e) tööndusliku kooperatsiooni jaoks ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal kehtestatud seaduste ja eeskirjade kõigi artelli tsehhide ja töökodade poolt täitmise, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal vahendite õige ning õigeaegse kasutamise, samuti ka kaitsevahendite ja erirõivastise töötajate poolt kasutamise järelevalve;

f) kogemuste vahetamise organiseerimine üksikute tsehhide, tootmispunktide ja artellide vahel ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal;

g) õppekavade väljatöötamise organiseerimine artellide liikmete üksikute kutsealade ja rühmade jaoks, kes tegutsevad ohtlikel ja kahjulikel töödel (mürkained, tolm ja gaasid, kiirgusenergia);

h) insener-tehnilise personali konsulteerimine abinõude kohta ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal tsehhides;

i) koos TEP büroodega ja ühiskondlike töökaitse inspektoritega ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu propaganda organiseerimine loengute, vestluste, näituste jms. korraldamise teel;

k) ohutustehnika alal projekteeritud abinõude kalendriplaani koostamine, selle kinnitamisega artelli juhatuse poolt;

l) traumatismi ja kutsealaste mürgituste arvestuse organiseerimine ning pidamine artellis;

m) aruande koostamine ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu seisukorra kohta, vahendite kasutamise kohta töökaitse alal ja traumatismi liikumise kohta.

Oma kohustuste täitmiseks ohutustehnika juhatajal on õigus:

a) ette panna administratiiv-tehnilisele personalile täita kõik abinõud ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal;

b) erakordsetel juhtudel, kui töö olukord ilmselt ohustab üksikute tööliste või nende rühmade tervist ja elu, peatada ettevõtetes või ehitustel üksikute tööpinkide ja masinate tööd, teatades sellest viivitamatult tsehhi või ehituse vastavale tööde juhatajale.

II. Alamastme kooperatiive ühendavates tööndusliitudes

9. Töö seisukorra eest artellides ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal vastutab tööndusliidu esimees, kes juhatab artellide tööd sellel alal tööndusliidu koosseisus eraldatud isiku kaudu.

Märge. Tööndusliitudes, mis ühendavad artelle, kus domineerib käsitöö, pannakse vastutus ohutustehnika seisukorra eest juhatuse (presiidiumi) liikmele, kes juhib tootmisosakonda.

Tööndusliidu ohutustehnika ala juhtiva eritöötaja kohustuste hulka kuulub:

a) järelevalve ohutustehnika abinõude artelli aastaplaani võtmise üle;

b) artellide tööstus-finantsplaanide juurde töökaitse osas koostatud avalduste läbivaatamine ja kinnitamine, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal määratud vahendite õige ning ratsionaalse kasutamise järelevalve, samuti ka ärakulutatud summade arvestus;

c) kontroll ohutustehnika abinõude artellide plaani võtmise üle rekonstrueerimise ja kapitaalehituste teostamise korral artellides;

d) töönduslike artellide kontrollimine ja instrueerimine tööndusliku süsteemile kohuslike töökaitsenormide rakendamise alal;

e) töönduslike artellide instrueerimine võitluse küsimuses kahjulikkuse ja ohtude vastu ning abinõude leidmises nende kõrvaldamiseks;

f) artellide instrueerimine tootmistraumade õige arvestuse ja põhjuste uurimise, nendega võitluse ja artellides traumatismi liikumise kohta kokkuvõtete koostamise küsimustes;

g) kontroll ja konsulteerimine töökaitse ja ohutustehnika alal esitatud projektide kohta;

h) liidu, samuti ka artellide asukoha rajoonis erinõupidamiste kokkukutsumine töökaitse ja ohutustehnika alal;

i) kokkuvõtete ja aruannete koostamine kõigi tööndusliitu kuuluvate artellide töö kohta töökaitse ja ohutustehnika alal;

k) esindamine tööndusliidu ülesandel töökaitse küsimustes riiklikes, kooperatiivseis ja kindlustuse organisatsioonides.

Märge. Põhimäärus töö kohta töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal metsatööndusе kooperatsiooni süsteemis oli kinnitatud Üleliidulise Metsatööndusliidu poolt 17. detsembril 1937. a. nr. 317 all. See on analoogiline käesoleva põhimäärusega, välja arvatud üksikud spetsiifilised tingimused. Nii on vastutav nõutavate abinõude mittekindlustamise ja täitmata jätmise eest ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal, samuti tootmistraumade eest artelli alal tervikuna tootmise juhataja, aga mitte artelli esimees. See põhimäärus keelab lõhkeainete hoidmise tsehhides, samuti ka tööstusettevõtte territooriumil, nõudes, et nende hoiuks oleksid määratud eriruumid, mis kindlustavad hoidmise ohutuse ning õnnetusjuhtumite vältimist juhuslike plahvatuste korral. Õnnetusjuhtumite vältimiseks 5—6 tööpingiga ettevõtetes peab olema eriline seadja lõikeriistade teritamise ja vahetamise alal. Ruumides, kus toimub liimi või õlide keetmine ja teised tööd, mis levitavad suures ulatuses teravat ja ebameeldivat lõhna, peavad olema vastavad tõmbekapid ning peale selle peavad need olema isoleeritud teistest ruumidest.

KOOPERATIIVSE TÖÖNDUSARTELLI TÖÖ SISEKORRA-EESKIRJAD

(väljavõte)

VNFSV RKN juures asuva Tööndusskooperatsiooni Valitsuse Kolleegiumi 29. novembri 1945. a. määrusega heaks kiidetud näidisena

VII. Töökaitse ja ohutustehnika

... Artelli töötajaile laienevad ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu eeskirjad, samuti ka tööseadusandlusega määratud eeskirjad naiste ja alaealiste töökaitse alal.

Abinõud ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal määratakse vastavalt tootmistingimustele artelli juhatuse kokkuleppel tööndusekindlustusnõukoguga [1].

38. Ohutustehnika-eeskirjad tuleb välja panna igas ettevõttes (tsehhis). Kõigis ohtlikes kohtades tuleb teha vastavad hoiatuspealkirjad.

Tootmise juhtkond on kohustatud tutvustama iga uut töölist ohutuseeskirjadega, masinate kõigi ohtlike osadega, samuti ka õpetama temale määratud masinate ja tööpinkide käsitsemist.

Vastutus ohutustehnika eest artellis pannakse sm. .....

Piirete korrasoleku eest tsehhides vastutavad:

a) ..... tsehhis — sm. .....
b) ..... tsehhis — sm. .....
c) ..... tsehhis — sm. .....

39. Keelatud on:

a) omavoliline, väljaspool määratud korda, masinate käiku laskmine;

b) käikulastud masinate, tööpinkide jm. järelevalveta jätmine;

c) töö jaoks mittekohaste tööriistade kasutamine ilma eriloata;

d) töötamine mittekorrasolevatel tööpinkidel, masinatel jm.

e) uute seadeldiste kasutamine töö juures ilma tehnilise juhataja või tsehhi juhataja loata;

f) tööpinkide parandus nende käigu ajal;

g) üle liikuvate osade käimine või esemete üleandmine;

h) ülesseatud piirete ja muude kaitsevahendite tööajal mahavõtmine;

i) rihmade käsitsi pealepanemine ja mahavõtmine käigu ajal.

40. Tuleohtlikes kohtades tuleb välja panna hoiatuspealkirjad ja tule ning kergeltsüttivate esemete käsitsemise eeskirjad.

---

[1] Vt. lk. 249.

Tulikahju, veeuputuse või mingi muu ohu tekkimise korral ettevõttes või selle läheduses ohustatud kauguses on kõik artelli töötajad kohustatud võtma organiseeritud korras osa ohu kõrvaldamisest.

Tuletõrje ja õhukaitse üksikasjalised eeskirjad kehtestatakse erimäärustega.

41. Keelatud on:

a) suitsetamine neis kohtades, kus see on keelatud tootmise juhtkonna poolt ja ka vastavate kuulutustega;

b) ägedatesse nakkushaigustesse haigestunud isikute tööl kasutamine.

42. Keelatud on naiste ja alla 16 aasta vanuste isikute töö kasutamine järgmistel kahjulike töötingimustega töödel...

43. Kõik artelli töötajad on kohustatud järgima eeskirju töökohtade hoidmise kohta korras ning puhtuses. Kõik ruumid koristatakse iga päev. Järelevalve ruumide puhtuse üle on sm. ..... ülesandeks.

44. Kõik töötajad peavad tööajal kasutama neile väljaantud töörõivastist ja kaitsevahendeid.

Professionaalsete haigestumiste võimalusega seotud tootmistes antakse töötajaile välja rasva või neutraliseerivaid aineid seaduses määratud ulatuses ning kutsealade nimestike järgi [1].

45. Tööruumidesse asetatakse seebi ja puhtate käterättidega varustatud pesemisseadeldised. Joomiseks asetatakse joaseadega kinnised paagid ärajahutatud keedetud veega. Paagid tuleb hoida puhtad ning regulaarselt läbi pesta. Vett tuleb iga päev vahetada. Igas töökojas peab olema apteek tööndusKindlustusnõukogu poolt määratud ravimite kompleksiga.

46. Artelliliikme haigestumise või õnnetusjuhtumi korral ettevõtte territooriumil tuleb sellest viivitamatult teatada ettevõtte juhatajale, kes on kohustatud andma kannatadasaanule abi meditsiinilise punkti või raviasutise kaudu [2].

Iga õnnetusjuhtum, mis on seotud tootmisega, registreeritakse; peale selle koostatakse akt õnnetusjuhtumite arvestuse ja registreerimise määratud vormide järgi. Akt esitatakse määratud tähtajal tööndusKindlustusnõukogule ning ärakiri — tööndusliidule [3].

---

[1] Tööliste ja teenistujate liikide nimestikku, kellele töö erilise kahjulikkuse tõttu antakse ettevõtte poolt tööpäevadel 0,5 liitrit piima päevas, vt. lk. 210.

[2] VNFSV RKN 12. septembri 1928. a. määruse kohaselt toimub töökohal haigestunud, samuti antud ettevõtte juures töölisasulas elunevate tööliste ja teenistujate toimetamine raviasutistesse selle ettevõtte või asutise vahenditega ning kulul, kus haigestunu töötab (VSKK 1928. a. nr. 121, art. 764).

[3] Juhend tootmisega seotud õnnetusjuhtumite uurimise, registreerimise ja arvestuse korra kohta, vt. lk. 272.

TERVISELE KAHJULIKULT MÕJUDA VÕIVATE AINETEGA TÖÖTAVATE TÖÖLISTE PERIOODILISTEST ARSTLIKEST JÄRELEVAATUSTEST

VNFSV Tervishoiuministeeriumi 18. veebruari 1947. a. käskkirjast nr. 87

VNFSV Tervishoiuministeeriumi 6. augusti 1940. a. käskkirja nr. 589 «Tervisele kahjulikult mõjuda võivate ainetega töötavate tööliste perioodilisest arstlikust järelevaatusest» muutmiseks — käsin:

1. Kooskõlastatult ÜAÜKN-ga VNFSV tööseaduste koodeksi § 143 alusel määrata järgmiste tootmis- ja kutsealade tööliste kohustuslikud perioodilised arstlikud järelevaatused:

Seatinaaluste kasutamine detailide mehaanilisel töötlemisel	1 kord	12	kuu kohta
Seatina-akumulaatorite tootmine:			
a) määrijad, veskite ja segajate töölised	1 kord	3	kuu kohta
b) muud tootmistöölised	1 kord	6	kuu kohta
Seatina sisaldava glasuuri ja klaasitise valmistamine ja tarvitamine	1 kord	6	kuu kohta
Maalrid pideval tööl seatinavärvidega	1 kord	3	kuu kohta
Töölised-motoristid mootorite katsetus-jaamades, valmisseadjad, töölised mootorite lahtivõtmisel ja pesemisel etüleeritud põletusainega töötamise juures, naftabaaside töölised	1 kord	6	kuu kohta
Etüleeritud põletusaine reservuaaride ja muude hoidlate remonttöölised, etüleeritud põletusainega töötavaid autosid teenindavad töölised	1 kord	6	kuu kohta
Töö elektrijaamades elavhõbeda alaldajatega	1 kord	6	kuu kohta
Seestpoolt suletud reservuaaride keevitus elektroodidega, mis on kaetud mangaani sisaldavate vaapadega	1 kord	6	kuu kohta
Kroomhappe ja selle soolade tootmine	1 kord	6	kuu kohta
Metüülpiirituse tootmine ja kasutamine	1 kord	12	kuu kohta
Arseeniühendite tootmine ja kasutamine	1 kord	3	kuu kohta

Bensooli tootmine, bensooli kasutamine lahustajana	1 kord	3 kuu kohta
Toluooli ja ksülooli kasutamine lahustajana	1 kord	12 kuu kohta
Bensooli ja selle homoloogide amiidonitro ja kloorderivaatide, fenooli nitroühendite, klooritud naftaliinide ja klooritud difenüülide tootmine ja tarvitamine	1 kord	6 kuu kohta
Aniliiniga värvimine tekstiilvabrikutes	1 kord	12 kuu kohta
Karusnahkade värvimine ursoolvärvidega	1 kord	12 kuu kohta
Kivisöetõrva, pigi ja õlikivitõrva tootmine ja tarvitamine	1 kord	12 kuu kohta
Sinihappe ja tsüaanühendite tootmine	1 kord	6 kuu kohta
Portselan-fajansstoodete kuiv lihvimine	1 kord	12 kuu kohta
Klaasvati ja -vildi tootmine ja tarvitamine	1 kord	6 kuu kohta
Tulekindlate materjalide (dinas) tootmine	1 kord	12 kuu kohta
Töö liivajoa-aparaatidel	1 kord	12 kuu kohta

2. Jätta muutmata VNFSV Tervishoiu RK poolt 6. augustil 1940. a. kinnitatud juhend tervist kahjustada võivate ainetega töötajate kohustuslike perioodiliste arstlike järelevaatuste kohta.

3. Määrata, et isikud, kes astuvad tööle neis tootmistes ja kutsealadel, kus perioodilised arstlikud järelevaatused on kohustuslikud, kuuluvad arstlikule eelläbivaatusele kohustuslikus korras.

5. Tööliste perioodilised arstlikud järelevaatused teostada väljaspool tööaega.

KEERUKAID AGREGAATE, SEADMEID VÕI MEHHANISME TEENINDAVATE TÖÖLISTE KOHUSTUSLIKUST ÕPETAMISEST

TKN 30. juuni 1932. a. määrusest

1. Eesmärgiga parendada töö organiseerimist tootmises, tõsta töötootlikkust, parendada toodangu kvaliteeti, hoida kokku toorainet, kütet ja elektrienergiat, hoida seadmeid paremas seisukorras ning omandada oma töö tehnika, kehtestada teadmiste kohustuslik tehniline miinimum tööliste kohta, kes teenindavad

keerukaid agregaate, seadmeid ja mehhanisme või teevad teisi, suurema vastutusega või ohtlikke töid. Kõiki nende töödega seotud ametikohti võib peale määratud tähtaega täita vaid nende töölistega, kel on tehniliste teadmiste määratud miinimum ning vastavad tunnistused selle kohta.

3. Tehniline miinimum peab kindlaks määrama antud ametisse astumiseks vajalikud eritehnilised ja poliitilised teadmised ja praktilised kogemused. Tehniline miinimum peab tingimata hõlmama kõik vajalikud teadmised ohutustehnika alal.

5. Käesolev määrus laieneb kõigile riiklikele ja kooperatiivseile ettevõtetele ja asutistele, kus on NSVL Töö RK vastavates kohustuslikes määrustes tehmiinimumi kohta ettenähtud ametikohad.

6. Esmajärjekorras sisse viia tehniline miinimum kõigi tööliste kohta, kes teenindavad soojus- ja jõuseadmeid, nagu: a) masinistid ja nende abid, b) elektrimontöörid, c) õlitajad, d) pottsepad, e) gaasigeneraatoreid ja tehase eriotstarbelisi ahjusid teenindavad ahjukütjad, f) keskkütte ahjukütjad, g) kontroll-mõõduriistu teenindavad isikud.

(LSKK 1932. a. nr. 51. art. 311.)

TEHNILISE VÄLJAÕPPE ORGANISEERIMISEST

V. M. Molotovi ettekandest ÜK(b)P KK pleenumil (veebruar-märts 1937. a.)

Majandusliku töö meetodite parendamiseks on suur tähtsus veel ühel KK Pleenumi juhatusel, kus kõneldakse ettevõtete varustamise vajadusest tehniliste eeskirjade ja juhenditega.

Meie tehased ja vabrikud on viimaste aastate jooksul oluliselt teisiti seadistatud ja uuesti ehitatud. Töötada vana viisi enam juba ei saa. On vaja, et tootmise elus oleks range kord, et tsehhides oleksid tehnilised eeskirjad ja juhendid, et vastavad töötajad tunneksid hästi neid eeskirju ja juhendeid, et insenerid instrueeriksid neid igapäevases töös, et direktor ja tema abilised kontrolliksid kogu seda tööd. Meie ettevõtetes on palju uusi tööpinke, masinaid, tehnilisi seadmeid jm. Nende uute seadmetega ei saa töötada, tundmata vastavaid tehnilisi eeskirju ja juhendeid, ilma tööliste igapäevase elava instruktaažita nende eeskirjade ja juhendite rakendamiseks, ilma selle asja õige organiseerimiseta. Vaid ebakultuurse suhtumisega tootmisesse võib seletada hoolimatust selle asja vastu.

(Ajakiri «Bolševik» 1937. a. nr. 8.)

TÖÖLISTELT JA TEENISTUJATELT ALLKIRJADE VÕTMISE KEELUST ETTEVÕTETE JA ASUTISTE ADMINISTRATSIOONI VABANEMISE KOHTA VASTUTUSEST ÕNNETUSJUHTUMITE EEST

NSVL Töö RK 1. märtsi 1927. a. seletusest

Seoses töölistelt ja teenistujatelt allkirjade võtmise esinevate juhtudega ettevõtete ja asutiste administratsiooni vabanemise kohta vastutusest õnnetusjuhtumite eest NSVL Töö RK seletab:

1. Ettevõtete ja asutiste administratsioonil on keelatud võtta töölistelt ja teenistujatelt allkirju administratsiooni vabanemise kohta vastutusest õnnetusjuhtumite eest või selle vastutuse panemisest töölistele ja teenistujatele endile.

(NSVL Töö RK Teataja 1927. a. nr. 11.)

TÖÖ OHUTUTE MEETODITE ÕPETAMISEST ARTELLIDE LIIKMEILE

Üleliidulise Tööndusкooperatsiooni Nõukogu ja Ülel. Tööndus-kooperatiivide Kassade Nõukogu ringkiri 3. juunist 1939. a. nr. C-148

Tööndusliku kooperatsiooni süsteem kulutab aastast aastasse suures ulatuses vahendeid artellide töö tervendamiseks, ohutustehnikaks ja tööstus-tervishoiuks. Vaatamata sellele ei ole tootmistraumatism artellides veel täielikult kaotatud ning püsib tunduvas ulatuses.

Traumatismi analüüs näitab, et selle peamisteks põhjusteks on ebaõiged töövõtted, ohutustehnika-eeskirjade mittetundmine või rikkumine, kontrolli ning järelevalve puudumine nende eeskirjade täitmise üle.

Traumatismiga võitluse eesmärgil pannakse ette kõigile artellidele organiseerida artellide liikmete kohustuslik instrueerimine ohutu töötamise meetodeist.

Instrueerimine peab olema:

1. Sissejuhatav (esialgne).
2. Instrueerimine töökohal.

Sissejuhatav instrueerimine

Sissejuhatav või esialgne instrueerimine ohutustehnika alal tuleb korraldada kohustuslikult kõigile uuesti artelli astujaile.

Artelli juhatus ei tohi vormistada uut töötajat tööle ilma ohutustehnika juhataja (või tema asetäitja) viisumita selle kohta, et uuele töötajale on korraldatud sissejuhatav instrueerimine.

Sissejuhatav instrueerimine tuleb läbi viia artelli ohutustehnika juhatajal vestluse näol ohutustehnika nurgas.

Artelli ohutustehnika juhataja peab tutvustama tööle astujale antud tootmise läbilõikes ohutustehnika üldeeskirju, tootmistraumatismi põhjusi ning võitlust nendega, ohutusabinõusid artelli ja tsehhi territooriumil liikumise juures, raskuste pealeja mahalaadimise, kandmise ja ümberpaigutamise eeskirju, elektrivoolu ja elektriseadmete, käsitööriistade ja teiste üldkasutatavate seadmete ohutut käsitsemist.

Instrueerimine ohutustehnika alal töökohal

Peale sissejuhatavat instrueerimist, vormistamist ning tööle vastuvõtmist uus töötaja tuleb töökotta või tsehhi.

Tsehhi juhataja või meister on kohustatud viima läbi instrueerimise töökohal. Samasugune instrueerimine tuleb läbi viia ka isikutega, kes on üle toodud ühest tsehhist teise (teisele tööle, teisele tööpingile).

Esimesel päeval enne töö algust selgitab meister näitlikult tööpingi või muud liiki seadme juures, millel uus töötaja peab töötama, tööpingi konstruktsiooni, selle ohtlikke tsoone ning põhilisi ohutustehnika-eeskirju, tööndusKindlustusnõukoguga kooskõlastatud erikava järgi. Meister on kohustatud mitme päeva jooksul valvama uue töölise käitumist nii ohutustehnika eeskirjade õige ning täpse täitmise osas töökäigus kui ka töökoha kultuurse hoidmise suhtes.

Töökäigus on meister kohustatud juhtima tähelepanu töös esinevatele puudustele ning abinõudele nende kõrvaldamiseks.

4—6 päeva möödumisel võib pidada instrueerimist töökohal lõpetatuks.

Mehhaniseeritud tootmisaladel ja tootmisaladel, mis on seotud ohtudega ning kahjulikkusega (metalli-, keemia-, kondiitrijm.) tuleb kontrollida instrueeritavate teadmisi, mida teeb meister artellis ohutustehnika eest vastutava isiku juuresolekul.

Kontrollimise tulemused kantakse žurnaali, kus registreeritakse uued artelliliikmed tsehhi astumisel.

Ülejäänud artellides hindab meister ohutustehnika-eeskirjade omandamist töökohal läbiviidud instrueerimise järgi ning tema hinde järgi märgitakse see žurnaali.

Instrueeritav annab žurnaalis allkirja selle kohta, et teda on instrueeritud.

Nende žurnaalide järgi võivad TEP büroo ja tsehhi ühiskondlik töökaitse inspektor kontrollida, kas instrueerimine töökohal on korraldatud kõigile tsehhi astujatele.

Enne instrueerimise algust meister vestleb uuesti saabunuga ohutustehnikast, selgitades vestluses, kas temaga ei olnud traumatismi juhtumeid ja mis oli nende põhjuseks. Arvestades uue töötaja teadmiste taset, korraldab meister instrueerimise.

Peale instrueerimise lõpetamist antakse artelliliikmele juhend ohutustehnika alal antud kutseala kohta. Artelliliige on kohustatud selle juhendi iseseisvalt läbi töötama, et tunda seda lõppvestluse ajaks.

Artelli juhatajatel organiseerida kõigis tsehhides tööliste väljaõpet ohutute töömeetodite tundmise alal.

TÖÖ RK ORGANITE JA MAJANDUSORGANITE VAHELISTE KOKKULEPETE (LEPINGUTE) SÕLMIMISE KORRAST TÖÖTINGIMUSTE SANITAAR-TEHNILISE TERVENDAMISE ABINÕUDE KOHTA

Töö RK ja RMKN 21. augusti 1926. a. ringkirjast nr. 181 (371)-58

Eesmärgiga kooskõlastada töökaitsenõuded tööstuse taastamise ja arendamise protsessiga ning kindlaks määrata ettevõtete sanitaar-tehnilise olukorra tervendamisega seotud abinõude aegsasti kindlustatud plaaniline täitmine, NSVL Töö RK ja RMKN panevad ette... võtta juhindumiseks järgmine majandusorganite ja töökaitseorganite vaheliste kokkulepete (niinimetatud «lepingute») sõlmimise kord [1]:

1. Kokkulepped peavad sisaldama:

a) põhilised abinõu ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal, mis projekteeritakse tööinspektsiooni poolt koos majandusorganitega täitmiseks operatsiooniaasta jooksul ja mis nõuavad suuri kulutusi või eriassigneeringuid: juurdevoolu-tõmbeventilatsioon, ruumide suur ümberseadistamine, keskküte, valgustuspinna ulatuslik laiendamine, töökodade kubatuuri suurendamine, tööpin-

[1] Kokkulepped töökaitse alal sõlmitakse käesoleval ajal majandusorganite ja VTKK vahel, tööndusкooperatsioonis ja invaliidide kooperatsioonis aga artelli juhatuse ja artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu vahel (Ülel. Kooper. Kindlustuskassade Presiidiumi määrus 21. septembrist 1948. a. artelli TEP büroo aadressil).

kide põhjalik ümberpaigutus, ruumide kapitaalse ümberehitusega seotud kahjulikkude tööde isoleerimine, tõste- ja transpordiseadised jne.;

b) nende abinõude täitmise kord ja tähtajad.

3. Eelolevaks aastaks sõlmitavate kokkulepete materjalide ettevalmistust tuleb majandusorganeil ja Töö RK organeil teha aegsasti, sellise arvestusega, et oleks kindlustatud töökaitse organite ettepanekuist tulenevate abinõude ja nendega seotud kulutuste võtmine trustide tootmis- ja finantsplaanidesse. Kokkulepete lõplik allakirjutamine peab toimuma hiljemalt 1. jaanuariks.

4. Töö RK organid ja majandusorganid peavad kokkulepete sõlmimisel arvestama töökaitsenõuete (nii tööstus-tervishoiu kui ka ohutustehnika alal) kõrval ettevõtte arenemise finants-tootmislikke ja tehnilisi võimalusi ning perspektiive, samuti ka tehaste projekteeritavat tootmise arendamist, ümberseadistamist või sulgemist.

5. Kulutused abinõudele vabriku töötervishoiu, ohutustehnika ja kutsealase hügieeni alal tuleb näidata eelarvetes ja finantsplaanis iseseisva paragrahvina.

Trustide tootmis- ja finantsplaanide esitamine kõrgemalseisvaile organeile läbivaatamiseks ning kinnitamiseks ilma kokkulepetes ettenähtud abinõudeta töökaitse alal ei ole lubatud. Vahendid, mis on ette nähtud vastavates eelarvetes ja plaanides abinõudeks töökaitse alal, broneeritakse tähendatud eesmärgiks ja neid ei tohi kasutada teisteks otstarveteks.

6. P. 1 tähendatud kokkulepped sõlmitakse üks kord operatsiooniaasta jooksul.

Ühtlasi on lubatud sõlmida kokkuleppeid operatsiooniaasta keskel ulatuslike abinõude kohta, mida oli pooltel võimatu aegsasti ette näha kokkulepete sõlmimisel ja mis on põhjustatud järgmistest asjaoludest: tööliste arvu suurenemine, ettevõtte sisemine ümberseadistamine või töö ümberjaotus, tootmismeetodite muutmine, uute tööde, tööpinkide ja masinate rakendamine...

7. Töö RK organite ja majandusorganite vahel sõlmitud kokkulepe jõustub selle allakirjutamise momendist.

Majandusorganite poolt kokkulepete täitmata jätmist käsitatakse kui tööinspektsiooni ettekirjutuste mittetäitmist.

(NSVL Töö RK Teataja 1926. a. nr. 34.)

PLAANILISTE ASSIGNEERINGUTE MÄÄRAMISE KORRAST TÖÖKAITSE ALAL TÖÖSTUSES

VNFSV RKN 5. oktoobri 1928. a. määrusest

1. Kulutuste kontrollarvud töökaitse alal tööstuses eraldatakse eriparagrahvina tööstuse kapitaalkulutuste üldkontrollarvudest.

2. Peale kontrollarvude kinnitamist määratud korra kohaselt VNFSV RMKN jaotab VNFSV Töö RK ja ÜAÜKN esindajate osavõtul ühe kuu jooksul kontrollarvudega kindlaksmääratavad summad töökaitse alal antud tööstusharus.

Ülaltähendatud korras töökaitseks määratud assigneeringud kuuluvad sissevõtmisele riiklike trustide ja teiste riiklike, samuti ka kooperatiivsete ettevõtete tööstus-finantsplaanidesse.

3. Kulutuste jaotus töökaitse alal VNFSV RMKN-le mittealluvates tööstusharudes, samuti ka kooperatiivses tööstuses toimub eelmises (2) paragrahvis ettenähtud korras selliselt, et RMKN asemel teostab assigneeringute jaotust asjasthuvitatud ametkond või vastav kooperatiivne keskus [1].

5. Viivituse korral tööstus-finantsplaanide kinnitamises majandusaasta alguseks on tootmisettevõtted kohustatud asuma töökaitse alal esmajärjekordsete tööde ettevalmistamisele ja täitmisele projekteeritud ning Töö RK organite ja majandusorganite vahel kooskõlastatud tööde kava alusel; seejuures on lubatud kuni tööstusfinantsplaani kinnitamiseni teha kulutusi töökaitseks 50 protsendi ulatuses eelmise aasta samaotstarbelistest assigneeringutest.

6. Töökaitseks assigneeritud summad tuleb ära kasutada nende otsese ülesande kohaselt.

Määratud summade osalise kasutamata jätmise korral, seoses odavama tööde läbiviimisega või üksikute abinõude ärajäämisega, jaotatakse ülejäänud summad tehase valitsuse poolt kokkuleppel tööinspektsiooniga täiendavateks abinõudeks töökaitse alal.

---

[1] Plaaniliste assigneeringute määramine töökaitse alal kohaliku riikliku tööstuse jaoks toimub VNFSV RKN 30. oktoobri 1928. a. määruse korras (VSKK 1928. a. nr. 137, art. 897). Plaaniliste assigneeringute määramise küsimuses töökaitse alal tööndusliku kooperatsiooni artellides oli antud Ülel. Tööndusskoop. Nõukogu, Ülel. Metsatööndusskoop. Liidu ja Ülel. Tööndusskoop. Kassade Nõukogu poolt eeskiri 23. märtsil 1936. a. Artellide ja koop. kindlustuse nõukogude kokkulepetesse lülitamisele kuuluv abinõude nomenklatuur töökaitse ja ohutustehnika alal, vt. lk. 249.

7. Töökaitseks eraldatud assigneeringute täieliku mittekasutamise korral määramise kohaselt ning töökaitse alal sõlmitud kokkulepetes ettenähtud kohustuste mittetäitmisel majandusorganite poolt, samuti käesoleva määruse rikkumise korral võetakse vastavate majandusorganite juhid kohtulikule vastutusele.

(VSKK 1928. a. nr. 129, art. 832.)

ABINÕUDE NOMENKLATUUR[1] TÖÖKAITSE JA OHUTUSTEHNIKA ALAL, MIS KUULUVAD LÜLITAMISELE ARTELLIDE KOKKULEPETESSE TEP BÜROODEGA[2]

Kinnitatud Ülel. Tööndusкoop. Kassade Nõukogu Presiidiumi poolt 9. detsembril 1949. a. nr. 58/618

1. Masinate ohtlike ja liikuvate osade, rihmasõlbide, rihmade, hammasajamite, võllide, hoorataste, transportööride, jõumasinate ja transmissioonide igasuguste piirete ehitamine ja remont.
2. Transmissiooni redelite, platvormide, haakide ja teiste seadeldiste ehitamine transmissioonide, masinate ja jõumasinate kiireks ning ohutuks käikulaskmiseks, seismapanekuks ja teenindamiseks.
3. Tõstukite ehitamine ja ümbertegemine, tõsteseadeldiste ehitamine tööpinkide ja masinate juures töö kergendamise ja ohutuse eesmärgiga.
4. Tööde mehhaniseerimine kütteaine katlamajasse toimetamise ning räbu ja tuha koristamise alal.
5. Piirete ehitamine avauste, aukude, kraavide ja luukide juures.
6. Iga liiki maaühenduste ehitamine elektriseadmete ja piksekaitsmete juures.
7. Iga liiki signalisatsiooniseadmete ehitamine tööde ohutuse eesmärgiga.
8. Eri- (madalavoldilise) valgustuse sisseseadmine tööde ohutuse eesmärgiga.
9. Kütteseadmete tugevdamine tööruumides.
10. Loomuliku ja kunstliku valgustuse parendamine. Akende valgustuspinna laiendamine. Valgustuse peegeldamisarmatuuride ehitamine.

---

[1] Käesolev nomenklatuur on koostatud kohaldatult NSVL Töö RK 14. märtsi 1933. a. määrusele nr. 22 lisatud nomenklatuurile töökaitse abinõude kohta.

[2] Käesoleval ajal artellide kooperatiivse kindlustuse nõukogudega.

11. Loomuliku ja kunstliku ventilatsiooni, õhuakende, framuugide, tõmbe- ja juurdevoolu-tõmbeventilatsiooni ehitamine ja kapitaalremont. Tolmuimejate soetamine.

12. Tolmu, mürkgaaside ja töötajate tervist kahjustavate aurude eritamisega seotud tööde mehhaniseerimine, hermetiseerimine ning isoleerimine ja kiirgamissoojuse mõju eest kaitsvate seadeldiste ehitamine.

13. Sissekäigu tuulekodade ja soojade ülekäikude ehitamine, põrandate tasandamine, nende ümberehitamine vedelikkude ärajuhtimiseks, puukatete ehitamine ja töökohtade parendamine (tööriistade kappide, riiulite jms. valmistamine).

14. Tööpinkide ja masinate ümberpaigutamine, kui need ohustavad töötajaid (ei ole kinni peetud läbikäikudest ja intervallidest tööpinkide vahel ja ruumide mittevastavus).

15. Töötlemisele kuuluva tooraine ja materjali (utiil, harjased jms.) desinfitseerimisseadmete ehitamine.

16. Ruumide sisemine valgendamine valgustuse ja puhtuse suurendamise eesmärgiga, kui tootmise iseloomu järgi seda on vaja teha sagedamini, kui seda teeb artelli juhatus.

17. Rõivahoiuruumide sisseseadmine, rõivahoiukappide ülesseadmine, puhke- ja toiduvalmistamise tubade, soojendamise ja vihmast varjumise kohtade sisseseadmine.

18. Pesumaja, erirõivastise kuivatusruumi, pesemisseadeldiste ja duššide ehitamine.

19. Keeteaparaatide, joogi-fontaanide ja joogiveepaakide soetamine ja ülesseadmine.

20. Käimlate ehitamine, olemasolevate laiendamine ja külma vastu kindlustamine.

21. Töötajaile õppekursuste korraldamine tööohutute meetodite alal. Ohutustehnika alal juhendite väljatöötamine. Plakatite soetamine, loengute korraldamine. Ohutustehnika nurkade sisseseadmine.

22. Assigneerimised premeerimiseks parimate ettepanekute eest töökaitse ja ohutustehnika alal ja leiutajate ergutuseks.

23. Abinõude projektide koostamine ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogu ja artelli juhatuse vahel sõlmitava kokkuleppe vorm plaaniliste abinõude läbiviimiseks töökaitse alal

KOKKULEPE

..... „.....“ ..... 195 a.

Linn, küla

Töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal plaaniliste abinõude ..... „.....“ ..... 195..... a. läbiviimise eesmärgiga 195..... aastal ..... Tööndusliidu artelli ..... juhatus, artelli esimehe sm. ..... isikus ühelt poolt ja sama artelli Kindlustusnõukogu esimehe sm. .... isikus teiselt poolt, sõlmisid käesoleva kokkuleppe alljärgnevas:

1. Artelli ..... juhatus kohustub läbi viima 195..... a. järgmised abinõud allpooltähendatud tähtaegadeks:

Jrk. nr.	Tsehhi ja töökoja nimetus	Abinõude nimetus	Kulutuste summa	Täitmise thtp.	Märkused
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

2. Kulutuste üldsumma ..... rbl., mis on näidatud käesoleva kokkuleppe p. nr. 1, nähakse ette artelli tööstus-finantsplaanis eriparagrahvina.

3. P. 1 loetletud abinõudeks planeeritud summat ei tohi kulutada teisteks abinõudeks ja otstarveteks.

4. Artelli juhatus koos Kindlustusnõukoguga viib igas kvartalis läbi tööde kontrolli kõigi käesolevas kokkuleppes ettenähtud abinõude alal ja kontrollimise tulemused esitatakse arutamiseks artelli juhatuse koosolekul ja artelli liikmete üldkoosolekul.

5. Käesolev kokkulepe pannakse välja tsehhides ja artelli punases nurgas.

6. Kokkulepe jõustub selle allakirjutamise päevast poolte poolt.

P. K. *Artelli juhatuse esimees:* .....

Artelli kindlustusnõukogu esimees: .....

ARUANNE

vahendite kulutamise kohta abinõudeks töökaitse ja ohutustehnika alal

195..... a. .....kvartali eest.

Artelli nimetus ..... tööndusliit .....

.....

Jrk. nr.	Abinõude nimetus	Assigneeringud			
		on ette nähtud kokkuleppes tööndus-kindlustusnõukoguga		tegelikult kulutatud	
		aastaks	aruande-kvartaliks	aruande-kvartalis	aasta algusest
	Üldse				

Sealhulgas ohutustehnika alal .....

Artelli juhatuse esimees .....

Pearaamatupidaja .....

Artelli kindlustusnõukogu esimees .....

JUHEND TÖÖSTUSLIKE ETTEVÕTETE SANITAARALASE KORRASHOIU KOHTA

Kinnitatud NSVL riikliku peasanitaar-inspektori poolt 9. juunil 1951. a. nr. 134 — 22/832

I. ETTEVÕTTE TERRITOORIUM

1. Ettevõtte territoorium tuleb hoida puhas. Läbisõidukohad ja läbikäigud peavad olema vabad liikumiseks, tasandatud, ilma lohkude ja aukudeta ning küllaldaselt valgustatud ööajal.

Tehniliseks otstarbeks tehtud augud tuleb piirata aiaga.

Suvisel ajal tuleb tootmis-, administratiiv- ja sanitaar-elutarbeliste ruumidega tihedalt piirnevaid läbisõidukohti ja läbikäike kasta, talvel aga puhastada lumest ning jäätumise korral üle puistata liivaga.

2. Veerennid (kraavid) tuleb atmosfääriliste vete ärajuhtimiseks regulaarselt puhastada ning süstemaatiliselt remontida.

3. Tunnelid, sillad, ülekäigud, vaitõkked, samuti ka piirded (käsipuud, äärestused, poordid) tuleb hoida korras.

4. Valmistooted, poolfabrikaadid ja tooraine tuleb hoida selleks eriliselt määratud platsidel ning üles laduda selliselt, et nende peale- ja mahalaadimine oleks hõlpus ning ohutu.

5. Tootmisjäätmed ja prügi tuleb regulaarselt ära vedada ettevõtte piirkonnast või hävitada. Prügi ja tootmisjäätmete ajutise hoiu korral ettevõtte territooriumil, samuti ka poolfabrikaatide ja tooraine hoiul tuleb rakendada vajalikud abinõud maapinna, vee ja õhu reostamise vastu nendega. Prügikastid tuleb varustada tihedalt kinnikäivate kaantega.

Märge. Sanitaar-epideemilise teenistuse organite loal on lubatud kasutada mittemädanevat prügi ja tootmisjäätmeid ettevõtte platsi täitmiseks, mädanevat prügi aga komposteerida.

6. Mürgiste ning infektsiooni mõttes ohtlike ainete jäätmed tuleb hoida, transportida ja hävitada erijuhendites ettenähtud reeglite järgimisega.

Tootmisotstarveteks või läbikäikudeks ja läbisõidukohtadeks mittekasutatav hooviala tuleb haljastada.

7. Hoovikäimlad ja nende sillutatud juurdepääsuteed tuleb hoida puhtad, öösel aga valgustada. Kanaliseerimata käimlate mustuseaugud tuleb õigeaegselt puhastada, mitte lubades nende ülearu täitmist.

8. Ettevõtte territooriumil asuvate hoonete kasutamine elumajadeks on keelatud.

II. TOOTMISRUUMID

A. Üldised nõuded

9. Iga töötaja kohta peab olema vähemalt 13 kuupmeetrit tootmisruumi mahtu ja vähemalt 4 ruutmeetrit pinda.

10. Juhtudel, kui eripõhjendusega kasutatakse tootmisotstarveteks keldriruume, peavad viimased olema kuivad, küllaldaselt valgustatud ning varustatud tõhusa ventilatsiooniga.

11. Tootmisprotsessid kaasneva ulatusliku soojuse, gaasi ja auru eritamisega tuleb paigutada õhutatavaisse ruumidesse.

12. Tootmisprotsessid kaasneva intensiivse ja lõikava müraga tuleb paigutada võimalikult eraldatud, kõlalt hästi isoleeritud hoonetesse või ruumidesse.

13. Töökohti, läbikäike ja läbisõidukohti ei tohi täis kuhjata tooraine, poolfabrikaatide ja valmistoodetega.

Läbikäikude ja mahapanekuplatside piirid tuleb märgistada hästi nähtavate valgete joontega, vähemalt 50 mm laiusega.

14. Tootmisruumide kasutamine söömiseks on keelatud.

15. Kõik tootmis- ja elutarbelised ruumid, samuti ka töökohad ja seadmed tuleb hoida puhtad ja korras. Kõigi tootmis- ja elutarbeliste ruumide kohta tuleb määrata kindel koristamise kord, arvestades tootmise tingimusi. Jäätmed ja prügi tuleb regulaarselt kokku koristada ning kõrvaldada selleks määratud paikadesse.

16. Jäätmete ja prügi kokkukorjamiseks tuleb tootmisruumidesse asetada kättesaadavates ja sobivates kohtades prügikastid või urnid, mida tuleb tühjendada vähemalt üks kord päevas ning süstemaatiliselt desinfitseerida.

Mürgiste jäätmete ja prügi kogumiseks tuleb üles seada erikastid, mida tuleb hoida ning tühjendada erijuhendites ettenähtud korras.

17. Kõigisse töö- ja elutarbelistesse ruumidesse asetatakse küllaldasel arvul süljekausse, mida tuleb tühjendada iga päev ning desinfitseerida.

18. Tööruumide põrandad, seinad ja laed tuleb hoida korras ning õigeaegselt remontida. Rentslid, kraavid ja rennid tuleb regulaarselt puhastada ning hoida katte all.

19. Ruumides märgade, samuti ka soojustjuhtivate põrandatega (kivi-, plaat-, betoon- jms.) peavad viimased olema alalistes töökohtades varustatud kattega, restidega jms. jalgade kaitseks märgumisest ja jahtumisest.

20. Mürkainete laialipuistamise või mahavalamise korral tuleb need viivitamatult ohutustada ning eemaldada kooskõlas erijuhendite nõuetega.

21. Agregaadid, mille töö on seotud kahjulike aurude, gaaside ja tolmu eritamisega, peavad olema alalise valve all; aparatuurile ja transpordiseadmetele tuleb teha õigeaegne plaanilisennetav remont, kindlustades nende hermeetilisuse. Ekspluatatsiooni protsessis avastatud mittetihendus tuleb viivitamatult kõrvaldada.

22. Lahtiste tolmutekitavate protsesside juures tuleb kõigil tootmistehnoloogiaga lubatud juhtudel tarvitada niiskeid töötlemisviise (niiske lihvimine, märg tükeldamine jms.).

B. Ventilatsioon ja küte

23. Kõik tootmis- ja abiruumid tuleb, sõltumatult nende õhu reostumise astmest, varustada loomuliku või mehaanilise ventilatsiooniga vastavalt NSP 101-51 «Tööstusettevõtete projekteerimise sanitaarsed normid» nõuetele.

24. Kõigis inimeste püsiva ja kauakestva seesviibimisega ruumides peab küte kindlustama töö alguseks ning kogu tööpäeva jooksul lisas nr. 3 ettenähtud meteoroloogilised tingimused.

25. Kütte- ja ventilasiooniseadmed tuleb hoida ekspluatatsiooniks kõlblikus seisukorras, süstemaatiliselt järele vaadata ning puhastada, rikete korral aga viivitamatult remontida.

26. Kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige ekspluateerimise järelevalveks tuleb eraldada tehniliselt ettevalmistatud isik.

27. Plaaniline ja jooksev remont, samuti ka ventilatsiooni agregaatide kontrollimine tuleb teha ülesandeks eribrigaadidele. Brigaadide korralduses peab olema vastav aparatuur (pneumomeetrilised torud, manomeetrid, pöörete lugejad jne.).

28. Ventilatsiooni- ja kütteseadmete seisukorra eest vastutava isiku teadmise ning loata ei ole lubatud teha muudatusi, mis võiksid häirida ventilatsiooni korralikku töötamist, nagu: täiendavate seadmete juurdeühendamine, seadmete üksikute elementide (näit. mootorid, ventilaatorid) mahavõtmine või asendamine.

29. Kõigi, nii uuesti sisseseatud kui ka peale kapitaalremonti käikulastavate ventilatsiooniseadmete juures korraldatakse instrumentaalsed vastuvõtukatsed, nende efektiivsuse määramisega.

30. Ventilatsiooni- ja kütteseadmete ekspluatatsiooni ja hooldamise kord igas ettevõttes peab olema määratud vastavalt selleks väljatöötatud juhenditele. Juhendid peavad sisaldama eeskirju iga agregaadi või süsteemi reguleerimise viiside kohta, sõltuvalt tsehhi või jaoskonna töörežiimist tööpäeva jooksul, igasugusel aasta-ajal ja igasugustel meteoroloogilistel tingimustel. Juhendis näidatakse õhujuhtmete, ventilaatorite, tolmust ja gaasist puhastamise seadmete jms. puhastamise tähtajad, samuti ka plaanilis-ennetava remondi tähtajad.

31. Kõigi olemasolevate ja uuesti vastuvõetavate ventilatsiooniseadmete kohta koostatakse passid kindla vormi järgi.

Passi kantakse kõik seadmete muudatused, samuti ka järgnevate tehniliste ja hügieeniliste katsete tulemused.

32. Iga ventilatsiooni süsteemi kohta peab olema ekspluatatsiooni žurnaal. Žurnaalid hoitakse tsehhi juhataja juures.

33. Ruumides, kus on võimalik mürgiste aurude, gaaside ja tolmu eritamine õhku, tuleb õhku süstemaatiliselt uurida sanitaar-epideemilise teenistuse organitega kokkulepitud tähtaegadel.

34. Kõik õhutamise avauste mehhaniseeritud ja käsitsi avamise seadmed nii laternates kui ka hoonete akendes tuleb süstemaatiliselt puhastada, õlitada ning kontrollida.

Tootmishoonete õigeks õhutamiseks tuleb koostada üksikasjalised juhendid, mis arvestavad igasuguste aastaaegade meteoroloogilisi tingimusi ja tuulte suunda.

35. Kütte- ja ventilatsiooniseadmete kontrollimisel, samuti ka vastuvõtukatsetel peavad olema kindlustatud alljärgnevad hügieenilised normatiivid:

a) meteoroloogilised tingimused vastavalt lisale nr. 1;

b) gaaside, aurude ja tolmu lubatud kontsentratsioonid vastavalt lisadele nr. 1 ja 2.

B. Valgustus

a) Loomulik valgustus

36) Kõigis tootmis- ja abiruumides peavad olema rakendatud abinõud loomuliku valgustuse maksimaalseks ärakasutamiseks. Valgusavasid ei tohi ummistada tootmisseadmetega, valmistoodetega, poolvabrikaatidega jms. nii hoone seest- kui ka väljastpoolt.

Valgusavade (akende, laternate jms.) klaaspinda tuleb regulaarselt puhastada tsehhi sanitaartingimustes ettenähtud tähtaegadel (lisa nr. 4 A).

37. Kaitseks tugeva insolatsiooni vastu tuleb lõuna-rajoonides ning suvisel ajal tarvitada kaitsevahendeid (aknaeesriided või klaasipinna valgendamine).

b) Kunstlik valgustus

38. Tootmis- ja elutarbelistes ruumides, samuti ka tööstusettevõtete territooriumil tuleb järgida kehtivaid hõõglampidega valgustatuse norme (GOST 3825-47 «Tööstusettevõtted. Kunstliku valgustuse normid»).

39. Valgustusseadmed tuleb hoida korras ning puhtad. Nende

puhastamise tähtajad määratakse vastavalt kohalikele tingimustele vastavalt lisa nr. 4 B juhatustele.

40. Järelevalve valgustusseadmete seisukorra ja ekspluatatsiooni alal pannakse selleks määratud, tehniliselt ettevalmistatud isikutele.

41. Valgustite lampide riknemise või kulumise korral tuleb need viivitamatult asendada lampidega valgustusseadmete projektis ettenähtud võimsusega.

42. Ümberseadistatud valgustusseadmete ekspluatatsiooni laskmisel proovitakse nende vaglustusefekti vastavust kehtivatele normidele.

43. Tootmisruumi otstarbe muutmise, samuti ka seadmete ümberpaigutamise või teistega asendamise korral tuleb valgustusseadmed vastavalt ümber korraldada ning kohandada uute tingimustega.

44. Kohalikud valgustid tuleb paigutada selliselt, et valgustusallika helkiv keha oleks varjatud neid kasutavate isikute eest läbipaistmatu või tiheda, valgust hajutava kattega ning oleks kõrvaldatud valguse peegeldus.

III. SANITAAR-ELUTARBELISED RUUMID

45. Igas ettevõttes peavad olema tööliste jaoks seadistatud sanitaar-elutarbelised ruumid (pesemis- ja duširuumid, rõivastusruumid, riietekapid, käimlad jm.).

Sanitaar-elutarbeliste ruumide koosseisu, samuti ka nende mõõdud ning inventari määrab tootmise iseloom ning need peavad vastama NSP 101-51 «Tööstusettevõtete projekteerimise sanitaarnormid» nõuetele.

Elutarbeliste ruumide kasutamine teisteks ülesanneteks on keelatud.

46. Kõiki elutarbelisi ruume tuleb iga päev koristada ning regulaarselt tuulutada. Loomuliku tuulutamise võimaluse puudumisel tuleb korraldada ventilatsioon mehaanilise jõuga.

47. Rõivastusruume, duši- ja teisi sanitaar-elutarbelisi ruume ja seadmeid tuleb perioodiliselt desinfitseerida.

48. Renne, kanaleid, vesilukke, pissuaare ja vesikloseti istmeid duširuumides ja käimlates tuleb regulaarselt puhastada ning pesta. Uhtmis- ja äravooluvee seiskumine ei ole lubatud. Seadised vesikloseti istmete ja pissuaaride jm. pesemiseks peavad olema korras. Käimlate põrandad tuleb hoida alati kuivas seisukorras.

49. Duširuumide ja käimlate paneele, mis ei ole kaetud metlah-, klinker- või mõne muu mineraalplaadiga, tuleb perioodiliselt katta õlivärviga või muu veekindla kattega.

50. Duširuumid tuleb varustada kuuma veega kõigi dušši kasutavate tööliste jaoks küllaldasel hulgal. Ootajate kogunemise vältimiseks tuleb koostada graafikud dužiruumide kasutamise kohta üksikute vahetuste ja tsehhide tööliste poolt.

Segamisseadised peavad olema ohutud, kergesti juhitavad ning ei tohi lekkida. Individuaal-segajate puudumisel peab dušside vee temperatuur olema 28—37° piires, sõltuvalt tootmise iseloomust ning kokkuleppel sanitaar-epideemilise teenistuse organitega.

51. Pesemisseadeldiste juures peab olema seep ja regulaarselt vahetatavad käterätid või käte õhukuivatajad.

Nii individuaalseks kui ka kollektiivseks kasutamiseks väljaantav seep ei tohi ärritada nahka ei mehaaniliselt ega ka keemiliselt.

52. Toitluspunktid (sööklad, puhvetid) peavad vastama ühiskondliku toitlustamise ettevõtete kohta kehtivatele sanitaarnõuetele.

53. Eritoitlus-piim antakse töölistele toitluspunktides (sööklates, puhvetites) või eriruumides, mis on seadistatud istekohtadega, külmutuskapiga, pesemisseadeldisega ning riistaga kuuma veega nõude pesemiseks. Eripiima vastuvõtmise nõud (kruus, klaas) peab antama ettevõtte poolt.

IV. VESIVARUSTUS JA KANALISATSIOON

54. Tööstusettevõtted peavad olema varustatud heakvaliteedilise joogiveega. Keetmata vee tarvitamine joogiks on lubatud vaid sanitaar-epideemilise teenistuse organite nõusolekul.

55. Joogivee kasutamiseks tuleb sisse seada vesivarustusvõrguga või paakidega ühendatud fontaanid. Joogipaagid valmistatakse kergesti puhastatavast ning desinfitseeritavast materjalist.

Paakidel peavad olema tihedalt sulguvad kaaned, nad peavad olema lukustatavad ning asetatud 1 m kõrgusele põrandast. Paake tuleb regulaarselt pesta kuuma veega ning desinfitseerida.

56. Joogivee jahutamisel jääga tuleb vältida vee jääga reostumise võimalust.

Joogivee temperatuur tuleb hoida mitte üle 20° ja mitte alla 8°.

57. Kuumade tsehhide töölisi tuleb varustada gaseeritud soolveega, soola sisaldusega kuni 0,5% ning arvestusega 4—5 l inimese kohta vahetuses.

Kioskid gaseeritud soolvee väljaandmiseks tuleb hoida puhtad, neil peab olema kruuside loputamise riist, mustavee valamud või erinõud vee väljavalamiseks.

Kioske teenindav ning töölisi joogiveega varustav personal peab töötama puhtates kitlites, peab olema varustatud puhtate käterättidega ning määratud tähtaegadel läbi tegema arstliku järelevaatuse. Uusi töötajaid uuritakse batsillikandmise suhtes.

58. Saturatsioonipaake ning paake gaseeritud soolvee väljaandmiseks tuleb perioodiliselt tinutada või katta teise, Üleliidulise Riikliku Sanitaar-Inspektsiooni poolt lubatud ainega; tinutamisel ei tohi seatina sisaldus tinutises ületada 0,25%.

59. Puhastusseadmed, ülepumpamise jaamad ja muud mustavee seadmed tööstusettevõtetes tuleb hoida korras, puhtad ning ei tohi reostada vett, maapinda ja õhku.

Puhastusseadmete tehnilise ja sanitaarse seisukorra järelevalve tuleb panna selleks määratud eriisikule.

V. INDIVIDUAALSED KAITSEVAHENDID

60. Erirõivastis tuleb töötajaile välja anda määratud tähtaegadel ning peab vastama standardidele. Töötamine ilma normidega ettenähtud erirõivastiseta ja kaitsevahenditeta on keelatud.

61. Tööliste erirõivastist tuleb õigeaegselt remontida ning pesta, tootmisaladel aga, mis on seotud mürgiste ning infektsiooni seisukohast ohtlike ainete mõjutusega — degaseerida ning desinfitseerida. Töörõivastise väljaandmise, kasutamise ning hooldamise kord peab olema reguleeritud erijuhendiga vastavalt antud tootmise erilisustele.

62. Töödel, mis on seotud kahjulike aurude, gaaside ja tolmu tööruumide õhku eritumise ohuga, kildude ja laastude eraldumise ohuga, samuti ka võimsate kiirgamisallikate mõjutusel tuleb töölistele anda individuaalse kaitse vahendid: gaasimaskid, respiraatorid, kiivrid, kaitseprillid, maskid, kilbid jm. vastavalt kehtivatele normidele.

Hapniku sisaldusel õhus alla 16% ei ole lubatud filtergaasimaskide kasutamine.

63. Tööd kaevude, tõrte, reservuaaride, tsisternide jms. sisemuses, kus on õhu reostumise võimalus kahjulike ainetega, tuleb teha kooskõlas erijuhenditega.

64. Mürkainete eritamise suhtes eriti ohtlikel tootmisaladel peab olema kindlustatud gaasimaskide avariivaru peale nende, mida antakse töölistele individuaalseks kasutamiseks. Gaasimaskide avariivaru tuleb hoida kergesti juurdepääsetavas kohas.

65. Individuaal-kaitsevahendeid (gaasimaskid, respiraatorid) kasutavate töötajate ulatusliku arvu juures tootmises tuleb määrata eriisik, kellele pannakse tööliste varustamine nende vahenditega ning kontroll nende korrasoleku, filtrite õigeaegse täit-

mise, vastavatel juhtudel maskide keemilise degaseerimise jms. üle.

66. Metallurgia-, mäe-, mäe- ja maagitööstuse, samuti ka suurtes keemiatööstuse ettevõtetes peavad olema organiseeritud gaasi-päästepunktid või -jaamad.

67. Töölistele, kes saavad vastavalt kehtivatele normidele individuaalkaitsevahendeid, tuleb korraldada eriline instruktaaž ühes vahendite korrasoleku kontrollimise lihtsaimate viiside õpetamisega ning hoolsalt harjutada nende kasutamist.

68. Tootmisruumides, kus esineb põletushaavade tekkimise oht tööde juures hapete ja leelistega, tuleb üles seada hüdrandid ja fontaanid naha ja silmade pesemiseks otseselt peale vigastamist.

69. Tööde juures ainetega, mis põhjustavad kätenaha ärritust, tuleb töölistele välja anda profülaktilised pastad ja määrded, samuti ka puhtakspesemise ja desinfitseerimise vahendid.

70. Käesolev juhend laieneb kõigile tööstusettevõtteile.

Märge: Kohaliku tööstuse ja tööndusliku kooperatsiooni väikeste ettevõtete kohta on üksikutel juhtudel lubatud kõrvalekaldumised käesoleva juhendi nõuetest, kokkuleppel sanitaar-epideemilise teenistuse kohalike organitega.

71. Käesoleva juhendi väljaandmisega loetakse kehtetuks «Tööstusettevõtete sanitaarolukorra juhend», mis on kinnitatud Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooni poolt 25. novembril 1948. aastal nr. 094-3-117.

TOOTMISRUUMIDE METEOROLOOGILISTE TINGIMUSTE NORMID

1. Tootmisruumide töötsooni meteoroloogilised tingimused peavad vastama käesoleva lisa tab. 1 nõuetele.

2. Kiirgamissoojuse eritamisega tsehhides, kiiritamise intensiivsuse juures, mis ületab töökohas 1 kal/sm² min., tuleb tööliste alalise viibimise kohtades tarvitada õhudušši. Õhutemperatuur ja õhu liikumise kiirus peavad vastama käesoleva lisa tab. 2 nõuetele.

3. Tsehhides kiiritamise intensiivsusega 0,25 kuni 1 kal/sm² min. ning suure kiiritamispinnaga tuleb alalistes töökohtades kindlustada õhuliikuvus (kiirus) vähemalt 0,3 m/sek. üldise ventilatsiooni juures ning 0,7—2 m/sek. piires kohalike ventilatsiooniseadmete juures.

4. Juhtudel, kui ruumide ehituse ja tehnoloogilise protsessi erilisuste tõttu õhutamine osutub võimatuks, on suveperioodil lubatud ruumide temperatuuri töötsoonis ületamine võrreldes välistemperatuuriga: tsehhides soojuse eritamisega kuni 20 kkal/m³ tund — 5° võrra, tsehhides soojuse eritamisega 20 kuni 50 kkal/m³ tund — 7° võrra, tsehhides soojuse eritamisega üle 50 kkal/m³ tund — 10° võrra.

5. Mürkaurude eritamisega tsehhide jaoks, kus seoses õhutemperatuuri tõusuga suureneb toodete aurumine ning mürgistumise oht (töö elavhõbedaga jms.), määratakse meteoroloogilised normid talve- ja suveperioodide kohta eriliste eeskirjadega, mis antakse vastavate ministeeriumide poolt kokkuleppel Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooniga.

6. Köetavates tsehhides, kus iga töötaja kohta on ulatuslik pind (50 kuni 100 ruutmeetrit), on talveperioodil lubatud õhutemperatuuri alanemine kuni 10° kergete tööde juures ja kuni 5° raskete tööde juures.

7. Suurtes tootmisruumides (põrandapinnaga üle 100 ruutmeetri ühe töötaja kohta) võib käesolevas lisas ettenähtud meteoroloogilisi tingimusi kindlustada vaid fikseeritud tööpostidel ja puhkekohtades.

Tootmisruumide ja töö iseloomustus	Aasta külm ja üleminekuperiood (välistemperatuur alla +10°)		Aasta soe periood (välistemperatuur +10° ja kõrgem)	
	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des
1. Tootmisruumid, mida iseloomustab peamiselt konvektsioonisoojuse eritamine.				
A. Soojuse eritamine tähtsusetu [1]: kerge töö [2]	16—20	Ei normeerita	Mitte üle 3° kõrgem välistemperatuurist	Ei normeerita

[1] Tähtsusetuks loetakse soojuse eritamine inimestest, masinatest ning insolatsioonist hulgal, mis ei ületa 20 kkal/m³ tund.

[2] Kergete tööde liiki kuuluvad istukil tehtavad tööd ja tööd, mida tehakse seistes või käimisel, kui need ei ole seotud ulatuslike takistuste süstemaatilise ületamisega või raskuste tõstmise ja kandmisega (näit. töö instrumentaal- või mehaanikatsehhides, kangrute, ketrajate, ladujate, õmblejate töö).

(Järg)

Tootmisruumide ja töö iseloomustus	Aasta külm ja üleminekuperiood (välistemperatuur alla +10°)		Aasta soe periood (välistemperatuur +10° ja kõrgem)	
	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des
raske töö [1]	10—15	Ei normeerita	Ei normeerita	Ei normeerita
B. Soojuse eritamine ulatuslik: kerge töö	16—25	Sama	Mitte üle 5° kõrgem välistemperatuurist	Sama
raske töö	10—20	Sama	Sama	Sama

Järg)

Tootmisruumide ja töö iseloomustus	Aasta külm ja üleminekuperiood (välistemperatuur alla +10°)		Aasta soe periood (välistemperatuur +10° ja kõrgem)	
	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-des
C. Vajab temperatuuri ja suhtelise niiskuse kunstlikku reguleerimist	22—23 24—25 26—27	80—75 70—65 60—55	23—24 25—26 27—28 29—30	80—75 70—65 60—55 55—50
II. Tootmisruumid, mida iseloomustab soojuse eritamine peamiselt kiirgamissoojuse näol (kiirgamisenergia pinge töötsoonis üle 600 kkal/m² tund)	8—15	Ei normeerita	Mitte üle 5° kõrgem välistemperatuurist	Ei normeerita

[1] Raskete tööde liiki kuuluvad tööd, mis on seotud ulatuslike takistuste süstemaatilise ületamisega, samuti ka püsiva raskuste ümberpaigutuse ja kandmisega (näiteks seppade, valtsijate, valajate, laadijate töö).

(Järg)

Tootmisruumide ja töö iseloomustus	Aasta külm ja üleminekuperiood (välistemperatuur alla +10°)		Aasta soe periood (välistemperatuur +10° ja kõrgem)	
	õhutemperatuur ruumides °C järel	suhteline niiskus %-s	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-s
III. Tootmisruumid, mida iseloomustab ulatuslik niiskuse eritamine				
A. Soojuse eritamine tähtsusetu:				
kerge töö	16—20	Mitte üle 80	Mitte üle 3° kõrgem välistemperatuurist	Ei normeerita
raske töö	10—15	Sama	Sama	Sama

(Järg)

Tootmisruumide ja töö iseloomustus	Aasta külm ja üleminekuperiood (välistemperatuur alla + 10°)		Aasta soe periood (välistemperatuur + 10° ja kõrgem)	
	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-s	õhutemperatuur ruumides °C järgi	suhteline niiskus %-s
B. Soojuse eritamine ulatuslik:				
kerge töö	18—23	mitte üle 80	Mitte üle 5° kõrgem välistemperatuurist	Ei normeerita
raske töö	16—19	Sama	Sama	Sama

Märkeid:

1. Tootmisruumid suhtelise niiskuse kunstliku reguleerimisega kuuluvad suvise temperatuuriga kohtade hulka ventilatsiooni arvestuseks alla 25°. Suvise temperatuuriga kohtade jaoks ventilatsiooni arvestuseks 25—29° tõusevad õhu normeeritavad temperatuurid sooja perioodi kohta 2° võrra, kohtade jaoks arvestustemperatuuriga 30° ja rohkem — 4° võrra, sama suhtelise niiskuse säilitamisega.

2. Tekstiiltööstuse tsehhides (ketruse, kudumise jms.), kus tehnoloogia iseloomu kohaselt on nõutav kogu aasta jooksul stabiilse temperatuuri ja õhuniiskuse hoidmine ruumides, lubatakse tõsta temperatuuri 1—2° võrra võrreldes normeerituga tab. 1, rühm B, osa I, kuid mitte enam kui kuni 30°, säilitades õhu suhtelise niiskuse ulatuse, mis on tähendatud tab. 1.

Õhudušeerimise meteoroloogilised normid Tabel 2

(õhu liikumise temperatuur ja kiirus)

Aasta perioodid	Kerge töö		Raske töö	
	õhu temperatuur töökohas °C järgi	õhu liikumise kiirus m/sek.	õhu temperatuur töökohas °C järgi	õhu liikumise kiirus m/sek.
1. Aasta külm periood (välisõhu temperatuur alla +10°)	15—23	1—3	8—18	2—4
2. Aasta soe periood (välisõhu temperatuur +10° ja kõrgem)	18—28	2—4	16—25	3—5

Märkeid:

1. Õhu temperatuuriks ja liikumise kiiruseks töökohas võetakse nende keskmised tähendused õhufakli põikläbilõikes, mis vastab tööline keha asendile tööajal.

2. Õhutemperatuuri tähendus aasta sooja perioodi jaoks käib nende paikade kohta, kus suvine temperatuur ventilatsiooni arvestuseks on alla 25°. Kohtade jaoks suvise temperatuuriga ventilatsiooni arvestuseks 25—29° tõusevad õhu normeeritavad temperatuurid sooja perioodi jaoks 2° võrra, kohtade jaoks temperatuuriga 30° ja kõrgem — 4° võrra.

Tabel 3

Tööstusettevõtete administratiiv-, kontori- ja elutarbeliste ruumide sisetemperatuur ja õhu ventilatsiooni vahetuste kordsused

Ruumide nimetus	Sisetemperatuur aasta külmal ja üleminekuperioodil °C järgi	Õhu ventilatsiooni vahetuse kordus ehk suurus 1 tunnis
1. Garderoobid	16	1
2. Kõrvutiasuvad lahtirõivastumis- ja duširuumid:		
lahtirõivastumisruumid	23	5
duširuumid	25	5
3. Pesemisruumid	16	1
4. Käimlad	14	—
ühe avaga	—	50 m^3/tunnis
üks pissuaar	—	25 „
5. Suitsetamistoad	14	10
6. Ruumid rinnalaste toitmiseks	20	2
7. Naiste isikliku hügieeni ruumid	23	2
8. Administratiiv- ja kontoriruumid	18	1,5
9. Tööliste soojendamise ruumid	16	1

Märge. Keldrites asuvates elutarbelistes ruumides, samuti ka duširuumides kraanide arvuga üle viie tuleb ette näha juurdevoolutõmbeventilatsioon.

Lisa nr. 2[1]

Mürkgaaside, aurude ja tolmu lubatud kontsentratsioonid tootmisettevõtete töötsooni õhus

Ainete nimetus	mg/l
Akroleiin	0,002
Ammoniaak	0,02
Atsetoon	0,2
Aniliin, toluidiin, ksilidiin	0,005
Bensidiin, dianisadiin, alfa- ja betanaftüülamiinid	0,001
Bensiin, white-sprit, ligroiin, petrooleum, mineraalõlid ümberarvestatult C-le	0,3
Bensool	0,1
Dekaliin, tetraliin	0,1
Divinüül, pseudobutüleen	0,1
Bensooli ja selle homoloogide di- ja trinitroühendid (dinitrobensool, trinitrotuluool jt.)	0,001
Ksülool	0,1
Mangaan ja selle ühendid ümberarvestatult MnO_2-le	0,0003
Arseenisvesinik	0,0003
Arseenik ja arseenishüdriid	0,0003
Rasvarea küllastamata piiritused (allüül, krotüül jt.)	0,002
Bensooli nitro- ja dinitrokloorühendid (nitrokloorbensool, dinitrokloorbensool jt.)	0,001
Bensooli ja selle homoloogide nitroühendid (nitrobensool, nitrotoluool jt.)	0,005
Lämmastiku hapendid ümberarvestatult N_2O_5-le	0,005
Tsink-oksüüd	0,005
Süsinik-oksüüd	0,03
Metallide elavhõbe	0,00001
Seatina ning selle anorgaanilised ühendid, välja arvatud väävlisseatina	0,00001
Väävlisseatina	0,0005
Seleenisanhüdriid	0,0003
Väävelhape ja väävelhappeanhüdriid	0,002
Väävlishappeanhüdriid (väävlisgaas)	0,02
Väävelvesinik	0,01
Väävelsüsinik	0,01
Tärpentin	0,3
Solventnafta	0,1
Piiritused:	
amüül	0,1
butüül	0,2
metüül	0,05
propüül	0,2
etüül	1,0

[1] Töö kestuse juures gaasitud atmosfääris mitte üle ühe tunni lubatakse süsinik-oksüüdi piirkontsentratsiooni tõsta kuni 0,05 mg/l; töö kestusel mitte üle poole tunni — kuni 0,1 mg/l; töö kestusel mitte üle 15—20 min. (garaažid — peatuskohad) — kuni 0,2 mg/l. Korduv töö süsinik-oksüüdi kõrgendatud sisaldusega töötsooni õhus võib toimuda vähemalt 2 tunnilise vaheajaga.

Ainete nimetus	mg/l
Sublimaat	0,0001
Tubaka- ja teetolm	0,003
Toluool	0,1
Fenool	0,005
Formaldehüüd	0,005
Fosgeen	0,0005
Fosforhappe-anhüdriid	0,001
Kollane fosfor	0,00003
Fosforvesinik	0,0003
Fluorvesinik	0,001
Fluorvesinikhappe soolad	0,001
Kloorbensool	0,05
Klooritud süsivesinikud:	
diklooretaan	0,05
trikloorетüleen	0,05
tetrakloorissüsinik	0,05
kloorpreen	0,002
Kloorisvesinik ja soolhape	0,01
Kroomhappe-anhüdriid, kromaadid, bikromaadid	0,0001
Kloornaftaliin ja kloordifenüül	0,001
Kloor	0,001
Tsüaanvesinik ja sinihappesoolad ümberarvestatult HCN-le	0,0003
Etüül- (dietüül-) eeter	0,3
Äädikhappe eetrid (atsetaadid)	
metüülatsetaat	0,1
etüülatsetaat	0,2
propüülatsetaat	0,2
butüülatsetaat	0,2
amüülatsetaat	0,1

Märkeid:

1. Tabelis toodud kahjulike aurude, gaaside ja tolmu kontsentratsiooni normid on kohustuslikud vaid töökohtade jaoks. Töökohtade all mõistetakse tööliste alalise või perioodilise viibimise punkte tootmisprotsesside valvamiseks või korraldamiseks. Kui tootmisoperatsioonid kulgevad tööruumi mitmes punktis, loetakse töökohaks kogu tööruum.

2. Tööliste lühiajalisel viibimisel tootmisruumides ning üksikjuhtudel tõestatud võimatusel saavutada tabelis toodud kontsentratsiooni, on ülaltähendatud normidest lubatud kõrvalekaldumised vastava ministeeriumi nõusolekul ning kokkuleppel Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooniga.

3. Aurude ja mitme lahustaja (bensool ja selle homoloogid, piiritused, äädikhappe-eetrid jm.), ärritavate gaaside (väävel ja väävlisanhüdriid, kloorisvesinik, fluorvesinik jm.) või lämmastikhapendite koos süsinikhapendiga üheaegsel eritumisel õhku tuleb teostada üldvahetuse ventilatsiooni arvestus summeerides õhumahud, mida vajatakse iga lahustaja, iga ärritava gaasi ja süsinikhapendi eraldi

lahjendamiseks kuni normini. Mitme gaasi ja aurude eritumisel (välja arvatud lahustajad või ärritavad gaasid ja süsinikhapend koos lämmastikoksüüdidega) võetakse ventileeritava õhu kogus selle kahjulikkuse järgi, mis nõuab suuremat õhuvahetust.

4. Mürkainete kohta, mis ei ole hõlmatud käesoleva lisaga, samuti ka ainete kombineeritud toime juhtude kohta määratakse kontsentratsiooni piirnormid Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooni poolt.

Lisa nr. 3

Mittetoksilise tolmu kontsentratsiooni piirnormid tootmisruumide töötsooni õhus

1. Mittetoksilise tolmu kontsentratsiooni piirnormid tootmisruumide tööţsooni õhus ei tohi ületada:

a) 2 mg/m³ tolmuliikide kohta, mis sisaldavad üle 50% kvartsi ja kvartsiiti (kvartsi, kvartsiidi jm. tolm);

b) kuni 10 mg/m³ kõigi muude tolmuliikide kohta.

2. Tolmu kontsentratsiooni piirnormid üksikute tööstusharude järgi määratakse üksikute ministeeriumide poolt kokkuleppel Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooniga käesoleva lisa p. 1 tähendatud normide piirides, sõltuvalt tolmu iseloomust ja tootmisprotsessi erilisusest.

3. Üksikjuhtudel, p. 1 ja 2 tähendatud kontsentratsioonide saavutamise võimatuse korral, on lubatud kõrvalekaldumised käesoleva lisa p. 1 tähendatud normidest — vastava ministeeriumi nõusolekul ning kokkuleppel Üleliidulise Riikliku Sanitaarinspektsiooniga.

Ruumi liik	Ruumi iseloomustus	Puhastuste arv aastas
	A. Klaaside puhastamise tähtajad	
1	Ruumid tolmu, suitsu, tahma jne. mitteulatusliku tootmisliku eritamisega	Vähemalt kaks korda aastas
2	Ruumid tolmu, suitsu ja tahma mitteulatusliku tootmisliku eritamisega	Vähemalt neli korda aastas
	B. Valgustite puhastamise tähtajad	
1	Ruumid tolmu, suitsu ja tahma ulatusliku tootmisliku eritamisega (näiteks sepatsehhid, superfosfaadi tehaste operatsioonijaoskonnad ja püriidi tükeldamise jaoskonnad, hüvendamisvabrikud, vaateržaket-tsehhid, tsemenditehased, veskid jms.)	Neli korda kuus
2	Ruumid tolmu, suitsu, tahma jne. ulatusliku tootmisliku eritamisega (näit. mehaanika- ja montaažitsehhid, metall-konstruktsioonide tsehhid, instrumentaalsed tsehhid, elektrijaamade masinasaalid, nahavabrikud, paberivabrikud, elutarbelised ja administratiiv- ning kontoriruumid jms.).	Kaks korda kuus

VÕITLUSEST TOOTMISTRAUMATISMIGA

ÜAÜKN presiidiumi 25. detsembri 1936. a. määrusest

1. Ette panna ametiühingute KK-le tugevdada riiklikku kontrolli abinõude läbiviimise üle töökaitse alal ning tööseadusandluse täpse järgimise üle, kasutades täielikult seaduse poolt antud õigusi.

2. Kohustada ametiühingute KK ja töökaitseinspektoreid rakendama viivitamatult abinõusid organisatsioonilis-tehniliste puuduste kõrvaldamiseks tootmises majandusorganite poolt, mis esinevad traumatismi peapõhjustena ning sageli ei nõua erilisi kulutusi, ja nimelt: kindlustada seaduses ettenähtud kohustuslik uute tööliste instruktaaž ning ohutute töömeetodite õpetamine; rangelt jälgida, et administratsioon ei kasutaks tööl mittekorras-olevaid seadmeid ja instrumente, et oleks kõrvaldatud tsehhide ja töökohtade täiskuhjamine, et oleksid üles seatud kaitsmed masinate ja tööpinkide ohtlikel kohtadel, kus sellised on veel üles seadmata; et oleksid parandatud riknenud ventilatsiooni- ja teised sanitaar-tehnilised seadmed; et oleks kindlustatud töökohtade tarvilik valgustus.

Töökaitseinspektsioonil rangelt kontrollida tööseadusandluse täpset järgimist tööaja ja ületunnitööde alal.

5. ... Hoiatada tööinspektoreid, et tööseadusandluse süstemaatilise rikkumise ja tööinspektorite poolt abinõude rakendamata jätmise faktide avastamisel võetakse nad vastutusele koos süüdlastega nendes rikkumistes.

7. Tugevdada ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu propagandat laiades töölismassides, eriti aga uute tootmiste ja ettevõtete tööliste hulgas ...

8. Kohustada ametiühingute KK laialdaselt praktiseerima regresshagide esitamist administratsiooni süü läbi toimunud õnnetusjuhtumite korral, samuti karistama administratiivselt tööseadusandluse rikkumise eest.

9. Kohustada ettevõtete tööinspektoreid viivitamatult teatama prokuratuurile kõigist asetleidnud rasketest ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumitest.

Paluda NSVL prokuröri anda prokuratuurile kohtadel juhatus eriti tähelepaneliku suhtumise kohta kohtuasjadesse, mis on seotud õnnetusjuhtumitega tootmises, neis küsimustes asjade arutamise tähtaegade lühendamise ning õnnetusjuhtumites otseste süüdlaste rangema karistamise kohta.

Kohustada vabrikute ja tehaste kohalikke komiteesid ja tööinspektoreid laialdaselt läbi arutama tööliste koosolekul kõik rahvakohtu otsused õnnetusjuhtumite kohta ettevõtetes.

(ÜAÜKN bülletään 1937. a. nr. 1.)

VASTUTUSEST EESKIRJADE RIKKUMISE EEST TÖÖKAITSE, OHUTUSTEHNIKA, TÖÖSTUS-TERVISHOIU JA HÜGIEENI ALAL

VNFSV kriminaalkoodeksist

133. Töökorraldamist, töökaitset ja sotsiaalkindlustust käsitlevate seaduste rikkumine tööandja, nii eraisikute kui ka riiklikkude või ühiskondlikkude asutiste või ettevõtete vastavate ametiisikute poolt, — paranduslikud tööd kuni kuue kuuni või rahatrahv kuni kolmesaja rublani.

Kui see rikkumine hõlmab vähemalt kolme isikulist tööliste gruppi ja on sellesse gruppi kuuluvate isikute suhtes koosseisult samaliigiline ning kõigi nende suhtes üheaegselt toime pandud — vabaduskaotus või paranduslikud tööd kuni ühe aastani või rahatrahv kuni kümne tuhande rublani.

Töötaja asetamine töökaitse-eeskirju rikkudes seesugustesse töötingimustesse, milledes ta kaotas või võis kaotada oma töövõime, — vabaduskaotus kuni kahe aastani, või paranduslikud tööd kuni ühe aastani või rahatrahv kuni viiesaja rublani.

Kohalikkude võimuorganite ülekohustuslikkude määrustega, samuti Töö Rahvakomissariaadi määrustega, käskkirjadega ja juhenditega kehtima pandud töökaitse, ohutustehnika, tööstusliku tervishoiu ja hügieeni kohta käivate eeskirjade rikkumine [1] — paranduslikud tööd kuni ühe kuuni või rahatrahv kuni ühesaja rublani, mis määratakse administratiivkorras [2].

KOHTUORGANITE VÕITLUSEST OHUTUSTEHNIKA RIKKUMISTEGA

VNFSV Kohtu RK 9. märtsi 1935. a. määrusest

1. Kohtu-uurijatel toimetada juurdlust asjades ohutustehnika alal eranditult kohustusliku tehnilise ekspertiisi juurdekutsumisega juhtudel, kui on puudutatud tootmise tehnoloogilise protsessi küsimused.

---

[1] KTK, NSVL RKN ja ÜAÜKN 23. juuni 1933. a. määrusega Töö RK on liidetud ÜAÜKN-ga (LSKK 1933. a. nr. 40, art. 238).

[2] VNFSV Ülemkohtu pleenum 1. aprillil 1929. a. andis seletuse, et töö kasutamist reguleerivate seaduste rikkumist riiklike või ühiskondlike asutiste ja ettevõtete ametiisikute poolt; nagu: ebaseadusepärane tegevus teenistujate ja tööliste töölevõtmisel ja vallandamisel, ebaseaduslike ületunnitööde lubamine, tegevus või kuritahtlik tegevusetus, mis põhjustasid õnnetusjuhtumeid tööstuses, samuti ka kõik muud tööseadusandluse rikkumised, kui võrd neid jälitatakse kriminaalkorras, ei kvalifitseerita KrK § 109, 110, 111-a, 112 järgi, vaid KrK § 133 järgi (VNFSV Ülemkohtu seletuste kogu 1935. a. lk. 307).

2. Keelata tavaliste tööliste vastutusele võtmine KrK § 133 järgi.

4. Võtta kriminaalvastutusele ainult tegelikud süüdlased organisatsioonilistes ja tehnilistes puudustes, kes rikuvad ohutustehnika eeskirju ning kes on põhjustanud või võivad põhjustada õnnetusjuhtumeid.

5. Määrata kindlaks prokuröride kohustuslik osavõtt ettevalmistavaist istungeist kõigis asjades ohutustehnika kohta... Surmaga lõppenud õnnetusjuhtumite asju arutada... prokuröride kohustuslikul osavõtul.

8. Kõik seda liiki asjad tuleb kohtus läbi vaadata hiljemalt 7 päeva jooksul, prokuratuuris — hiljemalt 3 päeva jooksul, uurimisorganis — hiljemalt 15 päeva jooksul [1]. Kauakestva ekspertiisi läbiviimise vajaduse korral võib eeluurimise tähtaega pikendada vaid rajooniprokuröri sanktsiooniga, eeluurimise lõpetamise tähtaja konkreetse märkimisega igas sellises asjas.

(Ajakiri «Sovetskaja Justitsija» 1935. a. nr. 13.)

AJUTINE JUHEND [2]

TÖÖNDUSLIKU, METSATÖÖNDUSLIKU JA INVALIIDIDE KOOPERATSIOONI ETTEVÕTETES JA ORGANISATSIOONIDES SEOSES TOOTMISEGA ASETLEIDNUD ÕNNETUSJUHTUMITE UURIMISE, REGISTREERIMISE JA ARVESTUSE KORRA KOHTA

Kinnitatud Kesktööndusnõukogu poolt 26. novembril 1952. a.

I. Üldosa

1. Käesolev ajutine juhend laieneb kõigile tööndusliku, metsatööndusliku ja invaliidide kooperatsiooni ettevõtetele ja organisatsioonidele.

2. Registreerimisele kuuluvad kõik õnnetusjuhtumid, mis on toimunud seoses tootmisega nii ettevõtte (organisatsiooni) territooriumil kui ka väljaspool ettevõtet (organisatsiooni) töötaja ametikohtuste täitmisel ning on põhjustanud töövõime kaotamise vähemalt üheks päevaks või töötaja surma. Seejuures registree-

[1] NSVL Prokuröri 28. aprilli 1939. a. käskkirjaga on antud korraldus kõigile prokuröridele kindlustada ranget kontrolli ohutustehnika rikkumise juhtude juurdlemise läbiviimises 10 päeva jooksul (ajakiri «Sotsialistitšeskaja zakonnost» 1939. a. nr. 6).

[2] Käesolev juhend on soovitatud Üleliidulise Kooper. Kindlustuse Nõukogu Presiidiumi määrusega 3. detsembrist 1952. a. nr. 643.

ritakse vaid need õnnetusjuhtumid, mis on toimunud järgmiste töötajatega:

a) kes on antud ettevõtte (organisatsiooni) koosseisus;

b) kes on komandeeritud antud ettevõttesse (organisatsiooni);

c) kes õpivad ning on tootmispraktikal või väljaõppel antud ettevõttes (organisatsioonis).

Registreerimisele kuuluvad ka need õnnetusjuhtumid, mille tagajärjel töövõime kaotus ei tekkinud juhtumi päeval, vaid mõne aja pärast, kui on tehtud kindlaks, et töövõime kaotus tekkis tootmisega seotud õnnetusjuhtumi tagajärjel (tunnistajate seletused, kirje tervishoiupunkti žurnaalis, raviva arsti arvamus jms.).

Registreerimisele ei kuulu:

a) õnnetusjuhtumid, mis on toimunud söömise ajal (sisselõikehaavad, põletushaavad, mürgitused jms.);

b) õnnetusjuhtumid, mis on toimunud teel elukohast kuni ettevõtte (organisatsiooni) territooriumini ja tagasi;

c) õnnetusjuhtumid, mis on toimunud kolhoosides töötajatega, kes on suunatud põllutööle.

3. Vastutust õnnetusjuhtumite õigeaegse ja täieliku registreerimise eest kannavad tsehhide juhatajad (või vastavad tööde juhatajad), õnnetusjuhtumite õigeaegse ning täieliku registreerimise ning arvestuse eest aga — ettevõtete ja organisatsioonide peainsenerid (tehnilised juhatajad, tootmisala juhatajad).

4. Kontrolli õnnetusjuhtumite täieliku ja õigeaegse registreerimise ning arvestuse, samuti ka aktides õnnetusjuhtumite kohta märgitud abinõude täitmise üle teostavad juhatuse (presiidiumi) esimeeste asetäitjad tootmise alal, peainsenerid, (nõukogude, liitude) tootmisosakondade juhatajad ja kooperatiivse kindlustuse nõukogude töökaitseinspektorid.

5. Süüdlased käesoleva juhendi rikkumises võetakse administratiiv- või kohtulikule vastutusele kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

Akti vorm N-1 järgi koostamata jätmist või viivitamist akti koostamises käsitatakse kui õnnetusjuhtumi varjamist.

II. Ajutise töövõime kaotusega õnnetusjuhtumite uurimine ja registreerimine

6. Iga õnnetusjuhtumi korral, mis on seotud tootmisega ning on põhjustanud töövõime kaotuse vähemalt üheks päevaks, tsehhi juhataja või vastav tööde juhataja, kus õnnetusjuhtum toimus, on kohustatud 24 tunni jooksul:

a) koos ühiskondliku töökaitseinspektoriga uurima õnnetusjuhtumit;

b) uurimise alusel koostama akti õnnetusjuhtumi kohta vorm nr. N-1 järgi (lisa nr. 1) 4 eksemplaris.

Kui ühe ja sellesama juhtumi korral said kannatada kaks inimest või rohkem, koostatakse akt vorm nr. N-1 järgi iga kannatanu kohta eraldi.

7. Peale akti koostamist seoses tootmisega asetleidnud õnnetusjuhtumi kohta tsehhi juhataja või vastav tööde juhataja annab viivitamatult üle kõik neli eksemplari peainsenerile (tehnilisele juhatajale, tootmisala juhatajale) kontrollimiseks ning vastavalt vormistamiseks.

Ettevõtte või organisatsiooni peainsener (tehniline juhataja, tootmisala juhataja) suunab akti eksemplarid:

a) antud ettevõtet või organisatsiooni vahetult teenindavale tööndushindlustusnõukogule või vastava ametiühingu organisatsiooni töökaitseinspektorile;

b) juhatuse (presiidiumi) esimehe asetäitjale tootmise alal, peainsenerile, selle nõukogu (liidu), kelle koosseisu kuulub antud ettevõte (organisatsioon), tootmisosakonna juhatajale;

c) artelli kindlustusnõukogu või kohaliku komitee esimehele;

d) õnnetusjuhtumite aktide toimikusse.

Märkmeid: 1. Ettevõtte (organisatsiooni) administratsioon on kohustatud välja andma kannatanule tema nõudmisel algakti õnnetusjuhtumi kohta või tõestatud ärakirja aktist.

2. Antud ettevõttesse või organisatsiooni komandeeritud töötajaga asetleidnud õnnetusjuhtumi kohta koostatud akti ärakiri saadetakse administratsiooni poolt kannatanu alalisse töökohta.

8. Peale kannatanu ajutise töövõimetuse lõppemist tsehhi juhataja (vastav tööde juhataja) kannab tsehhis (osakonnas) koostatud akti õnnetusjuhtumi kohta lõpetatud töövõimetuslehe alusel kõik andmed, mis on ette nähtud akti p. 14.

III. Grupi-õnnetusjuhtumite ja surma ning ilmselt invaliidsust põhjustanud õnnetusjuhtumite uurimine

9. Käesolevas osas toodud korras kuuluvad kõigis ettevõtetes ja organisatsioonides uurimisele järgmised õnnetusjuhtumid:

a) õnnetusjuhtumid, mis lõppesid surmaga;

b) grupi-õnnetusjuhtumid (juhtumid, mis on leidnud aset kolme ja rohkem töölisega);

c) õnnetusjuhtumid, mis on ilmselt põhjustanud invaliidsuse.

10. Tsehhi juhataja (või töödejuhataja) on kohustatud viivitamatult teatama aset leidnud grupi õnnetusjuhtumist, surma või ilmselt invaliidsust põhjustanud õnnetusjuhtumist ettevõtte (organisatsiooni) juhatajale, samuti artelli kindlustusnõukogu (kohaliku komitee) esimehele.

11. Tsehhi ülem (või tööde juhataja) on kohustatud viivitamatult teatama tööndusKindlustusnõukogu töökaitseinspektorile, rajooniprokurörile ja kõrgemalseisvale kooperatiivsele organisatsioonile igast õnnestusjuhtumist, mis on loetletud p. 9.

Grupi-õnnetusjuhtumist, mis lõppes surmaga, ettevõtte (organisatsiooni) juhataja on kohustatud peale selle viivitamatult teatama Kesktööndusnõukogule ja Ülel. töönd. koop. Kindlustusnõukogule.

Tähtajalises teates tuleb märkida ettevõtte (organisatsiooni) nimetus, õnnetusjuhtumi kuupäev, kannatanu perekonnanimi, tema elukutse, vanus ning õnnetusjuhtumi asjaolude lühike kirjeldus.

Kui kannatanu suri tootmisega seotud õnnetusjuhtumil saadud vigastuste tagajärjel peale tähtajalise teate ärasaatmist, on ettevõtte (organisatsiooni) juhataja kohustatud täiendavalt teatama kannatanu surmast. Sellist õnnetusjuhtumit loetakse surmaga lõppenud juhtumiks.

Tähtajaliste teadete alusel koostavad liidud (nõukogud) aruande vormi nr. N-3 (lisa nr. 3) järgi kõigi möödunud kuus toimunud ning surmaga lõppenud õnnetusjuhtumite kohta, mis olid seotud tootmisega ja esitavad need kõrgemalseisvale kooperatiivsele organisatsioonile. Linna, oblasti, krai ja vabariiklikud (ANSV) tööndusnõukogud, metsatööndusliidud ja invaliidide kooperatsiooni liidud esitavad need aruanded iga kuu vabariiklikele kooperatiivseile keskustele, viimased aga hiljemalt aruandekuule järgneva kuu 20-ks kuupäevaks Kesktööndusnõukogule.

12. Iga grupi-õnnetusjuhtumi ja surmaga lõppenud või invaliidsuse põhjustanud õnnetusjuhtumi kohta tuleb läbi viia uurimine töökaitseinspektoril, tööndusKindlustusnõukogu esimehel ja selle nõukogu (liidu) juhatuse (presiidiumi) esimehel, kelle koosseisu kuulub antud ettevõte (organisatsioon).

13. Töökaitseinspektor koostab uurimismaterjali alusel ettevõtte (organisatsiooni) administratsiooni esindajate osavõtul akti õnnetusjuhtumi kohta kolmes eksemplaris, kus määrab kindlaks õnnetusjuhtumi asjaolud ja tekke põhjused ning vajalikud abinõud selle õnnetusjuhtumi põhjuste kõrvaldamiseks.

Akti konstateerivale osale (õnnetusjuhtumi asjaolud) kirjutavad alla kõik tema koostamisest osavõtnud isikud.

Otsuse ühes õnnetusjuhtumi põhjusega ning vajalikkude abi-

nõude loetelu koostab töökaitseinspektor iseseisvalt ainult oma allkirjaga.

14. Töökaitseinspektor esitab akti õnnetusjuhtumi kohta ettevõtte (organisatsiooni) juhatajale, Üleliidulisele Töönduskooper. Kindlustuse Nõukogule ja prokurörile.

Prokurörile esitatud aktile lisab töökaitseinspektor teate, kus märgib ohutustehnika määruste ja eeskirjade paragrahvid, mille rikkumine soodustas või põhjustas õnnetusjuhtumi, ning nimetab süüdlased nendes rikkumistes nende vastutusele võtmiseks.

15. Ettevõtte (organisatsiooni) juhataja, saanud akti surmaga lõppenud õnnetusjuhtumi kohta, esitab ärakirja sellest kõrgemalseisvale kooperatiivsele organisatsioonile, mille koosseisu kuulub antud ettevõte (organisatsioon).

IV. Aruandlus õnnetusjuhtumite kohta

16. Ettevõtte (organisatsiooni) administratsioon koostab aktide vorm N-1 ja töövõimetuslehtede alusel kvartali algaruande tootmisega seotud õnnetusjuhtumite kohta vorm N-2 (lisa nr. 2) järgi. Aruandele kirjutavad alla ettevõtte (organisatsiooni) peainsener (tehniline juhataja, tootmisala juhataja) ja artelli kindlustusnõukogu (kohaliku komitee) esimees.

17. Hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 10-ks kuupäevaks esitab ettevõtte (organisatsiooni) administratsioon ühe eksemplari algaruandest:

a) kõrgemalseisvale kooperatiivsele organisatsioonile alluvuse kohaselt;

b) töönduskindlustusnõukogule (ametiühinguorganisatsioonile).

Mäetööstuse alal — ka mäe-tehnilisele inspektsioonile.

18. Koondaruanded vormi nr. N-2 esitavad:

a) tööndusliidud — linna, oblasti, krai tööndusnõukogudele ja ANSV tööndusnõukogudele; rajooni metsatööndusliidud — oblasti (krai) metsatööndusliitudele hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäeval;

b) linna, oblasti, krai ja vabariiklikud (ANSV) tööndusnõukogud, metsatööndusliidud, invaliidide kooperatsiooni liidud ja vabariiklikud tööndusliidud — vabariiklikele kooperatiivsetele keskustele hiljemalt 25. juulil ja 25. jaanuaril (poolaastaaruanded);

c) vabariiklikud kooperatiivsed keskused — Kesktööndusnõukogule hiljemalt 5. augustil ja 5. veebruaril (poolaastaaruanded).

Lisa nr. 1

Vorm N-1

AKT

tootmisega seotud õnnetusjuhtumi kohta

nr. .....

1. Ettevõtte (organisatsiooni) nimetus .....
2. Kannatanu perekonna-, ees- ja isanimi (täielikult) .....

.....

3. Kannatanu elukutse ..... tööstaaž antud tööalal ..... vanus .....
4. Millal toimus õnnetusjuhtum (kuupäev ja kellaaeg 24 tunni arvestuses)

.....

5. Kas on olemas ATEK otsus sellel tööalal kasutamise võimaluse kohta

.....

6. Invaliidsuse grupp: Isamaasõja invaliid, tööinvaliid (alla kriipsutada)

.....

7. Mis ajast on artelliliige .....
8. Kus (millises tsehhis, töökojas jne.) leidis aset õnnetusjuhtum .....

.....

9. Vigastuse iseloom (diagnoos haiguslehe järgi) .....

.....

10. Kas kannatanu on läbi teinud tehmiinimumi, millal sai ta viimase dokumentaalselt vormistatud instruktaaži ohutustehnika alal .....

.....

11. Õnnetusjuhtumi asjaolude üksikasjaline kirjeldus.

Kirjelduses näidata:

a) millist tööd tegi kannatanu õnnetusjuhtumi momendil, kui töö toimus tööpingil, aparaadil, tõstukil, ahju juures, elektriseadmetel jne., siis näidata seadmete liik, inventari nr., asetleidnud konstruktiivsed puudused jne.;
b) missugusel tööpingil, aparaadil jne. või missuguse tööriistaga, materjaliga töötamisel on tekitatud vigastus;
c) kas oli kannatanu varustatud ettenähtud individuaalsete kaitsevahenditega;
d) õnnetusjuhtumil seoses tabamisega elektrivooluga tuleb teha juurdlus ja koostada akt kvalifitseeritud elektriku juuresolekul, kusjuures tuleb näidata elektrivoolu pinge ja liik, isolatsiooni seisukord, kas oli kasutatud kaitsemaandumine ja nullimine.

.....

.....

.....

12. Õnnetusjuhtumi tekkimise põhjus .....

.....

13. Abinõude loetelu õnnetusjuhtumi tekkimise põhjuse kõrvaldamiseks ühes täitjate ja teostamise tähtaegade näitamisega .....

.....

Akt koostatud ..... kuupäeval ..... kuus 195..... a.

Tsehhi juhataja
(töö juhataja) .....
(allkiri)

Ühiskondlik
töökaitseinspektor .....
(allkiri)

14. Õnnetusjuhtumi lõpetamine (alla kriipsutada): asus tööle, invaliidiks tunnistamine, surmajuhtum.

Töölt vabastatud ..... kuni .....

töövõimetuse päevade arv (tööpäevades) .....

Tsehhi juhataja
(töö juhataja) .....
(allkiri)

Artelli kindlustusnõukogu (kohaliku komitee)

esimees .....
(allkiri)

Lisa nr. 2

Vorm nr. 2

Kinnitatud NSVL SKV poolt 29. VIII 1952. a. nr. 10—15.

Aruanne esitatakse ettevõtte poolt hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 10. kuupäeval:

a) kõrgemalseisvale kooperatiivsele organisatsioonile (liidule, nõukogule)

b) kõrgemalseisvale kindlustusnõukogule.

Mäetööstuse alal — ka mäetehnilisele inspektsioonile.

ARUANNE

tootmisega seotud õnnetusjuhtumite kohta ..... **195**..... **a. eest.**

1. Aruande esitaja ettevõtte (organisatsiooni) nimetus ja aadress .....

.....

2. Koondaruandesse lülitatud ettevõtete arv .....

Töötajate keskmine nimestikuline arv		Aruandeperioodil asetleidnud õnnetusjuhtumite arv töövõimetuse kaotamisega üle 3 tööpäeva		Õnnetusjuhtumite arv töövõimetuse kaotusega üle 3 päeva, mille järgi ajutine töövõimetus lõppes aruandeperioodil (kaasa arvatud möödunud aruandeperioodil toimunud juhtumid, mille järgi ajutine töövõimetus lõppes aruandeperioodil)		Töövõimetuspäevade arv (tööpäevades) lht. 5 ja 6 arvestatud õnnetusjuhtumite alal	
üldse	neist artelliliikmeid	üldse	sealhulgas artelliliikmetega	üldse	sealhulgas artelliliikmetega	üldse	sealhulgas artelliliikmetega
1	2	3	4	5	6	7	8

„.....“ ..... 195..... a. *Organisatsiooni juhataja* .....

(allkiri)

Õige:

279

Tootmistraumade registreerimise

RAAMAT

.....

artelli nimetus

.....

tootmispunkti nimetus

Registreerimise eest vastutava isiku perekonna-, ees- ja isanimi

.....

Raamatus on ..... lehte.

Registreeritud ..... kindlustusnõukogus

.....

„.....“ ..... 195..... a.

Kooperatiivse
kindlustuse
nõukogu pitser.

Jrk. nr. kuu algusest	Trauma saanud isiku perekonna-, ees- ja isanimi	Tabeli nr.	Juhtum toimus (kuupäev, kellaaeg)	Töövõimetuse kaotuse vähem. 1 päevaks või surma põhjustanud tootmistraumatismi juhtumi kohta akti nr. ja koostamise kuupäev	Registreerija allkiri	Märge
1	2	3	4	5	6	7

IV. PEATÜKK KONTROLL TÖÖKAITSE SEADUSANDLUSE JÄRGIMISE ÜLE

TÖÖKAITSEST JA OHUTUSTEHNIKAST TÖÖNDUSKOOPERATSIOONI[1] ARTELLIDE ÜHISTES TÖÖKODADES

NSVL KTK ja RKN määrus 17. aprillist 1935. a. nr. 4/699

NSV Liidu Kesktäitev Komitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad :

Täiendada NSV Liidu KTK ja RKN määrust 7. aprillist 1932. a. «NSV Liidu KTK ja RKN 26. juuni 1929. a. määruse «Kodutööndajate ja käsitööliste vastastikuse kindlustamise kohta täiendamisest» (LSKK 1932. a. nr. 26, art. 160) p. 4[1] järgmise sisuga:

«4.[1]. Eeskirjad ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal töönduslike kooperatiivsete artellide ühistes töökodades töötatakse välja Üleliidulise Tööndusкooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu poolt kokkuleppel tööndusliku kooperatsiooni üleliiduliste kooperatiivsete keskustega, arvestades tööndusliku kooperatsiooni tootmistöö eritingimusi ja töönduslike artellide finantsseisukorda ning kinnitatakse Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu poolt.

---

[1] Käesolev määrus 17. aprillist 1935. a. peab kehtima samal määral invaliidide kooperatsiooni artellide kohta seoses tööndusкooperatsiooni artellide ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete materiaalse kindlustuse ja sotsiaal-elutarbelise teenindamise teostamise liitmisega kooperatiivse kindlustuse nõukogudes. Seoses sellega käesolevas käsiraamatus ei ole toodud Põhimäärust töökaitse ja ohutustehnika inspektsiooni kohta Ülel. Inv. Kooper. Kindlustuskassade süsteemis, mis on kooskõlastatud VNFSV Tervishoiu RK 16. septembrist 1942. a. ja Ülel. Inv. Kooper. Liiduga 7. oktoobril 1942. a. ja kinnitatud VNFSV Sotsiaalkindlustuse RK poolt 19. oktoobril 1942. a., Põhimäärust töökaitse ühiskondlike inspektorite kohta invaliidide artellides, mis on kinnitatud VNFSV Sotsiaalkindlustuse RK poolt 27. septembril 1940. a. ja analoogilised normatiivsed aktid, mis olid kehtestatud teiste liiduvabariikide invaliidide kooperatsiooni kindlustuskassades.

Nende eeskirjade, samuti ka töökaitse ja ohutustehnika üldseadusandluse eeskirjade järgimise järelevalveks tööndusKooperatsioonile laienevas osas asutatakse Üleliidulise Tööndusкooperatiivide Kassade Nõukogu süsteemis tööndusliku kooperatsiooni töökaitseinspektsioon.

Tähendatud eeskirjade rikkumise eest on töökaitseinspektsioonil õigus määrata rahatrahvi kuni 100 rubla ulatuses.

Töökaitseinspektsiooni õigused ja kohustused, samuti ka tema poolt trahvi määramise, trahvimääramise otsustele edasikaebamise ning määratud trahvide sissenõudmise korra töötab välja Üleliidulise Tööndusкooperatiivide Kassade Nõukogu kokkuleppel Üleliidulise Tööndusкooperatiivide Nõukoguga ja Üleliidulise Metsatööndusкooperatiivide Liiduga ning kinnitatakse Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu poolt».

(LSKK 1935. a. nr. 23.)

TÖÖKAITSEINSPEKTSIOONI PÕHIMÄÄRUS TÖÖNDUSKOOPERATSIOONI VASTASTIKUSE KINDLUSTAMISE KASSADE SÜSTEEMIS

(väljavõte)

Üleliidulise Tööndusкooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu poolt heaks kiidetud, kooskõlastatud kooperatiivsete keskustega ning kinnitatud ÜAÜKN poolt 28. juulil 1935. a.

ÜLDOSA.

1. Tööndusliku kooperatsiooni artellide, ühingute ja tööndusкolhooside ühistes töökodades töötajate artelliliikmete töötingimuste järelevalve teostamise otstarbel, samuti ka abinõude läbiviimise kontrollimiseks ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal ühistes töökodades organiseeritakse vastastikuse kindlustamise kassade süsteemis töökaitseinspektsioon.

2. Töökaitseinspektsioonil on järgmised ülesanded:

a) Töötingimuste uurimine tööndusliku kooperatsiooni artellide ja tööndusкolhooside ühistes töökodades, tootmisprotsesside ja nende sanitaarolukorra uurimine ning abinõude väljatöötamine töötingimuste tervendamiseks.

b) Töö ohutuse tingimuste uurimine ühistes töökodades abinõude läbiviimiseks õnnetusjuhtumitega võitluse alal.

c) Vahetu abinõude rakendamine sanitaar-tehniliste töötingimuste tervendamiseks.

d) Täitmise kontrolli teostamine tööseadusandluse ja tööndus-kooperatsiooni süsteemile kohustuslike Töö RK ja ÜAÜKN määruste, kooperatiivsete keskuste, Üleliidulise Tööndus-kooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu määruste, artellide üldkoosolekute otsuste töörežiimi, ohutustehnika ja tööstustervishoiu, sisekorraeeskirjade ning teiste määruste küsimuses töötingimusi, töötajate elu ja tervise kaitset puutuvas osas [1].

e) Tööndusartellide ja tööndus-kolhooside instrueerimine töökaitse ja ohutustehnika küsimustes.

f) Sanitaar-tehnilise haridustöö organiseerimine artellides ja tööndus-kolhoosides.

Tähendatud ülesannete täitmiseks asutatakse kõigis vastastikuse kindlustamise kassade lülides töökaitse- ja ohutustehnika inspektorite ametikohad.

A. TÖÖNDUSKINDLUSTUSKASSADES, RAJOONIVAHELISTES JA RAJOONI KASSADES

I. Töökaitseinspektori kohustused

3. Töökaitseinspektor on kohustatud:

a) Omama kõigi kassa tegevusrajooni kuuluvate artellide, ühingute ja ühiste töökodadega tööndus-kolhooside nimestikku.

b) Regulaarselt üle vaatama artellide tootmisettevõtted eesmärgiga kontrollida tööndus-kooperatsioonile kohustuslike tööseadusandlusnormide ja ohutustehnika ning tööstus-tervishoiu eeskirjade täitmist, eriti aga peavad inspektori alalise järelevalve all olema: naiste ning alaealiste töökaitsenormide täitmine, artelli töökodade sanitaar-tehniline seisukord, artelliliikmete varustamine erirõivastisega, kaitsevahenditega, eritoitlusega, puhkuste andmise õigsus, üldkoosolekute otsuste täitmine tööpäeva pikkuse kohta, artelliliikmetele tööohutute meetodite õpetamise seisukord.

c) Võtma osa abinõude planeerimisest töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal artellide ja tööndus-kolhooside ühistes töökodades, samuti kokkulepete sõlmimisest abinõude läbiviimiseks töökaitse alal artellis ning kontrollima nende täitmist.

---

[1] Tööndusliku kooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni tööndus-, metsatööndus-, metsakeemia ja puidutöötlemistööstuse korralduses olevate aurukatelde, sisternide ning surve all töötavate mahutite, balloonide, auru- ja kuumavee torujuhtmete, tõsteseadmete (kraanad, tõstukid) valmistamise ning korraliku ekspluatatsiooni järelevalvet teostab liiduvabariikide kommunaalmajanduse ministeeriumide katlajärelevalve riiklik inspektsioon. (Vt. näiteks VNFSV Kommunaalmajanduse Ministeeriumi katlajärelevalve riikliku inspektsiooni põhimäärus 31. märtsist 1950. a. § 1).

d) Teostama (eriteadlaste kaasamisega) ennetavat ja tehnilist järelevalvet uute ehituste ning nende seadmete ja olemasolevate ehituste kapitaalse ümberseadistamise projektide läbivaatamise teel tööohutuse ning -kaitse, samuti ka artellide (tööndusko1hooside) finantsolukorra seisukohast, samuti ka nende ülevaatusel avamise (käikulaskmise) eel.

e) Pidama aktiivset võitlust tööstusliku traumatismiga ja professionaalseid mürgitusi ning haigustumisi põhjustava kahjulikkusega, milleks uurib tootmise ohtlikke ja kahjulikke momente, õnnetusjuhtumite, professionaalsete mürgituste ja haigestumiste põhjusi ning olukorda, samuti ka kassade ja artellide statistilist materjali.

f) Teostama kontrolli sanitaar-tehniliste seadmete seisukorra ja tegevuse üle (ventilatsioon, valgustus, küte, kaitseseadeldised jne.)

g) Rakendama artellide juhatuse kaudu abinõusid töönormide rikkumise, samuti ka tootmisprotsesside kahjulike ning ohtlike momentide vältimiseks.

h) Kontrollima õnnetusjuhtude ja professionaalsete mürgituste registreerimise õigeaegsust ning õigsust.

i) Läbi vaatama artelliliikmetelt saabuvad kaebused töökaitse normides ettenähtud õiguste rikkumise kohta ning andma vastavad juhatused artellide administratsioonile.

k) Võtma osa sisekorraeeskirjade läbivaatamisest töökaitse osas.

l) Juhtima ühiskondlike töökaitseinspektorite tööd neile vajalike juhatuste andmise teel, nende ettekannete ärakuulamisega ning vajaliku abi osutamisega nende poolt rakendatavate abinõude ja nende kvalifikatsiooni tõstmise alal (loengud, ringide organiseerimine jne.)

m) Kokkuleppel kultpoliitnõukoguga korraldama artelliliikmete seas kultuurilis-hariduslikku tööd töökaitse, tööseadusandluse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu küsimustes ning kaasa aitama ratsionaliseerimisettepanekute ja leiutiste elluviimisele töökaitse ja ohutustehnika alal.

n) Jälgima ühiselamute, sööklate, saunade ja muude artelli valduses olevate asutiste sanitaarset seisukorda ning rakendama abinõusid avastatud puuduste kõrvaldamiseks, kooskõlastades seda tööd Tervishoiu RK-ga.

o) Instrueerima ning juhtima tööndusartellide TEP büroode töökaitse-sektsiooni tööd töökaitse ja ohutustehnika abinõude läbiviimise ning traumatismi arvestuse õige korralduse alal.

p) Organiseerima artelliliikmete instrueerimist ja õpetamist töö ohutute meetodite alal kahjulikes ning ohtlikes tootmistes, keerukate seadmete ja agregaatide juures.

r) Jälgima õigeaegset ja ratsionaalset esmaabiandmist artellide liikmeile ning rakendama kassa kaudu abinõusid märgitud puuduste kõrvaldamiseks.

s) Kokku kutsuma rajoonidevaheliste kassade või üksikute rajoonide juures nõupidamised töökaitse ning -ohutuse küsimustes.

t) Koostama aruandeid ja üksikuid kokkuvõtteid töö kohta töökaitse ja ohutustehnika alal oma rajooni tööndustes ja artellides.

II. Töökaitseinspektori õigused

4. Töökaitse- ja ohutustehnika inspektoritele pandud kohustuste täitmiseks on neil õigus:

a) Rajoonidevahelise kassa vastava tunnistuse ettenäitamisel külastada igal ajal ettevõtteid, samuti ka kõiki artellide liikmete teenindamiseks olemasolevaid ruume (söökla, saun, ühiselamu, pesumaja jne.).

b) Nõuda artelli juhatuselt vajalikke andmeid ja seletusi, samuti ka raamatuid ja dokumente, mis puutuvad töökaitse ja ohutustehnika ala korraldusse tootmistes ning artellide ühistes töökodades.

c) Anda artellide administratsioonile kohustuslikke ettekirjutusi tööndusкooperatsioonile kohustuslike tööstus-tervishoiu ja ohutustehnika normide ja kehtivate määruste ning korralduste avastatud rikkumiste kõrvaldamiseks ettevõtetes, arvestades artelli finants-seisukorda ning määrates kindlad, administratsioonile kohustuslikud tähtajad.

d) Teha otsuseid eel- ja järelevalve korras.

e) Määrata trahve isikuile, kes on süüdi tööndusкooperatsiooni organisatsioonide kohta kehtestatud ohutustehnika eeskirjade rikkumises.

f) Võtta kriminaal- ja administratiiv-vastutusele süüdlased töökaitse-eeskirjade rikkumises ning asja esitamisel kohtusse — jälgima selle liikumist.

g) Esineda kohtus töökaitse-eeskirjade rikkumise asjus, kasutades kõiki protsessi poole õigusi, sealhulgas tutvuda asja menetlusega, teha otsuseid.

h) Rakendada erakordseid abinõusid kuni töökoja sulgemiseni artelliliikmete elu otseselt ohustavate tingimuste avastamisel, kuigi nende abinõude rakendamine ei olekski ette nähtud töökaitse-eeskirjades, teatades sellest ööpäeva jooksul vastastikuse kindlustamise kassale ja kohalikule tööndusliidule.

i) Esineda riiklikes ja kooperatiivseis organisatsioonides töökaitse ja ohutustehnika küsimustes ja omada pitsatit ametikoha ning vastava kassa nimetusega.

Kooskõlastatud:
ÜAÜKN
L. Solovjov
7. jaanuaril 1953. a.

Kooskõlastatud:
NSVL rahandusministri aset.
D. Kondrašev
9. jaanuaril 1953. a.

Kinnitatud kui tüüpmäärus Tööndusekesknõukogu poolt 9. jaanuaril 1953. a. (protokoll nr. 2)

Artelliliikmete kooperatiivse kindlustamise nõukogu

PÕHIMÄÄRUS

I. Tööndus- ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete kooperatiivse kindlustamise eesmärgid ja ülesanded

1. Eesmärgiga teostada kooskõlas NSVL konstitutsiooni § 120 tööndus- ja invaliidide kooperatsioonis töötavate NSVL kodanikkude õigusi materiaalseks kindlustamiseks vanaduse, haiguse ja töövõime kaotamise puhul, samuti ka materiaalseks kindlustamiseks ja sotsiaal-elutarbeliseks teenindamiseks teistel seaduses ettenähtud juhtudel, rakendatakse tööndus- ja invaliidide kooperatsiooni liikmete kooperatiivne kindlustamine.

Kooperatiivse kindlustamise organitele pannakse ka töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu seisukorra ning kooperatiivsetes ettevõtetes invaliidide töö õige korraldamise kontrollimise funktsioonid.

Kooperatiivse kindlustamise eesmärgiks on ka artelliliikmete materiaalse heaolu ja kultuurilis-elutarbelise teenindamise tõstmise teel kaasa aidata tööndus- ja invaliidide kooperatsioonide majandusplaanide täitmisele ja ületamisele ning invaliidide töö korraldamisele kooperatiivsetes ettevõtetes.

2. Kooperatiivne kindlustamine laieneb kõigile tööndus- ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmeile, õpilastele, kes õpivad õppe-tootmiskombinaatides, kutsetehnika koolides ja teistes süsteemi kuuluvates õppeasutistes, sõltumatult sellest, kas nad on artelliliikmed või mitte, ning teostatakse kooperatiivse kindlustamise nõukogu poolt (Tööndus-Kindlustusnõukogu).

3. Artellid maksavad kindlustusmakse samas korras, mis on [illegible] sotsiaalkindlustuse maksude kohta. Õige[illegible]misel on kooperatiivse kind[illegible]d, mis kehtivad ameti[illegible]stuse maksude sissenõud[illegible]

[illegible]senõudmisel artell ei oma

KONTROLL NR. 1

küllaldaselt varandust kreeditoride rahuldamiseks, võrdsustatakse kooperatiivse kindlustamise nõukogude pretensioonid nende rahuldamise järjekorra seisukohalt riikliku sotsiaalkindlustuse pretensioonidega.

II. Artelli kooperatiivse kindlustamise nõukogu organiseerimine

4. Kooperatiivse kindlustamise vahetuks teostamiseks, töökaitse, ohutustehnika, tööstus-tervishoiu ja invaliidide töö õige korralduse kontrollimiseks organiseeritakse igas artellis, kus on vähemalt 20 liiget, kooperatiivse kindlustamise nõukogu (tööndusKindlustusnõukogu).

Artellides liikmete arvuga alla 20 valitakse kindlustusala volinik, kes teeb oma tööd vastavalt käesolevale põhimäärusele.

5. Artellis liikmete arvuga üle 100 on tööndusKindlustusnõukogul oma iseseisev eelarve, mis on kinnitatud kõrgemalseisva (ringkonna, linna, oblasti, krai, vabariikliku) tööndusKindlustusnõukogu poolt.

6. TööndusKindlustusnõukogu liikmete arv määratakse artelliliikmete üldkoosoleku poolt 3—9 inimest.

7. Artelliliikmete üldkoosolek valib tööndusKindlustusnõukogu esimehe ja liikmed kinnisel (salajasel) hääletusel kaheks aastaks.

Üksikute liikmete lahkumisel toimuvad täiendavad valimised artelliliikmete üldkoosolekul.

8. TööndusKindlustusnõukogu valimiskoosolek on otsusvõimeline, kui vähemalt $^2/_3$ liikmete koosseisust on koos.

9. TööndusKindlustusnõukogule pandud ülesannete täitmiseks valitakse tema abistamiseks kindlustusala delegaadid ja ühiskondlikud töökaitseinspektorid, vastavalt nende kohta kehtivale põhimäärusele.

Kindlustusala delegaadid ja ühiskondlikud töökaitseinspektorid valitakse igas tsehhis.

10. Artelli tööndusKindlustusnõukogu tegevust revideerib kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustamise nõukogu.

11. TööndusKindlustusnõukogu esimehe tootmistöölt mahavõtmine või teisele tööle üleviimine, samuti ka komandeerimine pikemaks ajaks võib toimuda vaid kõrgemalseisva tööndusKindlustusnõukogu nõusolekul.

12. TööndusKindlustusnõukogu on kohustatud vähemalt üks kord kvartalis esitama aruande oma töö kohta artelli üldkoosolekule ja kõrgemalseisvale tööndusKindlustusnõukogule.

13. TööndusKindlustusnõukogul on nurgastamp ja ümargune pitsat oma nimetusega.

Artelli vastastikuse abistamise kassa kasutab rahaliste dokumentide vormistamisel tööndusKindlustusnõukogu pitsatit.

III. Artelli tööndusKindlustusnõukogu õigused ja kohustused

14. Artelli tööndusKindlustusnõukogu:

a) määrab vastavalt kehtivatele määrustele ja eeskirjadele ajutise töövõimetuse toetuse määrad, toetuse määrad Nõukogude armeesse kutsumisel ning sõjaväeõppustel viibimisel, määrab toetused sünnituse ja surma puhul, annab ühekordseid toetusi puudustkannatavaile ning kontrollib artelliliikmetele artelli juhatuse poolt katkestamata tööstaaži määramise õigsust;

b) võtab osa artelli sisekorra-eeskirjade väljatöötamisest artelli juhatuse poolt ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu osas;

c) teostab kontrolli artellidele kohustuslike seaduste, määruste ja korralduste täitmise üle ohutustehnika ja töökaitse alal, sisekorra-eeskirjade täitmise üle ohutustehnika, töökaitse ja tööstus-tervishoiu alal, samuti ka invaliidide õige töö korralduse üle ning võitleb haigestumiste ja traumatismiga;

d) koos artelli juhatusega teeb artelliliikmete seas selgitustööd ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu eeskirjade alal;

e) võtab osa artelli juhatuse poolt töökaitseks ja ohutustehnikaks assigneerimiste plaani koostamisest ning artelli juhatusega sõlmitud kokkulepete alusel jälgib selleks otstarbeks assigneeritud vahendite täielikku ja õigeaegset kasutamist;

f) organiseerib haigestunud artelliliikmete ja nende perekonnaliikmete seltsimehelikku abistamist kodus, kontrollib arstliku režiimi järgimist haige poolt;

g) kontrollib artelli tervishoiu-punkti tööd;

h) otsustab toetuste mitteväljamaksmise küsimused juhtudel, mis on ette nähtud vastavates määrustes ja eeskirjades, samuti vaatab läbi artelliliikmete kaebused toetuste ebaõige arvutamise kohta artelli juhatuse poolt;

i) kontrollib väljaantud haiguslehtede õigsust, vaatab läbi kaebused teenindamise küsimuses haiglates, polikliinikutes ja teistes raviasutistes, samuti ka lasteasutistes ning rakendab vajalikke abinõusid nende kaebuste alal;

k) vastavalt üldkoosoleku (artelli juhatuse) otsusele annab artelliliikmetele tuusikud sanatoorilis-kuurordiliseks raviks, puhkekodudesse ja turismi ekskursioonidele (koos artelli kehakultuuri- ja spordikollektiiviga);

l) suunab haigeid ravitoitlusele ja määrab neile dotatsiooni andmise tähtajad ning summad kooperatiivse kindlustuse arvel;

m) võtab osa lasteasutiste võrgu organiseerimise ja laiendamise ning kindlustusnõukogu lasteasutiste (lasteaedade, lastesõimede, pioneerilaagrite jne.) täieliku ärakasutamise küsimuse otsustamisest; suunab artelliliikmete lapsi lasteasutistesse ning kontrollib artelliliikmete lapsi teenindavate lasteasutiste tööd;

n) osutab abi artelliliikmeile pensioni vormistamisel; kontrollib pensionide väljamaksmist töötavatele pensionäridele;

o) organiseerib loengute ja vestluste läbiviimist kindlustuse ja sanitaarhariduse alal;

p) töötab välja tööndusKindlustusnõukogu tulude-kulude eelarve ja peale eelarve kinnitamist kõrgemalseisva tööndusKindlustusnõukogu poolt teeb selle teatavaks artelliliikmetele nende üld- ja tsehhi koosolekute kaudu;

r) kontrollib eelarve täitmist; kontrollib artelli juhatuse poolt kooperatiivse kindlustuse arvel väljamakstud kulude õigsust; paneb tsehhides välja igas kvartalis aruanded kooperatiivse kindlustuse vahendite kulutamise kohta;

s) kontrollib ning rakendab abinõusid, mis kindlustavad kindlustusmaksude õigeaegse tasumise ja kooperatiivse kindlustuse aruandluse esitamise artelli juhatuse poolt;

t) organiseerib ühiskondlike töökaitseinspektorite ja kindlustusala delegaatide valimisi ning juhib nende tööd;

u) organiseerib ja juhib vastastikuse abistamise kassa ja selle revisjonikomisjoni tööd;

v) võtab osa koos artelli juhatusega plaanide ja eelarvete väljatöötamisest artelliliikmete heaolu parandamise summade kulutamise kohta.

IV. Artelli tööndusKindlustusnõukogu töökord

15. Praktilise töö läbiviimiseks kooskõlas tööndusKindlustusnõukogu tööplaaniga organiseeritakse nõukogu liikmeist, ühiskondlikest töökaitseinspektoreist ja kindlustusala delegaatidest järgmised rühmad:

a) töökaitserühm;

b) haigestunute kodudes seltsimehelíku abistamise rühm;

c) tervishoiu (võitlus haigestumiste ja traumatismiga jm.) ja tervendavate abinõude (sanatooriumid, puhkekodud, turism, ravitoitlus, sanitaar-hariduslik töö jms.) rühm;

d) laste teenindamise (lasteaiad, sõimed, pioneerilaagrid jm.) rühm;

e) finantsrühm.

Sõltuvalt töömahust ja tingimustest artelli tööndusKindlustusnõukogu võib rühmade arvu koondada nende ühendamise teel.

16. Rühmade juhid määratakse tööndusKindlustusnõukogu liikmetest, kusjuures töökaitse rühma juhiks on tööndusKindlustusnõukogu esimees.

17. TööndusKindlustusnõukogu koosolekud kutsutakse kokku

vajaduse järgi, kuid vähemalt üks kord kahe nädala jooksul. Koosolekud kutsutakse kokku väljaspool tööaega.

18. TööndusKindlustusnõukogu kutsub kokku vähemalt üks kord kuus ühiskondlikud töökaitseinspektorid ja kindlustusala delegaadid kogemuste vahetamiseks ning üksikute küsimuste arutamiseks kooperatiivse kindlustuse töö alal (töökaitse seisukorrast, lasteasutiste töö kontrollimisest, haigestunud artelliliikmete abistamisest, kooperatiivse kindlustuse eelarve täitmisest jne.).

19. Artelli tööndusKindlustusnõukogu otsuste peale võib kaevata kõrgemale (ringkonna, linna, oblasti, krai, vabariiklikule) tööndusKindlustusnõukogule.

20. Artellides liikmete arvuga kuni 500 inimest vabastatakse tööndusKindlustusnõukogude esimehed tootmistööst 1—3 päevaks nädalas, vabariikliku kooperatiivse kindlustusnõukogu kokkuleppel liiduvabariikide kooperatiivsete keskustega, kusjuures temale säilitatakse keskmine töötasu, mis makstakse välja kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel.

Artellides liikmete arvuga üle 500 vabastatakse tööndusKindlustusnõukogude esimehed tootvast tööst artellis ning neile makstakse tasu kooperatiivse kindlustuse vahendite arvel.

V. Artelli tööndusKindlustusnõukogu rühmade töö sisu

21. Töökaitse rühm:

töötab välja koos artelli juhatusega artelli sisekorraeeskirjad töökaitse, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu osas;

koostab koos artelli juhatusega assigneerimiste plaani töökaitse ja ohutustehnika alal;

valmistab ette tööndusKindlustusnõukogu ja artelli juhatuse vahelise kokkuleppe projekti töökaitse ja ohutustehnika organiseerimise kohta;

süstemaatiliselt kontrollib artelli juhatuse poolt endale kokkuleppe järgi võetud kohustuste täitmist töökaitse ja ohutustehnika organiseerimise alal;

jälgib erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite õiget ja õigeaegset väljaandmist kooskõlas kehtivate normidega, samuti ka nende õigeaegset parandamist, pesemist ja desinfitseerimist;

jälgib mehhanismide ohtlike osade kaitsmete, tööpinkide, agregaatide, tööriistade ja ventilatsiooniseadmete korrasolekut;

valvab artelli tsehhide, töökodade, töökohtade ja elutarbeliste asutiste sanitaar-hügieenilise seisukorra järele;

peab võitlust traumatismiga selle juhtumite õige registreerimise ja tekkimise põhjuste uurimise teel ning rakendab abinõusid nende vältimiseks;

organiseerib töötingimuste tervendamiseks ja ohutustehnika parandamiseks esitatud ettepanekute kogumist, taotledes nende realiseerimist;

kontrollib töökaitse ja ohutustehnika seaduste, määruste ja korralduste täielikku ja õigeaegset täitmist, samuti ka alaealiste ja naiste töökaitse seaduste täitmist;

süstemaatiliselt kontrollib invaliidide töökorralduse ja nende tööd kergendavate abinõude organiseerimise õigsust;

viib läbi koos artelli juhatusega selgitustööd artelliliikmete seas ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu eeskirjade alal;

valvab, et alaealised saaksid puhkust suvekuudel, invaliidid aga — arstide poolt nende tervise tugevdamiseks soovitatud ajal;

rakendab abinõusid selleks, et tsehhid oleksid varustatud artelli juhatuse poolt ohutuid töömeetodeid propageerivate plakatitega.

22. Seltsimeheliku abistamise rühm:

organiseerib haiguse tõttu või selgitamata põhjustel tööle mitteilmunud artelliliikmete külastamist kodus, samuti haiglas viibivate artelliliikmete külastamist;

osutab haigetele vajalikku abi — näiteks: arsti väljakutsumine, ravimite saamine, toitluse organiseerimine, laste eest hoolitsemine, haige paigutamine haiglasse;

kontrollib meditsiinilise abi õigeaegsust;

kontrollib arsti poolt ettekirjutatud režiimi täitmist;

avastab haiguse simuleerimise juhud ning peab võitlust simulantidega;

teostab artelliliikmete elutarbeliste tingimuste uurimist;

esitab artelli töönduskindlustusnõukogule läbivaatamiseks ettepanekud toetuste ärajätmiseks vastavates määrustes ja eeskirjades ettenähtud juhtudel.

23. Tervishoiu ja tervendavate abinõude rühm:

võitleb haigestumistega kontrollides ajutise töövõimetuse puhul puhkuste määramise ning kasutamise õigust ja valvab tsehhide, töökodade, töökohtade ja artelli elutarbeliste asutiste sanitaar-hügieenilise seisukorra järele;

organiseerib sanitaar-hariduslikku tööd artelliliikmete seas, hügieeni- ja kultuurinõuete täitmise kohta tootmises ning igapäevases elus;

valvab, et kõik tsehhid oleksid artelli juhatuse poolt varustatud esmaabikappidega ning hoolitseb nende täiendamise eest arstimite ja sidematerjaliga;

aitab kaasa nakkushaiguste vastu kaitseabinõude rakendamisel ja valvab üldtarvitatavate kohtade regulaarse desinfitseerimise järele;

organiseerib arstliku esmaabi andmist tootmises;

selgitab artelliliikmetele nende teenindamise korda ravi- ja profülaktiliste asutiste poolt;

määrab koos artelli juhatusega kandidaadid puhkekodudesse ja turismi ekskursioonidele saatmiseks;

kontrollib artelli tervishoiupunkti tööd ning artelliliikmete meditsiinilist teenindamist;

kontrollib puhkekodude, sanatooriumide ja ekskursiooni tuusikute õiget ja õigeaegset kasutamist;

esitab tööndusKindlustusnõukogule kinnitamiseks kandidaadid ravitoitluse saamiseks ning valvab ravitoitluse dotatsioonide õige kasutamise järele.

24. Laste teenindamise rühm:

koostab artelliliikmete teenindamise plaani lastesõimedes, -aedades, pioneerilaagrites, mängumurudel, sanatooriumides jne.;

esitab kandidaadid tööndusKindlustusnõukogu ja teiste organisatsioonide lasteasutistesse;

jälgib lasteasutiste töö korraldamist ning tõmbab kaasa lastevanemaid igasuguste abinõude läbiviimiseks lasteasutiste töö kvaliteedi tõstmise otstarbel;

kontrollib rahasummade õiget ja õigeaegset laekumist lastevanematelt laste ülalpidamiseks.

25. Finantsrühm:

kontrollib kindlustusmaksude arvestamise õigsust ja nende tasumise õigeaegsust, samuti kindlustusmaksude arvestamist kõigilt töötasuliikidelt;

valvab kindlustusmaksude aruannete ja teiste aruandluse andmete õigeaegse esitamise järele artelli juhatuse poolt tööndusKindlustusnõukogule;

koostab ettepanekud artelli tööndusKindlustusnõukogule ühekordsete toetuste väljaandmiseks puudustkannatavatele artelliliikmetele;

organiseerib artelliliikmete, eriti aga kindlustusala aktiivi tutvumist määruste ja eeskirjadega, mis reguleerivad artelliliikmete materiaalset kindlustatust;

osutab abi vastastikuse abistamise kassale tema töös;

võtab osa artelliliikmete heaolu parandamise fondi kulutamise plaani koostamisest artelli juhatuse poolt.

Tööndusкooperatsiooni artellide ühiskondlike töökaitseinspektorite

PÕHIMÄÄRUS

Kinnitatud Ülel. Tööndusкooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu poolt ning kooskõlastatud Ülel. Tööndusкooperatiivide Nõukoguga ja Ülel. Metsatööndusкooperatiivide Liiduga 10. juunil 1937. a.

Igapäevase ja konkreetse kontrolli teostamiseks seaduste elluviimise üle artellide liikmete töökaitse, ohutustehnika ning töös-tus-tervishoiu abinõude alal, samuti ühiskonna laialdaseks kaasatõmbamiseks töökaitse teostamisele tuleb valida igas tööndus-kooperatsiooni tootmispunktis ühiskondlikud töökaitseinspektorid.

I. Ühiskondlike töökaitseinspektorite valimise kord

1. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid valitakse tööndus-kooperatiivi kõige aktiivsemate liikmete seast artelli üldkoosolekul vabatahtlikkuse alusel üheks aastaks. Artelli juhatuse liikmed ja administritiiv-majanduslikel ametikohtadel olevad isikud, samuti artelli juhatuse poolt töökaitse ja ohutustehnika abinõude läbi-viimiseks määratud administratiiv-tehnilise personali töötajad ei või olla ühiskondlikeks töökaitseinspektoriteks.

2. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid valitakse artelli ja tööndus-kolhoosi igas tootmispunktis.

3. Tootmised üle 50 töötava artelliliikmega valivad ühiskond-likke töökaitseinspektoreid arvul, mis kindlustab nende olemas-oleku igas töökojas, suures tsehhis ja igas vahetuses. Artellides kahe või mitme ühiskondliku töökaitseinspektoriga on TEP büroo (töökaitse ja heaolu parandamise büroo) töökaitse sektsiooni esimees ühtlasi vanemaks ühiskondlikuks töökaitseinspektoriks, kes juhib teiste ühiskondlike töökaitseinspektorite tööd.

4. Ühiskondlike töökaitseinspektorite kohuseid täitvate isikute väljaheitmine artelliliikmete hulgast, samuti nende üleviimine teistesse ettevõtetesse on lubatud vaid kokkuleppel TEP bürooga ja tööndus-kindlustuskassaga.

II. Ühiskondlike töökaitseinspektorite kohustused ja töö kord

5. Töökaitse ja ohutustehnika ühiskondlike töökaitseinspek-torite töö peab olema suunatud töökaitse ja ohutustehnika alal sotsialistliku võistluse ja stahhaanovliku liikumise igakülgsele

arendamisele, töödistsipliini vankumatule tugevdamisele ning töötootlikkuse tõstmisele. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid on kohustatud oma ettevõtete piirides:

a) jälgima tööndusкooperatsiooni süsteemile kohustuslike seaduste, määruste ning korralduste, samuti töökaitse ja ohutustehnika sisekorra-eeskirjade täielikku ja õigeaegset elluviimist;

b) populariseerima artelliliikmete seas kehtivaid ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu eeskirju, kaasa tõmmates sellele tööle ettevõtte insener-tehnilise personali ja tööndusкindlustuskassade töötajad;

c) valvama erirõivastise ja kaitsevahendite õige ning õigeaegse väljaandmise ning kasutamise järele, samuti nende õigeaegse soetamise järele;

d) võtma osa assigneerimiste plaani koostamisest ja läbitöötamisest töökaitse ja ohutustehnika alal, taotlema nende assigneeringute lülitamist artelli tööstus-finantsplaani ja täielikku ning ratsionaalset ärakasutamist otsese eesmärgi kohaselt;

e) võitlema tootmistraumadega ja haigestustega, kontrollides nende õiget arvestust ning uurides tekkimise põhjusi ja rakendades abinõusid nende kõrvaldamiseks;

f) organiseerima artelliliikmete sotsialistlikku võistlust töökaitse ja ohutustehnika abinõude paremaks läbiviimiseks;

g) organiseerima artelliliikmete ettepanekute kogumist töötingimuste tarvendamise ning ohutustehnika parendamise alal.

6. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid täidavad oma kohustusi ühiskondliku töö korras, kusjuures nad vabastatakse võimalust mööda teistest ühiskondlikest ülesannetest.

7. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid organiseerivad neile pandud kohustuste täitmiseks oma tootmispunkti piirides:

a) tsehhide, töökodade ja abiruumide regulaarseid järelevaatusi, jälgides ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu seisukorda;

b) ettepanekute kogumist ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal, avalduste ja kaebuste kogumist; annavad seletusi ning vastuseid töökaitsesse ja ohutustehnikasse puutuvates küsimustes, selle eesmärgiga määratakse valvekorrad ettevõttes teatud päevadel ja kella-ajal, kokkuleppel TEP bürooga, millest teatatakse töötajaile.

III. Ühiskondlike töökaitseinspektorite õigused

8. Ühiskondlikel töökaitseinspektoritel on õigus oma ettevõtte piirides:

a) külastada igal ajal, nii öösel kui päeval kõiki ettevõtte tsehhe ning osakondi, samuti ettevõtte juures asuvaid ruume

töötajate teenindamiseks (saunad, sööklad, ühiselamud, tervishoiupunktid jne.);

b) nõuda administratsioonilt vajalike raamatute, dokumentide, seletuste ning teiste, töökaitsesse ja ohutustehnikasse puutuvate andmete esitamist;

c) anda kokkuleppel tööndusкindlustusnõukogu töökaitseinspektoritega artelli juhatusele kohustuslikke ettekirjutusi töökaitse ja ohutustehnika kehtivate eeskirjade rikkumiste kõrvaldamiseks;

d) võtta vastutusele kokkuleppel tööndusкindlustuskassa töökaitseinspektoriga artelli juhatust ja süüdlasi tööndusкooperatsioonisse puutuvate tööseaduste rikkumise eest NSVL KTK ja RKN 17. aprilli 1935. a. määruse «Töökaitsest ja ohutustehnikast tööndusкooperatsiooni artellide ühistes töökodades» ning kehtiva seadusandluse alusel;

e) võtta osa plaanide koostamisest töökaitse ja ohutustehnika alal.

9. Oma kohustuste täitmiseks ning õiguste teostamiseks antakse ühiskondlikule töökaitseinspektorile välja nimeline tõend tööndusкindlustuskassa allkirja ja pitseriga.

10. Kõik kaebused ühiskondliku töökaitseinspektori ebaõigete otsuste või tegevuse kohta esitatakse tööndusкindlustuskassa töökaitseinspektorile.

IV. Ühiskondlike töökaitseinspektorite töö juhtimine

11. Ühiskondlike töökaitseinspektorite tööd ja instruktaaži juhivad tööndusкindlustuskassad.

12. Tööndusкindlustuskassad on kohustatud vähemalt üks kord kvartalis kutsuma kokku ühiskondlikud töökaitseinspektorid tööndusкooperatsiooni töökaitse ja ohutustehnika küsimuste arutamiseks ning varustama nad vastava kirjanduse ja instruktiivse materjaliga.

13. Ühiskondlike töökaitseinspektorite ettevalmistuseks ja kvalifikatsiooni tõstmiseks tööndusкindlustuskassad organiseerivad vajadust mööda erikursusi, kus õppetegevus toimub väljaspool kursuslaste tööaega, katkestamata nende tööd.

14. Ühiskondlikud töökaitseinspektorid esitavad süstemaatiliselt aruanded oma töö kohta TEP büroole, tööndusкindlustuskassale (töökaitseinspektorile) ja artelliliikmete üldkoosolekule.

PÕHIMÄÄRUS

Ühiskondlike töökaitseinspektorite noorsoo ja alaealiste [1] töökaitse alal tööndusliku kooperatsiooni artellides

Kinnitatud Ülel. Tööndusкooper. Kassade Nõukogu Presiidiumi poolt ning kooskõlastatud ÜLKNÜ KK, Ülel. Tööndusкoop. Nõukogu ja Ülel. Metsatöönd. Koop. Liiduga 15. juunil 1936. a.

Ühiskondlike töökaitseinspektorite valimise kord ja töö organiseerimine

Ühiskondlikud töökaitseinspektorid alaealiste ja noorsoo töökaitse alal valitakse artellides, õppe-töökodades ja VTK koolides noorsoo üldkoosolekul ja kinnitatakse komsorgi ning tööndus-kindlustuskassa poolt.

Noorsoo ja alaealiste töökaitse ühiskondlikud inspektorid tuleb valida artelli töötava noorsoo parimatest esindajatest, kõige energilisematest ning arenenumaist seltsimeestest.

Ühiskondlikke töökaitseinspektoreid ei tohi mingil juhul valida artelli, tsehhi või töökoja administratiiv-majanduslikust koosseisust. Valitavate noorsoo ühiskondlike töökaitseinspektorite arv määratakse artellis TEP büroo ja komsorgi poolt üheks aastaks, sõltuvalt alaealiste ja töötava noorsoo arvulisest koosseisust artellis. Mitme ühiskondliku töökaitseinspektori olemasolul artellis alaealiste ja noorsoo töökaitse alal kinnitatakse üks neist vanem-inspektoriks. Vanem-inspektor kontrollib ning juhatab teiste ühiskondlike töökaitseinspektorite tööd alaealiste töökaitse alal.

Vanem inspektor alaealiste ja noorsoo töökaitse alal töötab koos ning täielikus kontaktis artelli ühiskondliku töökaitseinspektoriga ning asendab teda noorsoosse puutuvates küsimustes.

Vanem inspektor on kohustatud läbi viima üks kord kvartalis alaealiste töökaitseinspektorite nõupidamise töökogemuste

---

[1] NSVL prokurör oma käskkirjaga 16. juulist 1945. a. nr. 157 «Alaealiste töökaitseseaduse täitmise järelevalvest» pani ette kõigile prokuröridele kõige rangemalt valvata alaealiste töökaitseseaduste täitmist, väljasõitudel ettevõtetesse eriti kontrollida ning viivitamatult kõrvaldada nende seaduste rikkumist, astuda alalisse ühendusse alaealiste töökaitse inspektoritega ning viivitamatult kontrollida seaduste rikkumise fakte nende poolt esitatavate materjalide alusel. Sama käskkirjaga on pandud ette võtta vastutusele kuni kohtu alla andmiseni ettevõtete ametiisikud, kes suhtuvad bürokraatlikult alaealiste tööliste elutarbelisesse korraldamisesse ning süstemaatiliselt rikuvad töökaitseseadusi.

vahetamiseks ja vähemalt üks kord kuue kuu jooksul esitama aruande noortele, kes on neid inspektoreid valinud.

Ühiskondlikud töökaitseinspektorid täidavad oma kohustusi väljaspool tööaega ühiskondliku töö korras, kusjuures nad vabastatakse igast muust ühiskondlikust tööst.

Ühiskondlike töökaitseinspektorite kvalifikatsiooni tõstmiseks tuleb kohapeal organiseerida lühiajalised kursused, mille kavasse tuleb võtta töökaitse ja ohutustehnika jooksvate korralduste, seaduste ja juhendite kohustuslik läbitöötamine.

Ühiskondlike töökaitseinspektorite õigused

1. Kontrolli teostamiseks töökaitse ja ohutustehnika seadusandluse elluviimise üle on noorsoo ühiskondlikul töökaitseinspektoril õigus igal ajal külastada oma ettevõtete piirkonnas tsehhe, VTK kooli ja töökodasid.

2. Inspektoritel on õigus nõuda artelli juhatuselt ja VTK koolide administratsioonilt kõiki vajalikke andmeid töökaitse ja ohutustehnika küsimustes. Administratsioon on kohustatud esitama kõiki vajalikke andmeid, nagu näiteks: raamatud, dokumendid, seletused — vastavalt inspektorite vajadustele.

3. Ühiskondlikul töökaitseinspektoril on õigus kokkuleppel tööndusкindlustuskassa töökaitseinspektoriga anda artelli juhatusele või VTK kooli administratsioonile erieeskirju avastatud rikkumiste likvideerimiseks ja kontrollib nende täitmist aegsasti määratud tähtajal.

Märge. Kõik administratsioonile kohustuslikud eeskirjad on kehtivad ainult sel juhul, kui noorsoo töökaitseinspektor on nad aegsasti kooskõlastanud tööndusкindlustuskassa inspektoriga.

4. Inspektori korralduste mittetäitmisel või alaealiste töökaitseseaduste rikkumisel on vanemal ühiskondlikul töökaitseinspektoril alaealiste ja noorsoo töökaitse alal õigus võtta tööndusкindlustuskassa tööinspektori kaudu süüdlased vastutusele üldseadusandluse alusel.

5. Artellist nende liikmete väljaheitmine, kes täidavad noorsoo ja alaealiste töökaitse ühiskondlike inspektorite kohuseid, samuti nende üleviimine teistesse ettevõtetesse on lubatud vaid kokkuleppel TEP bürooga, tööndusкindlustuskassaga ja artelli komsorgiga.

6. Tööndusкindlustuskassa annab välja ühiskondlikule töökaitseinspektorile vastava tõendi.

Ühiskondlike töökaitseinspektorite kohustused

7. Ühiskondlike töökaitseinspektorite kohustuseks on:

a) valvata töökaitse ja ohutustehnika seaduste õigeaegse ja täieliku elluviimise ja kõigi tööndusliku kooperatsiooni süsteemile kohustuslike määruste täitmise järele; kontrollida sisekorraeeskirjade täitmist, milleks seatakse sisse erilised valvekorrad noortööliste igasuguste avalduste ning kaebuste vastuvõtmiseks töökaitse ja ohutustehnika küsimustes. Inspektori kõnetunnid tehakse enne teatavaks noortöölistele;

b) vältida õnnetusjuhtumeid süstemaatilise võitluse teel kaitseseadeldiste ülesseadmise ning õige kasutamise eest ja organiseerides instruktaaži ohutute töömeetodite alal;

c) mitte lubada alaealiste [1] öö- ja ületunnitööd;

d) mitte lubada alaealiste kohta kindlaksmääratud tööpäeva rikkumist ja nende töötamist kuumades ja kahjulikkudes tsehhides [2];

e) jälgida erirõivastise õiget ja õigeaegset väljaandmist ning kasutamist;

f) nõuda artelli juhatuselt puhtuse kindlustamist;

g) valvata alaealiste õige töötasu maksmise, töökoha seisukorra ja kõigi abinõude täitmise järele, mis aitavad kaasa töö tervendamisele ja kvaliteedi parandamisele noorsoo seas;

h) jälgida teooria ja praktika õiget vaheldust VTK ja ehituskoolides ja õpilaste järgust järku süstemaatilist üleviimist;

i) jälgida VTK kooli lõpetanute õiget ärakasutamist tööl vastavalt nende kvalifikatsioonile ning järgule, VTK koolidesse värbamise õigeaegset ettevalmistust ning läbiviimist nii vanuse koosseisu kui ka sotsiaalse valiku järgi;

k) valvata noorte naistööliste õige kasutamise ning edutamise järele tootmises.

Inspektorid peavad ühtlasi tegema selgitustööd noortööliste seas, korraldades erivestlusi tööstustervishoiu ja ohutustehnika alal, tõmmates sellele tööle kaasa insenere ja tehnikuid, arste ja tööndusekindlustuskassade töökaitse-ala töötajaid.

---

[1] 16 aasta vanusesse jõudnud alaealised lubatakse öö- ja ületunnitöödele ning saavad teiste artelliliikmetega võrdse kestusega puhkust. Tööpäeva kestus alaealistele kuni 16 aasta vanuseni on määratud kindlaks 6 tunnile.

[2] Vt. lk. 225.

JUHEND TRAHVIDE MÄÄRAMISE KORRA KOHTA

Heaks kiidetud Ülel. Tööndusskooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt, kooskõlastatud kooperatiivsete keskustega ja kinnitatud ÜAÜKN poolt 28. juulil 1935. a.

1. Töökaitseinspektoritel on õigus määrata rahalisi trahve kuni 100 rbl. ulatuses Ülel. Tööndusskooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu poolt kokkuleppel üleliiduliste kooperatiivsete keskustega väljatöötatud ning ÜAÜKN poolt kinnitatud ohutustehnika ja tööstustervishoiu eeskirjade rikkumise eest tööndusskooperatiivsete artellide ühistes töökodades, samuti töökaitse ja ohutustehnika üldseadusandluse eeskirjade rikkumise eest tööndusskooperatsioonile laienevas osas.

2. Trahv määratakse ainult selliste rikkumiste eest, mis ei sisalda kriminaalkorras jälitatava tegevuse tunnuseid.

3. Trahvid määratakse sellele artelli ametiisikule, kes teostas antud rikkumise oma vahetu tegevuse või tegevusetusega.

4. Määrusi administratiivkaristuste kohta võib anda hiljemalt kahe kuu jooksul rikkumise teostamise päevast.

5. Kassade töökaitseinspektori trahvi määramise otsuse peale võib artell või isik, kellele trahv määrati, edasi kaevata rajoonidevahelisele, vabariigi, oblasti (krai) kassale, kuhu kuulub töökaitseinspektor.

Rajoonidevahelise, vabariikliku, oblasti (krai) kassa otsus on lõplik ning edasikaebamisele ei kuulu.

6. Kaebused trahvi määramise kohta esitatakse 14 päeva jooksul trahvimise teate saamise päevast rikkujate poolt ning peatavad trahvi sissenõudmist kuni kaebuse otsustamiseni rajoonidevahelise, vabariikliku, oblasti (krai) kassa poolt.

Kaebused tuleb läbi vaadata 5 päeva jooksul nende saabumise päevast.

7. Rajoonidevahelisel, vabariiklikul, oblasti (krai) kassal on õigus vabastada trahvist, vähendada või suurendada seda mitte üle määratud piiride, või siis, kriminaalkuriteo tunnuste olemasolul, tühistada tehtud otsus ning üle anda asi kohtu-uurimisorganeile.

8. Trahv tuleb ära maksta 14 päeva jooksul kassa töökaitseinspektorilt trahvi määramise otsuse kättesaamise päevast.

Edasikaebuse esitamise korral makstakse trahv kümne päeva jooksul rajoonidevaheliselt või oblasti (krai) kassalt teate saamise päevast trahvimise määruse kinnitamise kohta.

9. Trahv makstakse rajoonidevahelise või oblasti (krai) kassa jooksvale arvele, kelle rajoonis töötab rikkuja.

10. Töökaitseinspektor suunab trahvimise määrused vastavate ettevõtete või asutiste administratsioonile, kes peab trahvisumma kinni rikkuja töötasust ning maksab kinnipeetud summa rajoonidevahelise või oblasti (krai) kassa jooksvale arvele. Sissenõudmise pööramisel töötasule tuleb järgida korda, mis on kehtiv trahvide sissenõudmisel maksude alal.

11. Trahvi ebaõige määramise eest võetakse kassa töökaitseinspektorid ja rajoonidevaheliste ja oblasti (krai) kassade esimehed distsiplinaarvastutusele, vastavatel juhtudel aga kannavad nemad vastutust kohtukorras.

V PEATÜKK. REGRESSHAGID

VNFSV tsiviilkoodeksist

44. Hagi esitamise õigus kustub seaduses ettenähtud tähtaja möödumisel (aegumine).

Riigiettevõtete ja -asutiste, kolhooside, kooperatiiv- ja ühiskondlike organisatsioonide vaheliste vaidluste kohta kehtib poolteiseaastane aegumistähtaeg...

Riigiettevõtete ja -asutiste, kolhooside, kooperatiiv- ning ühiskondlike organisatsioonide vaidluste kohta eraisikutega ja eraisikute endi vahel tekkivate vaidluste kohta kehtib kolmeaastane aegumistähtaeg, kui eriseaduses pole ette nähtud teist aegumistähtaega. (10. detsembril 1934. a. — VSKK nr. 43, art. 268.)

403. Igaüks on kohustatud tasuma kahju, mille ta on tekitanud teise isikule või varale. Ta vabaneb sellest kohusest, kui ta tõendab, et ta ei saanud kahju ära hoida, või et ta oli õigustatud kahju tekitama, või et kahju tekkis kahjusaaja enda pahatahtluse või raske ettevaatamatuse tagajärjel.

404. Isikud ja ettevõtted, kellede tegevus on seotud suurema hädaohuga ümbruskonnale, nagu: raudteed, tramm, vabrikud ja tehased, põletusainetega kauplejad, metsikute loomade pidajad, isikud, kes püstitavad hooneid või muid ehitisi jne., vastutavad kahju eest, mis tekitatud suurema hädaohu allika poolt, kui nad ei tõenda, et kahju tekkis vääramatu jõu või kahjusaaja enda pahatahtluse või raske hooletuse tagajärjel.

Märge: Riigiorganite vastu käesoleva paragrahvi alusel esitatavate hagide aegumistähtaeg on piiratud kahe aastaga ja seda arvutatakse kahju tekitamise päevast.

Peale aegumistähtaja peatumise või pikenemise üldistel alustel (§ 48 ja 49) peatub mainitud aegumistähtaja jooks samuti arvates päevast, mil kannatanu või (tema surma korral) tema ülalpidamisel olnud isikud vastava sotsiaalkindlustusorgani poole pöörduvad, kuni päevani, mil neile pension määratakse või sellest keeldutakse. (27. detsembril 1926. a. — VSKK 1927. a. nr. 1, art. 3.)...

413. Isik või ettevõte, kes tasub kindlustusmakse kahjukannataja eest sotsiaalkindlustuse korras, ei ole kohustatud tasuma kahju, mis on tekkinud kindlustusjuhu saabumisest.

Kuid kui kahju on tekkinud ettevõtja kuritegeliku teo või tegevusetuse tagajärjel, siis on sotsiaalkindlustusorganil, kes kahjusaaja rahuldas, ettevõtja vastu nõudeõigus kahjusaajale makstud tasu ulatuses (regress).

Nimetatud juhul on kahjusaajal ettevõtja vastu täiendav nõudeõigus, kuivõrd ta sotsiaalkindlustuse korras ei saa täit rahuldust.

414. Kui kahjutekitaja ei ole kahjusaaja kindlustusvõtjaks, siis on viimasel, kuivõrd ta sotsiaalkindlustuse korras ei saa täit kahjutasu, kahjutekitaja vastu täiendav nõudeõigus. Sotsiaalkindlustusorganil on kahjutekitaja vastu nõudeõigus kahjusaajale antud abiraha ulatuses (regress).

TÖÖNDUSKOOPERATSIOONI VASTASTIKUSE KINDLUSTAMISE KASSADE REGRESSÕIGUSED

VNFSV Ülemkohtu Presiidiumi määrus 3. veebruarist 1932. a.

Seletada, et tsiviilkoodeksi § 413 ja 414 ettenähtud regressiõigus laieneb ka tööndusKooperatsioonis[1] tegutsevate isikute vastastikuse sotsiaalkindlustuse kassadele.

(«Ježenedelnik sovetskoi justitsii» 1932. a. nr. 10.)

TOONDUSKOOPERATSIOONI VASTASTIKUSE KINDLUSTAMISE JA ABISTAMISE KASSADE HAGEJATE VABASTAMISEST ÜHTSEST RIIGILÕIVUST REGRESSHAGIDE ALAL

VNFSV RRK käskkiri 27. septembrist 1940. a. nr. 394

Ühtse riigilõivu põhimääruse § 9 alusel (LSKK 1933. a. nr. 12, art. 65-b) VNFSV rahanduse rahvakomissar käsib vabastada ühtse riigilõivu tasumisest tööndusKooperatsiooni vastastikuse kindlustamise ja abistamise kassade hagejad nende poolt VNFSV tsiviilkoodeksi § 413 ja 414 alusel esitatavate regresshagide alal.

---

[1] NSVL Ülemkohtu Pleenumi määrus 10. juunist 1943. a. nr. 11/m/6/u «Kohtupraktikast hagide alal kahju tekitamise kohta». Seadusandluse käsiraamat tööndusKindlustusnõukogude töötajaile, koostanud R. Katz, kooperatsiooni kirjastus (KOIZ) 1953. a.

Tööndusekindlustusnõukogu kiri artelli juhatusele kulude tagastamise kohta peale õnnetusjuhtumit

(kooperatiivse kindlustuse nõukogu nimetus)

„.....“ ..... 195..... a.

nr. .....

Artelli ..... juhatusele

Aadress .....

Seoses ..... 195..... a. asetleidnud õnnetusjuhtumiga artelli ..... ettevõttes artelliliikme .....

kooperatiivse kindlustuse nõukogu maksis välja:

toetuse ajutise töövõimetuse puhul aja eest alates ..... 195..... a. kuni ..... 195..... a. ..... rbl. ..... kop.

muud kulud (ravitoetus, proteesid jm.) . . . . rbl. ..... kop.

Üldse . . . . rbl. ..... kop.

Õnnetusjuhtumi aktiga on tehtud kindlaks, et neid kulusid põhjustanud õnnetusjuhtum toimus artelli juhatuse poolt vajalikkude abinõude mitterakendamise tõttu ohutustehnika ja töökaitse alal.

VNFSV tsiviilkoodeksi § 413 alusel artell on kohustatud tasuma ülaltähendatud kulud kooperatiivse kindlustuse nõukogule.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogu palub artelli juhatust üle kanda 5 päeva jooksul kooperatiivse kindlustuse nõukogu arvele nr. ..... Riigipanga ..... osakonnas ülaltähendatud summa ..... rbl. ..... kop.

Mittemaksmisel koorepatiivse kindlustuse nõukogu on sunnitud esitama artelli vastu regresshagi ühes kõigi kohtukulude kandmisega artelli arvele.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogu esimees .....

Pearaamatupidaja .....

Tööndusкindlustusnõukogu kiri artelli juhatusele kulude tagastamise kohta peale õnnetusjuhtumit, ühes artelli juhatuse kohustusega

.....

(kooperatiivse kindlustuse nõukogu nimetus)

„.....“ ..... 195..... a. nr. .....

Artelli ..... juhatusele

Aadress .....

Seoses ..... 195..... a. asetleidnud õnnetusjuhtumiga Teie ettevõttes artelliliikmega .....

kooperatiivse kindlustuse nõukogu maksis välja:

ajutise töövõimetuse toetuse

alates ..... 195..... a. kuni ..... 195..... a. ..... rbl. ..... kop.

muud kulud (ravitoetus, proteesid jm.) . . . . rbl. ..... kop.

Üldse . . . . rbl. ..... kop.

Alates ..... 195..... a. on kannatanule (kannatanu perekonnale) määratud pension ..... grupi järgi ..... rbl. ..... kop. igakuuliselt, kuni ..... 195..... a.

Õnnetusjuhtumi aktiga on tehtud kindlaks, et õnnetusjuhtumi on põhjustanud administratsiooni poolt vajalikkude abinõude rakendamata jätmine ohutustehnika ja töökaitse alal.

VNFSV tsiviilkoodeksi § 413 alusel on artell kohustatud tasuma kooperatiivse kindlustuse nõukogule ülaltähendatud juba tehtud kulud ning tasuma tulevased pensioni väljamaksed. Kooperatiivse kindlustuse nõukogu palub artelli juhatust kinnitada, et artell võtab endale selle kohustuse täitmise.

Kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt juba väljamakstud summad kandke viivitamatult üle kooperatiivse kindlustuse nõukogu arvele nr. ..... Riigipanga ..... osakonnas.

Mittetasumisel ..... päeva jooksul ning kohustuse väljasaatmata jätmisel Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogule tulevaste kulude pensionide alal tasumise kohta on Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu sunnitud esitama artelli vastu regresshagi ühes kõigi kohtukulude kandmisega artelli arvele.

Artelli juhatuse kohustuse vorm on toodud kirja tagaküljel.

Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu esimees .....

Pearaamatupidaja .....

Kohustus

195..... a. ..... kuupäeval artelli ..... juhatus kohustub vastavalt VNFSV tsiviilkoodeksi § 413 tasuma .... kooperatiivse kindlustuse nõukogule tema poolt tehtud kulud summas ..... rbl. ..... kop., mida on põhjustanud ..... 195..... a. artelliliikmega ..... asetleidnud õnnetusjuhtum ning edaspidi tasuma ..... rbl. ..... kop. iga kuu kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt väljamakstud pensionisummade tasuks aja eest ..... 195..... a. kuni .... 195..... a.

Artelli ..... *juhatuse esimees* .....

Pearaamatupidaja .....

Vorm nr. 46

Regresshagi

..... linna / oblasti ..... rajooni .....
jaoskonna rahvakohtule

Tööndus- ja Invaliidide Kooperatsiooni Artellide Liikmete Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu

Aadress .....

..... asjas

artelli ..... juhatusega

Aadress .....

Regresshagi

Hagisumma ..... rbl. ..... kop.

«.....» ..... 195..... a. kostja ettevõttes toimus õnnetusjuhtum artelliliikme kod. ..... järgmistel asjaoludel

Õnnetusjuhtumi on põhjustanud administratsiooni poolt vajalikkude abinõude rakendamata jätmine ohutustehnika ja töökaitse alal ja nimelt .....

Seoses selle õnnetusjuhtumiga kooperatiivse kindlustuse nõukogu poolt on välja makstud toetus ajutise töövõimetuse puhul alates .....

..... 195..... a. kuni ..... 195..... a. summas ..... rbl. ..... kop.

Alates ..... 195.....a. on määratud pension ..... rbl. ..... kop. kuus ajaks kuni ..... 195..... a.

Pension on juba tasutud summas ..... rbl. ..... kop.

Peale selle on välja makstud raviks, proteesideks jm. ..... rbl. ..... kop. ning kokku on välja makstud .....rbl. ..... kop.

Ülaltoodu põhjal ning juhindudes VNFSV tsiviilkoodeksi § 403 ja 413 Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu palub:

1. Välja mõista kostjalt ühekordselt ..... rbl. ..... kop.

2. Kohustada kostjat tasuma ..... kooperatiivse kindlustuse nõukogule alates ..... 195..... a. kuni ..... 195..... a. kod. ..... makstava pensioni tasuks ..... rbl ..... kop. iga kuu.

3. Kooskõlas TsPK § 46 märkusega sisse nõuda kostjalt .... Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu kasuks 5% asjaajamise kuludeks.

4. Poolte mitteilmumisel istungile asi arutada nende äraolekul.

5. Hagejale otsuse ärakiri ning täiteleht välja saata.

Lisa: a) õnnetusjuhtumi akt;
b) pensionäri isikliku kaardi ärakiri.

Ühtset riigilõivu ei esitata tööndusKindlustusnõukogule vabastamise puhul riigilõivust regresshagide järgi.

Kooperatiivse Kindlustuse
Nõukogu esimees .....

P. K. *Pearaamatupidaja* .....

Hagiavaldus

..... jaoskonna rahvakohtule

Tööndusкooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete ..... kooperatiivse kindlustuse nõukogu nõudeasjas artelli

.....

juhatuse vastu.

Hagiavaldus

Hagisumma ..... rbl. ..... kop.

..... rajooni ..... jaoskonna rahvakohtu otsusega ..... nõudeasjas regressikorras on tehtud kindlaks ettevõtte (kostja) süü .....

..... 195..... a. kod. ..... toimunud õnnetusjuhtumis.

Ülaltoodu põhjal on kostjalt sisse nõutud kannatanule kooperatiivse kindlustamise korras väljamakstud pensionisummad kuni taasjärelevaatuseni s. o. kuni «.....» ..... 195..... a.

Seoses taasjärelevaatusega kod. ..... on uuesti tunnistatud ..... grupi invaliidiks ning temale on määratud alates «.....» ..... 195..... a. pension summas ..... rbl. ..... kop. kuus.

Aja eest ..... 195..... a. kuni ..... 195..... a. on välja makstud pension summas ..... rbl. ..... kop.

Ülaltoodu põhjal, juhindudes Tsiviilkoodeksi § 413, Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu palub:

1. Sisse nõuda kostjalt ühekordselt ..... rbl. ..... kop.

2. Kohustada kostjat tasuma ..... kooperatiivse kindlustuse nõukogule alates «.....» ..... 195..... a. kuni «.....» ..... 195..... a. iga kuu kod. ..... väljamakstav pension summas ..... rbl. ..... kop.

3. TsPK § 46 märkuse korras sisse nõuda kostjalt meie kasuks 5% väljamõistetud summast ..... rbl. ..... kop. ulatuses.

4. Poolte mitteilmumisel istungile läbi vaadata asi nende äraolekul.

5. Välja saata hagejale ärakiri otsusest ja täiteleht.

P. K.

Kooperatiivse Kindlustuse Nõukogu esimees .....

VI PEATÜKK. TÖÖVAIDLUSTE LÄBIVAATAMINE

VNFSV Tööndusкooperatsiooni põhimäärusest

Kinnitatud ÜKTK ja VNFSV RKN määrusega 11. juunil 1928. a.

83. Kaebused juhatuse tegevuse kohta esitatakse üldkoosolekule või volinikkude koosolekule nõukogu kaudu, selle puudumisel aga revisjonikomisjoni kaudu.

(VSKK 1928. a. nr. 86, art. 567.)

KOOPERATIIVSE TOOTMIS-TÖÖNDUSLIKU ARTELLI TÖÖ SISEKORRA-EESKIRJAD

(väljavõte)

Heaks kiidetud tüüp-eeskirjana VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse kolleegiumi määrusega 29. novembrist 1945. a.

VIII. Kaebuste ja avalduste läbivaatamine

47. Kõik kaebused ja avaldused artelli töötajate ebaõige tegevuse kohta peavad olema läbi vaadatud juhatuse esimehe poolt kolme päeva jooksul.

Ettevõttes pannakse välja kastid kaebuste ja avalduste jaoks, samuti ka kaebuste raamatud. Kastide võtmed hoitakse juhatuse esimehe juures.

Kõigile avaldustele vastab juhatuse esimees isiklikult; kaebused registreeritakse erižurnaalis nende saabumise ja läbivaatamise kuupäeva märkimisega.

48. Kaebused esimehe ebaõige tegevuse kohta esitatakse artelli juhatusele, kaebuste rahuldamisest äraütlemise korral aga üldkoosolekule revisjonikomisjoni kaudu või kõrgemalseisvale tööndusliidule.

NSVL Ülemkohtu Pleenumi 11. jaanuari 1952. a. määrusest nr. 1

10. Töötülid, mis on tekkinud töö rakendamise alusel tööndusliku kooperatsioonis, samuti vaidlused, mis on seotud artellist väljaheitmisega, kuuluvad kohtulikule arutamisele. Selliste asjade arutamisel kohaldatakse aegumise tähtaegu, mis on näidatud «Töötülide lepitus-vahekohtuliku ja kohtuliku arutamise eeskirjades» (NSVL KTK ja RKN määrus 29. augustist 1928. a.)[1].

Töötülide suhtes, mis tekivad töö rakendamise alusel invaliidide kooperatsioonis, kohaldatakse sama korda, kui pole teisiti ette nähtud NSVL valitsuse või liiduvabariikide valitsuste erimäärustes[2].

(NSVL Ülemkohtu kohtupraktika 1952. a. nr. 3.)

---

[1] Artelliliikmete hagide läbivaatamisel (ebaõige väljaheitmine artellist, vaidlused sunnitud tööluusi eest tasumise kohta jms.) kohaldatakse hagi aegumise kolmekuulist tähtaega, mis on kehtestatud Töötülide lepitus-vahekohtuliku ja kohtuliku arutamise eeskirjadega (LSKK 1928. a. nr. 56, art. 095), arvestades seda tähtaega artelli juhatuse organite poolt artelliliikmele vastava lõpparve andmise päevast.

[2] Töötülide lahendamiseks, mis tekivad invaliidide kooperatsiooni artellide liikmete ja artelli juhatuse vahel, olid asutatud invaliidide kooperatsiooni liitude juures vaidekomisjonid invaliidide kooperatsiooni liidu ja invaliidide kooperatsiooni kindlustuskassa esindajaist, kes tegutsesid erimääruse alusel. Käesoleval ajal need vaidekomisjonid on kaotatud, millega seoses invaliidide kooperatsiooni artelli liikmete konfliktid tuleb läbi vaadata üldkohtukorras, nagu tööndusKooperatsiooni artelli liikmete vaidlused. Vaidekomisjonide ja töökonfliktide lahendamise korra põhimäärus VNFSV invaliidide kooperatsiooni süsteemis, mis on välja antud VNFSV invaliidide kooperatsiooni põhimääruse § 35 alusel ning kinnitatud Ülel. Invaliidide Kooperatsiooni Liidu ja Ülel. Invaliidide Koop. Kindlustuskassade Liidu määrusega 17. maist 1949. a., tuleb lugeda kehtetuks, sest et VNFSV Invaliidide Kooperatsiooni põhimääruse § 35 oli tühistatud.

SISUKORD

Lk.

NSV Liidu konstitutsioon (põhiseadus) 3

Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955 5

Tööndusliku kooperatsiooni põhimäärus. NSVL KTK ja RKN määrusest 11. maist 1927. a. 6

Töökaitse normide rakendamisest tööndusKooperatiivsetes ühingutes. Vene NFSV TRK, Vene NFSV RMKN ja Üleliidulise Koop. Tööndusliidu juhendist 13. maist 1929. a. 7

Ametiühingute ülesanded töökaitse ja ohutustehnika alal. NSV Liidu ametiühingute X kongressi otsusest (27. aprillil 1949. a.) . . . 9

Eessõna . . . . . 10—12

Töö sisekorra eeskirjad . . 13

Töö vaheajad 14
Puhkused — korralised, lisapuhkused ja puhkused katkestamata töö eest 15
Naiste töö kaitse 16
Alaealiste töö kaitse 18
Artelliliikmete materiaalne kindlustus 19
Sanitaar-hügieenilised normid . . . . . 30—41
Tööruumid 30
Valgustus 32
Küte 34
Ventilatsioon 35
Töökoht 36
Ümberrõivastumise ruumid 36
Dušid ja pesemisseadeldised 37
Urnid, süljekausid ja kastid jäätmete jaoks 37
Tuba puhkamiseks ja söömiseks 37
Rinnalaste toitmise ja naiste isikliku hügieeni tuba 38
Joogivesi 38
Artelli hoov 38
Külmlaod 39
Artelliliikme isiklik hügieen tootmises 40

Aurukatlad ja surve all töötavad aparaadid 42
Ohutusabinõud tööde kohta jõumasinate juures 43
Transmissioonid 44
Ohutusabinõud töö juures elektrivooluga 46
Ohutustehnika käsitsi töötamisel 47
Erirõivad 48
Kaitseprillid 48
Respiraatorid 49
Eritoitlus 49
Seebi väljaandmine 50
Artelli kooperatiivse kindlustuse nõukogu artelliliikmete huvide valvel 50
Ühiskondliku töökaitseinspektori tegevusest 53
Artelli sanitaar-tehniline kontrollimine 58
Näidis-küsimustik artelli kontrollimiseks 59
Töökaitse abinõude plaaniline läbiviimine 61
Tööliste ettepanekute kogumine 62
Ohutute töömeetodite propageerimine ja järelevalve töötajate üle 62
Võitlus traumatismi vastu 63
Kahju hüvitus ja regresshagid 65
Ühiskondliku töökaitseinspektori side kõrgemalseisva kooperatiivse kindlustuse nõukoguga 66

I PEATÜKK. TÖÖKAITSE 68—234

VNFSV tööseaduste koodeks (väljavõte) 68
Üleminekust kaheksatunnilisele tööpäevale, seitsmepäevasele töönädalale ja tööliste ja teenistujate ettevõtetest ja asutistest omavolilise lahkumise keelust. NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadlusest 70

A. Tööaeg ja puhkeaeg

Üleminekust kaheksatunnilisele tööpäevale, seitsmepäevasele töönädalale ja tööliste ja teenistujate ettevõtetest ja asutistest omavolilise lahkumise keelust. NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadlusest 71
NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1940. a. seadluse «Üleminekust kaheksatunnilisele tööpäevale, seitsmepäevasele töönädalale ja tööliste ja teenistujate ettevõtetest ja asutistest omavolilise lahkumise keelust» rakendamise korrast. NSVL MN määrus 27. juunist 1940. a. 71
1. jaanuari kuulutamisest mittetööpäevaks. NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 23. detsembri 1947. a. seadlusest 72
7. ja 8. novembri pühadega ühtelangevatest puhkepäevadest. NSVL RKN juures asuva Majandusnõukogu määrus 5. novembrist 1940 a. 72
Normeerimata tööpäevadega töötajaist. NSVL TRK määrus 13. veebruarist 1928. a. 73
Kooperatiivse tööndusartelli töö sisekorraeeskirjad 73

Kahjulikkude töötingimuste kutsealade nimestiku kinnitamisest, mille kohta määratakse kuuetunniline tööpäev. NSVL RKN määrus 1. juulist 1940. a. 75
Nimestik kahjulikkude töötingimustega kutsealade kohta, mille kohta kehtestatakse kuuetunniline tööpäev 76
Klaasitööstuses tegutsevate töötajate arvamisest kahjulikkude töötingimustega kutsealade nimestikku, kelle kohta kehtestatakse kuuetunniline tööpäev. NSVL RKN määrus 27. detsembrist 1940. a. 78

B. Puhkused 79—97

Kooperatiivse tööndusartelli töö sisekorra eeskirjad (väljavõte). VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse kolleegiumi 29. novembri 1945. a. otsusega heakskiidetud tüüpeeskirjadena 79
Järjekordsete ja lisapuhkuste andmise korrast. VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse 11. juuli 1945. a. käskkirjast nr. 946 79
VNFSV paranduslike tööde koodeksi § 24 81
Järjekordsele puhkusele õiguse puudumisest isikutel, kes on mõistetud paranduslikele töödele. NSVL KRK seletus 26. septembrist 1940. a. 81
Kahjulikkude töötingimustega, lisapuhkust õigustavate kutsealade loetelu . . . . . 82—95
Metallitöötlemise tööstus 83
Elektritehnika-tööstus 86
Abrasiivtööstus 87
Ehitusmaterjalide ja ehitustööstus 87
Tekstiilitööstus 88
Kergetööstus 90
Toiduainetetööstus 91
Transport 93
Kommunaalmajandus 94
Kinofilmitööstus 94
Laboratooriumid 94
Ühiskondlik toitlustamine, riiklikud ja ühiskondlikud asutised 95
Järjekordse ja lisapuhkuse aja keskmise töötasu arvutamise korrast. NSVL RKN määrus 25. juulist 1953. a. 95
Keskmisest töötasu arvutusest. ÜAÜKN määrusest 9. septembrist 1935. a. 96
Keskmise töötasu arvutusest puhkuse aja eest ja kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni väljamaksmiseks. ÜAÜKN määrusest 2. veebruarist 1936. a. 96

C. Erirõivastis 98—209

Erirõivastise, erijalatsite ja individuaalsete kaitsevahendite väljaandmise, hoiu ja kasutamise korrast VNFSV tööndusKooperatsiooni artellides. Kinnitatud VNFSV Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse poolt ning kooskõlastatud Ülel. Tööndus-koop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumiga 31. oktoobril 1947. a. 98

Erirõivastise, erijalatsite ja kaitsevahendite normid tööndusk ooperatsiooni artellide tööliste jaoks. Kinnitatud VNFSV Ministrite Nõukogu juures asuva Tööndusk ooperatsiooni Valitsuse ja Ülel. Tööndusk oop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt 17. novembril 1947. a. 100
Turbatootmine 100
Ehitusmaterjalide tootmine ja kaevandamine 102
Metallitöötlemise tööstus 109
Klaasitööstus 123
Savinõude ja muude savitoodete tootmine 124
Keemiatööstus 126
Nahatööstus 139
Lambanaha-, kasuka- ja karusnahatööstus 150
Jalatsivanutamis- ja vilditööstus 152
Õmblustööstus 154
Trikotaažitööstus 155
Pudukauba tootmine 157
Polügraafiatööstus 159
Kultuuriliste tarvete tööstus 160
Metsa-, puidutöötlemis- ja metsa-keemiatööstus 163
Ehitustööd 170
Utilisatsioonitööstus 173
Transport 174
Mitmesugused tööndusl ikud kutsealad 177
Mitmesuguste tootmisharude ühised kutsealad 178
Tööndusk ooperatsiooni, metsatööndusk ooperatsiooni ja invaliidide kooperatsiooni artellides töötajaile ettevõtte arvel väljaandmisele kuuluvate sanitaarrõivaste, sanitaarjalatsite ja kaitsevahendite normid . . . . . 190—209
Toidu- ja maitseainete tööstus . . . . . 190—207
Karamelli tootmine 190
Kompvekkide tootmine 191
Marmelaadi ja pastilaa tootmine 191
Prääniku ja biskviidi tootmine 192
Kookide, tortide ja vahvlite tootmine 193
Keediste tootmine 194
Tärklise tootmine 195
Siirupi tootmine 195
Leivatööstus 196
Väikeste pirukate tootmine 196
Jahvatamistööstus 197
Loomade tapmine ja töötlemine 197
Vorsti- ja singitootmine 197
Kala töötlemine 198
Tee ja kohvi tootmine 199
Aed- ja puuvilja töötlemine ja konservide tootmine 200
Puuvilja- ja marjaveini tootmine 202
Alkoholita jookide tootmine 202
Äädika tootmine 203
Sahariini tootmine 204
Sooda (bikarbonaadi) ja söögisoola tootmine 204
Toiduainetega kauplemine 205
Ülalloetletud tootmiste muud kutsealad, administratiiv-tehniline personal ja raviasutiste töötajad 205
Ühiskondlik toitlustus 208

Pesukojad 208
Juuksuritöökojad 209

D. Eripiim 210—213

Tööliste ja teenistujate liikide nimestik, kellele töö erilise kahjulikkuse tõttu antakse ettevõtete poolt tööpäevadel 0,5 liitrit piima ööpäevas. NSVL Töö RK 27. septembri 1923. a. määrus 210

E. Eriseep 213—216

Tööliste ja teenistujate liikide nimestik, kellele peab antama koju eriseep. NSVL Töö RK 20. septembri 1923. a. määrus nr. 80 . . 213

II PEATÜKK. NAISTE JA ALAEALISTE TÖÖ 217—234

VNFSV tööseaduste koodeks (väljavõte) 217
Rasedate naiste töötasust üleviimisel kergemale tööle. NSVL KTK ja RKN 27. juuni 1936. a. määrusest «Abortide keelu kohta . . .» 218
Kriminaalvastutusest naiste töölevõtmisest keeldumise ja nende töötasu vähendamise eest raseduse motiividel. NSVL KTK ja RKN määrus 5. oktoobrist 1936. a. 218
NSVL KTK ja RKN 5. oktoobri 1936. a. määrus «Kriminaalvastutusest naiste töölevõtmisest keeldumise ja nende töötasu vähendamise eest raseduse motiividel» rakendamisest. NSVL KTK ja RKN määrus 9. aprillist 1937. a. 219
Rasedate ja imetavate naiste ületunni- ja öötöö keelust. NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi 8. juuli 1944. a. seadlusest 219
NSVL RKN poolt 18. augustil 1944. a. kinnitatud määrusest rasedatele naistele, lasterikastele ja vallasemadele riiklike toetuste määramise ja väljamaksmise ning soodustuste andmise korrast 220
Rasedate vallandamise korrast. VNFSV TRK määrus 8. augustist 1922. a. 220
Alla üheaastasi lapsi omavate vallasemade vallandamise korrast. VNFSV Töö RK määrus 16. juulist 1925. a. 220
Seoses lapse imetamisega teisele tööle üleviidud naiste endise töötasu säilitamisest. ÜAÜKN Sekretariaadi seletus 22. detsembrist 1950. a. 220
Nimestik eriti raskete ja kahjulike tööde ja kutsealade kohta, kus naiste töö ei ole lubatud. Kinnitatud NSVL Töö RK poolt 10. aprillil 1932. a. 221
Raskuste kandmise ja ümberpaigutamise piirnormid täiskasvanud naiste kohta. NSVL Töö RK 14. augusti 1932. a. määrusest nr. 145 223
Alaealiste tööliste arstlikust järelevaatusest. VNFSV RKN 13. oktoobri 1922. a. määrusest 224
Alaealiste tööliste iga-aastase arstliku järelevaatuse määrusest. Kinnitatud VNFSV Tervishoiu RK ja Töö RK poolt 11. märtsil 1929. a. 224
Elukutsete, tööde ja käsitööde nimestik, kus ei ole lubatud kasutada alla 16-aastaste õpilaste tööd. Kinnitatud VNFSV Töö RK määrusega 6. veebruarist 1928. a. 225

Alaealiste töö kasutamisest. NSVL Töö RK 13. oktoobrist 1932. a. määrusest 227
Tööde nimestik, millel on keelatud alla 18. aastaste isikute töö kasutamine. Lisa NSVL Töö RK määrusele 13. oktoobrist 1932. a. 228
Raskuste kandmise piirnormid alaealiste kohta. VNFSV Töö RK kohustuslik määrus 4. märtsist 1921. a. muudatustega 14. augustist 1932. a. (laiendatud kogu NSV Liidu territooriumile) . . . 233

III PEATÜKK. ABINÕUD OHUTUSTEHNIKA JA TÖÖSTUSTERVISHOIU ALAL 234—281

Põhimäärus töö kohta töökaitse, ohutustehnika ja tööstustervishoiu alal tööndusliku kooperatsiooni süsteemis. Kinnitatud Üleliidulise Tööndusкooperatsiooni Nõukogu poolt 28. juulil 1937. a. 234
Kooperatiivse tööndusartelli töö sisekorraeeskirjad 239
Tervisele kahjulikult mõjuda võivate ainetega töötavate tööliste perioodilistest arstlikest järelevaatustest. VNFSV Tervishoiuministeeriumi 18. veebruari 1947. a. käskkirjast nr. 87 241
Keerukaid agregaate, seadmeid või mehhanisme teenindavate tööliste kohustuslikust õpetamisest. TKN 30. juuni 1932. a. määrusest 242
Tehnilise väljaõppe organiseerimisest. V. M. Molotovi ettekandest ÜK(b)P KK pleenumil (veebruar-märts 1937. a.) 243
Töölistelt ja teenistujatelt allkirjade võtmise keelust ettevõtete ja asutiste administratsiooni vabanemise kohta vastutusest õnnetusjuhtumite eest. NSVL Töö RK 1. märtsi 1927. a. seletusest 244
Töö ohutute meetodite õpetamisest artellide liikmeile. Ülel. Tööndуskoop. Nõukogu ja Ülel. Tööndуskoop. Kassade Nõukogu ringkiri 3. juunist 1939. a. 244
Töö RK organite ja majandusorganite vaheliste kokkulepete (lepingute) sõlmimise korrast töötingimuste sanitaar-tehnilise tervendamise abinõude kohta. Töö RK ja RMKN 21. augusti 1926. a. ringkirjast 244
Plaaniliste assigneeringute määramise korrast töökaitse alal tööstuses. VNFSV RKN 5. oktoobri 1928. a. määrusest 248
Abinõude nomenklatuur töökaitse ja ohutustehnika alal, mis kuuluvad lülitamisele artellide kokkulepetesse TEP büroodega. Kinnitatud Ülel. Tööndуskoop. Kassade Nõukogu Presiidiumi poolt 9. detsembril 1949. a. 249
Kokkuleppe vorm 251
Juhend tööstuslike ettevõtete sanitaar-alase korrashoiu kohta. Kinnitatud NSVL riikliku peasanitaar-inspektori poolt 9. juunil 1951. a. 253
Võitlusest tootmistraumatismiga. ÜAÜKN presiidiumi 25. detsembri 1936. a. määrusest 270
Vastutusest eeskirjade rikkumise eest töökaitse, ohutustehnika, tööstustervishoiu ja hügieeni alal. VNFSV kriminaalkoodeksist . . . 271
Kohtuorganite võitlusest ohutustehnika rikkumistega. VNFSV Kohtu RK 9. märtsi 1935. a. määrusest 271
Ajutine juhend tööndusliku, metsatööndusliku ja invaliidide kooperatsiooni ettevõtetes ja organisatsioonides seoses tootmisega asetleidnud õnnetusjuhtimite uurimise, registreerimise ja arvestuse korra kohta. Kinnitatud Keskтööndusnõukogu poolt 26. novembril 1952. a. 272

Akti vorm (lisa nr. 1) 277
Aruande vorm (lisa nr. 2) 279
Tootmistraumade registreerimise raamat (vorm nr. T-1) 280

VI PEATÜKK. KONTROLL TÖÖKAITSE SEADUSANDLUSE JÄRGIMISE ÜLE

Töökaitsest ja ohutustehnikast tööndusкooperatsiooni artellide ühistes töökodades. NSVL KTK ja RKN määrus 17. aprillist 1935. a. 282

Töökaitseinspektsiooni põhimäärus tööndusкooperatsiooni vastastikuse kindlustamise kassade süsteemis. Ülel. Tööndusкoop. Kindlustuskassade Nõukogu poolt heaks kiidetud, kooskõlastatud kooperatiivsete keskustega ning kinnitatud ÜAÜKN poolt 28. juulil 1935. a. 283

Artelliliikmete kooperatiivse kindlustamise nõukogu põhimäärus. Kinnitatud kui tüüpmäärus Tööndusкesknõukogu poolt 9. jaanuaril 1953. a. 287

Tööndusкooperatsiooni artellide ühiskondlike töökaitseinspektorite põhimäärus. Kinnitatud Ülel. Tööndusкooperatiivide Kindlustuskassade Nõukogu poolt ning kooskõlastatud Ülel. Tööndusкooperatiivide Nõukoguga ja Ülel. Metsatööndusкooperatiivide Liiduga 10. juunil 1937. a. 294

Ühiskondlike töökaitseinspektorite põhimäärus noorsoo ja alaealiste töökaitse alal tööndusliku kooperatsiooni artellides. Kinnitatud Ülel. Tööndusкoop. Kassade Nõukogu Presiidiumi poolt ning kooskõlastatud ÜLKNÜ KK, Ülel. Tööndusкoop. Nõukogu ja Ülel. Metsatööndus. Koop. Liiduga 15. juunil 1936. a. 297

Juhend trahvide määramise korra kohta. Heaks kiidetud Ülel. Tööndusкoop. Kindlustuskassade Nõukogu Presiidiumi poolt, kooskõlastatud kooperatiivsete keskustega ja kinnitatud ÜAÜKN poolt 28. juulil 1935. a. 300

V PEATÜKK. REGRESSHAGID

VNFSV tsiviilkoodeksist 302

Tööndusкooperatsiooni vastastikuse kindlustamise kassade regressõigused. VNFSV Ülemkohtu Presiidiumi määrus 3. veebruarist 1932. a. 303

Tööndusкooperatsiooni vastastikuse kindlustamise ja abistamise kassade hagejate vabastamisest ühtsest riigilõivust regresshagide alal. VNFSV RRK käskkiri 27. septembrist 1940. a. . . 303

Tööndusкindlustusnõukogu kiri artelli juhatusele kulude tagastamise kohta peale õnnetusjuhtumit (vorm nr. 44) 304

Tööndusкindlustusnõukogu kiri artelli juhatusele kulude tagastamise kohta pärast õnnetusjuhtumit, ühes artelli juhatuse kohustusega (Vorm nr. 45) 305

Kohustuse vorm 306

Hagiavaldus (vorm nr. 47) 308

VI PEATÜKK. TÖÖVAIDLUSTE LÄBIVAATAMINE 309—310

VNFSV Tööndusskooperatsiooni põhimäärusest. Kinnitatud ÜKTK ja VNFSV RKN määrusega 11. juunil 1928. a. 309
Kooperatiivse tootmis-tööndusliku artelli töö sisekorra-eeskirjad (väljavõte). Heaks kiidetud tüüpeeskirjana VNFSV RKN juures asuva Tööndusliku Kooperatsiooni Valitsuse kolleegiumi määrusega 29. novembrist 1945. a. 310
Kohtupraktikast tsiviil-tööasjade alal. NSVL Ülemkohtu Pleenumi 11. jaanuari 1952. a. määrusest . . . . . .
Sisukord 311

Toimetaja L. Kruus

Keeleliselt redigeerinud
M. Tedre

Ladumisele antud 27. IV 1954.
Trükkimisele antud 2. IX 1954.
Trükiarv 2100. Paber 62×88, 1/16.
Trükipoognaid 20. Formaadile
60×92 kohaldatud trükipoognaid 19,8. Arvutuspoognaid 25,98.
MB-16559. Trükikoda «Ühiselu»,
Tallinn, Pikk tn. 40/42.
Tellimise nr. 1966.

На эстонском языке.

A-20189

20 189

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00387752 1